Colin Dexter

ULTIMA CURSĂ SPRE WOODSTOCK

Inspector

MORSE

-- --- ·-· ··· ·

virtual-project.eu

COLIN DEXTER

Seria: *Inspector Morse* #1

ULTIMA CURSĂ SPRE WOODSTOCK

Original: *Last Bus to Woodstock* (1975)

Traducere din limba engleză de:
LORENA LUPU

virtual-project.eu

PALADIN
2021

Preludiu

— Hai să mai aşteptăm doar un *piculeţ* mai mult, te rog, spuse fata care purta pantaloni albastru-închis şi o haină uşoară, de vară. Sunt sigură că va veni unul cât se poate de curând.

Nu era totuşi chiar atât de sigură; pentru a treia oară, se întoarse să examineze orarul ţintuit în rama lui dreptunghiulară, în dreptul Liniei 5. Dar mintea ei nu colindase niciodată cu prea multă siguranţă prin lumea coloanelor şi a cifrelor, iar degetul care-şi trasa itinerarul orizontal şovăielnic din partea stângă a ramei avea şanse infime să se întâlnească în punctul corect cu degetul care cobora într-o linie vag verticală de sus. Fata din spatele ei îşi mută nerăbdătoare greutatea de pe un picior pe celălalt şi spuse:

— Nu mi-e cla' ce ai tu de gân'.

— Doar un minut. *Doar un minut.*

Se concentră din nou asupra coloanelor relevante: 4, 4A (nu mai circulă după orele 18), 4E, 4X (circulă doar sâmbăta). Azi era miercuri. Asta însemna… Dacă ora două era ora 14, asta însemna…

— Ascultă, iubito, tu fă ce te taie capu', da' eu mă pu' la autosto'.

Obiceiul Sylviei de a omite litere finale părea insuportabil de neglijent. Pronunţate de ea, unele cuvinte nu erau altceva decât vocale neclare, articulate fără cel mai vag indiciu al unei consoane finale. Dacă vor deveni vreodată prietene mai apropiate, ăsta va fi un aspect pe care va trebui să i-l menţioneze.

Cât era acum ceasul? 6.45 după-amiaza. Asta însemna 18.45. Da. În sfârşit, ajungea undeva.

— Haide. O să ne ia vreunu' imediat, o să vezi. Asta vo' jum'ate din tipii ăştia: un pi' de fustă.

Într-adevăr, n-avea niciun motiv să pună la îndoială optimismul înviorător al Sylviei. Niciun şofer îndatoritor nu avea cum să reziste fustei ei minuscule şi invitaţiei adorabile a picioarelor de dedesubt.

Pentru scurt timp, cele două fete tăcură într-un armistiţiu stânjenit, static.

O femeie de vârstă mijlocie păşea agale spre ele, oprindu-se la răstimpuri şi întorcând capul să privească în lungul drumului tot mai întunecat ce ducea spre centrul Oxfordului. Se opri la câţiva metri de fete şi-şi puse jos sacoşa de cumpărături.

— Mă scuzaţi, spuse prima fată, ştiţi când vine următorul autobuz?

— Ar trebui să apară unul în câteva minute, dulceaţă.

Femeia începu să se privească din nou în depărtarea cenuşie.

— Se duce la Woodstock?

— Nu, nu cred. Merge doar la Yarnton. Se duce în sat, apoi se întoarce şi vine înapoi.

— Aha.

Fata făcu câțiva pași până în mijlocul drumului, întinse gâtul, apoi se retrase, căci se apropiau câteva mașini. Pentru că amurgul începuse să alunece spre seară, unii șoferi aprinseseră deja farurile. În lumina difuză nu se zărea niciun autobuz, iar ea începuse să se îngrijoreze.

— O să ne *descurcă'*, spuse Sylvia, cu o notă de nerăbdare în voce. O să vezi. Mâine dimineață, o să ne hlizi' de chestia asta.

Încă o mașină. Și încă una. Apoi, din nou, liniștea serii calde de toamnă.

— Ei bine, tu poți să mai stai, dacă vrei. Eu am șters-o.

Tovarășa Sylviei o urmări din priviri în timp ce se îndrepta spre sensul giratoriu care ducea la Woodstock, aflat la vreo două sute de metri mai departe. Nu era un loc rău pentru un autostopist, pentru că acolo încetineau toate mașinile, înainte să intre în joncțiunea aglomerată cu șoseaua de centură. Apoi decise.

— Sylvia, așteaptă!

Ținând o mână înmănușată pe gulerul hainei de vară ușoare ca fulgul, o rupse la fugă după ea cu pași cumva stângaci, de om cu platfus.

Femeia de vârstă mijlocie continuă să supravegheze Linia 5. Se gândi câte lucruri se schimbaseră de când fusese ea tânără.

Doamna Mabel Jarman nu avu prea mult de așteptat. Mintea ei se jucă vag cu câteva gânduri lenețe, întâmplătoare; nimic important. În curând va fi acasă. După cum urma să-și amintească mai târziu, o putea descrie destul de bine pe Sylvia, cu părul ei lung și blond, cu senzualitatea indolentă, provocatoare. Despre cealaltă fată își va aminti prea puține amănunte: o haină deschisă la culoare, pantaloni de culoare închisă – ce culoare aveau oare? Părul… șaten deschis?

— Vă rog să vă străduiți, doamnă Jarman. Este absolut esențial pentru noi să vă amintiți tot ce puteți…

Ea văzuse câteva mașini și un camion cu remorcă încărcat cu un număr neverosimil de mare de șasiuri de automobile, care mergea zguduindu-se. Bărbați? Bărbați fără alți pasageri? Se strădui să-și reamintească. Da, fuseseră niște bărbați, era sigură de asta. Mai mulți bărbați trecuseră pe lângă ea.

La șapte fără zece minute, o imagine începătoșată, rozalie, prelungă, începu să prindă contur. Ea își ridicase sacoșa, în timp ce autobuzul Corporation roșu parcurgea lent drumul dintre stații pe șoseaua cenușie. În scurt timp, aproape că izbutise să descifreze majusculele albe de deasupra cabinei șoferului. Ce scria? Mijise ochii, să vadă mai limpede: WOODSTOCK. Oh, Doamne! Se înșelase așadar când fata aceea politicoasă o întrebase despre următorul autobuz. Probabil că nu avea importanță însă. Ele nu ajunseseră prea departe. Fie că le luase cineva la autostop, fie că reușiseră să ajungă la următoarea stație, sau chiar la stația de după aceea.

— De cât timp plecaseră, doamnă Jarman?

Ea făcuse câțiva pași îndărăt din stația de autobuz, iar șoferul care mergea spre Woodstock trecuse recunoscător mai departe. După ce autobuzul depășise linia orizontului, văzuse altul, la numai câteva sute de metri. Acela trebuia să fie al ei. Autobuzul cu etaj oprise în stație, după ce doamna Jarman ridicase mâna. La șapte și două minute ajunsese acasă.

Deși era văduvă acum și cei doi copii îi crescuseră și aveau casele lor, locuința ei sărăcăcioasă – parte a unui duplex – însemna căminul drag. Singurătatea avea și compensații. Își pregăti o cină consistentă, spălă vasele și porni televizorul. Nu era în stare să priceapă în ruptul capului de ce programele erau criticate atât de aspru. Ei îi plăceau de fapt toate și adeseori dorea să se fi putut uita la două canale TV simultan. La ora zece seara, urmări sumarul celor mai importante evenimente, apoi stinse televizorul și se băgă în pat. La 22.30 dormea bușteан.

Tot la ora 22.30, o tânără fu descoperită, zăcând într-o curte din Woodstock. Fusese ucisă cu brutalitate.

PARTEA I

În căutarea unei fete

CAPITOLUL 1

Miercuri, 29 septembrie

De la bulevardul St. Giles', aflat în centrul Oxfordului, două străzi paralele se îndreaptă spre nord, asemenea brațelor unui diapazon. În nordul Oxfordului, ambele traversează mai întâi șoseaua de centură aglomerată din nord, peste care trec în viteză șiruri de șoferi entuziaști, evitând cu bucurie plăcerile vechiului oraș universitar. Ramura estică duce la orașul Banbury, iar de acolo își continuă parcursul mai degrabă neinteresant spre inima comitatelor centrale industriale; ramura vestică ajunge în orășelul Woodstock, aflat la treisprezece kilometri de Oxford, și de acolo, la Stratford-upon-Avon.

Călătoria de la Oxford la Woodstock are un farmec liniștit. Acostamentele ample, acoperite cu iarbă, conferă o senzație agreabilă de spațiu deschis, iar din satul Yarnton, aflat la numai trei kilometri depărtare, începe șoseaua cu două benzi, delimitate la mijloc prin copaci, care duce traficul tot mai rapid pe lângă aeroport, risipind lentoarea anterioară. Cu vreun kilometru înainte de Woodstock, pe partea stângă, un zid cenușiu de piatră marchează hotarul de est al domeniului întins și frumos al palatului Blenheim, o reședință grandioasă construită de generoasa regină Anna pentru sclipitorul ei general John Churchill, întâiul duce de Marlborough.

Porțile înalte și impunătoare de fier forjat încadrează intrarea principală spre aleea ce duce la palat; în sezonul estival, pe aici se înghesuie turiștii să se plimbe prin splendoarea maiestuoasă a sălilor imense, să se oprească în fața tapiseriilor flamande ale lui Malplaquet și Oudenarde și să viziteze încăperea în care a văzut lumina zilei faimosul vlăstar al familiei Churchill, marele Sir Winston însuși, care se odihnește acum în cimitirul odinioară liniștit al satului Blandon, aflat în apropiere.

Astăzi, Bleinheim domină vechiul oraș, dar n-a fost dintotdeauna așa. Casele solide și cenușii care se înșiră de-a lungul străzii principale au fost martorele unor timpuri îndepărtate și ar putea relata povești străvechi, deși, acum, majoritatea au fost dichisite și transformate în

hanuri sau în magazine de cadouri, antichități și suvenire. Din câte se pare, a existat dintotdeauna un număr considerabil de spații de cazare și multe dintre hotelurile și hanurile ce abundă pe străzi se pot lăuda nu doar cu originile străvechi, dar și cu destule stele pe firmele lor galbene, sclipitoare.

Black Prince/ „Prințul Negru" este situat la mijlocul unei străzi laterale de pe partea stângă, cum te îndrepți spre nord. Față de confrații săi nobili din Woodstock nu poate avea pretenții la un pedigri străvechi și pare extrem de neverosimil ca fiul războinic al regelui Eduard al III-lea să fi râs, să fi răcnit, să fi chefuit sau să fi tăvălit femei în oricare dintre odăile sale. Adevărul fie spus, un director al companiei londoneze care cumpărase casa veche, acareturile și tot ce mai era pe acolo cu vreo zece ani în urmă declarase într-un ghid turistic de o autenticitate îndoielnică că prințul se născuse prin împrejurimi. Directorul fusese felicitat cordial de către consiliul de administrație pentru cercetarea aceea fabuloasă și de asemenea pentru descoperirea, făcută ulterior, că nobilul prinț nu figurează încă în cartea de telefoane din Woodstock. De aceea, Black Prince urma să-i rămână numele. Fiica talentată a primului director copiase dintr-o enciclopedie pentru copii, cu o caligrafie adecvată, de epocă, o biografie scurtă și oarecum romanțată a prințului războinic, apoi introdusese capodopera finalizată în cuptorul mamei sale la temperatura de 230 de grade Celsius, lăsând-o timp de jumătate de oră. Manuscrisul rezultat, care avea o nuanță maronie respectabilă, specifică vechimii, fusese înrămat cu grijă, chiar dacă rama era ieftină, și ocupa acum un loc de onoare, după cum i se cuvenea, pe peretele barului din hotel. Împreună cu însemnele colegiilor din Oxford, aliniate ordonat și fixate în cuie de-a lungul grinzilor joase și pătate, conferea personalitate și clasă încăperii.

În ultimii doi ani și jumătate, Gaye fusese „gazda" care primea oaspeții în Black Prince; managerul localului apreciase că termenul de „barmaniță" era o insultă pentru demnitatea ei. Și avea dreptate. „O halbă din cea mai bună bere ale, păpușă" era o comandă pe care Gaye trebuia s-o satisfacă arareori, iar acum, ea asocia cuvintele acelea cu proletariatul; de cele mai multe ori aici se comandau votcă și lime, de către tinerii inteligenți, cocktailuri Manhattan, de către turiștii americani, și gin cu vermut franțuzesc – și un strop de vermut italian – de către profesorii din Oxford. Ea prepara cu o siguranță bine antrenată combinațiile, din sticlele ce scânteiau argintiu și ispititor, înșiruite îndărătul tejghelei.

Barul însuși, cu mochetă groasă, scaune și banchete tapițate într-o nuanță portocalie atrăgătoare, era învăluit gingaș de o lumină difuză ce genera un efect de clarobscur menit să evoce – se spera – un tablou al lui Rembrandt pe tema nașterii Mântuitorului. Gaye însăși era o

femeie atractivă, cu păr roșcat-castaniu, iar în seara asta de miercuri era îmbrăcată impecabil, în costum cu pantaloni negri și bluză albă cu volănașe. Sclipirea pietrelor prețioase de pe degetele arătător și inelar ale mâinii stângi reprezenta un avertisment blând la adresa curtezanilor amatori fără haz, și poate – după cum susțineau unii – o invitație calculată la adresa donjuanilor profesioniști bogați. De fapt, fusese căsătorită, divorțase, iar acum locuia împreună cu un fiu mic și cu o mamă nemulțumită, nu în mod nejustificat, de apucăturile puțin cam promiscue ale unei fiice superbe, care avusese ghinionul să se mărite cu un asemenea „porc nenorocit". Lui Gaye îi plăcea la fel de mult statutul de femeie divorțată ca și jobul ei și avea de gând să le păstreze cât mai mult pe ambele.

Miercuri fusese o seară îndeajuns de aglomerată, ca de obicei, și în vocea ei se resimți o oarecare ușurare atunci când, la 22.25, anunță politicos, dar ferm, ultima comandă. Un tânăr așezat pe un taburet înalt în colțul barului își împinse în față paharul de whisky.

— Încă unul.

Gaye aruncă o privire sarcastică în ochii lui șovăielnici, dar nu spuse nimic. Puse paharul clientului sub o sticlă de whisky din apropiere, apoi îl așeză pe tejghea, întinzând mâna dreaptă și înregistrând automat suma încasată cu stânga. Tânărul, vizibil amețit, se scotoci încet – fără rezultate – prin buzunare până să nimerească suma corespunzătoare, iar după ce luă o înghițitură din pahar, coborî cu prudență de pe taburet, măsură ușa cu o privire nesigură și păși spre ea într-o linie îndeajuns de dreapta, în măsura în care-i permiteau circumstanțele.

Curtea veche, unde caii tropăiau odinioară pe caldarâm, avea acces la stradă pe sub o arcadă îngustă și se dovedise un activ neprețuit pentru Black Prince. O sumedenie de amenzi pentru încălcarea liniilor galbene simple și duble ce limitau chiar și cele mai neprietenoase și mai inaccesibile porțiuni de stradă alimentaseră un respect reticent față de lege; în mod evident, orice local care oferea „NUMAI PENTRU CLIENȚI. Mașinile sunt lăsate aici pe riscul proprietarilor" beneficia de un avantaj în afaceri. În seara asta, ca de obicei, curtea era ticsită până la refuz de inevitabilele automobile Volvo și Rover. De deasupra arcadei, o lampă proiecta un petic de lumină slabă la intrarea în curte; restul era ascuns în întuneric. Tânărul porni, împleticindu-se, spre colțul cel mai lăturalnic al curții; aproape că ajunsese acolo, când întrezări ceva după mașina mai îndepărtată. Se uită mai atent și pipăi cu mâna. Apoi groaza îi sui pe șira spinării și, sprijinit de ușa cu lacăt a unui grajd, fu cuprins de o greață bruscă și violentă.

CAPITOLUL 2

Miercuri, 29 septembrie

Managerul lui Black Prince, domnul Stephen Westbrook, sună la poliție imediat după găsirea cadavrului, iar polițiștii reacționară la apelul său cu o promptitudine vrednică de laudă. Sergentul Lewis de la Poliția Regională a Văii Tamisei îi dădu instrucțiuni rapide și precise. O mașină a poliției avea să ajungă la Black Prince în maximum zece minute; Westbrook trebuia să se asigure că nimeni nu părăsește incinta și că nimeni nu intră în curte; dacă cineva insista să plece, trebuia să-i consemneze numele întreg și adresa; dacă era întrebat care era problema, trebuia să fie sincer.

Buna dispoziție a serii se dezumflă ca un balon trist, iar vocile scăzură treptat în intensitate, pe măsură ce se răspândi zvonul strecurat în șoaptă: se comisese o crimă. Nimeni nu părea nerăbdător să plece; două-trei persoane întrebaseră dacă pot da un telefon. Brusc, toți se simțiră treji, inclusiv un tânăr palid, care stătea în picioare în biroul managerului și al cărui pahar de whisky, abia atins, rămăsese pe tejgheaua barului.

Odată cu sosirea sergentului Lewis, însoțit de doi polițiști în uniformă, un pâlc de oameni se adună, mânat de curiozitate, pe trotuarul de peste drum. Nu ratară să observe că mașina poliției parcase chiar de-a curmezișul intrării în curte, blocând-o eficient. Cinci minute mai târziu sosi o a doua mașină de poliție și toți ochii se întoarseră spre bărbatul scund și îndesat, cu păr închis la culoare, care coborî. El purtă o conversație scurtă cu polițistul care stătea de pază afară, dădu aprobator din cap de câteva ori și intră în Black Prince.

Îl cunoștea doar superficial pe sergentul Lewis, dar, în cel mai scurt timp, constată că era plăcut impresionat de înaltul lui nivel de competență. Cei doi discutară energic și, foarte repede, căzură de acord asupra unei proceduri preliminare. Cu ajutorul celui de-al doilea polițist, Lewis urma să facă o listă cu numele, adresele și permisele auto ale tuturor celor din clădire și să le ia declarații succinte despre locurile unde își petrecuseră seara și destinațiile lor imediate. Erau peste cincizeci de oameni cu care trebuia să discute și Morse își dădu seama că va dura destul de mult.

— Să încerc să mai solicit niște ajutoare, sergent?

— Cred că noi doi ne vom descurca, domnule.

— În regulă. Să-ncepem.

O ușă, care constituia intrarea laterală a lui Black Prince, ducea în curte. Morse ieși pe acolo, precaut, și se uită în jur. Numără treisprezece mașini îngrămădite în spațiul îngust, dar se putea să fi omis una sau două dintre ele, pentru că cele aflate la distanță mai mare se zăreau doar ca niște mormane întunecate lipite de zidul înalt din spate. Se întrebă prin intermediul căror aptitudini de șofare și

precizie izbuteau proprietarii lor chercheliți să le strecoare prin ieșirea îngustă din curte, fără să le zgârie cât de puțin. Își întoarse lanterna de jur-împrejur și inspectă încet curtea. Șoferul ultimei mașini parcate pe latura stângă a curții avusese presimțirea să dea înapoi, păstrând cam un metru între portbagaj și zid; în spațiul acela zăcea lăbărțat trupul unei tinere. Era întinsă pe partea ei dreaptă, cu capul aproape sprijinit de colțul zidului, iar părul lung și blond îi era plin de sânge. Inspectorul își dădu seama imediat că fusese omorâtă printr-o lovitură puternică aplicată în ceafă, iar în spatele cadavrului zăcea un levier greu, lung de jumătate de metru și lat de vreo patru centimetri – genul de rangă cu capete curbate și turtite, atât de des întâlnită odinioară, înainte ca demontarea anvelopelor să se facă automat.

Morse rămase câteva minute, privind imaginea sinistră de la picioarele lui. Fata ucisă purta foarte puține haine – o pereche de pantofi cu tocuri de tip platformă, o fustă mini albastru-închis, foarte scurtă, și o bluză albă. Nimic altceva. Inspectorul îi lumină cu lanterna jumătatea superioară a trupului. Bluza fusese sfâșiată pe stânga; cei doi nasturi de sus fuseseră descheiați, iar al treilea fusese smuls, astfel că sânii mari îi erau expuși aproape complet. Morse plimbă lumina lanternei împrejur și găsi repede nasturele lipsă: un cerculeț mic, alb, de sidef care îi făcea cu ochiul de pe caldarâm. Cât de mult detesta crimele pasionale! Strigă spre polițistul care păzea intrarea în curte.

— Da, domnule?

— Avem nevoie de câteva lămpi cu arc electric.

— Da, presupun că ne-ar putea fi de ajutor, domnule.

— Fă rost de câteva.

— Eu?

— Da, tu!

— Dar de unde să fac rost…?

— De unde dracu' să știu eu? zbieră Morse.

La ora douăsprezece fără un sfert, Lewis își încheiase sarcina și se prezentă în fața lui Morse, care stătea în biroul managerului, ținând în mână *The Times* și bând ceva care aducea destul de mult a whisky.

— Ah, Lewis, azvârli el ziarul peste birou. Ia aruncă o privire la 14 vertical. Se potrivește, nu-i așa?

Lewis privi la 14 vertical. *Rețetă de burlăcie? Poate că da* (3). Se uită ce scrisese Morse în careul completat: BRA. Ce ar fi trebuit să spună, oare? Nu mai lucrase cu inspectorul până acum.

— O definiție bună, nu crezi?

Lewis, care izbutea din când în când să completeze careul de cuvinte încrucișate din *Daily Mirror,* în pauza de cafea, era depășit de situație și se simțea extrem de încurcat.

— Mă tem că nu mă prea pricep la cuvinte încrucișate, domnule.

— „Burlac" este BA1, iar „rețetă" este litera „r" – „recipe" în latină.

N-ai studiat limba latină?

— Nu, domnule.

— Crezi că-ți irosesc timpul, sergent?

Lewis nu era ușor de păcălit; în plus, era sincer și integru.

— Da, domnule.

Un zâmbet încântat se strecură pe buzele lui Morse. Își spuse că vor colabora de minune împreună.

— Lewis, vreau să lucrezi cu mine la cazul ăsta.

Sergentul se uită țintă la el; privi adânc în ochii pătrunzători, cenușii. Se auzi spunând că ar fi încântat.

— Atunci să sărbătorim! exclamă Morse. Patroane!

Westbrook se învârtise încolo și încoace pe coridor, iar acum intră prompt.

— Un whisky dublu!

Morse își împinse în față paharul.

— Doriți și dumneavoastră ceva de băut, domnule? se întoarse managerul către Lewis, ezitant.

— Sergentul Lewis este în timpul serviciului, domnule Westbrook.

După ce managerul se întoarse, Morse îl rugă să-i adune pe toți cei prezenți în clădire, inclusiv personalul, în sala cea mai mare, apoi, bându-și paharul de whisky într-o tăcere deplină, frunzări ultimele pagini ale ziarului.

— Citești *The Times,* Lewis?

— Nu, domnule; noi cumpărăm *The Mirror*.

Părea o mărturisire destul de tristă.

— Așa fac și eu uneori, spuse Morse.

La douăsprezece și un sfert, inspectorul intră în sala de mese unde se adunase acum toată lumea. Privirea lui Gaye o întâlni și o menținu pentru o scurtă vreme pe a sa, atunci când intră în încăpere, iar ea simți o atracție intensă față de bărbatul acela. Nu era ca și cum el ar fi părut că o dezbracă în gând, așa cum făceau cei mai mulți dintre tipii pe care îi cunoștea, ci de parcă ar fi făcut-o deja. Îl ascultă cu interes în timp ce vorbea.

El le mulțumi tuturor pentru răbdarea și cooperarea lor. Era o oră foarte târzie și nu intenționa să-i mai rețină. Acum urmau să afle de ce sosise poliția. În curte avusese loc o crimă; murise o tânără cu păr blond. Cu siguranță, vor înțelege că toate mașinile din curte trebuie să rămână acolo unde se aflau până dimineață. Știa că asta însemna că unii dintre ei vor întâmpina dificultăți în a ajunge acasă, dar fuseseră chemate taxiuri. Dacă oricare dintre cei prezenți dorea să-i raporteze lui sau sergentului Lewis orice amănunt care putea fi interesant sau valoros pentru anchetă, oricât de insignifiant ar fi putut părea, persoana respectivă era rugată să mai rămână. Restul puteau să plece.

Lui Gaye i se păru un spectacol neinspirat. Prezența în locul

comiterii unei crime ar fi trebuit să fie mai incitantă, nu? Acum ea se va duce acasă, unde mama și fiul ei dormeau deja duși. Chiar dacă nu dormeau, nu avea cum să le povestească mare lucru. Poliția era deja acolo de peste o oră și jumătate. Povestea nu decurgea conform așteptărilor pe care și le formase citind romane cu Holmes și Poirot care, până acum, i-ar fi intervievat fără îndoială pe principalii suspecți și ar fi făcut deducții năucitoare din cele mai banale detalii.

Murmurul ce urmă după ce Morse își încheie cuvântarea scurtă se stinse în timp ce majoritatea clienților își recuperau jachetele și părăseau barul. Și Gaye se ridică. Văzuse oare ceva interesant sau valoros? Rememoră seara. Desigur, era tânărul, care o găsise pe fată… îl mai văzuse până acum, dar nu-și putea aminti prea bine de cine era însoțit și când. Apoi îi pică fisa – părul blond! Fata fusese în barul hotelului cu tânărul ăla, ba chiar săptămâna trecută. Dar în zilele noastre, o mulțime de fete își vopsesc părul. Poate că era ceva demn de menționat? Decise că era și se îndreptă spre Morse.

— Ați spus că fata ucisă avea părul blond.

Morse o privi și înclină încet din cap.

— Cred că a fost aici săptămâna trecută – împreună cu cel care a găsit-o în seara asta. I-am văzut pe aici. Lucrez la bar.

— E un detaliu foarte interesant, domnișoară… ăăă?

— Doamnă. Doamna McFee.

— Vă rog să mă scuzați, doamnă McFee. Am presupus că purtați toate inelele astea pentru a-i ține departe pe băieții care vin să saliveze după dumneavoastră peste bar.

Gaye simți o iritare cumplită. Inspectorul era un bărbat detestabil.

— Domnule inspector cum-vă-cheamă, eu am venit să vă relatez ceva care mi s-a părut că ar putea să vă ajute. Dacă aveți de gând…

— Doamnă McFee, interveni Morse cu delicatețe, privind-o deschis, dacă aș locui prin apropiere, aș veni și eu pe aici să salivez după dumneavoastră în fiecare seară.

Abia după ora unu noaptea, un șir rudimentar, dar îndeajuns de eficient, de lămpi cu arc electric fu montat împrejurul curții. Morse îi ordonase lui Lewis să-l rețină pe tânărul care o găsise pe fata asasinată, până ce examinau mai îndeaproape curtea. Peste tot se vedea sânge și, privind locul, sergentul simți o repulsie profundă față de violența și inutilitatea crimei. Morse părea mai interesat de cerul înstelat de deasupra lor.

— Obișnuiești să studiezi stelele, Lewis?

— Citesc din când în când horoscopul, domnule.

Inspectorul păru că nu-l aude.

— Mi s-a povestit odată despre un grup de școlari, care au încercat să colecționeze un milion de bețe de chibrituri. După ce au umplut toată clădirea școlii, au decis că trebuie să abandoneze proiectul.

Lewis consideră că ar fi fost de datoria lui să răspundă ceva, dar nu-i venea în minte niciun comentariu adecvat.

După un timp, Morse reveni cu atenția spre lucruri mai concrete și cei doi bărbați priviră iarăși victima. Levierul și nasturele alb, singuratic, zăceau acolo unde le văzuse inspectorul mai devreme. Nu prea mai era nimic în plus de văzut, cu excepția dârei de sânge uscat, care se întindea aproape de la un capăt la celălalt al zidului din spate.

•

Tânărul stătea în biroul managerului. Deși mama lui se obișnuise cu întârzierile sale, era cu siguranță îngrijorată; sentiment pe care-l împărtășea și el. În cele din urmă, Morse reveni în încăpere la ora unu și jumătate, pe când medicul legist, fotografii și tehnicienii care ridicau amprente lucrau prin curte.

— Numele dumneavoastră? întrebă inspectorul.

— Sanders, John Sanders.

— Dumneavoastră ați găsit cadavrul?

— Da, domnule.

— Povestiți-mi.

— Sincer, nu sunt prea multe de povestit.

Morse zâmbi.

— Atunci, nu va trebui să vă reținem foarte mult, nu-i așa, domnule Sanders?

Tânărul se foi. Inspectorul se așeză în fața lui, îl privi pătrunzător în ochi și așteptă.

— Ei bine, de-abia am traversat curtea, iar ea era acolo. N-am atins-o, dar mi-am dat seama că murise. M-am întors imediat în hotel să-l anunț pe patron.

Morse înclină din cap.

— Altceva?

— Nu cred.

— Când vi s-a făcut rău, domnule Sanders?

— Da, mi s-a făcut rău.

— S-a întâmplat înainte sau după ce ați văzut fata?

— După. Cu siguranță că m-a tulburat s-o văd acolo… un fel de șoc, presupun.

— De ce nu-mi spuneți adevărul?

— La ce vă referiți?

Morse oftă.

— Nu aveți mașina parcată aici, nu-i așa?

— Nu am mașină.

— Faceți de obicei câte o plimbare în jurul curții, înainte să porniți spre casă?

Sanders nu răspunse.

— Cât ați băut în seara asta?

— Câteva pahare de whisky. Nu eram beat.

— Domnule Sanders, preferați să aflu de la altcineva?

Din comportamentul tânărului era evident că nu-l încânta direcția în care pornise discuția.

— La ce oră ați venit încoace? continuă Morse.

— Să fi fost șapte și jumătate?

— Și v-ați îmbătat, apoi ați ieșit și vi s-a făcut rău.

Sanders aprobă, ezitant.

— Beți frecvent de unul singur?

— De obicei, nu.

— Pe cine așteptați?

Sanders nu răspunse.

— Ea n-a venit?

— Nu, spuse tânărul inexpresiv.

— Totuși a venit, nu?

— Nu, v-am spus doar. Am fost singur în tot acest timp.

— Totuși a venit, nu repetă Morse pe un ton scăzut.

Sanders părea zdrobit.

— A venit, continuă inspectorul cu aceeași voce calmă. A venit, iar dumneavoastră ați văzut-o. Ați văzut-o în curte, iar ea era moartă.

Tânărul încuviință din cap.

— Ar fi bine ca noi doi să purtăm o scurtă conversație, spuse Morse, abandonând tonul protocolar.

CAPITOLUL 3

Joi, 30 septembrie

Stând singur în dormitorul Sylviei Kaye, Morse se simți considerabil mai ușurat. Sarcinile sumbre ale nopții se terminaseră, iar el comută pe mecanismul defensiv natural al minții sale obosite. Își dorea să uite de trezirea doamnei Dorothy Kaye și de chemarea soțului ei din schimbul de noapte în secția de sudură a fabricii de automobile Cowley; de învinuirile violente, inutile, și de chinul copleșitor al durerii lor goale, pline de amărăciune. Acum mama Sylviei era sedată, amânând răfuiala, iar sergentul Lewis se afla la secție, încercând să afle tot ce putea de la tatăl fetei. Umpluse câteva pagini cu notițe atente, dar se îndoia că se putea desprinde ceva util din ele. Peste o jumătate de oră, urma să i se alăture lui Morse.

Dormitorul era mic; unul dintre cele trei dormitoare ale unei căsuțe ordonate dintr-un duplex situat în Jackdaw Court – la câteva minute de mers pe jos dinspre Woodstock Road –, alcătuind un semicerc

liniștit, cu garduri de lemn ce putrezeau. Morse se așeză pe patul îngust și se uită împrejur. Se întrebă dacă așternuturile și cuvertura întinse impecabil nu erau cumva rezultatul eforturilor mamei, pentru că restul camerei trăda un mod de viață neglijent și dezordonat al fetei omorâte. Portretul în culori vii al unui artist pop era fixat precar deasupra șemineului și inspectorul își reaminti că ar fi putut să-i înțeleagă mai bine pe tineri, dacă ar fi avut și el un copil adolescent; așa însă identitatea frumosului tânăr era învăluită în anonimat și toate pretențiile pe care el le-ar fi putut avea față de Morse urmau să rămână neștiute pentru totdeauna. Câteva articole de lenjerie intimă erau împrăștiate pe masă și pe scaun, care, împreună cu un șifonier de lemn, constituiau tot mobilierul încăperii. Morse ridică cu grijă de pe scaun un sutien negru din material subțire. Mintea i se întoarse pe neașteptate la acea primă imagine a Sylviei Kaye, rămase acolo câteva secunde și reveni treptat pe cărările întortocheate ale ultimelor ore neplăcute. Un teanc de reviste pentru femei stătea în echilibru instabil pe pervazul ferestrei și Morse le răsfoi rapid, trecând peste sugestii de machiaj, probleme personale și horoscoape. Nici măcar un paragraf de pornografie. Deschise ușa șifonierului și examină, cu interes evident mai mare, mulțimea de fuste, bluze, pantaloni și rochii. Curate, dar în neorânduială.

Mormane de pantofi: ultramoderni, cu platformă, urâți; fata nu ducea lipsă de bani. Pe masă, văzu un pliant turistic care oferea pachete de călătorie în Grecia, Iugoslavia și Cipru, hoteluri albe, mări azurii și informații publicate cu litere mici despre asigurarea de răspundere civilă și reguli privind vaccinul împotriva variolei; o scrisoare de la angajatorul Sylviei, explicând complexitățile taxei pe valoare adăugată și un jurnal, în care nu exista decât o singură consemnare, pe data de 2 ianuarie: „Rece. M-am dus să văd *Fiica lui Ryan”*.

Lewis bătu la ușa dormitorului și intră:

— Ați descoperit ceva, domnule?

Morse îl privi nemulțumit pe sergentul mult prea vesel și nu spuse nimic.

— Îmi permiteți? întrebă Lewis, cu mâna planând pe deasupra jurnalului.

— Dă-i drumul, spuse Morse.

Lewis examina jurnalul, răsfoind cu atenție paginile lunii septembrie. Negăsind nimic, cercetă meticulos fiecare pagină.

— Există notițe doar pentru o singură zi, domnule.

— Nici măcar eu n-am avansat atât de mult, ripostă Morse.

— Credeți că „rece” înseamnă că era o zi friguroasă, sau că ea avea o răceală?

— De unde să știu, pufni Morse, și de ce dracu’ contează?

— Am putea descoperi unde a rulat *Fiica lui Ryan* în prima săptămână din ianuarie, sugeră Lewis.

— Da, am putea. Și cât a costat jurnalul, și cine i l-a dat, și de unde își cumpără ea pixurile. Sergent! Anchetăm o crimă, nu gestionăm o papetărie!

— Îmi cer scuze.

— Totuși, s-ar putea să ai dreptate, adăugă Morse.

— Mă tem că nici domnul Kaye n-a avut prea multe lucruri de spus, domnule. Doreați să discutați cu el?

— Nu. O să-l lăsăm în pace pe bietul om.

— Nu progresăm prea rapid în cazul acesta.

— Nu știu, zise Morse. Domnișoara Kaye purta o bluză albă, nu-i așa?

— Da.

— Ce culoare ar avea sutienul pe care l-ar purta nevasta ta sub o bluză albă?

— Unul de o culoare deschisă, presupun.

— N-ar purta unul negru?

— S-ar vedea prin bluză.

— Apropo, știi la ce oră a apus soarele ieri?

— Mă tem că nu, dacă-s luat așa, pe nepregătite, răspunse Lewis, dar pot afla asta foarte repede.

— Nu-i nevoie, spuse Morse. Conform jurnalului pe care tocmai l-ai examinat, ieri, pe 29 septembrie, a fost ziua Sfântului Mihail[2], iar apusul a fost la 6.40 după-amiază.

Sergentul coborî scara îngustă în urma superiorului său și se întrebă ce va urma. Înainte să ajungă la ușa de la intrare, Morse întoarse capul pe jumătate:

— Ce părere ai despre mișcarea feministă, Lewis?

•

La 11 dimineața, sergentul Lewis îl intervievă pe directorul companiei de asigurări Town and Gown, situată la etajele al doilea și al treilea, deasupra unei tutungerii înfloritoare de pe High Street. Sylvia lucrase acolo ceva mai mult de un an – fusese primul ei job. Fusese angajată ca dactilografă, pentru că nu absolvise colegiul de secretariat la care studiase doi ani după ce abandonase școala, astfel încât mâzgălelile urâte și adeseori indescifrabile din carnețelul ei de stenografie aveau de-a face cu scrisori inițial dictate. Dar dactilografierea îi era mulțumitor de precisă și de ordonată, iar compania, îl asigură managerul pe Lewis, nu avea nicio plângere la adresa răposatei sale angajate. Fusese punctuală și la locul ei.

— Atrăgătoare?

— Ei, bine… ăăă, da. Presupun că da, răspunse managerul.

Lewis făcu o consemnare, și-și dori ca Morse să fi fost alături de el,

dar inspectorul spusese că-i era sete și intrase în hotelul Minster de peste drum.

— Ați afirmat că lucra împreună cu alte două fete, spuse sergentul. Aș dori să stau de vorbă și cu ele, dacă se poate.

— Bineînțeles, domnule.

Managerul, domnul Palmer, păru ceva mai ușurat. Lewis le adresă întrebări destul de amănunțite celor două tinere. Niciuna nu era „neapărat prietenă" cu Sylvia. Din câte știau ele, nu avea un prieten stabil. Da, se lăudase din când în când cu aventurile ei sexuale, dar așa făceau majoritatea fetelor. Era destul de prietenoasă, totuși nu era cu adevărat „o fată de genul ăla".

Lewis aruncă o privire peste biroul ei. Fleacurile obișnuite. Un ciob dintr-o oglindă spartă, un pieptene cu câteva fire de păr blond, ziarul *Sun* din ziua precedentă, creioane din belșug, radiere, panglici pentru mașina de scris, foi de indigo. Pe peretele din spatele biroului era prinsă o fotografie a lui Omar Sharif, flancată de programarea prin rotație a concediilor, dactilografiată. Sergentul văzu că Sylvia avusese o vacanță de două săptămâni în a doua jumătate a lunii iulie și le întrebă pe cele două colege unde fusese ea.

— A stat acasă, cred, spuse cea mai în vârstă dintre ele, o fată liniștită, de vreo douăzeci și ceva de ani, cu o alură serioasă.

Lewis oftă.

— Nu păreți să știți prea multe despre ea, așa-i?

Fetele nu răspunseră. Lewis încercă tot ce-i stătu în putință pentru a obține mai multă cooperare, dar nu avu parte de succes. Părăsi clădirea pe la ora prânzului și se îndreptă agale spre Minster.

— Sărmana Sylvia, spuse cea mai tânără dintre fete după plecarea lui.

— Da, sărmana de ea, replică Jennifer Coleby.

•

În cele din urmă, și oarecum surprins, Lewis îl descoperi pe Morse în barul „Exclusiv pentru domni" din spatele lui Minster.

— Ah, Lewis. Inspectorul se ridică și-și așeză paharul gol pe tejgheaua barului. Ce bei?

Lewis ceru o halbă de bere ale.

— Două halbe din cea mai bună bere ale, îi spuse Morse vesel barmanului, și toarnă-ți și ție una.

Lewis își dădu seama că înainte de apariția sa subiectul discuției fuseseră cursele de cai. Morse luă un exemplar din *Sporting Life* și porni spre un colț, însoțit de sergent.

— Pariezi, Lewis?

— Uneori, pun niște bănuți la cursele Derby și Național, domnule, dar nu sunt un tip care să parieze frecvent.

— Așa să rămâi, spuse Morse, cu un ton serios în voce. Dar ia uite

aici – ce părere ai de cota asta?

Deschise ziarul la secțiunea de pariuri și indică unul dintre participanții la cursa de la 15.15, din Chepstow: „Prințul Negru”.

— Merită o liră, nu crezi, sergent?

— Cu siguranță, e o coincidență ciudată.

— Cota zece la unu, spuse Morse, luând o înghițitură mare din berea lui.

— Aveți de gând să pariați, domnule?

— Am făcut-o deja, spuse inspectorul, ridicând privirea spre barmanul în vârstă.

— Dar nu-i ilegal?

— N-am studiat niciodată această latură a legii.

Oare nu vrea să soluționeze crima asta? se întrebă în gând Lewis și, de parcă i-ar fi citit cuvintele nerostite, Morse îi ceru în aceeași clipă un raport despre activitatea decedatei în Town and Gown. Sergentul își dădu toată silința, iar Morse nu-l întrerupse. Părea interesat mai degrabă de halba lui de bere. După ce termină de povestit, îi spuse să se întoarcă la secție, să-și dactilografieze rapoartele, iar după aceea, să se ducă acasă și să tragă un pui de somn. Lewis nu protestă. Era rupt de oboseală și somnul începea să devină un răsfăț de care își amintea arareori.

— Altceva mai doriți?

— Nu până mâine, când o să mi te prezinți la raport la ora șapte dimineața… dacă nu cumva vrei să pariezi niște bănuți pe „Prințul Negru”.

Lewis se pipăi în buzunar și scoase cincizeci de penny.

— Pariez „câștigător – clasament”[3], ce credeți?

— O să-ți dai pumni în cap, dacă o să câștige.

— În regulă. Cincizeci de penny pe câștig.

Morse luă cei cincizeci de penny și, în timp ce pleca, Lewis observă că barmanul băgă moneda în buzunar și-i mai umplu o halbă enigmaticului inspector-șef.

CAPITOLUL 4

Vineri, 1 octombrie

A doua zi dimineață fix la ora 7.30, Lewis bătu la ușa inspectorului. Neprimind niciun răspuns, testă precaut clanța și privi după ușă. Niciun semn de viață. Reveni în holul din față și-l întrebă pe sergentul de la recepție dacă inspectorul Morse venise deja.

— Nu l-am văzut.

— A zis că va fi aici la șapte și jumătate.

— Ei bine, îl cunoști pe inspector.

Îmi doresc să-l fi cunoscut, își spuse Lewis. Se duse să ia rapoartele pe care le dactilografiase cu trudă în cursul după-amiezii precedente și le citi cu atenție. Făcuse tot ce-i stătuse cu putință, dar erau puține date pe care să le poți lua în considerare. Se duse la cantină și comandă o cafea. Dickson, un polițist pe care Lewis îl cunoștea îndeajuns de bine, asalta cu entuziasm o farfurie plină cu bacon și roșii.

— Cum merge treaba cu crima, sergent?

— Suntem încă la început.

— Bătrânul Morse e la cârmă, nu?

— Mda.

— E cam sărit de pe fix, nu-i așa?

Lewis nu-l putu contrazice.

— Știu doar că a fost pe-aici mult după miezul nopții, spuse Dickson. I-a făcut pe toți din clădire să joace după cum cânta el. Cred că toate telefoanele erau roșii ca focul. Doamne, cum poate munci tipul ăsta, dacă are chef!

Sergentul se simți puțin rușinat. În tot acel timp, el dormise ca un prunc, de la ora șase în seara precedentă până la șase dimineața. În cazul ăsta, Morse merita să doarmă, așa că se așeză să bea o ceașcă de cafea.

Peste zece minute, proaspăt bărbierit, inspectorul intră plin de voioșie în cantină.

— Ah, aici erai, Lewis. Îmi cer scuze că am întârziat. Comandă o cafea și se așeză în fața lui. Mă tem că am vești proaste pentru tine. Lewis ridică o privire alertată. Ți-ai pierdut banii. Cămila constipată a terminat cursa pe locul al doilea.

Sergentul zâmbi.

— Nicio problemă, domnule. Sper doar că dumneavoastră n-ați pierdut prea mult.

Morse clătină din cap.

— A, nu, n-am pierdut nimic, de fapt, chiar am câștigat câteva lire. Am pariat „câștigător – clasament”.

— Dar, domnule… începu sergentul.

— Haide, spuse Morse. Termină-ți cafeaua. Avem treabă de făcut.

În următoarele patru ore, cei doi munciră pe rupte, sortând rapoartele care veneau valuri-valuri după interogatoriile exhaustive pe care le inițiase Morse în ziua precedentă. Pe la ora 12, Lewis simți că știe mai multe despre Sylvia Kaye decât despre propria lui soție. Citi fiecare raport cu mare atenție – la ordinele lui Morse – și simți că multe fapte i se fixau solid în minte. Inspectorul, observă el, devora rapoartele cu o viteză uluitoare, asemenea cuiva care frunzărea un

roman plictisitor; totuși, din când în când, recitea câte un raport cu o concentrare fascinată.

— Ei, bine? întrebă în cele din urmă Morse.

— Cred că majoritatea aspectelor îmi sunt destul de limpezi, domnule.

— E bine atunci.

— Din câte am văzut, unul sau două rapoarte vi s-au părut foarte interesante, domnule.

— Serios?

Morse păru surprins.

— Ați petrecut vreo zece minute citindu-l pe cel de la colegiul de secretariat și nu are decât o jumătate de pagină.

— Ești un observator excelent, Lewis, dar îmi pare rău să te dezamăgesc. A fost raportul cel mai prost scris pe care l-am văzut în viața mea, cu douăsprezece – nu mai puține! – monstruozități gramaticale în zece rânduri. Cât va mai decădea oare poliția?

Lewis habar nu avea cât va mai decădea poliția și nu avea curajul să se intereseze ce descoperiri statistice făcuse inspectorul analizându-i și lui stilul dezordonat, în loc de asta, întrebă:

— Credeți că ajungem undeva, domnule?

— Mă îndoiesc, răspunse Morse.

Sergentul nu era la fel de sigur. Toate activitățile Sylviei din miercurea trecută păreau elucidate. Plecase la ora 17 din biroul de pe High Street și, aproape sigur, mersese pe jos cei vreo sută de metri până la stația autobuzului 2, în fața colegiului universitar. Sosise acasă la 17.35 și luase o masă copioasă. Apoi îi spusese mamei că ar putea veni târziu seara și plecase pe la 18.30, purtând – din câte se putuse stabili – hainele în care fusese găsită. Cumva, ajunsese la Woodstock. Toate informațiile acelea i se păreau lui Lewis un punct bun de pornire pentru câteva chestionări preliminare.

— Doriți să merg la compania de autobuze, domnule, și să discut cu șoferii de pe ruta Woodstock?

— Am făcut-o deja, zise Morse.

— Și n-a fost o idee bună?

Vocea sergentului reflecta dezamăgirea.

— Nu cred că s-a dus acolo cu autobuzul.

— Cu taxiul?

— E greu de crezut, nu ți se pare?

— Habar n-am. Poate că nu-i chiar atât de scump.

— Poate că nu, dar mi se pare greu de crezut. Dacă și-ar fi dorit un taxi, ar fi comandat unul de acasă – au telefon.

— Poate că așa a și făcut.

— Nu. Ieri, niciun membru al familiei Kaye n-a efectuat niciun apel.

Lewis se confrunta cu o prăbușire periculoasă a încrederii în forțele proprii.

— Se pare că nu vă sunt de prea mult ajutor, spuse el.

Morse îi ignoră comentariul.

— Lewis, tu cum ai parcurge drumul dintre Oxford și Woodstock?

— Cu mașina, domnule.

— Ea nu avea mașină.

— O fi dus-o vreuna dintre prietenele ei?

— Tu ai scris raportul. Din câte se pare, nu avea prea multe prietene.

— Credeți că a fost un prieten de sex masculin, domnule?

— Tu crezi asta?

Sergentul se gândi un minut.

— Ar fi cam ciudat dacă a plecat cu un prieten bărbat. De ce n-a luat-o de acasă?

— Chiar așa, de ce?

— N-a luat-o nimeni de acasă?

— Nu. Mama ei a văzut-o plecând pe jos.

— Așadar, ați chestionat-o pe mama ei, domnule.

— Da, am discutat cu ea aseară.

— E foarte tulburată?

— E o femeie rezistentă, Lewis, ba chiar mi-e simpatică. Bineînțeles că-i teribil de tulburată și de șocată, dar nu-i chiar atât de zdrobită precum mă așteptasem. De fapt, mi-a lăsat impresia că fiica ei frumoasă reprezenta un fel de dificultate pentru ea.

Morse traversă încăperea spre o oglindă mare, scoase un pieptene și începu să-și aranjeze părul rărit. Își purtă cu grijă câteva șuvițe peste o zonă mai amplă de chelie dinspre ceafă, băgă pieptenele în buzunar și-l întrebă pe Lewis, care rămăsese cu gura căscată, ce părere avea despre efectul obținut.

— Vezi tu, Lewis, dacă Sylvia n-a făcut drumul acela nici cu autobuzul, nici cu taxiul, nici cu un prieten, cum Dumnezeu a ajuns la Woodstock? Și amintește-ți că ajungerea ei la Woodstock este incontestabilă.

— Probabil că a făcut autostopul, domnule.

Inspectorul continua să se examineze în oglindă.

— Da, cred că asta a făcut. Și tocmai de aceea, scoase el din nou pieptenele și-l mai trecu de câteva ori prin păr, tocmai de aceea cred că sunt nevoit să-mi aranjez o mică apariție la televizor în seara asta. Ridică receptorul telefonului și-l sună pe comandantul secției. Du-te și mănâncă de prânz, Lewis, ne vedem mai târziu.

— Doriți să comand ceva și pentru dumneavoastră, domnule?

— Nu, trebuie să am grijă de silueta mea, spuse Morse.

•

Moartea Sylviei Kaye fu prezentată dramatic în ediția de joi după-amiază a lui *Oxford Mail* și căpătă o atenție sporită în presa națională, vineri dimineața. Vineri seara, buletinele de știri BBC și ITV difuzară un interviu cu inspectorul-șef Morse, care făcu un apel la public, cerând ajutorul tuturor celor care se aflaseră pe Woodstock Road între orele 18.40 și 19.15, în ziua de miercuri, 29 septembrie. Morse anunță că poliția se afla în căutarea unui bărbat foarte periculos, care ar putea ataca din nou, în orice clipă; în momentul în care avea să fie adus în fața justiției, ucigașul Sylviei Kaye urma să fie acuzat nu doar de crimă cu premeditare, ci și de viol".

Lewis rămăsese în fundal, în timp ce Morse vorbise camerelor TV și i se alătură după ce terminase.

— Vântul ăsta blestemat! spuse Morse, cu părul răvășit

— Credeți cu adevărat că ar putea să mai omoare pe cineva, domnule?

— Mă îndoiesc foarte mult, spuse Morse.

CAPITOLUL 5

Vineri, 1 octombrie

În fiecare seară, cu rare excepții, domnul Bernard Crowther își părăsea căscioara de pe Southdown Road, în nordul Oxfordului, în jurul orei 21.40. În fiecare seară, itinerarul lui era identic. După ce închidea cu grijă poarta albă care împrejmuia o fâșie mică și neuniformă de peluză, cotea spre dreapta, mergea până la capătul străzii, se abătea din nou spre dreapta, apoi se îndrepta, cu o consecvență vizibilă în fiecare pas, spre barul hotelului Fletcher's Arms. Deși era un om inteligent – era profesor de engleză la colegiul Lonsdale –, îi venea greu să-i explice soției sale dezaprobatoare sau chiar sieși ce anume îl atrăgea în barul acela deloc remarcabil, cu clientela sa pestriță, dar fidelă și prietenoasă.

Cu toate acestea, în seara de vineri 1 octombrie, s-ar fi putut observa că Crowther rămăsese nemișcat câteva secunde după ce închisese poarta grădinii după el, cu ochii plecați, tulburat de parcă ar fi fost adâncit în gânduri profunde și îngrijorătoare; iar apoi cotise, împotriva obiceiului și înclinațiilor sale, la stânga. Mersese agale până la capătul drumului unde, îndărătul unui șir de garaje dărăpănate, se afla o cabină telefonică. Nerăbdător chiar și în cele mai bune momente ale sale – iar acesta nu era unul dintre ele –, așteptă agitat și iritat, verificându-și ceasul și aruncând priviri furioase spre femeia corpolentă din cabină, ce părea incapabilă să facă față amenințării

triple a aparatului sofisticat din fața ei, a sistemului necooperant de taxare și a propriilor ei bâjbâieli, cu o singură mână, prin diversele monede din poșetă. Dar femeia continua să lupte și Crowther se întrebă, într-un moment de mărinimie, ce s-ar fi întâmplat dacă vreunul dintre copiii ei s-ar fi îmbolnăvit brusc și grav, tatăl ar fi fost în tura de noapte și ea n-ar fi avut pe nimeni care s-o ajute. Se îndoia totuși că apelul ei era la fel de important ca acela pe care se pregătea el să-l efectueze.

Buletinele de știri îi reținuseră întotdeauna atenția, indiferent cât de banale ar fi fost informațiile prezentate; iar știrea văzută la BBC la ora 21 nu fusese defel banală. Își amintea cuvânt cu cuvânt toate vorbele inspectorului de poliție: „Am fi foarte încântați, dacă orice șofer…” Da, Crowther le putea spune ceva, pentru că jucase și el un rol în cursul acela înfricoșător și tragic al evenimentelor. Dar ce urma să le spună? Nu le putea dezvălui adevărul. Nici măcar o jumătate de adevăr. Voința lui fragilă începu să se clatine. Îi va mai acorda femeii ăleia mizerabile un minut – un minut și nimic mai mult!

•

La ora 21.50, Lewis îl sună agitat pe inspectorul Morse.

— O pistă, domnule. Cred că avem o pistă.

— Da?

— Da. O martoră. O doamnă, Mabel Jarman. Ea a văzut-o pe fata ucisă…

— Vrei să spui, îl întrerupse Morse, că a văzut-o pe fata care a fost ucisă ulterior, presupun.

— Da, la asta mă refeream. Putem să-i luăm o declarație completă oricând dorim.

— Vrei să spui că încă n-ai făcut-o?

— A sunat abia acum cinci minute. Mă duc la ea acasă chiar în clipa asta. Locuiește în oraș. Voiam să știu dacă doriți să veniți și dumneavoastră.

— Nu, spuse Morse.

— În regulă. Voi aranja ca raportul să fie dactilografiat și să-l aveți gata mâine dimineață.

— Bine.

— Avem totuși un strop de noroc, nu credeți? O vom găsi curând pe cealaltă fată.

— Care cealaltă fată? întrebă Morse pe un ton scăzut.

— Păi, să vedeți, domnule…

— Care-i adresa doamnei Jarman?

Fără tragere de inimă, Morse își scoase papucii și întinse mâna după pantofi.

•

— Ai cam întârziat la apel în seara asta, Bernard. Ce să fie?

Bernard era simpatizat în Fletcher's Arms, întotdeauna pregătit să scoată banul când venea rândul lui să facă cinste… și nu numai de asta. Toți obișnuiții localului știau că era un intelectual universitar, dar în același timp era un ascultător bun, râdea cu tot atâta poftă ca oricare altul de ultimele bancuri și ocazional cuvânta elocvent despre prostia guvernului și incompetența echipei Oxford United. Dar în seara asta nu vorbi despre niciunul dintre subiectele respective. Până la ora 22.25, băuse trei halbe de cea mai bună bere ale, așa cum obișnuia, fiind îndelung antrenat, apoi se ridică, pregătit să plece.

— Nu mai vrei una înainte de plecare, Bernard?

— Nu, mulțumesc. Pentru o singură seară, am băut suficient pișat de cal.

— Iar ai probleme.

— Mereu am probleme.

Se întoarse agale spre casă. Știa că dacă lumina din dormitor era aprinsă, soția lui, Margaret, citea în pat, așteptându-și soțul aventurier. Dacă lumina era stinsă, probabil că ea se uita la televizor. Bărbatul adoptă o decizie la fel de prostească, precum cele pe care le luase pe când era băiețel și se întrecea în alergare cu mașinile până la cel mai apropiat felinar stradal. Dacă Margaret era în pat, va intra direct în casă, iar dacă încă nu se culcase, va suna la poliție. Coti spre strada lui și văzu imediat că lumina din dormitor era aprinsă.

•

Doamna Jarman își depuse mărturia pe un ton energic, chiar dacă era emoționată. Memoria ei se dovedi surprinzător de limpede, iar notițele sergentului Lewis se umplură cu o grămadă de informații concrete. Morse lăsă lucrurile pe seama lui. Se întrebă dacă Lewis avusese dreptate atunci când afirmase că aceasta era pista cea mare și conchise, după ce se gândi puțin, că așa era. El însuși se simțea nerăbdător și plictisit de pedanteria antrenată și aprofundată cu care sergentul cerceta și punea sub semnul întrebării cronologia întâlnirii din stația de autobuz. Dar știa că așa trebuia procedat și era conștient că Lewis se descurcă foarte bine. Timp de trei sferturi de oră, îi lăsă în plata Domnului.

— Aș dori să vă mulțumesc foarte mult, doamnă Jarman, își închise Lewis carnetul de notițe și aruncă o privire satisfăcută spre superiorul său.

— V-aș ruga să ne faceți o vizită de dimineață la secție, spuse Morse. Până atunci declarația dumneavoastră va fi dactilografiată și am dori să vă mai uitați peste ea, să fiți sigură că a înțeles totul cum trebuie – e doar o formalitate, să știți.

Sergentul se ridică, pregătit să plece, dar privirea lui Morse îi transmise să se așeze înapoi pe scaun.

— Mă întreb, doamnă Jarman, spuse inspectorul, dacă ne-ați putea

face o ultimă favoare. Nu doresc decât o ceașcă de ceai. Știu că-i târziu, dar…

— Bineînțeles, domnule inspector. Trebuia să-mi fi spus mai devreme.

Femeia ieși grăbită din încăpere și polițiștii auziră apă curgând și clinchet de cești.

— Ai făcut o treabă bună, sergent.

— Mulțumesc, domnule.

— Acum fii atent. Vezi ce-i cu autobuzul acela.

— Ați spus că ați verificat autobuzele, domnule.

— Mai verifică-le o dată.

— În regulă.

— Apoi, spuse Morse, mai e și camionul cu remorcă. Dacă avem puțin noroc, îl putem identifica.

— Credeți că putem?

— Ai o oră exactă, ce îți mai trebuie?

— Mai doriți ceva, domnule? întrebă Lewis cu o voce subjugată.

— Da. Stai și mai ia câteva notițe. N-o să dureze mult.

Ușa bucătăriei se deschise și doamna Jarman reapăru.

— Mă întrebam dacă nu cumva ați prefera un strop de whisky în loc de ceai. Păstrez o sticlă încă de la Crăciun – eu nu beau de obicei.

— Sunteți o femeie aprovizionată, doamnă Jarman, spuse Morse.

Lewis zâmbi fără chef. Știa ce urmează. *Déjà vu.*

— Cred că o picătură mică de scotch mi-ar face *într-adevăr* bine. Poate doriți și dumneavoastră să beți o picătură?

— A, nu, domnule inspector, eu o să beau o ceașcă de ceai, dacă nu-i cu supărare.

Deschise un compartiment al dulapului și scoase două pahare mari de sticlă.

— Atunci numai un pahar, doamnă Jarman, spuse Morse. E păcat, știu, dar sergentul Lewis, prezent alături de noi, este în timpul serviciului și veți fi de acord că unui polițist nu-i este permis să consume băuturi alcoolice cât timp lucrează. N-ați dori să-l faceți să încalce legea, nu-i așa?

Lewis mormăi ceva ca pentru sine.

Morse își ascunse un zâmbet în porția lui generoasă de whisky în timp ce sergentul plimba sobru linguriță printr-o ceșcuță minusculă de ceai brun înfiorător de închis la culoare.

— Doamnă Jarman, nu doresc decât să vă mai adresez una sau două întrebări în plus despre ceea ce ați povestit sergentului Lewis. Sper că nu vă simțiți prea obosită.

— Ah, nu.

— Vă amintiți ce impresie v-a creat „cealaltă fată”? Era nervoasă? Puțin agitată?

— Nu cred că era… ei bine, nu știu. Poate că era puțin agitată.

— Puțin speriată?

— Ah, nu, nu era vorba de așa ceva. Era puțin, cumva… ăăă… emoționată. Da, ăsta-i cuvântul, puțin emoționată.

— Emoționată și nerăbdătoare.

— Da, așa cred.

— Și acum, vreau să rememorați totul. Pur și simplu, să închideți ochii, dacă doriți, și să vă imaginați stând din nou în stația de autobuz. Vă puteți aminti ceva, orice, ce a spus ea? V-a întrebat dacă următorul autobuz merge spre Woodstock. Ne-ați povestit asta. Altceva?

— Nu-mi pot aduce aminte, pur și simplu nu sunt în stare să-mi amintesc.

— Haideți, doamnă Jarman, nu vă precipitați. Relaxați-vă, pur și simplu, și derulați din nou filmul. Acordați-vă timp.

Doamna Jarman închise ochii, iar Morse o privi cu atenție sporită. Ea nu spuse nimic și în cele din urmă, inspectorul întrerupse tăcerea stânjenitoare:

— Dar fata care a fost omorâtă? A mai zis ceva, orice? Ea își dorea să facă autostopul, din câte mi-ați explicat.

— Da, tot spunea ceva de genul: „Haide”.

— „O să ne descurcăm”? adăugă Morse.

— Da. „O să ne descurcăm. Mâine dimineață, o să ne hlizim de chestia asta”.

Lui Morse îi îngheță sângele în vene. Rămase complet nemișcat, dar memoria doamnei Jarman fusese stoarsă până la ultima picătură. Inspectorul se destinse.

— V-am ținut trează până târziu, dar ați fost minunată. Iar aceasta este, cu siguranță, o marcă de scotch excelentă?

— Oh, mai doriți un strop, domnule?

— Sincer, cred că poate n-ar trebui să vă refuz, doamnă Jarman. Da, a fost un strop din cel mai bun scotch pe care l-am băut de mulți ani încoace.

În timp ce doamna Jarman se întorcea cu spatele ca să-i umple din nou paharul, Morse îi făcu un semn sever lui Lewis să stea nemișcat, iar pentru următoarea jumătate de oră, își puse la încercare toate subtilitățile pe care le cunoștea pentru a zgudui amintirile femeii despre întâlnirea ei întâmplătoare cu fata ucisă și cu însoțitoarea acesteia. Dar nu avu niciun fel de succes.

— Un ultim lucru, doamnă Jarman. Când veți veni la secție mâine dimineață, o să avem o trecere în revistă a suspecților pentru identificare. Nu va dura mai mult de un minut sau două.

— Vreți să spuneți că doriți ca eu să… Oh, Doamne!

La ora 23.45, polițiștii își luară bun-rămas de la doamna Jarman.

Ajunseseră deja în dreptul mașinilor lor, când ușa se deschise din nou, brusc, și doamna Jarman veni în grabă spre Morse:

— Mai e ceva, domnule inspector. Mi-am amintit chiar acum. Când mi-ați spus să-nchid ochii și să derulez filmul. Mi-a venit în gând ceva. Cealaltă fată, domnule. Când alerga, avea un pas ciudat, de parcă ar fi avut un fel de platfus… știți la ce mă refer?

— Da, știu, spuse Morse.

Cei doi bărbați se întoarseră la secție. După ce se interesară de alte apeluri și aflară că nu mai venise niciunul, inspectorul îl chemă pe Lewis în biroul lui.

— Ei bine, prietene?

Morse părea mulțumit de sine.

— I-ați spus că vom avea o trecere în revistă a suspecților, pentru identificare? întrebă sergentul, nelămurit.

— Da, o vom avea. Acum, spune-mi ceva. Care crezi tu că a fost cea mai importantă informație pe care am obținut-o de la doamna Jarman?

— Am aflat o grămadă de informații valoroase.

— Așa este, dar care a fost singurul fapt care a reușit să-ți scoale părul în cap?

Lewis încercă să adopte o expresie inteligentă.

— Am aflat, nu-i așa, spuse Morse, că fetele aveau de gând să se hlizească puțin de toată povestea asta, mâine dimineață?

— Ah, înțeleg, zise Lewis, fără să priceapă.

— Înțelegi ce-nseamnă asta? Urmau să se întâlnească a doua zi dimineață – joi dimineață –, iar noi știm că Sylvia Kaye era angajată, și știm și unde, nu-i așa?

— Așadar, și cealaltă fată lucrează acolo.

— Dovezile par să sugereze asta cât se poate de clar.

— Dar eu am trecut pe acolo, domnule, și niciuna dintre ele n-a scos vreo vorbă.

— Și nu ți se pare extrem de interesant lucrul ăsta?

— Se pare că n-am făcut o treabă prea bună, nu-i așa? Lewis aruncă o privire neconsolată în jos, spre mocheta inspectorului-șef.

— Acum știm, continuă Morse, că una dintre fete… câte lucrează acolo?

— Paisprezece.

— Că una dintre fetele acelea ascunde dovezi esențiale, în cel mai bun caz, și ne spune o grămadă de minciuni, în cazul cel mai rău.

— Dar n-am vorbit cu toate, domnule.

— Doamne Dumnezeule, omule! Ele știau de ce ești tu acolo, nu? Una dintre colegele lor murise. Un sergent din brigada omucideri vine la biroul lor. De ce dracu' credeau că ai venit? Ca să întreții mașinile lor de scris? Nu, nu – te-ai descurcat bine, Lewis. Nu tu ai forțat-o pe

mititica noastră să-și țeasă plasa încâlcită pentru noi. Ea se crede în siguranță și așa vreau să rămână. Morse se ridică în picioare. Vreau să te duci să tragi un pui de somn. Mâine dimineață, ai treabă de făcut. Dar înainte să pleci, află-mi adresa personală a domnului Palmer. Cred că se impune o mică vizită.

— N-aveți de gând să-l deranjați din somn la ora asta, nu?

— Nu numai că am de gând să-l deranjez din somn, ca să mă folosesc de expresia ta, Lewis, dar o să-i și cer, foarte politicos, desigur, să-și deschidă biroul pentru mine, iar eu mă voi uita prin sertarele a paisprezece domnișoare. Ar trebui să fie o activitate incitantă.

— Nu aveți nevoie de un mandat de percheziție?

— N-am înțeles niciodată cum stă treaba din punct de vedere legal cu mandatele alea, se plânse Morse.

— Cred că ar trebui să aveți unul, domnule.

— Și poate-mi și explici de unde dracu' să găsesc pe cineva care să-mi semneze un mandat la ora asta din noapte… sau dimineață, ce dracu' o fi acum.

— Dar dacă domnul Palmer insistă în privința drepturilor sale legale… începu Lewis.

— Îi voi spune că încercăm să descoperim cine a violat-o și a omorât-o pe una dintre angajatele lui, izbucni Morse, nu suntem în căutarea unor cărți poștale deocheate din Pwllheli!

— Nu doriți să vă însoțesc și eu, domnule?

— Nu. Fă cum îți zic și du-te la culcare.

— Ei bine, vă doresc mult noroc, domnule.

— Nu voi avea nevoie, ripostă Morse. Știu că n-o să-ți vină să crezi în ruptul capului chestia asta, dar sunt în stare să fiu un nemernic foarte oficial, dacă îmi propun. Domnul Palmer va sări din pat de parcă ar avea un purice în pantalonii pijamalei.

•

Dar, deși binevoi să se dea jos din pat, managerul companiei de asigurări Town and Gown, refuză ferm să-și scoată pijamaua – fie ea cămașă sau pantaloni. Îl întrebă pe Morse ce autoritate avea să-i percheziționeze birourile și, de îndată ce trase concluzia că nu avea niciuna, se dovedi de neclintit față de toate măgulirile și amenințările care-i trecură prin minte inspectorului. Morse se gândi că-l subestimase cumplit pe micuțul manager. Și totuși, după o negociere îndelungată, căzură în cele din urmă de acord asupra unei linii de acțiune. Tot personalul lui Town and Gown se va aduna în biroul directorului la ora 8.45, în dimineața următoare, iar acolo avea să fie întrebat dacă are ceva împotrivă ca poliția să le verifice toată corespondența privată. Dacă nu existau împotriviri (îl asigură Palmer pe Morse), inspectorul putea să deschidă toată corespondența și, dacă

era nevoie, să facă copii confidențiale ale oricărei scrisori care putea fi utilă. În plus, toate angajatele de sex feminin vor fi solicitate să vină la sediul poliției Văii Tamisei ceva mai târziu în cursul aceleiași dimineți, pentru o trecere în revistă de identificare. Palmer va avea nevoie de un pic de timp, să poată aranja un serviciu minim de preluare a apelurilor și alte chestiuni esențiale. Era bine că toate acestea se întâmplau sâmbăta; biroul se închidea la prânz.

Poate că lucrurile nu merseseră chiar atât de rău, medită Morse retrospectiv. Epuizat, se întoarse cu mașina la secție și se întrebă de ce, în pofida anilor săi de experiență, se angajase cu atâta pasiune într-un plan așa prost gândit și inutil, după cum îl considera. În pofida tuturor faptelor, se gândi totuși că, în mod bizar, avusese dreptate. Instinctul îi spunea că acest stadiu al anchetei îi impune impetuozitate. Simțea că se îndrepta spre o descoperire importantă deși nu-și dădea seama, în această etapă, câte descoperiri vor mai fi necesare pentru soluționarea cazului. Nu-și dădea seama nici de faptul că, într-un mod straniu-pervers, refuzul lui Palmer de a-i permite accesul neautorizat îi purtase noroc. Pentru că o scrisoare adresată uneia dintre domnișoarele aflate în serviciul lui Palmer era deja pe drum și nicio putere din lume, exceptând lipsa de eficientă a vreunui funcționar nebănuitor de la sortare, n-ar fi putut să-i prevină predarea promptă – și nici n-o făcu.

Morse ajunse la secție și-și petrecu următoarea oră în biroul său. Termină ce avea de făcut la ora 16.15 și se lăsă pe spate în scaunul său de piele neagră. Nu avea rost să mai plece acasă acum. Medită asupra cazului, începând cu o analiză lentă, metodică, a faptelor cunoscute până în prezent și apoi trecu la ceea ce, dacă ar fi fost mai treaz, și-ar fi dorit să se fi numit o serie de pași rapizi, intuitivi, și toate acestea îl proiectară pe teritorii crepusculare și întunecoase. Știa însă că orice se întâmplase în seara de miercuri își avea explicația în activitățile unor persoane, care fuseseră motivate de pasiuni banale, ca iubirea, ura, lăcomia și gelozia. Nu acesta era misterul; absolut deloc. Trebuia să potrivească bucățile de puzzle pe care le avea acum la îndemână. Ațipi. Visă alternativ o barmaniță atrăgătoare cu părul roșcat și o frumusețe blondă cu părul năclăit de sânge. Părea că visează frecvent femei. Uneori se întreba ce ar fi visat, dacă s-ar fi căsătorit. Probabil tot femei.

CAPITOLUL 6

Sâmbătă, 2 octombrie, dimineața

— Ce mai *urmează*? exclamă Judith, secretara personală a domnului Palmer. A zis că vrea să ne deschidă scrisorile!

— Ai fi putut spune „nu”, ripostă Sandra, o fată prietenoasă și incompetentă care de când se angajase aici, cu trei ani în urmă, nu obținuse niciun avans în funcție și nicio mărire de salariu și pe bună dreptate.

— Aproape c-am făcut-o, se băgă în discuție Ruth, o fată cu gene fremătătoare și creierul unui fluture. Dacă Bob mi-a trimis una dintre scrisorile lui cu adevărat pasionale, aoleu!

Chicoti emoționată. Majoritatea fetelor erau tinere, nemăritate și locuiau cu părinții lor; datorită faptului că poșta era adusă în cursul dimineții când ele erau la muncă și le era teamă că părinții și-ar putea băga nasul în chestiuni ce nu-i privesc, multe își invitaseră corespondenții să trimită scrisorile la adresa biroului. Într-adevăr, soseau atât de multe scrisori etichetate cu „Privat și confidențial”, „Personal” și alte asemenea precizări, încât un observator neavertizat ar fi putut bănui că Town and Gown era sediul unui departament de servicii de spionaj. Dar Palmer trecea cu vederea acest abuz mărunt, supraveghind însă cu ochi de vultur facturile telefonice de la birou. I se părea o înțelegere corectă.

Toate fetele fuseseră impresionate în diverse feluri de Morse, iar solicitările lui făcute pe un ton scăzut fuseseră acceptate fără murmure perceptibile de nemulțumire. Desigur, toate își doreau să-l ajute. În tot cazul, el nu avea să primească decât copii ale scrisorilor și toate urmau să fie tratate cu maximă confidențialitate. Totuși, Ruth răsuflă ușurată când descoperi că în dimineața aceea Bob își golise temporar rezervorul de sugestii desfrânate. Oricât de destupați la minte ar fi fost polițiștii, ei, bine…

— Cred că noi toate ar trebui să-i ajutăm să descopere ce s-a întâmplat cu biata Sylvia, spuse Sandra.

În pofida intelectului ei slab dezvoltat, era o fată cu adevărat sensibilă și fusese profund întristată, ba chiar ușor înspăimântată de moartea Sylviei. În modul ei inocent, își dorea să poată contribui cu ceva la anchetă și se simți dezamăgită, deși nu se mira câtuși de puțin că nu-i scrisese nimeni.

Existau șapte scrisori personale și două cărți poștale pe care să le examineze Morse și, în timp ce-și plimbă privirea superficial peste ele, înainte să le introducă în copiator, simți că toată povestea era oarecum prostească. Mai urma totuși încercarea de identificare și avea speranțe mari legate de ea deși acum, în lumina edificatoare a dimineții, indicele de probabilitate scăzuse deja serios.

— Voi ați mai fost la vreo identificare până acum? întrebă Sandra.

— Bineînțeles că nu, răspunse Judith. Oamenii nu ajung să fie implicați în crime în fiecare săptămână, nu-i așa?

— Mă întrebam doar…

— Și ce o să *facem* noi? se interesă Ruth.

— Ceea ce ni se spune.

Judith credea cu pasiune în virtuțile autorității și-și dorea uneori ca domnul Palmer să fie ceva mai ferm și ceva mai puțin prietenos cu una sau două dintre angajatele lui… deși, bineînțeles, el era foarte drăguț.

— Am văzut o dată o astfel de identificare într-un film, spuse Sandra.

— Eu am văzut la televizor, adăugă Ruth. Așa va fi?

Ulterior, concluzionară că așa era. Cu adevărat dezamăgitor. O femeie banală se plimbă pe lângă ele, privindu-le cu atenție în timp ce rosteau cuvintele: „Știți când vine următorul autobuz?" Nu aveai cum să te sperii de ea. Totuși, n-ar fi fost îngrozitor dacă ea și-ar fi pus mâna pe umărul tău? Dar n-o făcu. Trecu pe lângă toate fetele, apoi parcurse același traseu înapoi, iar după aceea plecă. Inspectorul ăla… își făcuse speranțe, nu-i așa? Iar la sfârșit, fusese oarecum caraghios, nu? Să le pună să alerge până la ușa din capătul opus al curții. Ce însemnau toate acestea?

— În film l-au prins pe ticălos, zise Sandra.

— Și la televizor, spuse Ruth.

— N-ar trebui să credeți tot ce vedeți, interveni Judith.

La prânz, când apăru Lewis, Morse stătea așezat la biroul său.

— Ei bine, domnule? Vreo veste bună?

Morse clătină din cap.

— Absolut niciun rezultat?

— I s-a părut că două sau trei dintre ele ar putea fi fata respectivă.

— Ei bine, asta reduce puțin cercul suspectelor.

— Nu chiar. Am auzit de avocați ai apărării care au spulberat pur și simplu martori care jurau pe mormântul bunicului lor că sunt absolut *siguri* în privința identificării. Nu, Lewis. Mă tem că nu ne ajută prea mult.

— Dar cealaltă idee a dumneavoastră, domnule? Faptul că fata alerga puțin ciudat, de parcă ar fi avut platfus?

— Ah, le-am pus să alerge, bineînțeles.

Lewis simți că nimerise un punct sensibil.

— Degeaba, domnule.

Fusese o afirmație, nu o întrebare.

— Ai dreptate, degeaba. Și ne-am fi putut prinde, pur și simplu ne-ar fi putut pica fisa, Lewis, nouă, celor din brigada omucideri – mie, Lewis, și ție –, că toate fetele aleargă în același mod afurisit, de parcă ar avea *două picioare stângi*!

Îi zbieră ultimele câteva cuvinte sergentului, care așteptă ca uraganul să se potolească.

— V-ar prinde bine o halbă de bere, domnule.

Morse păru puțin mai fericit.

— Poate că ai dreptate.

— Am câteva noutăți.

— Să le auzim.

— Ei bine, autobuzul este exclus. L-am găsit pe șoferul vehiculului 4E de la ora 6.30, din Carfax. Oricum, în autobuz nu mai erau decât vreo douăsprezece persoane sau așa ceva, majoritatea călătorii obișnuiți. E destul de sigur că cele două fete ale noastre n-au ajuns la Woodstock cu autobuzul.

— Oricum, nu știm sigur dacă au ajuns amândouă la Woodstock, completă Morse.

— Dar Sylvia a ajuns, nu-i așa, domnule, iar cealaltă fată a întrebat de autobuzul până acolo, nu?

— Încep să mă întreb dacă doamna Jarman a fost un martor chiar atât de util, până la urmă.

— Cred că a fost, pentru că astea-s doar veștile proaste.

— Ai și câteva vești *bune*?

Morse încercă să adopte un ton ceva mai vesel.

— Este vorba de camionul cu remorcă despre care ne-a vorbit femeia. A fost cu adevărat ușor de identificat. Cei de la Cowley au o afacere cu caroserii de automobil. Când…

— Da, știu. Ai făcut o treabă inteligentă, Lewis. Dar renunță la înfloriturі.

— Un anume domn George Baker, care locuiește la Oxford, și le amintește pe fete. Și ascultați ce urmează, domnule. El le-a văzut pe cele două urcând într-o mașină. O mașină *roșie* – era sigur de asta. Condusă de un bărbat, nu de o femeie. Și-a amintit de asta pentru că și el ia adeseori persoane la autostop, mai ales dacă-s fete, și le-a văzut pe ele două, chiar dincolo de giratoriu – cu vreo cincizeci de metri în față. Le-ar fi luat în camion, a spus, dar mașina aceea a oprit în dreptul lor și el a trebuit să dea înapoi, ca să poată trece. Știe sigur că a văzut-o pe blondă.

— Suntem demni de dispreț, nu-i așa? conchise Morse. Tu le-ai fi luat în mașină?

— De obicei, nu. Numai dacă ar fi purtat uniformă de polițist. Și eu m-am bucurat să fiu luat de câteva ori, când patrulam.

Morse medită concentrat asupra noilor dovezi. Era clar, lucrurile evoluau.

— Ce ziceai despre o halbă?

Stătură tăcuți în barul White Horse de pe Kidlington, iar Morse decise că berea era băubilă. În cele din urmă, sparse liniștea.

— O mașină roșie, da?

— Da, domnule.

— E un obiect interesant de cercetare pentru tine. Câți bărbați din Oxford posedă mașini roșii?

— Destul de mulți, domnule.

— Vrei să spui câteva mii.

— Presupun că da.

— Dar am putea oare să aflăm amănunte?

— Presupun că da.

— O astfel de problemă nu ar depăși oare inteligența eficientelor noastre trupe?

— Presupun că nu, domnule.

— Dar dacă șoferul nu locuiește în Oxford?

— Da, domnule, ar putea fi și asta.

— Lewis, eu cred că berea îți tâmpește creierul.

Dar dacă alcoolul diminua perspicacitatea mentală a lui Lewis, asupra lui Morse avea efect contrar. Mintea lui începu să funcționeze cu o claritate relaxată. Îi ordonă sergentului să-și ia liber la sfârșitul săptămânii, să doarmă puțin, să uite de Sylvia Kaye și s-o ducă pe nevastă-sa la cumpărături, iar Lewis fu încântat să se conformeze.

Morse, care nu era un fumător înrăit, își cumpără douăzeci de țigări, apoi bău și fumă neîntrerupt până la ora două după-amiaza. Ce se întâmplase cu adevărat miercurea trecută? Era chinuit de gândul că avusese loc o succesiune de evenimente, care nu aveau în ele nimic extraordinar; că fiecare eveniment era consecința logică a celui dinaintea sa; că el știa care fuseseră unu-două din acele evenimente; și dacă mintea lui s-ar fi putut proiecta într-o serie de legături cauzale naturale, ar fi obținut tot adevărul. Nu avea nevoie de salturi surprinzătoare, vizionare, de la ignoranță la iluminare, ci doar de o serie de progresii logice. Dar fiecare dintre ele îl ducea într-o fundătură, ca imaginile din cărțile pentru copii, unde o singură cărare te duce spre comoară, iar celelalte te ghidează spre marginea paginii. Ia-o de la început.

— Mă tem că voi fi nevoit să vă rog să vă terminați paharul, îl anunță proprietarul.

CAPITOLUL 7

Sâmbătă, 2 octombrie, după-amiază

Morse își petrecu după-amiaza de sâmbătă, 2 octombrie, într-o stare superficială de beție, la biroul său. Până la 16.30, terminase țigările și sună să mai ceară un pachet. Mintea îi devenea tot mai limpede. Se gândi că detectase un șablon vag în derularea serii de 29

septembrie. Nu avea nume –, încă nu avea habar nici măcar de un nume –, dar găsise un șablon.

Frunzări scrisorile pe care le copiase de la Town and Gown, care alcătuiau un pachețel jalnic. Pe unele le dădu la o parte imediat; nici măcar un psihiatru sărit de pe fix nu ar fi construit vreo ipoteză, oricât de nejustificată, pe baza a cinci dintre cele nouă. Una dintre cărțile poștale spunea: „Dragă Ruth, vremea e minunată, ieri ne-am dus de două ori să înotăm. Am văzut o meduză moartă pe plajă. Cu drag, T.” Cât era de trist să fii o meduză, își spuse Morse. Doar trei scrisori îi reținură atenția; apoi două; apoi una. Era un mesaj dactilografiat destinat lui Jennifer Coleby, care o anunța:

Stimată doamnă,

După ce am evaluatt numerosele apliccații pe care le-am primit, trebuie să vă informăm cu regret că aplicația divs, a fost respinsă. La îndceputul lui noiembrie, vom avea totuși mai multe posturi disponibile și, vă spun cu toată sinceritatea, mii-ar părea foarte rău să ratez oportunitatea de a vă reconsidera solicitarea atunci.

Am conpletat pe moment numărul de anajați necesar în cadrul departamentului de psihologie. Și totuși, nu este improbabil ca, în curând, să fie nevoie de o asistentă calificată și de încredere care să se ocupe de sarcinile de urtină pentru biroul directorului.

Cu stimă,

Era semnat de cineva care nu părea prea interesat ca numele să-i fie strigat de pe acoperișurile caselor. Un „A” inițial era suficient de vizibil, dar numele de familie, căruia îi era atașat cu multe înfloriturі, ar fi rămas o enigmă chiar și pentru marele Champollion însuși.

Așadar, domnișoara Jennifer Coleby este în căutarea unui job nou, își spuse Morse în sinea lui. Și ce dacă? În fiecare zi, sute de oameni își depuneau CV-urile pentru joburi noi. Câteodată, se gândea să facă și el asta. Se întrebă de ce i se păruse că scrisoarea merita reanalizată. Era, ca de obicei, prost scrisă – cu greșeli de tipar impardonabile. Și cu erori de ortografie. În ultima vreme, niciunui cadru didactic din școli nu-i mai păsa de mecanismele esențiale ale utilizării limbii engleze. El fusese educat în spiritul vechii școli: greșelile de ortografie, de punctuație și de sintaxă fuseseră penalizate necruțător de pedagogi indignați, ceea ce îl marcase. Devenise pedant și pretențios, și-și aminti de o tentativă de raport foarte prost scris, predat de cineva din propria lui echipă, raport pe care îl făcuse cu numai două zile în urmă – când însumase în gând toate greșelile, ca un examinator ce evaluează scrisoarea de intenție a unui candidat. „Evaluatt”. Da, iată o greșeală din scrisoarea asta. Națiunea devenea tot mai analfabetă – în pofida noțiunilor fanteziste cu care veneau susținătorii educației

progresiste. Însă dacă propria lui secretară ar fi produs un asemenea gunoi, ar fi zburat pe ușă afară – chiar azi. Dar ea era excepțională. Inițialele lui Julie, în partea de jos a oricărei scrisori, erau garanția sigură a unei foi dactilografiate curat și impecabil. Deși, ia stai… Morse se uită din nou la scrisoarea din fața lui. Nu exista nicio referință de acel gen. Oare A. Cedracuofiacolo o dactilografiase personal? Și dacă o făcuse – oare ce funcție deținea el? Un șef cu responsabilitate, din cadrul vreunui departament universitar? Și dacă… Morse era tot mai încurcat. De ce nu exista un antet? Oare toată îngrijorarea asta îl cuprinsese pentru nimic?

Ei bine, exista un mod prin care putea soluționa problema. Se uită la ceasul de la mână. Era deja 17.30. Cu siguranță, domnișoara Coleby era deja acasă, își spuse el. Unde locuia? Examină notițele detaliate ale lui Lewis și găsi adresa respectivă în nordul Oxfordului. Un gând interesant? Morse începu să-și dea seama cât de multe erau pistele pe care nici măcar nu încercase să le exploreze. Îmbrăcă paltonul și sui în mașină. În timp ce străbătea cei trei kilometri până la Oxford, decise că se va elibera, în măsura în care va putea, de toate prejudecățile la adresa domnișoarei Jennifer Coleby. Nu era ușor; pentru că, dacă putea avea încredere în memoria doamnei Jarman, ambițioasa domnișoară Coleby era una dintre cele trei fete care, poate, călătoriseră până în Woodstock în seara aceea, împreună cu răposata Sylvia Kaye.

•

Jennifer Coleby închiriase, împreună cu alte două fete, una dintre căsuțele unui duplex de pe Charlton Road, iar fiecare dintre ele plătea o chirie săptămânală de 8,25 lire sterline, sumă care includea consumul de curent electric și de gaze. Asta îi aducea un profit gras de aproape 25 de lire proprietarului prevăzător, care pusese mâna cu vreo șase ani în urmă pe două asemenea locuințe, pentru ceea ce ar fi părut azi o sumă modestă: 6.500 de lire. De asemenea, era o binecuvântare pentru cele trei fete cu spirit întreprinzător, care, pentru o cheltuială acceptabilă, erau suficient de mulțumite să împartă baia îngustă și closetul și mai îngust. Fiecare fată avea câte un dormitor (unul era la parter), bucătăria era potrivită pentru cinele lor și toate trei se foloseau de camera cea mare să piardă vremea, să trăncănească și să se uite la televizor, atunci când erau acasă. Aceste aranjamente, mai puțin cele legate de baie, funcționau surprinzător de bine. Arareori se întâmpla ca toate cele trei fete să fie acasă în timpul zilei, iar până acum, evitaseră orice conflict major. Proprietarul le interzisese să-și aducă prietenii de sex masculin în dormitoare și ele acceptaseră acest *Diktat* fără proteste. De fapt, existaseră câteva încălcări ale interdicției, dar locuința nu decăzuse niciodată la un statut de promiscuitate fățișă. Una dintre regulile stabilite de fete de

comun acord era absența pick-up-urilor și, cel puțin pentru asta, vecinii lor vârstnici le erau profund recunoscători. Casa era păstrată în ordine și curățenie, după cum observă Morse imediat ce ușa îi fu deschisă de o fată tristă, care mânca un sandviș cu roșii.

— Am venit s-o văd pe domnișoara Coleby, dacă se poate. Este acasă?

Ochi căprui-închis și languroșii! studiară cu atenție, iar Morse simți tentația de a-i face cu ochiul.

— Așteptați o clipă.

Fata se îndepărtă tacticos, apoi, brusc, întoarse capul și întrebă:

— Cine o caută?

— Ăăă, Morse. Inspectorul-șef Morse.

— Aha.

Jennifer relaxată, curată, îmbrăcată în bluză și blugi, apăru și-l salută pe Morse cu o lipsă vizibilă de entuziasm.

— Vă pot ajuta cu ceva, domnule inspector?

— Mă-ntreb dacă am putea sta puțin de vorbă. Vă deranjează?

— Bănuiesc că n-ar trebui. Intrați, vă rog.

Morse fu condus până în camera mare, unde domnișoara Ochi-căprui-închis se prefăcea că privește profund absorbită rezumatul meciului dintre Arsenal și Tottenham.

— Sue, ți-l prezint pe domnul inspector Morse. Te deranjează dacă stăm de vorbă aici?

Sue se ridică și închise televizorul; puțin cam prea teatral, își spuse Morse. Îi urmări mișcările lente și zâmbi în sinea lui, aprobator.

— Mă găsești la etaj, Jen.

Înainte să plece, îi aruncă o privire inspectorului, observă începutul de zâmbet din colțurile buzelor lui și, ulterior, îi jură lui Jennifer că el îi făcuse cu ochiul.

Jennifer îl invită cu un gest pe Morse să ia loc pe canapea, iar ea se așeză pe un fotoliu, în fața lui.

— Cu ce pot fi de folos, domnule inspector?

Morse observă un exemplar al romanului *Villette* de Charlotte Brontë balansându-se ca un accent circumflex peste brațul fotoliului ei.

— Trebuie să verific – este pură rutină, desigur – acțiunile tuturor… ăăă… persoanelor…

— Suspecte?

— Nu, nu. Tuturor persoanelor care au fost colege cu Sylvia. Este o procedură obligatorie într-un astfel de caz.

— Desigur. Sunt surprinsă că n-ați făcut-o mai devreme.

Morse fu puțin năucit. Într-adevăr, *de ce* nu făcuse asta mai devreme? Jennifer continuă:

— Miercurea trecută, am ajuns acasă mai târziu decât de obicei –

m-am dus la Blackwells, să cheltui un cupon prin care puteam achiziționa o carte. Săptămâna trecută a fost ziua mea de naștere. Am ajuns acasă pe la șase, presupun. Știți cum e traficul în orele de vârf.

Morse încuviință din cap.

— Am mâncat ceva – celelalte fete erau deja acasă – și apoi am ieșit pe la… ia să vedem, cred că în jurul orei șase și jumătate. M-am întors acasă pe la opt, poate puțin mai târziu.

— Îmi puteți spune unde ați fost?

— M-am dus la biblioteca Summertown.

— La ce oră închide biblioteca?

— La șapte și jumătate.

— Ați petrecut în jur de o oră acolo.

— Pare o concluzie rezonabilă, domnule inspector.

— Pare a fi mult timp. De obicei, eu petrec în jur de două minute la bibliotecă.

— Poate că nu sunteți foarte selectiv cu lecturile dumneavoastră.

O deducție corectă, își spuse Morse. Jennifer vorbea cu dicție relaxată și limpede. Are o educație bună, își spuse el. Dar nu era doar atât. Fata avea un aer de independență disciplinată, iar inspectorul se întrebă cum se înțelegea cu bărbații. Își spuse că ar fi fost dificil să-i faci avansuri acestei domnișoare – exceptând, desigur, cazul în care te dorea ea. Putea fi foarte, foarte drăguță, bănuia el.

— Citiți cartea aceea?

Ea își așeză cu blândețe mâna cu manichiură delicată peste *Villette*.

— Da. Ați citit-o?

— Mă tem că nu, mărturisi bărbatul.

— Ar trebui să o citiți.

— O să mă străduiesc să-mi aduc aminte. Cine ar fi trebuit, oare, să conducă interviul ăsta? se întrebă el. Ăăă… ați stat timp de o oră?

— V-am spus deja asta.

— V-a văzut cineva acolo?

— În fond, asta face parte din sarcina lor de serviciu, nu credeți?

— Ba da, presupun că da. Morse simțea că pierde teren. Ați mai împrumutat și altceva?

Brusc, se simți puțin mai bine.

— Poate ați fi interesat să aflați că am împrumutat și cartea asta.

Fata arătă spre un volum mare, care zăcea deschis, de asemenea, pe covorul din fața televizorului.

— Mary a început să-l citească.

Morse îl ridică și se uită la titlu. *Cine a fost Jack Spintecătorul?*

— Hmm!

— Pe asta sunt sigură că ați citit-o.

Dispoziția lui Morse începu să se pleoștească din nou.

— Nu, nu cred că am citit acest punct de vedere anume.

Deodată, Jennifer surâse.

— Îmi cer scuze, domnule inspector. Eu sunt, într-adevăr, un șoarece de bibliotecă și am mai mult timp liber decât dumneavoastră, sunt sigură de asta.

— Să revenim pentru o clipă la seara de miercuri, domnișoară Coleby. Spuneați că v-ați întors acasă în jurul orei opt.

— Da, cam pe atunci. Poate că era opt și un sfert sau opt și jumătate, presupun.

— Când ați ajuns acasă, mai era cineva?

— Da, Sue. Mary plecase la film. Cred că s-a dus să vadă *Ziua Șacalului* și a ajuns acasă la unsprezece.

— Înțeleg.

— Să o rog pe Sue să coboare?

— Nu. Nu e nevoie să vă deranjați. Morse își dădu seama că, probabil, pierdea vremea, dar insistă. Cât timp faceți până la bibliotecă?

— În jur de zece minute.

— Dar dumneavoastră v-a luat aproape o oră, poate, dacă ați ajuns acasă abia la opt și jumătate.

Din nou, zâmbetul agreabil, dinții albi și regulați, o urmă de ironie blândă în jurul buzelor.

— Domnule inspector, poate că ar fi mai bine s-o întrebăm pe Sue dacă își amintește ora, nu credeți?

— Poate că ar trebui, încuviință Morse.

După ce Jennifer ieși din încăpere, bărbatul se uită împrejur cu ochi melancolici, obosiți când, brusc, un gând îi trecu prin minte. Acționă fulgerător și ridică *Villette,* deschise romanul să verifice contracoperta și-l așeză cu iscusință înapoi, peste brațul fotoliului. Sue intră și confirmă că, din cât își aducea aminte, Jennifer ajunsese acasă puțin după ora opt. Nu putea da informații mai exacte. Morse se ridică și se pregăti de plecare. Nu menționase exact lucrul pe care venise să-l discute și nici nu avea de gând s-o facă. Urma să se ocupe de asta altă dată.

Rămase nemișcat câteva minute în mașină, la volan, iar sângele i se încălzea și i se răcea alternativ. Pur și simplu, nu fusese în stare să-și creadă ochilor, dar văzuse negru pe alb, sau mai exact, albastru pe alb.

Morse cunoștea prea bine procedura bibliotecii din Oxford, pentru că arareori își înapoia cărțile împrumutate la intervale neregulate fără să plătească o amendă pentru întârziere. Biblioteca lua în considerare săptămânile, nu zilele, pentru cărțile împrumutate, iar ziua în care începea fiecare „săptămână” era miercurea. Dacă o carte era împrumutată într-o zi de miercuri, data înapoierii era exact cu 14 zile mai târziu – în miercurea de peste două săptămâni. Dacă o carte era

împrumutată joia, data pentru returnare era la două săptămâni după miercurea care urma, adică peste 20 de zile. Ștampila cu data era modificată în fiecare dimineață de joi. Acest mod de lucru, de la o miercuri la următoarea, simplifica în mare măsură treburile pentru bibliotecari și era întâmpinată cu bucurie de cititorii cărora li se părea că șapte sau opt sute de pagini sunt o sarcină prea mare pentru doar paisprezece zile. Desigur, Morse trebuia să verifice, dar avea certitudinea că numai aceia care împrumutau cărți miercurea trebuiau să le returneze strict după 14 zile. Oricine scotea o carte *în orice altă zi* beneficia de câteva zile suplimentare. Dacă Jennifer Coleby ar fi luat *Villette* de la bibliotecă miercurea trecută, ștampila cu data de returnare ar fi trebuit să menționeze ziua de miercuri 13 octombrie. Dar situația era alta. Data de pe ștampilă era *miercuri 20 octombrie*. Morse știa absolut sigur că Jennifer îl mințise în privința celor făcute în seara crimei. Și de ce? La această întrebare esențială părea să existe un singur răspuns.

Inspectorul rămase tăcut în mașină, în fața casei. Cu colțul ochiului, zări perdeaua camerei de zi fluturând ușor, dar nu izbuti să distingă pe nimeni. Indiferent cine era acolo, el decise să lase situația să mai fiarbă în suc propriu. Oricum îi prindea bine acum o gură de aer proaspăt. Încuie mașina și porni agale pe stradă, coti spre stânga, pe Banbury Road, apoi merse ceva mai repede înspre bibliotecă. Se cronometră cu grijă: nouă minute și jumătate. Interesant. Se duse la ușa bibliotecii, pe care scria: ÎMPINGEȚI. Dar ușa nu se deschidea, dacă o împingeai. Biblioteca se închisese cu două ore în urmă.

CAPITOLUL 8

Sâmbătă, 2 octombrie

Nevasta lui Bernard Crowther, Margaret, detesta weekendurile și efectua corvezile gospodărești într-o asemenea manieră, încât nici soțul ei, nici fiica de 12 ani și nici fiul de 10 ani să nu se bucure prea mult de ele. Margaret lucra cu jumătate de normă la Școala de Studii Orientale și presupunea că în timpul săptămânii depunea mai multe ore de eforturi concentrate decât soțul cel blând și pedant și decât vlăstarele lenețe și egoiste la un loc. Iar în weekend, ei toți considerau că sosise momentul odihnei binemeritate; dar niciunul nu se gândea la ea. „Ce avem la micul dejun, mamă?” „Încă nu-i gata cina?” În plus, ea spăla rufele sâmbăta după-amiaza, iar duminica își dădea toată silința pentru a face curat. Uneori, simțea că înnebunește.

La ora 17.30, în după-amiaza de sâmbătă 2 octombrie, stătea la

chiuvetă, cu capul plin de gânduri amare. Pregătise ouă poșate pentru micul dejun („Iarăși ochiuri?”) și acum spăla farfuriile murdare de gălbenuș lipicios. Copiii erau lipiți în fața televizorului și nu erau dispuși să se lase deranjați pentru următoarea oră sau așa ceva. Bernard tăia gardul viu de mălin negru din spatele casei și ea ar fi trebuit să-i fie recunoscătoare pentru micul favor. Știa cât de mult urăște Bernard grădinăritul, dar acela era singurul lucru pe care *nu* era dispusă să-l facă. Și-ar fi dorit ca el să se miște mai repede. Grija meticuloasă pe care o arăta față de fiecare centimetru pătrat al nenorocitului de gard viu o exaspera. În curând, avea să intre din nou în casă și să se văicărească de dureri de brațe. Îl privi. Chelea și se îngrășa, dar ea presupunea că rămăsese atrăgător pentru unele femei. Până recent, nu regretase niciodată că se măritase cu el, acum cincisprezece ani. Regreta oare copiii? Nu știa sigur. Încă din pruncia lor, fusese îngrijorată de propria-i incapacitate de a flecări în termeni simpli și intimi cu alte mame despre drăgălașii lor mici și adorabili. Citise o carte despre „Arta de a fi mamă” și trăsese concluzia alarmantă că o bună parte a condiției de mamă îi era nesuferită – ba chiar îi provoca greață. Din păcate, instinctele materne îi erau subdezvoltate, decise Margaret. După ce copiii crescuseră și învățaseră să meargă, se bucurase ceva mai mult de ei și, câteodată, avea doar puține dificultăți pentru a se convinge că-i iubea din toată inima pe amândoi. Dar acum ei înaintau în vârstă și se părea că devin tot mai răi. Nepăsători, egoiști și obraznici. Poate că era vina ei… sau a lui Bernard. Aruncă din nou o privire pe geam în timp ce așeza ultima farfurie în poziție verticală, pe scurgătorul de vase.

Deja se lăsa înserarea, după încă o zi fabuloasă. Asemenea albinelor, femeia se întrebă dacă zilele calde nu se vor termina niciodată… În ultimele cinci minute, Bernard izbutise să avanseze cu cincisprezece centimetri în gardul viu pe care-l tunsese și rotunjise impecabil. Era curioasă la ce se gândea el, dar știa că nu-l poate întreba așa ceva.

Adevărul, după cum îl deslușea vag Margaret, era că de mai mulți ani se îndepărtau tot mai tare unul de celălalt. Era oare și vina ei? Oare își dădea seama și Bernard de asta? Probabil că da. Își dorea să-l poată părăsi, să poată lăsa totul în urmă și să înceapă o nouă viață, însă, bineînțeles, n-o putea face. Trebuia să îndure în continuare. Dacă nu se întâmpla între timp nimic tragic – sau, mai corect, *până* nu se întâmpla între timp nimic tragic. Și apoi știu că va rămâne alături de el… în pofida a orice.

Margaret șterse hiaturile laminate din jurul chiuvetei, își aprinse o țigară și se duse să se așeze în sufragerie. Pur și simplu, nu se simțea în stare să facă față certurilor banale și gălăgiei din camera de zi. Ridică volumul din care citise Bernard în după-amiaza aceea. *Operele*

complete ale lui Ernest Dawson. Numele îi era vag familiar, de pe la sfârșitul clasei a zecea; trecu încet de la o poezie la alta, până când găsi versurile pe care clasa ei fusese obligată să le învețe. Fu surprinsă de limpezimea cu care și le amintea.

Tânjit-am după muzică nebună și vin ce clocotea,
Dar când festinul dus e și lămpile sunt stinse
Atunci, Cynara!, umbra-ți vine, noaptea e a ta;
Iar eu sunt dus, bolnav de-un vechi flagel,
Deși flămând de buze ale dorinței aprinse,
În felul meu, Cynara!, doar ție-ți sunt fidel.

Le citi din nou și, pentru prima oară, păru să prindă ritmul sunetului lor magic. Dar ce *însemnau* ele? Fructe interzise, un soi de chin arzător, ilicit, dureros. Bineînțeles, Bernard i-ar putea spune totul despre asta. El își petrecuse toată viața explorând și lămurind magnifica lume a poeziei, însă nu-i putea spune nimic ei, pentru că Margaret nu putea să întrebe.

Probabil că era o încercare cumplită pentru Bernard să se întâlnească o dată pe săptămână cu altă femeie. Oare de când știa ea? Doar de o lună sau așa ceva. Dar, într-un mod ciudat, intuitiv, știa de mai mult timp. De șase luni? De un an? Poate de și mai mult. Nu cu fata aceea anume, însă probabil că existaseră multe altele. O durea capul. Dar luase atât de multă codeină în ultima vreme! Oh, lasă-l să doară! Ce mizerie! I se învârtea capul. Gard viu de mălin negru, ouă poșate, Ernest Dowson, tensiunea și autoamăgirea ultimelor patru zile, Dumnezeule! Ce ar trebui oare să facă? Nu putea să continue așa.

Bernard intră.

— Doamne, în ce hal mă dor brațele!

— Ai terminat cu gardul?

— O să-l termin mâine dimineață. E din cauza foarfecii ăleia groaznice. Nu cred c-a fost ascuțită de când ne-am mutat noi aici.

— Poți s-o duci oricând la ascuțit.

— Și s-o iau înapoi peste vreo șase luni.

— Exagerezi.

— O să-l termin mâine dimineață.

— Probabil c-o să plouă.

— Să știi ne-ar prinde bine un strop de ploaie. Ai văzut pajiștea? Arată precum câmpiile etiopiene.

— N-ai fost niciodată în Etiopia.

Conversația lâncezi. Bernard se duse la birou și scoase câteva hârtii.

— Am crezut c-o să te găsesc uitându-te la televizor.

— Nu pot rezista să stau cu copiii.

Bernard se uită la ea pătrunzător. Margaret aproape că plângea.

— Nu, spuse el. Știu ce vrei să spui.

Se uită sobru și aproape cu tandrețe la Margaret. Margaret, soția lui! Uneori o trata lipsit de considerație, îngrozitor de lipsit de empatie. Traversă încăperea și-i puse o mână pe umăr:

— Sunt de-a dreptul nesuferiți, nu-i așa? Dar nu-ți face griji în privința asta. Toți copiii sunt la fel. O să-ți spun ce…

— O, nu te deranja! Mi-ai mai promis asta de nenumărate ori. Nu-mi pasă. Nu-mi pasă, ascultă ce zic. Din partea mea, n-au decât să se ducă dracului – și tu, cu ei cu tot!

Începu să plângă cu sughițuri și ieși în fugă din cameră. O auzi intrând în dormitorul lor de deasupra și ascultă suspinele în continuare. Își lăsă capul în mâini. Trebuia să facă ceva, și cât mai repede. Era în pericol să piardă totul. Poate că deja pierduse totul… Putea să-i spună lui Margaret adevărul? Ea nu-l va ierta niciodată, niciodată. Dar poliția? Aproape că mărturisise sau, cel puțin, aproape că mărturisise o parte a faptelor. Aruncă o privire în jos, spre operele lui Dowson, și văzu unde era deschisă cartea. Își dădu seama că Margaret citise de pe pagina aceea și ochii lui căzură asupra aceluiași poem:

Desigur, dulce era sărutul buzelor ei roșii, cumpărate.
Dar eram dus, bolnav de-un vechi flagel.
Când m-am trezit și-am văzut că zorii-s cenușii,
În felul meu, Cynara! ți-am fost mereu fidel.

Da, fusese foarte dulce, ar fi fost necinstit din partea lui să pretindă că nu fusese așa, dar cât de acru îi era gustul, acum. Ar fi fost o mare ușurare, dacă totul s-ar fi putut termina cu mult timp în urmă și, mai presus de toate, s-ar fi putut elibera de rețeaua de minciuni și de autoamăgire pe care și-o țesuse în jurul lui. Totuși, cât de ispititoare fusese perspectiva acelor delicii extraconjugale. Conștiința. Conștiința asta afurisită. Crescută într-o școală a sensibilității. Fatală.

Deși nu era un ins credincios, Bernard recunoștea adevărul empiric al afirmației apostolului Pavel că răsplata păcatelor este moartea. Își dorea cu disperare să se elibereze de vinovăție și de remușcări, și-și amintea vag cum, pe când era școlar, rostiseră toți în cor suficiente versete despre păcat la cursurile de religie:

De vor fi păcatele voastre cum e cârmâzul… cârmâzul… cârmâzul,
Se vor face albe, da, albe ca zăpada.

Dar el nu mai putea să se roage în ultima vreme – spiritul îi era scorojit și pustiu. Religiozitatea lui primitivă, înflăcărată, era estompată acum și acoperită cu un strat gros de educație, cultură și cinism. Era bine instruit în toate paradoxurile teologiei, iar

efervescența controverselor academice nu mai era o plăcere. Alb ca zăpada, într-adevăr! Mai degrabă ca mocirla de sub roțile mașinilor.

Se duse la fereastra ce dădea spre strada liniștită. Luminile străluceau la majoritatea ferestrelor. Câțiva oameni trecură pe lângă casa lor; un vecin își ducea câinele să murdărească trotuarul de vizavi. O șoferiță începătoare se chinuia să-și întoarcă automobilul și izbutea cu chiu cu vai, deși Zodiacul școlii de șoferi abia avansa cu câte șapte-opt grade la fiecare manevră. Până acum, era mai degrabă ca o întoarcere din 33 de mișcări, își spuse Bernard. Probabil că instructorul era un tip răbdător. Încercase și el o dată s-o învețe pe Margaret să șofeze… Ajunsese totuși la un rezultat. Ea își avea acum propriul Mini. Mai privi mașina pentru câteva minute. Un bărbat trecu pe lângă casa lor, însă Bernard nu-l recunoscu, deși i se păru familiar. Se întrebă cine era și unde se duce, apoi îl urmări cu privirea până când coti la dreapta, spre Charlton Road.

•

Mergând, Morse se întreba și el ce să facă. Oare era cel mai bine să lămurească situația cu Jennifer acum?

Nu știa, dar i se părea că, una peste alta, ar fi fost preferabil. Conștient că nu se bucurase de prea mult succes la interviul precedent, decise la nivel mental să-și exerseze noua abordare.

— Mai doriți să-mi puneți câteva întrebări?

— Da.

Cu buzele strânse, dominator.

— Nu doriți să intrați?

— Ba da.

— Ei, bine?

— Până acum, nu mi-ați spus decât o grămadă de minciuni. Propun s-o luăm de la început.

— Nu știu despre ce vorbiți…

Lent și cu hotărâre, el se va ridica din scaun și se va îndrepta spre ușă. Nu va mai rosti niciun cuvânt în plus. Dar, în timp ce el deschidea ușa, Jennifer va spune:

— În regulă, domnule inspector.

Iar el o să asculte. Își spuse că-i era destul de clar ce va spune fata.

Abia mai târziu avea să afle că se înșelase complet, pentru că, ajuns acolo, descoperi că Jennifer plecase de acasă. Sue cea languroasă, cu picioare lungi, bronzate și goale, habar nu avea unde se dusese.

— Nu vreți să intrați și s-o așteptați, domnule inspector?

Buzele voluptuoase se desfăcură și tremurară ușor.

Morse începu să arate, și totodată să se simtă, alarmant de vulnerabil. Își consultă ceasul de la încheietura mâinii, căutând suport moral.

— Sunteți foarte drăguță, dar… poate că ar fi mai bine să nu intru.

CAPITOLUL 9

Duminică, 3 octombrie

Morse dormi bușteан aproape douăsprezece ore și se trezi la opt și jumătate dimineața. Se întorsese acasă imediat după a doua lui vizită pe Charlton Road, cu o durere de cap năucitoare și cu mintea tulburată. Acum, în timp ce clipea, încercând să se trezească, nu-i venea să creadă cât de proaspăt se simțea.

Ultima carte pe care Morse o împrumutase de la bibliotecă, și care zăcea acum pe biroul lui de lucru, după o întârziere de trei săptămâni, era *Cursul de cinci zile despre gândirea laterală* de Edward de Bono. Urmase conștiincios cursul, refuzase să tragă cu ochiul în avans la răspunsuri, apoi, nemulțumit, concluzionase că până și cea mai înțelegătoare evaluare a potențialului său lateral era de minus minus gamma. Dar se distrase. În plus, învățase că un asalt logic, progresiv, „vertical" asupra unei probleme dificile putea să nu dea întotdeauna cele mai bune roade. Nu înțelesese prea bine mare parte din limbaj, dar prinsese punctele esențiale. „Cum poate cineva să conducă o mașină pe o stradă întunecată, dacă farurile nu funcționează?" Aici nu conta răspunsul, ci trebuia să sugerezi *orice* acțiune pe care ar putea-o face șoferul: să claxoneze, să scoată capul prin trapă, să ridice capota. Nu avea nicio importanță. Simpla contemplare a soluțiilor inutile era în sine o forță intensă, care te dirija spre atingerea concluziei corecte: pentru că, mai devreme sau mai târziu, cuiva îi pica o fisă și deodată, pac! se făcea lumină. Morse încercase această tehnică la nivel de amator și rămăsese surprins. Dacă avea un nume pe vârful limbii, înceta să se gândească în mod direct la el și, pur și simplu, repeta ceva ce știa – capitalele statelor americane – orice… și se părea că funcționează.

În timp ce stătea întins în pat, treaz, decise să nu se mai gândească deocamdată la uciderea Sylviei Kaye. Făcea progrese – știa asta. Dar minții lui îi lipsea incisivitatea; începuse să lâncezească. Dacă se odihnea azi (și merita puțină odihnă), va fi din nou în formă până dimineață.

Se ridică, se îmbrăcă și se bărbieri, își prepară un amestec suculent de bacon, roșii și ciuperci, și se simți mai bine. Aruncă tacticos un ochi peste ziarele de duminică, își verifică pariurile, se întrebă dacă era oare singurul om din Anglia care, în cadrul pariului său bazat pe permutarea „oricare opt din șaisprezece" nu nimerise nici măcar un rezultat corect, și-și aprinse o țigară. Intenționa să piardă timpul până la prânz, să mai bea vreo două halbe de bere și să iasă undeva să mănânce de prânz. Părea un plan civilizat. Dar nu era niciodată fericit

dacă nu avea ceva de făcut, și, în scurt timp, duse o polemică mentală, dacă să pună un disc cu Wagner pe pick-up sau să rezolve niște cuvinte încrucișate. Rebusurile erau o mare pasiune a lui Morse, deși, după moartea marelui Ximenes[4], găsise puțini autori care să-i satisfacă gusturile. În linii mari, îi plăceau destul de mult enigmele din *Listener* și, din acest motiv, cumpăra revista în fiecare săptămână. Pe de altă parte, era fascinat de operele lui Wagner și avea înregistrările întregii serii a *Inelului Nibelungilor*. Decise să se bucure de ambele plăceri și, pe acordurile introductive ale preludiului instrumental la *Aurul Rinului,* se lăsă pe spate și dădu foile până la ultima pagină din *Listener*. Aceasta era adevărata viață. Fecioarele Rinului plutiră grațios încolo și încoace, dar după câteva minute Morse nu mai era atent la muzică. Citi introducerea rebusului:

„Fiecare dintre definițiile orizontale conține o greșeală de tipar deliberată. Definițiile verticale sunt normale, dar soluțiile care trebuie scrise în careu vor avea o literă schimbată. Completând careul de la 1 orizontal până la 28 vertical, literele incluse în erorile de tipar vor alcătui un citat bine-cunoscut pe care rebusiștii…”

Morse nu continuă lectura. Sări în picioare. Un solo de corn se încheie cu un geamăt muribund, în timp ce el opri pick-up-ul și înhăță cheile mașinii de pe polița șemineului.

•

Tava cu intrări era plină de rapoarte, dar el le ignoră. Își descuie fișetul, scoase dosarul despre uciderea Sylviei Kaye și luă scrisoarea adresată lui Jennifer Coleby. Știuse că ceva era în neregulă cu întreaga poveste. Avea buzele uscate, iar mâna îi tremura ușor, ca a unui școlar care-și deschide plicul cu note de la examenul de treaptă:

Stimată doamnă,

După ce am evaluatt numerosele apliccații pe care le-am primit, trebuie să vă informăm cu regret că aplicația divs, a fost respinsă. La îndceputul lui noiembrie, vom avea totuși mai multe posturi disponibile și, vă spun cu sinceritate, mii-ar părea foarte rău să ratez oportunitatea de a vă reconsidera solicitarea atunci.

Am conpletat pe moment numărul de anajați necesar în cadrul departamentului de psihologie. Și totuși, nu este improbabil ca, în curând, să fie nevoie de o asistentă calificată și de încredere care să se ocupe de sarcinile de urtină pentru biroul directorului.

Cu stimă,

Cât de bătut în cap fusese! În loc să se gândească, așa cum o făcuse, cu atâta aroganță disprețuitoare la analfabetismul și incompetența unui sărman dactilograf dobitoc, *ar fi trebuit să gândească exact invers.* Fusese un prost. Indiciile erau acolo. Totul fusese un fals – de ce nu-și

dăduse seama mai devreme? Dacă stăteai să te gândești, era o scrisoare lipsită de sens. Comisese la început greșeala de a se concentra pe greșelile individuale și nici măcar nu-i trecuse prin cap să vadă scrisoarea ca pe un sinoptic.

Dar nu era doar asta. Greșeala fusese mai profundă. Pentru că, dacă ar fi citit scrisoarea ca pe o scrisoare, ar fi trebuit să considere erorile ca fiind *deliberate*. Luă o foaie de hârtie și începu să scrie: „evaluatt" – „T" în plus, „numerosele" – „A" lipsă, „îndceputul" – „D" în plus, „miiar" – „I" în plus, „anajați" – „G" lipsă. TADIG – oare ce însemna asta? Se mai uită o dată. „Apliccații" – n-ar fi trebuit să fie „aplicații"? Era un „C" în plus. „Urtină" – erau „U" și „R" inversate. La ce rezultat ajungea? TACDIGUR.

Nu prea promițător. Să mai încerce odată: – „divs". – „I" în plus, „conpletat" – sigur era cu „N"? „N" în plus". Și acolo se afla și finalul, chiar în fața lui. Desigur, „A"-ul din semnătură, singura literă recognoscibilă de acolo: TACI DIN GURĂ. Cineva fusese extrem de îngrozit ca nu cumva Jennifer să scoată vreun cuvânt… iar Jennifer, din câte se părea, receptase mesajul.

Morse avusese nevoie de numai două minute ca să descifreze puzzle-ul și acum se bucură că Jennifer fusese plecată în seara precedentă. Știa sigur că, dacă ar fi fost confruntată cu minciunile ei despre vizita la bibliotecă, ar fi spus că-i pare extrem de rău și că, mai mult ca sigur, își amintise greșit. Cu siguranță că fusese joi la bibliotecă, dar era greu să rememorezi până și întâmplările de alaltăieri, nu? Sincer, nu fusese în stare să-și aducă aminte, dar se va strădui din greu s-o facă. Poate că se dusese la plimbare – singură, bineînțeles.

Dar, de această dată, ea va constata că situația devenise mai încurcată. În mod bizar, Morse resimțea un soi de exaltare. Experimentase o simpatie ciudată față de Jennifer atunci când se întâlniseră, iar acum, gândind retrospectiv, înțelese cât de greu fusese totul pentru ea. Trebuia să privească însă lucrurile în față. Ea minți se. Proteja pe cineva – pe acel cineva care, după toate aparențele, o violase și o ucisese pe Sylvia. Nu era un gând agreabil. Toate dovezile indicau, fără echivoc, că Jennifer Coleby fusese cea care se aflase la Linia 5, alături de Sylvia, în seara de 29 septembrie, că ea fusese luată în mașină de una sau mai multe persoane necunoscute – probabil, prima variantă – până la Woodstock, iar acolo, fusese martoră la ceva, apoi fusese avertizată să păstreze tăcerea în privința celor văzute. Pe scurt, Jennifer Coleby cunoștea identitatea celui care o omorâse pe Sylvia Kaye. Morse se întrebă brusc dacă fata era în pericol, iar teama aceea îl determină pe loc să ia decizia de a o reține pe baza suspiciunii de complicitate la crimă. Va avea nevoie de Lewis.

Întinse mâna după telefonul de exterior și apelă numărul de acasă

al sergentului.

— Lewis?

— La telefon.

— Îmi pare rău că-ți distrug weekendul, dar am nevoie să vii încoace.

— Chiar acum, domnule?

— Dacă poți.

— Am pornit.

Morse se uită în tava cu intrări. Rapoarte, rapoarte, rapoarte. Își puse prompt inițialele, abia aruncând o privire celor cu titluri dezagreabile, ca: *Problema drogurilor în Marea Britanie, Poliția și publicul, Statisticile infracțiunilor violente din Oxfordshire* (trimestrul al doilea). În acest moment, nu-l interesa decât o singură cifră statistică, și, fără îndoială, aceasta avea să apară în statisticile infracțiunilor violente din Oxfordshire, în trimestrul al treilea. Nu avea timp de rapoarte. Bănuia că aproximativ 95% din informațiile scrise nu erau oricum citite de nimeni, niciodată. Totuși două materiale îi reținură atenția. Un raport de la laboratorul de medicină legală, vizând arma crimei, și un raport de la departamentul de patologie, referitor la Sylvia Kaye. Ambele nu făceau decât să confirme ceea ce știa deja sau, cel puțin, ceea ce bănuia. Levierul se dovedise un obiect neinteresant. Inspectorul citi totul despre forma, mărimea, greutatea lui… Dar ce rost avea? Nu exista niciun mister în privința obiectului. Proprietarul lui Black Prince își petrecuse după-amiezile de marți, 28 septembrie, și miercuri, 29 septembrie, bătându-și capul cu o mașină veche Sunbeam și, din greșeală, își uitase trusa de unelte în fața garajului, în partea din dreapta a fundului curții, acolo unde își ținea automobilul. Nu existau amprente recognoscibile – doar dovada oribilă, la unul dintre capetele curbate ale levierului, că acesta izbise cu toată puterea un craniu omenesc. Apoi urma o analiză macabră, peste care Morse fu încântat să sară.

De-abia trecuseră câteva minute, când sergentul bătu la ușă și intră.

— Aha, Lewis. Cred că zeii au aruncat un zâmbet palid asupra investigațiilor noastre. Îi prezentă sumar noutățile cazului. Vreau ca domnișoara Jennifer Coleby să fie adusă la secție pentru interogatoriu. Fii atent. Dacă vrei, ia-o cu tine pe polițista Fuller. Coleby e reținută doar pentru interogatoriu, înțelegi? Nu se pune câtuși de puțin problema unui arest oficial. Dacă preferă să-și sune avocații, spune-i că-i duminică și toți sunt la golf. Dar nu cred că vei întâmpina probleme.

Cel puțin în privința ultimului punct, Morse bănuise corect.

La ora 3.45 după-amiază, Jennifer se afla în camera de interogatoriu nr. 3. Conform instrucțiunilor inspectorului, Lewis își petrecu o oră cu ea, fără să dezvăluie ceva din informația receptată

mai devreme în decursul după-amiezii. Sergentul menționă cu blândețe că, în pofida tuturor căutărilor, nu reușiseră încă să o descopere pe tânăra văzută de doi martori – tânără care fusese alături de Sylvia Kaye cu aproximativ o oră înainte de asasinarea ei.

— Trebuie să aveți răbdare, domnule sergent.

Lewis zâmbi palid, ca zeii.

— Oh, suntem suficient de răbdători, domnișoară, și cred că vom ajunge unde trebuie, cu puțină cooperare.

— Nu aveți parte de cooperare?

— Doriți o ceașcă de ceai, domnișoară?

— Aș prefera cafea.

Polițista Fuller ieși din încăpere; Jennifer își umezi buzele și înghiți un nod, iar Lewis reflectă în tăcere. În liniștea care se lăsă, sergentul fu cel care învinse, în cele din urmă.

— Credeți că sunt necooperantă, domnule sergent?

— Dumneavoastră ce ziceți?

— I-am spus domnului inspector tot ce știam. Nu m-a crezut?

— Ce anume, exact, i-ați spus inspectorului, domnișoară?

— Vreți să mai trec o dată prin toată povestea?

Chipul lui Jennifer reflecta toată nerăbdarea unei școlărițe, căreia i se solicitase să rescrie un exercițiu plictisitor.

— Oricum vom avea nevoie de o declarație scrisă.

Jennifer oftă.

— În regulă. Vreți să vă relatez acțiunile mele – cred că asta-i expresia, nu-i așa? – din seara de miercuri.

— Așa este, domnișoară.

— În seara de miercuri…

Lewis începu să scrie, încet și truditor.

— Doriți să scriu eu pentru dumneavoastră? întrebă Jennifer.

— Cred că va trebui s-o scriu cu mâna mea, domnișoară, dacă nu vă supărați. Nu am o licență în filologie, dar voi face tot ce-mi e cu putință.

O scânteie de precauție fulgeră în ochii lui Jennifer. Dispăru de îndată, dar fusese acolo, iar Lewis o văzuse.

Peste o jumătate de oră, declarația fetei era gata. Ea o citi, întrebă dacă poate face una sau două rectificări – „doar de ortografie, domnule sergent” – și fu de acord să o semneze.

— Întâi să pun pe cineva s-o dactilografieze, domnișoară.

— Cât de mult o să dureze asta?

— A, numai zece minute.

— Vreți s-o fac eu? Mie nu-mi va lua decât două minute.

— Cred că va trebui s-o facem noi cu mâna noastră, dacă nu vă supărați. Avem și noi niște reguli, să știți.

— Am crezut doar că v-aș putea ajuta.

Jennifer se simțea mai relaxată.

— Să vă mai aduc o ceașcă de cafea.

— Ar fi drăguț din partea dumneavoastră.

Lewis se ridică și ieși. Polițista Fuller părea extrem de necomunicativă și Jennifer rămase tăcută mai mult de zece minute. Când ușa se deschise într-un final, cel care intră fu Morse, aducând cu sine declarația dactilografiată impecabil, pe hârtie de calitate.

— Bună ziua, domnișoară Coleby.

— Bună ziua.

— Ne revedem.

Valul de relaxare care ajunsese la cotele cele mai înalte, odată cu plecarea lui Lewis, se retrase brusc, expunând pietrișul zgrunțuros al nervilor fetei.

— După ce am plecat ieri de la dumneavoastră, am făcut o plimbare până la bibliotecă, continuă Morse.

— Probabil că vă place să vă plimbați.

— Se spune că plimbarea este secretul unei eterne vârste mijlocii.

Jennifer făcu efortul să zâmbească.

— E o plimbare agreabilă, nu-i așa?

— Depinde în ce direcție te îndrepți, spuse Morse.

Jennifer îl privi cu atenție, iar inspectorul observă reacția neașteptată, așa cum făcuse și Lewis mai devreme.

— Mi-ar plăcea să mai stau și să conversez cu dumneavoastră, dar sper că-mi veți permite să semnez declarația și să mă întorc acasă. Mai am o grămadă de lucruri de făcut până mâine.

— Sper că sergentul Lewis v-a precizat că nu avem autoritatea să vă reținem împotriva dorinței dumneavoastră.

— Da, mi-a spus asta.

— Dar vă voi fi foarte recunoscător, dacă puteți accepta să mai stați puțin cu noi.

Lui Jennifer i se uscase gâtul.

— Pentru ce?

Brusc, vocea ei devenise ceva mai agresivă.

— Pentru că, răspunse Morse pe un ton scăzut, sper că nu veți fi atât de naivă încât să semnați o declarație despre care știți că-i falsă – bărbatul ridică tonul – și despre care și eu știu că-i falsă. Nu-i dădu timp să reacționeze. În după-amiaza aceasta, am dat instrucțiuni să fiți reținută pentru interogatoriu de vreme ce suspectam, și încă suspectez, că ascundeți informații care ar putea fi prețioase pentru descoperirea identității ucigașului Sylviei Kaye. Aceasta este o infracțiune foarte gravă, după cum știți. Acum, se pare că sunteți îndeajuns de nesăbuită încât să combinați o asemenea prostie cu delictul la fel de grav de a livra poliției informații care nu sunt doar inexacte, ci și false, fapt care se poate demonstra.

Vocea inspectorului se ridicase în crescendo. Își încheie discursul cu un pumn răsunător în masa dintre ei, totuși Jennifer nu părea atât de stânjenită precum se așteptase el.

— N-ați crezut ce v-am spus?

— Nu.

— Îmi este permis să întreb de ce?

Morse fu mai mult decât surprins. În mod evident fata își recăpătase tot tupeul pe care-l pierduse. Îi explică limpede, răbdător, că nu avea cum să-și fi împrumutat cărțile de la bibliotecă în seara de miercuri, ceea ce putea fi dovedit mai presus de orice îndoială.

— Înțeleg.

Inspectorul aștepta ca ea să vorbească din nou. Dacă fusese oarecum surprins de întrebarea ei precedentă, următoarea îl făcu praf.

— Dumneavoastră ce făceați în momentul crimei, miercurea trecută, domnule inspector?

Ce făcea? Nu știa foarte sigur, dar, dacă ar fi recunoscut, asta nu l-ar fi ajutat cu nimic în situația de față. De aceea, minți:

— Ascultam Wagner.

— Ce anume?

— *Aurul Rinului.*

— Există cineva care să vă poată confirma spusele? V-a văzut cineva?

Morse cedă:

— Nu. Deși nu voia, trebuia s-o admire pe fată. Nu, repetă el. Locuiesc singur. Arareori am plăcerea de a avea vizitatori – indiferent de sex.

— Ce trist.

Bărbatul aprobă din cap.

— Așa e. Dar, vedeți dumneavoastră, domnișoară Coleby, deocamdată eu nu sunt suspectat de faptul că m-aș fi îmbrăcat în haine femeiești și m-aș fi postat la marginea lui Woodstock Road, să fac autostopul împreună cu Sylvia Kaye.

— Iar *eu* sunt suspectată de așa ceva?

— Da.

— Dar presupun că nu sunt suspectată că aș fi violat-o și aș fi omorât-o pe Sylvia.

— Sper că-mi acordați prezumția unui nivel minim de inteligență.

— N-ați înțeles.

— Ce vreți să spuneți, mai exact?

— V-a trecut vreodată prin minte că poate Sylviei i-a plăcut să fie violată?

Tonul fetei trăda amărăciune și se înroșise în obraji.

— Asta pare să se bazeze pe presupunerea că a fost violată *înainte* să moară, nu-i așa? spuse Morse cu blândețe.

— Îmi cer scuze, a fost oribil din partea mea să spun asta.

Morse profită de avantajul acela.

— Sarcina mea este să descopăr ce s-a întâmplat din momentul în care Sylvia și prietena ei – *și cred că dumneavoastră ați fost aceea* – au suit într-o mașină roșie în cealaltă parte a giratoriului spre Woodstock. Dintr-un motiv necunoscut, cealaltă fată nu și-a făcut încă apariția, iar eu cred că motivul nu-i greu de ghicit. *Ea îl cunoștea pe șoferul mașinii* și-l protejează. Poate că e îngrozită. Dar și Sylvia Kaye a fost îngrozită, domnișoară Coleby. Mai mult de atât. A fost izbită cu atâta sălbăticie în ceafă, încât craniul i-a fost sfărâmat în mai multe locuri și fragmente de os i-au fost găsite în creier. Vă place cum sună asta? Este o imagine urâtă, oribilă; e o crimă, iar problema cu crimele este că, de obicei, tind să-l elimine pe singurul martor calificat: victima. Asta înseamnă că trebuie să ne bazăm pe alți martori, cei mai mulți dintre ei oameni normali, banali, care s-au pomenit din întâmplare că sunt amestecați în afacerea asta nenorocită. Ei se sperie; e de înțeles. Ar prefera să nu se amestece în asta; e de înțeles. Consideră că nu-i treaba lor; e de înțeles. Dar trebuie să ne bazăm pe faptul că măcar câțiva dintre ei au suficient curaj și decență încât să ne spună ce simt. Și de aceea vă aflați dumneavoastră aici, domnișoară Coleby. Trebuie să aflu adevărul.

Luă declarația pe care o făcuse Jennifer și o rupse în bucăți. Nu izbutea totuși să-și dea seama ce e în mintea ei. În timp ce el vorbea, fata privise pe fereastra biroului micuț spre curtea interioară, acolo unde, cu o zi în urmă, se aflase și ea împreună cu colegele ei de la birou.

— Ei, bine?

— Îmi cer scuze, domnule inspector. Probabil că v-am provocat o mulțime de neplăceri. Da, joi a fost ziua în care am fost la bibliotecă.

— Iar miercuri?

— Am ieșit, într-adevăr. Și am fost pe drumul care ducea spre Woodstock… dar n-am ajuns chiar până la Woodstock. M-am oprit la Golden Rose, în Begbroke – cam la trei kilometri de Woodstock, în direcția asta. Am intrat în barul hotelului și mi-am cumpărat ceva de băut: lager cu lime. Am băut afară, în grădină, apoi m-am dus acasă.

Morse o privi nerăbdător.

— Pe întuneric, presupun.

— Da. Pe la șapte și jumătate.

— Bun – continuați.

— Cum adică „continuați”? Asta a fost tot.

— Chiar vreți să… începu Morse, cu voce furioasă. Adu-l pe Lewis! zbieră el.

Polițista Fuller descifră avertismentul de furtună și ieși în grabă.

Jennifer părea netulburată, iar mânia lui Morse se mai potoli. Fata

fu aceea care întrerupse tăcerea.

— Nu trebuie să fiți atât de supărat pe mine, domnule inspector.

Vocea abia i se mai auzea. Ea duse mâna spre frunte și, pentru o bucată de vreme, închise ochii. Morse o privi cu atenție pentru prima oară. Nu observase până acum cât de atrăgătoare era. Purta o haină de vară albastru-deschis, peste o bluză neagră, și mănuși negre, asortate. Avea pomeții înalți, pe chip i se reflecta un soi de însuflețire, iar buzele îi erau ușor întredeschise, dezvăluind șirurile dinților albi și curați. Inspectorul se întrebă dacă s-ar putea îndrăgosti vreodată de ea și decise, ca de obicei, că putea.

— Am fost foarte tulburată și înspăimântată.

El se văzu nevoit să se aplece puțin în față, să-i audă cuvintele. Observă că Lewis intrase și-i făcu semn să se așeze pe un scaun, în tăcere.

— Totul va fi în regulă, veți vedea.

Morse îl privi pe sergent și înclină din cap când acesta se pregăti să consemneze a doua variantă a mărturiei lui Jennifer Coleby.

— De ce erați înspăimântată? întrebă Morse cu blândețe.

— Totul a fost extrem de ciudat – mi se pare că de atunci, nu mai sunt în stare să mă trezesc ca lumea… Mi se pare că nu-mi mai dau seama ce e real și ce nu e. Se întâmplă o mulțime de lucruri caraghioase.

Încă stătea cu capul în palmă, măsurând inexpresiv tăblia mesei. Morse se uită la Lewis. Lucrurile păreau că se rezolvă.

— Ce vreți să spuneți prin „lucruri caraghioase”?

— Sincer, tot ce mi se întâmplă. Încep să mă-ntreb dacă știu *ce fac.* Ce fac eu *aici?* Am crezut că v-am relatat adevărul despre ziua de miercuri… iar acum, îmi dau seama că n-am făcut-o. Și s-a mai întâmplat ceva ciudat.

Morse o privea cu atenție.

— Sâmbătă dimineață, am primit o scrisoare care mă anunța că nu fusesem selectată pentru un job… *iar eu nici măcar nu-mi amintesc că am solicitat jabul acela.* Credeți că înnebunesc?

Așadar, aceasta urma să fie versiunea ei! Morse trăi agonia unui jucător de bridge al cărui as tocmai fusese acoperit de un doi de atu. Cei doi polițiști se uitară unul la celălalt, conștienți că ochii lui Jennifer erau ațintiți asupra lor.

— Ei bine, așadar. Morse își ascunse cât putu dezamăgirea și surprinderea. Haideți să ne întoarcem la seara de miercuri, de acord? Puteți să repetați ceea ce mi-ați spus chiar acum? Vreau ca sergentul Lewis să consemneze.

În vocea lui se auzea exasperarea. Jennifer își repetă mărturia scurtă, iar Lewis păru năucit pentru moment, așa cum păruse și inspectorul, înaintea lui.

— Vreți să spuneți, zise Morse, că domnișoara Kaye și-a continuat drumul până la Woodstock, dar că dumneavoastră nu v-ați dus decât la Begbroke?

— Da, exact asta am vrut să zic.

— Și că l-ați rugat pe bărbatul acesta să vă lase la Begbroke?

— Despre ce bărbat vorbiți?

— Cel care v-a luat la autostop.

— Dar eu nu m-am dus la Begbroke cu autostopul.

— *Poftim?* strigă Morse.

— Am spus că n-am luat autostopul. Nu aș face autostopul niciodată. Cred că ar fi trebuit să știți ceva, domnule inspector. *Eu am mașină.*

•

În timp ce Lewis trimise a doua declarație la dactilografiat, Morse se retrase în biroul său. Oare greșise în tot acest timp? Dacă afirmațiile de acum ale lui Jennifer erau adevărate, se explicau, în mod cert, câteva lucruri. Pe aceeași stradă, în aceeași seară, iar una dintre prietenele ei de la birou fusese asasinată? Bineînțeles că se simțea înspăimântată. Dar oare asta era suficient pentru a-i explica eschivările permanente? Întinse mâna după telefon și sună la hotelul Golden Rose din Begbroke. Proprietarul, un ins cu voce prietenoasă, se vădi nerăbdător să-l ajute. Soția lui lucrase miercuri seară în barul hotelului. Dacă ar putea veni până la secția de poliție din Kidlington? Desigur. Însuși el o va aduce cu mașina. Bine. Atunci, peste un sfert de oră.

•

— Vă amintiți de o domnișoară care a intrat în barul hotelului miercurea trecută? Neînsoțită? Pe la ora șapte și jumătate?

Doamna cu bust generos, care afișa o mulțime de inele, nu era foarte sigură.

— Dar nu aveți parte frecvent de femei care vin singure la bar, nu-i așa?

— Nu foarte des, nu, totuși nu-i ceva *atât* de neobișnuit în ultima vreme, domnule inspector. Ați fi surprins.

Morse simți că existau foarte puține lucruri care să-l mai poată surprinde.

— Ați recunoaște pe cineva care a apărut pur și simplu, într-o seară?

— Cred că da.

Inspectorul îl sună pe Lewis, care aștepta în continuare într-o cameră de interogatorii, alături de Jennifer.

— Condu-o acasă, Lewis.

Proprietăreasa lui Golden Rose rămase alături de Morse la biroul de informații, în timp ce Jennifer trecu pe lângă ea, împreună cu

sergentul.

— Ea este? spuse inspectorul.

Era penultima lui întrebare.

— Da, așa cred.

— Vă sunt extrem de recunoscător, minți Morse.

— Mă bucur că v-am putut ajuta, domnule inspector.

Morse o însoți până la ușă:

— Presupun că nu vă amintiți ce anume a comandat, nu-i așa?

— Să știți că-mi amintesc, domnule inspector. Lager cu lime, cred. Da, da, lager cu lime.

•

Până la reîntoarcerea lui Lewis trecu o jumătate de oră.

— Ați crezut-o, domnule?

— Nu, spuse Morse.

Se simțea mai degrabă frustrat decât deprimat, își dădea seama că, din cauza propriilor lui rateuri, se băgase într-o harabaură și încâlceală suficient de mare. Refuzase propunerea de personal suplimentar, care i-ar fi stat la dispoziție, ceea ce însemna că puține dintre nenumăratele indicii posibile fuseseră verificate și documentate până acum. De exemplu, Sanders – care, în mod sigur, ar fi fost ținta cea mai evidentă pentru o investigație aprofundată și urgentă, pentru orice polițist cu experiență – fusese până acum aproape complet ignorat. Într-adevăr, chiar și o examinare superficială a comportamentului său legat de acest caz până acum dezvăluia o abordare aleatorie, aproape la limita neglijenței. Chiar luna trecută, el însuși ținuse o prelegere confraților detectivi despre importanța supremă a meticulozității riguroase și disciplinate în orice anchetă criminalistică, pe toate planurile ei, *încă de la bun început*.

Morse simțea totuși la un nivel intuitiv (o procedură ce nu fusese menționată în predica sa) că se afla în continuare, într-un fel ambiguu, pe pista corectă, că avusese dreptate când o lăsase pe Jennifer să plece și că, deși ultima lui pasă fusese respinsă din careu, mai devreme sau mai târziu va urma golul.

•

În ora următoare, cei doi polițiști făcură schimb de impresii despre interogatoriul din după-amiaza respectivă, iar Morse verifică reacțiile sergentului față de eschivele, privirile și reacțiile fetei.

— Crezi că minte?

— Acum nu mai sunt atât de sigur, domnule.

— Hai, încetează, omule! Când o s-ajungi la vârsta mea, o să recunoști un mincinos de la un kilometru.

Lewis rămase cu îndoieli; oricum, Morse era cu câțiva ani mai vârstnic decât el. Tăcură amândoi.

— Ce facem mai departe? vorbi Lewis în cele din urmă.

— Cred că vom ataca de pe celălalt flanc.

— *Într-adevăr?*

— Da. Ea protejează un bărbat. De ce? De ce? Asta ne-am tot întrebat până acum. Și unde am ajuns cu direcția asta de investigație? Nicăieri. Ea minte, știu asta, dar n-am învins-o – nu încă. E o mincinoasă atât de bună, încât ar putea face pe orice prost s-o creadă.

Lewis observă aluzia.

— S-ar putea să greșiți, domnule.

Morse continuă tirada, întrebându-se în sinea lui dacă greșea:

— Nu, nu, nu. Pur și simplu, ne-am năpustit asupra cazului din unghiul greșit. Am auzit o vorbă, Lewis – că poți urca pe Everest în papucii de acasă, dacă alegi calea mai ușoară.

— Vreți să spuneți că am încercat să rezolvăm acest caz pe calea grea?

— Nu, ci vreau să spun exact contrariul. Am încercat să-l rezolvăm pe calea ușoară. Acum, va trebui să o încercăm și pe cea grea.

— Și cum o să facem asta, domnule?

— Am încercat să descoperim cine era cealaltă fată, pentru că am crezut că ea ne va conduce la bărbatul pe care ni-l dorim.

— Dar, conform părerii dumneavoastră, *am găsit-o*.

— Da, însă ea e mult prea inteligentă pentru noi – și mult prea loială. A fost avertizată să tacă din gură… nu că ar avea nevoie de multe sfaturi, dacă aș fi eu în măsură să dau verdicte. Dar pe moment ne luptăm împotriva unui zid și nu avem decât o alternativă. Fata nu vrea să ne conducă până la bărbat. În regulă. O să găsim bărbatul.

— Și de unde începem?

— Cred că vom avea nevoie de un pic de logică aristoteliană, ce zici?

— Dacă ziceți dumneavoastră, domnule.

— Îți voi spune totul despre asta mâine dimineață.

Lewis făcu o pauză și se îndreptă către ușă.

— Apropo de identificarea domnișoarei Coleby, domnule. Credeți că a fost satisfăcătoare – să nu ne bazăm decât pe cuvântul proprietăresei de la Golden Rose?

— De ce nu?

— Păi, a fost cam neoficial, nu? Vreau să spun că lucrurile n-au mers ca la carte.

— Care carte? întrebă Morse.

Sergentul decise că mintea lui se băgase în suficient de mult talmeș-balmeș pentru o zi și plecă.

Nici mintea lui Morse nu funcționa chiar cu o luciditate cristalină, totuși din labirintul confuziei se ridica deja germenele unei idei noi. Bănuise de la bun început că Jennifer Coleby mințea – și-ar fi pariat reputația profesională pe asta. Dar se putea să fi greșit, cel puțin într-o

privință. Încercase să-i demonteze povestea, totuși poate că o atacase *în punctul greșit?*

Însă dacă tot ceea ce spusese ea era perfect adevărat? Aceeași rotație de argumente pro și contra trecu prin fața ochilor lui, ca un carusel unduitor la un iarmaroc, până când și mintea lui deveni un vârtej năucitor și-și dădu seama că sosise timpul să ia o pauză.

CAPITOLUL 10

Miercuri, 6 octombrie

Barul hotelului Black Prince fusese rareori plin la deschidere – adică ora 11 – și dimineața de miercuri, 6 octombrie, nu făcea excepție. Stupefacția generată de crimă era acum în scădere, iar Black Prince își revenea rapid la normalitate.

Era uimitor cât de repede treceau lucrurile în plan secundar, își spuse doamna Gaye McFee, în timp ce ștergea încă un pahar de martini și-l așeza cu grijă printre celelalte. Dar nu era cu adevărat așa; chiar în dimineața aceea, un avion de pasageri care sosea pe Heathrow se prăbușise, ducând la pierderea a 79 de vieți. Și în fiecare zi, pe șosele…

— Ce vreți să beți, băieți?

Cel care vorbise era un bărbat cu înfățișare distinsă, în vârstă de aproximativ șaizeci de ani, bine făcut, cu păr argintiu și ten bronzat. Gaye îl mai servise de multe ori până acum și știa despre el că este profesorul Tompsett (Felix pentru prietenii lui, despre care se zvonea că nu sunt chiar mulți), profesor emerit de literatură elisabetană la universitatea Oxford și recent pensionat din funcția de director adjunct al colegiului Lonsdale. Cei doi însoțitori ai săi, un bărbat slăbănog și bărbos cu puțin sub treizeci de ani și un ochelarist cu înfățișare blajină, de vreo patruzeci și cinci de ani, comandară amândoi gin cu tonic.

— Trei gin cu tonic.

Tompsett avea o voce incisivă, imperativă și Gaye se întrebă dacă îl punea pe omul de serviciu al colegiului să-i amestece zahărul în cafeaua de dimineață.

— Sper c-o să-ți placă viața alături de noi, tinere Melhuish!

Tompsett așeză o mână lată pe umărul bărbosului și, în curând, se adânciră în chestiuni pe care Gaye nu mai fu în stare să le urmărească. Un grup de militari americani intrase în bar și începură s-o întrebe despre mărcile de lager, despre meniu, despre crima recentă și despre adresa ei de acasă. Femeii îi plăceau însă americanii și în scurt timp

râdea plină de voie bună, împreună cu ei. Ca de obicei, robinetul de bere producea mai multă spumă decât lichid, iar Gaye îl observă pe ochelaristul triumviratului din Oxford, care aștepta răbdător la celălalt capăt al barului.

— Vin într-o secundă, domnule.

— Nu-ți face griji. Nu mă grăbesc nicăieri.

Bărbatul îi zâmbi și ea observă o strălucire bruscă în ochii lui închiși la culoare și se ocupă grăbită de americanii de alături.

— Spuneți, domnule.

— Am dori toți trei același lucru. Trei gin cu tonic.

Gaye îl privi cu interes. Proprietarul îi spusese odată că, dacă cineva comanda „gin cu tonic" în loc de aproape universalul „gin-tonic", era în mod *clar* un cadru universitar. Își dori ca bărbatul să-i mai vorbească, pentru că-i plăcea tonul vocii lui și accentul blând de Gloucestershire, dar el n-o făcu. Cu toate acestea, ea rămase în capătul său de bar și mai șterse o dată, cu delicatețe, paharele de martini.

„Ce mai faci tu, dulceață?" Asta și alte abordări la fel de agreabile izvorau cu regularitate de la clienții ei, dar Gaye le refuza politicos și diplomat șiretlicurile; în schimb, îl urmări pe bărbatul din Gloucestershire. Tompsett era plin de vervă.

— Nici măcar nu a participat la cuvântarea mea de deschidere. Ce părere ai despre asta, Peter?

— Sincer, nu-l pot învinovăți, răspunse Peter. Noi toți suntem surescitați de propriile noastre proze, Melhuish, și ne mințim că sunt al naibii de minunate.

Profesorul de literatură elisabetană râse bine dispus și-și goli paharul pe jumătate.

— Ai mai fost aici până acum, Melhuish?

— Nu, n-am mai fost. Un loc destul de drăguț, nu-i așa?

— Puțin cam prea notoriu în ultima vreme, dacă mă înțelegi. Săptămâna trecută aici s-a comis o crimă.

— Da, am citit despre ea.

— O blondă tânără. Violată și omorâtă, chiar în curtea de afară. Tinerică și frumușică, dacă e să te iei după ziare.

Melhuish, proaspăt numitul profesor la Lonsdale, foarte inteligent și foarte tulburat, începea să se simtă ceva mai confortabil alături de colegii lui vârstnici.

— A fost și violată?

Tompsett își goli paharul.

— Așa se vorbește. Eu însă m-am îndoit mereu de povestea asta cu violul.

— Confucius spune că fata cu fusta ridicată aleargă mai repede decât bărbatul cu pantalonii în vine, nu?

Cei doi bărbați mai vârstnici zâmbiră politicos auzind gluma veche

și răsuflată, dar Melhuish își dori să n-o fi repetat: era nepotrivită și mult prea familiară. Gaye auzi vocea limpede a lui Tompsett, care salvă conversația. Nu era un om prost, își spuse ea.

— Da, sunt de acord cu tine, Melhuish. Nu trebuie să tratăm prea serios treaba cu violul. Clar nu, Dumnezeule! Se întâmplă în fiecare zi. Îmi amintesc, cu vreo doi ani în urmă, de o tânără care învăța aici – tu sigur ți-o amintești, Peter –, cu o minte rapidă și limpede, sârguincioasă, un copil minunat. Ajunsese la absolvire și avea opt examene de câte trei ore. Îl terminase pe al șaptelea joi dimineața – ba nu, era vineri, sau poate că era… –, dar asta n-are legătură cu subiectul. Și-a susținut penultimul examen de dimineață și nu mai avea decât un ultim obstacol de trecut, după-amiaza. S-a dus să mănânce de prânz acasă, la Headington, și – pe cuvântul meu! – a fost violată pe când se întorcea. Gândește-te la șocul pe care l-a îndurat sărmana. Mai ții minte, Peter? Oricum, a insistat să-și dea ultimul examen și să știi, Melhuish, s-a descurcat mai bine la el decât la toate celelalte șapte.

Melhuish râse cu poftă și adună paharele goale.

— Le inventezi chiar în timp ce le povestești, murmură Peter.

— Dar a fost o poveste bună, nu? zise Tompsett.

Gaye le pierdu firul conversației pentru câteva minute, iar când îl reluă, îi fu evident că discuția luase o cotitură mai serioasă. Se spunea mereu că ginul provoacă depresie.

— …nu a fost neapărat violată *înainte* să fie ucisă, să știi.

— Oh, taci din gură, Felix.

— Oarecum revoltător, știu. Dar am citit cu toții chestia cu Christie[5], bătrânul ăla libidinos!

— Asta cred ei că s-a întâmplat acolo? întrebă Melhuish.

— Să știi că era cât pe-aci să am un răspuns la întrebarea asta, zise Tompsett. Cazul ăsta i-a fost repartizat inspectorului Morse – un tip cumsecade! –, pe care noi l-am invitat de câteva ori să susțină prelegeri la colegiu. Era invitat și în seara asta, dar a fost nevoit să anuleze treaba. A suferit un accident minor. Tompsett izbucni în râs. A căzut de pe o scară! Cristoase, cine ar putea crede așa ceva? Un detectiv care anchetează o crimă cade de pe o afurisită de scară!

Tompsett era extrem de amuzat.

Americanii renunțaseră la orice urmă de speranță și, între timp, barul se golise. Cei trei bărbați se mutară la masa de lângă geam.

— Hai să vedem ce au să ne ofere la prânz, zise Peter. Mă duc să cer meniul.

Gaye îi întinse o mapă cu aspect somptuos și i-o prezentă, gata deschisă, ca un neofit care-i prezintă ofranda zilnică unui preot maiestuos.

Peter o frunzări rapid și pe chip îi apăru un cinism blând. Ridică

privirea spre Gaye și observă că se uita la el.

— Îmi recomanzi „Bucuria profesorului” sau „Extazul avocatului”? o întrebă el pe un ton scăzut.

— Eu n-aș comanda friptură în locul dumneavoastră.

Vocea ei era la fel de șoptită, ca și a lui.

— Ești liberă în după-amiaza asta?

Ea cântări situația câteva secunde, înainte să încuviințeze abia perceptibil din cap.

— La ce oră să vin să te iau?

— La trei?

— Unde?

— O să fiu chiar aici, afară.

•

La patru după-amiaza, cei doi stăteau întinși unul lângă celălalt pe patul dublu din apartamentul lui Peter de la colegiul Lonsdale. Brațul lui stâng îi înconjura gâtul, iar mâna lui dreaptă îi mângâia cu tandrețe sânii.

— Crezi că o tânără poate fi violată? întrebă el.

Gaye medită la întrebarea aceea. Cu mintea și trupul satisfăcute, mai stătu întinsă un timp, contemplând tavanul împodobit.

— Trebuie să fie al naibii de dificil pentru bărbat.

— Hm.

— Tu ai violat vreodată o femeie?

— Aș putea să te violez pe tine, în orice zi a săptămânii.

— Dar eu nu te-aș lăsa. Pentru că n-aș opune niciun pic de rezistență.

Bărbatul îi sărută din nou buzele senzuale, iar Gaye se întoarse spre el, plină de dorință.

— Peter, îi șopti în ureche, mai violează-mă o dată!

Telefonul sună brusc, pătrunzător și insistent în camera învăluită în liniște. La naiba!

— A, bună, Bernard. Poftim? Nu. Stau și lenevesc. Poftim? În seara asta. Da. Păi, cred că în jur de ora șapte. Fă-mi o vizită? Putem bea ceva împreună, rapid. Da. Felix? El deja este e abțiguit zdravăn. Da. Da. Ei bine, abia aștept. Da. La revedere.

— Cine e Bernard?

— Un profesor de engleză de aici. Un băiat bun. Și totuși nimerește în momentele cele mai proaste.

— Are și el un apartament ca ăsta?

— Nu, Bernard are familie. Locuiește în nordul Oxfordului. Un tip liniștit.

— Care vasăzică, el nu violează tinere?

— Cine, Bernard? Sfinte Dumnezeule, nu! Ei bine, cel puțin nu cred…

— Și tu ești un tip liniștit, Peter.

— Eu?

Ea îl mângâi aţâţător și întrerupseră brusc orice altă discuție despre domnul Bernard Crowther, un familist liniștit din nordul Oxfordului.

PARTEA A II-A

În căutarea unui bărbat

CAPITOLUL 11

Miercuri, 6 octombrie

Începându-și existența sub un pod feroviar scund (gabarit: 3,7 metri) și înaintând câteva sute de metri, strâmt și îngust, printre șirurile neîngrijite de case care-l închid ca într-o detenție răutăcioasă, Botley Road se lărgește treptat, transformându-se într-un drum drept cu câte două benzi pe fiecare sens, care poartă tot traficul spre vest, către Faringdon, Swindon și sătucurile dintre ele. Aici casele nu-și mai înghesuie vecinele într-o apropiere atât de ranchiunoasă și, de aceea, mulți oameni de afaceri din Oxford și-au construit aici sediile.

Chalkley și Fiii este o clădire lăbărțată, cu etaj, o companie specializată în instalații pentru locuință, pardoseli, tapete, vopsele și mobilier. Este un magazin cu bună reputație, vizitat cu regularitate de mulți tâmplari (datorită rabatului), de decoratorii de interioare (datorită rabatului) și de aproape toți meseriașii amatori din Oxford. În capătul cel mai îndepărtat al sălilor de expoziție de la parter, un anunț îi informa pe puținii cumpărători care n-o știau încă despre atelierul de blaturi laminate care se afla afară, de cealaltă parte a curții, al doilea pe stânga.

În atelierul acela, un bărbat tânăr așază o placă mare de plastic laminat pe o masă de lemn, o masă prin mijlocul căreia trece longitudinal o crestătură adâncă. Bărbatul trage spre sine un ferăstrău automat mic, pe glisoarele sale care funcționează lin, și-i poziționează cu grijă dinții periculos de ascuțiți de-a lungul semnelor trasate cu creionul. Extinde cu dexteritate o ruletă și-și verifică măsurătorile. După un calcul mental rapid, pare mulțumit, acționează butonul de pornire și, după un zbârnâit inițial, taie prin materialul dur cu o repeziciune curată și letală. Adoră repeziciunea asta! Repetă procesul de câteva ori: în lungime, în lateral, în benzi mai înguste sau mai late, apoi stivuiește ordonat bucățile astfel măsurate lângă perete. Se uită la ceas; e aproape 12.45. O oră și un sfert. Încuie ușile glisante în urma lui, se aranjează la baia personalului, își săpunește mâinile, își piaptănă părul și, fără mult regret, întoarce pentru un timp spatele

proprietății domnului Chalkley și a fiilor săi. Atinge ușor un pachețel care face o proeminență discretă în buzunarul drept al paltonului său. Este încă acolo.

Deși destinația lui imediată se află la numai zece minute de mers pe jos, hotărăște să ia autobuzul. Trece strada, traversând tot felul de linii continue, întrerupte, late, înguste, galbene sau albe ce pot fi găsite în legenda hărților emise de Agenția Națională Cartografică, deoarece primăria Oxford și-a întețit îndelungatul război de persecuție a șoferilor și a instituit un sistem de benzi speciale pentru autobuze pe Botley Road. Un autobuz sosește aproape în aceeași clipă și șoferul, un pakistanez posomorât, îi eliberează biletul. Tânărul speră mereu că autobuzul va fi îndeajuns de plin pentru ca el să se poată așeza în spatele uneia dintre tinerele cu fuste mini și cizme lungi, care se întorc în oraș, dar azi vehiculul e aproape gol. El se așază și se uită mașinal în jur.

Coboară la stația dinainte de podul feroviar (unde autobuzul trebuie să ocolească spre dreapta, pentru a evita scalparea de către grinzile de fier) și-și continuă drumul pe o stradă mizerabilă, pe lângă șirurile de case dărăpănate, apoi intră într-o prăvălioară. Firma de deasupra ușii magazinului cu vitrină murdară și vopsea cojită al domnului Baines anunță: „Distribuitor de presă și tutun”. Dar întreprinderea domnului Baines este de așa natură încât n-a angajat cohorte de fete și băieți obraznici care să livreze ziarele de dimineață și de seară, și nici stocul său de tabac nu cuprinde mai mult de șase dintre mărcile cele mai populare de țigări. Nu vinde nici cărți poștale aniversare, nici înghețată, nici dulciuri. Domnul Baines – da, el este un ins viclean – calculează că poate obține la fel de mult profit dintr-o tranzacție rapidă, lipsită de complicații, ca după încasările obținute după o zi întreagă de livrat ziare sau după vânzarea a o mie de țigări. Domnul Baines distribuie pornografie hardcore.

Câțiva clienți se află pe latura din dreapta a magazinului îngust și frunzăresc o varietate stupefiantă de reviste cu fete în posturi ostentative, cu titluri care poartă rezonanța extazului catifelat: *Skin, Skirt, Lush, Lust, Flesh* și *Frills*. Deși trupurile modelelor insuficient îmbrăcate, care împodobesc copertele acestor publicații, sunt absolut – și indecent – provocatoare, cei care le răsfoiesc par să treacă peste pagini cu o plictiseală neglijentă. Însă aceasta este numai aparența. Un bilețel, scris de domnul Baines cu propria lui mână, îi avertizează pe eventualii cumpărători ai acestor fructe exotice că „cărțile sunt pentru a fi cumpărate”, iar doamna Baines stă așezată pe scăunelul ei de după tejghea și-i supraveghează cu o privire insistentă pe toți clienții. Tânărul nu aruncă mai mult de o privire peste galeria de goliciuni ostentative din dreapta, ci se îndreaptă fără ocolișuri spre tejghea. Cere, în așa fel încât să poată fi auzit, un pachet de douăzeci de țigări

Embassy și-i strecoară pachetul său doamnei Baines; iar dânsa, la rândul ei, bagă mâna sub tejghea și-i împinge un pachet similar învelit în hârtie maronie. Domnul Baines ar aproba încântat tranzacția aceasta rapidă, lipsită de complicații!

Tânărul se oprește la Bookbinder's Arms, peste drum, unde comandă pâine, brânză și o halbă de Guinness. Simte nerăbdarea obișnuită, sâcâitoare, dar își înfrânează așteptarea. În curând, se va face ora 17 și drumul înapoi spre Woodstock este mult mai rapid acum, după punerea în funcțiune a noii benzi a șoselei de centură. Mama lui îl va aștepta cu cina pregătită, apoi va rămâne singur. În mod pervers, a ajuns aproape să se bucure de anticiparea tuturor acestor detalii, pentru că, în ultimele luni a devenit un ritual săptămânal. Scump, bineînțeles, dar aranjamentul nu-i nesatisfăcător, pentru că primește jumătate din bani înapoi pe toate articolele returnate. Își termină de băut berea.

Uneori se mai simte vinovat (puțin), deși nu în măsura în care se simțea inițial. Își dă seama destul de clar că implicarea lui în pornografie îi abrutizează orice formă de sensibilitate pe care a avut-o vreodată; că nevoia îi cuprinde mintea ca o excrescență canceroasă, malignă, iar mintea lui urlă cu o disperare tot mai mare după satisfacția morbidă și imediată. Dar nu-i în stare să facă nimic în privința asta.

Punctual, la ora 14, miercuri, pe 6 octombrie, domnul John Sanders ajunge înapoi la atelierul de blaturi laminate și scârțâitul agonizant al fierăstrăului rotitor răsună iarăși din spatele ușilor glisante.

•

În serile de miercuri, în timpul semestrului, reședința Crowther era de obicei goală între orele 19 și 21. Doamna Margaret Crowther participa la un curs seral de Civilizație Clasică susținut de WEA[6], alături de un grup mic de snobi clasiciști înfocați de vârstă mijlocie; în fiecare săptămână, copiii, James și Caroline, se adăugau pe lista de membri deja ultra-aglomerată a discotecii de miercuri, organizată de Centrul Comunitar din apropiere; domnului Bernard Crowther îi displăceau și muzica pop și Pericle.

În seara de miercuri, 6 octombrie, Margaret părăsi casa la ora la care pleca de obicei: 18.30. Cursurile WEA se țineau în complexul Educație Suplimentară de pe Headington Hill, la vreo cinci kilometri depărtare, și femeia dorea să-și asigure un loc de parcare sigur și central pentru automobilul ei Mini 1000, care strălucea mândru și pe care i-l cumpărase Bernard în august. Ieși șovăielnic cu spatele din garaj (Bernard acceptase să-și lase propriul Austin-Morris 1100 să înfrunte intemperiile iernii, pe aleea de acces) și intră pe strada liniștită.

Deși era încă emoționată în privința aptitudinilor ei, mai ales pe întuneric, se delecta cu drumul scurt pe care-l parcurgea.

Era vorba despre libertate și independență – era mașina ei, se putea duce oriunde dorea *ea.* Când ajunse la cotitură, trase aer adânc în piept, ca de obicei, și se concentră exagerat de mult. Mașinile treceau șuierând pe lângă ea, una după alta, pe banda exterioară și Margaret își înfrână reacția instinctivă de a ridica piciorul drept care apăsa delicat accelerația și a-l pune pe pedala frânei. Era conștientă de farurile fiecărei mașini care se apropia, iar șoferii lor, presupunea ea, erau impertinent de încrezători și siguri pe sine. Își aranjă centura de siguranță și aruncă o privire îndrăzneață spre bord, să se asigure că diminuase lumina farurilor. Oricum, niciodată nu le lăsa la intensitate maximă, de teamă că, apucată de panica subită de a le reduce, ar fi acționat butonul în direcția greșită și le-ar fi stins pur și simplu. Ajunsă la giratoriul spre Headington, schimbă banda cu pricepere și parcurse fără evenimente neprevăzute restul drumului.

Când se gândise prima oară să se sinucidă, mașina păruse o posibilitate foarte verosimilă, dar acum știa că n-ar fi fost în stare s-o facă. Șofatul îi trezea la viață toate instinctele primitive care vizau siguranța și supraviețuirea. Și, oricum, nu și-ar fi putut strivi noul Mini adorabil. Existau alte căi…

Parcă grijuliu, urcând și coborând de câteva ori din mașină, până fu pe deplin mulțumită că era ferită și echidistantă de vecinele sale, și intră în clădirea mare, cu patru etaje și fațadă de sticlă, unde veneau studenții mai vârstnici din oraș. O văzu pe doamna Palmer, una dintre colegele ei de clasă, care începuse să urce scările spre sala C26.

— Bună ziua, doamnă Crowther! Ne-ați lipsit tuturor săptămâna trecută. Ați fost bolnavă?

•

— Care-i problema cu ăștia doi? întrebă James.

La un sfert de oră după plecarea lui Margaret, Bernard Crowther luase autobuzul spre colegiul Lonsdale, unde cina o dată sau de două ori pe săptămână. Copiii rămăseseră singuri.

— Nu văd nimic neobișnuit, zise Caroline.

— De-abia discută unul cu celălalt.

— E de așteptat ca toți oamenii căsătoriți s-ajungă aici.

— Înainte nu erau așa.

— *Tu* nu ești de mare ajutor.

— Nici tu.

— Ce vrei să zici?

— Ah, mai taci din gură!

— Gunoiule!

— Hai sictir!

Conversațiile dintre ei durau arareori mai mult în ultima vreme. Cu

câteva permutări infime și, în prezența părinților, cu câteva concesii minore față de moralitatea clasei de mijloc, mama și tatăl lor auziseră de multe ori dialogul acesta. O îngrijora teribil pe Margaret și-l umplea de furie pe Bernard, și amândoi se întrebau în secret dacă toți copiii erau atât de răi, de irascibili și de necooperanți că ai lor. Dar nu James și Caroline figurau pe primul loc în mintea părinților lor, în seara aceea de miercuri.

•

Ca unul dintre profesorii seniori ai colegiului său, Bernard fusese, bineînțeles, invitat la sindrofia aniversară dedicată fostului director adjunct, care se pensionase vara trecută. Cina urma să înceapă la 19.30, iar Bernard ajunse acasă la Peter cu o jumătate de oră mai devreme. Își turnă un gin cu vermut și se instală comod într-un fotoliu vechi. Își spuse că-i plăcea Felix Tompsett-bătrânul ticălos! Cu siguranță, mânca prea mult, bea prea mult și, dacă era să dea crezare nenumăratelor zvonuri intens circulate (și de ce nu?), făcuse excese în multe alte domenii. Dar era un bun „camarad de colegiu"; în urma sfaturilor sale, colegiul cumpărase multe terenuri la începutul anilor 1960, iar priceperea lui în privința dobânzilor și împrumuturilor pentru investiții era legendară. Cu adevărat ciudat, își spuse Bernard. Își termină ginul și îmbrăcă toga. Sherry-ul servit pe post de apetitiv avea să curgă în valuri în Sala Seniorilor, iar cei doi prieteni se îndreptară într-acolo.

— Ia uite-l pe Bernard. Ce mai faci, moșule?

Zâmbetul lui Felix radia un „bun-venit" autentic, adresat vechiului său coleg.

— Nu mă pot plânge, răspunse Bernard neconvingător.

— Și ce mai face adorabila ta soție?

Bernard înhăță un pahar cu sherry.

— Ah, bine, bine.

— O femeie splendidă.

Felix continuă să vorbească aprins. Era evident că începuse deja să-și sărbătorească propria comemorare cu o ardoare exagerată, dar Bernard nu era în stare să-i egaleze amabilitatea. Se gândi la Margaret, în timp ce conversația se derula în jurul lui… Se conectă din nou la ea, la timp pentru a râde convingător de descoperirea făcută de Felix: o nouă inscripție pe peretele toaletei pentru bărbați din barul Minster.

— E a dracu' de bună, nu? râse Felix în hohote.

Petrecerea se mută în încăperea alăturată, iar participanții se așezară la ospățul serii. Bernard avusese întotdeauna impresia că mâncau prea mult, iar în seara asta aveau exagerat de mult de mâncat. Pe când se străduia să răzbată prin cocteilul de grepfrut, supa de broască țestoasă, somonul afumat, turnedoul Rossini, prăjitura cu cremă, brânzeturi și fructe, își aminti de milioanele de locuitori ai

planetei care nu mâncaseră cum se cuvine de multe săptămâni, ba chiar luni, iar în minte îi apărură fotografiile cutremurătoare cu victimele foametei din Asia și Africa…

— Ești tăcut în seara asta, spuse capelanul, întinzându-i lui Bernard vinul de Bordeaux.

— Îmi cer scuze, răspunse Bernard. E din cauza tuturor acestor mâncăruri și băuturi.

— Trebuie să înveți să acceptați darurile pe care bunul Dumnezeu le revarsă asupra noastră, fiul meu. Să știi că, pe măsură ce îmbătrânesc, trebuie să-mi recunosc vina de a aprecia tot mai mult două lucruri în viață: frumusețea naturală și plăcerile stomacului.

Se lăsă pe spate și turnă o jumătate de pahar de vin vechi de Bordeaux în stomacul său amplu. Bernard știa că unii oameni sunt grași în mod natural – era legat de ritmul metabolismului sau așa ceva. Dar, în Belsen, nu existau bărbați grași…

Însă orice alte mărturisiri ar mai fi avut bunul capelan de divulgat, acestea fură retezate de toastul în sănătatea Maiestății Sale regina Angliei și de sunetul produs de director care-și drese glasul, ridicându-se în picioare, pentru a-și începe discursul laudativ la adresa lui Felix Tompsett. Toți auziseră întreaga cuvântare de multe ori. Frazele răsuflate, sanctificate, mai cunoscuseră câteva ajustări necesare, dar în esență erau aceleași vechituri. Felix va lăsa goluri în multe aspecte ale vieții de colegiu: goluri care vor fi greu de umplut… Bernard se gândi la Margaret. De ce dracu' să nu lași golurile alea neumplute… Unul dintre cei mai importanți savanți ai generației sale… Bernard se uită la ceas. 21.15. Încă nu putea să plece. Istorioare și râsete. Bernard era perfect sigur că li se va reaminti, din nou, incidentul cu studentul nemulțumit care urinase pe covorul lui Felix, acum doi ani… Să ne întoarcem la chestiile academice. Superficialități. Ipocrizie… Munca lui legată de poeții elisabetani… Dumnezeule, ticălosul ăla bătrân își petrecuse majoritatea vieții făcând cercetări la primă mână prin hanurile istorice din Oxfordshire. Sau cu femeile… Pentru prima oară, Bernard se întrebă dacă Felix îi făcuse vreodată avansuri lui Margaret. Ar fi fost bine să n-o fi făcut…

Felix ținu o cuvântare plăcută. Ușor amețit, prietenos, civilizat… de fapt, chiar înduioșător. Haide! 21.45. Se înmânară cadourile, apoi grupul se destrămă pe la ora 22. Bernard ieși în fugă din clădirea colegiului și alergă peste Broad până pe St. Giles', unde găsi imediat un taxi. Dar, chiar înainte ca mașina să oprească, observă niște mișcări pe lângă casa întunecată. Inima începu să-i bată nebunește, cuprinsă de disperare panicată. James și Caroline stăteau în fața ușii de la intrare.

— Poate că ai…, începu Caroline.

Bernard nici măcar n-o auzi.

— Unde-i maică-ta?

Vocea îi era aspră și imperativă.

— Nu știu. Noi am crezut că s-ar putea să fie cu tine.

— De cât timp așteptați?

Vorbea cu o autoritate răsunătoare, pe care copiii o auziseră arareori.

— De vreo jumătate de oră. Mama ajungea întotdeauna acasă înaintea noastră…

Bernard deschise ușa din față.

— Sună la școală, la Headington. Întreabă-i dacă au terminat.

— Sună tu, Caroline.

Cu o violență înverșunată, Bernard își îndreptă mâna dreaptă spre fața lui James.

— Fă-o! șuieră el.

Se duse la poartă. Nimeni. Se rugă să audă sunetul unei mașini, al oricărei mașini. O mașină! O sudoare rece îi apăru pe frunte, în timp ce se repezi la garaj. Ușa era încuiată. Găsi cheia. Mâna îi tremura convulsiv. Deschise ușa.

— Ce naiba faci?

Bernard începu să urle și, totodată, binecuvântă în gândul lui toți zeii care au fost vreodată, sunt și vor fi.

— Unde dracu' ai fost?

Într-o fracțiune de secundă, groaza lui cumplită, agonizantă, se transformase în furie – o furie ușurată, sălbatică, splendidă.

— S-a defectat starterul de la Mini. N-am putut găsi pe nimeni care să-l repare și, în cele din urmă, a trebuit să iau un autobuz.

— Ar fi trebuit să mă anunți.

— Da, cum să nu! Voiai să dau telefon la toate atelierele auto, apoi ție, apoi probabil copiilor. Și Margaret, la rândul ei, se enerva tot mai mult. Ce-i scandalul ăsta? Doar pentru că am întârziat și eu o dată?

— Copiii așteaptă de nu știu când.

— Și ce dacă?

Margaret năvăli furtunos în casă, iar Bernard auzi vocile ascuțite din interior. Închise poarta din față, apoi garajul. Încuie ușa din față și puse zăvorul. Se simțea fericit; mai fericit decât se simțise de multe zile și de multe ore.

CAPITOLUL 12

Miercuri, joi; 6–7 octombrie

Morse nu știa ce anume îl determinase, după șapte luni de

promisiuni și subterfugii, să astupe gaura neregulată care se căsca deasupra ușii de la bucătărie, pe unde electricianul îi instalase firele pentru o priză nouă. Oricum, totul mersese prost de la bun început. Pudra de Polyfilla, pe care o cumpărase în urmă cu doi ani, se întărise și se transformase într-un bloc solid de ciment, în propriul ei ambalaj, spatula de care se folosea pentru a sparge ouă și pentru a umple spărturi dispăruse în mod misterios de pe fața pământului, iar scara pliantă primitivă de acasă nu avusese niciodată stabilitate pe picioarele ei șubrede. Poate că se inspirase de la domnul Edward de Bono și de la rețeta lui pentru gândire laterală. Dar, oricare ar fi fost motivul nevoii sale urgente de a astupa gaura aia afurisită, Morse căzuse din vârful scării ca un parașutist specializat în cădere liberă, atunci când sfoara care susținea cele două părți ale acesteia sub un unghi funcțional de 30 de grade se rupsese brusc și totul se prăbușise, devenind o linie dreaptă sub picioarele lui. Ca și Hefaistos, aruncat peste meterezele din cristal ale Olimpului, Morse aterizase cu o zdruncinătură teribilă pe piciorul drept, zăcuse timp de două-trei minute, cuprins de greață, ștergându-și transpirația rece care îi curgea pe frunte și, în cele din urmă, șchiopătă până în camera din față, unde se întinse, gâfâind, pe canapea. După un timp, își simți piciorul ceva mai bine, ceea ce îi dădu încredere; însă peste o jumătate de oră, piciorul începu să se umfle; o durere convulsivă și ascuțită pulsa stăruitor din scobitura gleznei. Se întrebă dacă ar putea șofa, dar știa că ar fi fost o idee prostească să încerce. Era marți, 5 octombrie, ora 20.30. Nu avea decât o soluție. Șontâcăi și țopăi într-un picior până la telefon și-l sună pe Lewis, iar după o jumătate de oră, stătea posomorât în sala de așteptare a spitalului Radcliffe, pentru a primi rezultatul radiografiei. Un băiat așezat pe banca de lângă el avea mâna contorsionată de chin (portiera unei mașini), iar doi bărbați grav răniți într-un accident rutier fură aduși pe tărgi rulante și căpătară prioritate. Deprimarea îi mai trecu.

În cele din urmă, inspectorul fu consultat de un medic chinez care vorbea aproape neinteligibil și care-i ridică radiografiile spre lumină cu lipsa de interes a unui musafir plictisit, care se uită indiferent la fotografiile de vacanță ale gazdei sale.

— Nuspartura. Elasticșicarje.

De la asistenta medicală competentă, în mâinile căreia fu lăsat după aceea, Morse află că nu avea oase rupte și că tratamentul prescris consta în bandaj elastic și cârje.

Își exprimă recunoștința față de asistentă și față de doctor, în timp ce înainta nesigur spre Lewis care îl aștepta.

— Tu! strigă doctorul după el. Tu, domnul Morse! Nu-munca doazile. Tu odihna. Clar?

— Cred că mă voi descurca, mulțumesc, spuse Morse.

— Tu, domnul Morse. Vreisafacibine, da? Nu-munca. Doazile. Odihna. Clar?

— Clar!

Dumnezeule!

Morse abia dormi în noaptea zilei de marți; simțea dureri sinistre în toate degetele piciorului. Înghiți tablete de Disprin una după alta și ațipi în cele din urmă în zori, din pură extenuare. Lewis îl sună de câteva ori de-a lungul chinurilor prelungite ale zilei de miercuri și-l privi pe inspector adâncindu-se într-un somn profund și binecuvântat pe la nouă seara.

Când se pomeni salutat de sergent a doua zi dimineață, Morse se simți mai bine și, întrucât se simțea mai bine, mintea îi reveni la uciderea Sylviei Kaye. Dat fiind că gândurile nu-i mai erau ocupate în întregime cu durerile piciorului drept, îl cuprinse o depresie uriașă. Era ca un participant la un concurs de cultură generală care aproape că nimerise câteva răspunsuri corecte, le avusese pe celelalte pe vârful limbii, dar, în final, nu câștigase nimic. Îți dorești să începi totul de la zero…

Stătea întins, cu toate gândurile acelea furioase în minte. Sergentul se învârtea prin jurul lui. Bunul și bătrânul Lewis. Toată gașca va râde în hohote la secție, își spuse Morse. Era umilitor să cazi de pe o scară. Ei bine, el nu căzuse *de pe* o scară. El se prăbușise *prin* ea.

— Lewis, le-ai povestit tuturor ce s-a întâmplat, nu-i așa?

— Da, domnule.

— Și?

— Toți cred că-i o născocire. Sunt de părere că, de fapt, aveți gută. De la prea multă pileală.

Morse gemu. Se putea vedea cu ochii minții, șchiopătând de colo până colo și oprit de toți cei cu care se *întâlnea* pentru a se interesa despre împrejurările dezastrului. Avea să scrie o relatare a întâmplării, să o multiplice și apoi s-o distribuie în toată secția.

— Vă mai doare, domnule?

— Bineînțeles că doare al dracului. Omul are milioane de terminații nervoase peste tot, în fiecare afurisit de deget al piciorului. Știi asta, nu-i așa?

— Am avut un unchi, domnule, căruia i-a trecut un butoiaș cu bere peste degetele de la picioare.

— Taci din gură, tresări Morse.

Simpla idee a oricărui obiect, și mai ales a unui butoiaș cu bere, care să se afle la mai puțin de un metru de piciorul lui rănit, părea insuportabilă. Totuși, un butoiaș cu bere… Morse era în curs de vindecare, într-adevăr.

— Oare barurile mai sunt deschise?

— Doriți ceva de băut, domnule?

Lewis părea încântat de sine.

— Nu m-ar deranja un păhărel.

— De fapt, am adus aseară câteva cutii de bere, domnule.

— Ce mai aștepți atunci?

Sergentul găsi niște pahare și, după ce așeză un scaun la o distanță respectabilă de „picior”, turnă berea.

— Nimic nou? întrebă Morse.

— Încă nu.

— Hmm!

Cei doi băură în tăcere. Câteva dintre răspunsuri erau aproape corecte… celelalte îi stăruiau pe vârful limbii… Și dacă avusese dreptate, se întrebă Morse, sau fusese aproape de asta? Măcar de ar putea s-o ia din nou de la capăt… Uitând de durere, se ridică brusc, pentru ca să icnească imediat:

— Aoleu, piciorul meu!

Se lăsă din nou pe spate, în cuibul său de perne. *Putea* s-o ia din nou de la capăt, nu-i așa?

— Lewis, aș dori să-mi faci o favoare. Adu-mi niște coli de hârtie – sunt pe birou, la parter – și niște pește cu cartofi prăjiți pentru prânz.

Lewis aprobă din cap. Pe când cobora după colile de hârtie, Morse îl opri.

— Trei favoruri. Deschide câteva dintre cutiile alea de bere.

•

Un gând plutise prin mintea inspectorului de câteva zile, evaziv ca o bucată de săpun într-o cadă de baie lunecoasă. La început, fusese gândul, apoi gândul devenise cuvânt, iar Morse desfăcu textul cu grijă și citi mesajul, *Im Anfang war die Hypothese.* „La început, a fost ipoteza”. Dar, înainte de a formula vreo ipoteză, chiar și una de cel mai modest calibru, Morse decise că trebuia să-și aducă trupul, mintea și spiritul la o stare mai bună, făcând o baie lungă și bărbierindu-se. Încet și dureros, se ridică din pat, bâjbâi stângaci de-a lungul pereților și, în cele din urmă, ajunse să țopăie ultimii pași pe podeaua băii. Avu nevoie de aproape o oră să-și termine toaleta, dar se simți un om nou. Își reluă traseul nesigur și săltă cu delicatețe piciorul într-o poziție confortabilă, în lungul unei perne înghesuite în fundul patului. Se simțea extenuat însă, totodată, minunat de reîmprospătat. Închise ochii și adormi buștean.

Lewis se întrebă dacă ar trebui să-l trezească, dar mirosul pătrunzător de prăjeală și oțet îl scuti de efortul respectiv.

— Cât e ceasul, Lewis? Am adormit.

— Unu și un sfert, domnule. Doriți peștele și cartofii prăjiți pe o farfurie? Eu și soția mea îi mâncăm totdeauna direct din ambalaj – parcă gustu-i mai bun, cumva.

— Se zice că-i din cauza hârtiei de ziar care se lipește de cartofii

prăjiți, ripostă Morse, luând ambalajul unsuros din mâna sergentului și începând să devoreze mâncarea cu poftă. Știi, poate am abordat cazul ăsta din unghiul greșit.

— Așa am făcut, domnule?

— Am încercat să rezolvăm cazul pentru a găsi criminalul, nu-i așa?

— Presupun că, de obicei, asta-i ideea, nu?

— Da, dar am putea obține rezultate mai bune pe cealaltă cale.

— Vreți să spuneți că…

Dar, deși Morse aștepta, îi fu clar că Lewis habar nu avea la ce anume se referea el.

— Vreau să spun că ar trebui să găsim criminalul pentru a rezolva cazul.

— Înțeleg, spuse sergentul, fără să înțeleagă.

— Mă bucur că-nțelegi, zise Morse. E limpede ca lumina zilei… și trage naibii perdelele astea afurisite, da?

Lewis se conformă.

— Dacă ți-aș spune cine-i criminalul și unde locuiește el, continuă inspectorul, te-ai putea duce să-l arestezi, nu-i așa?

Lewis încuviință din cap șovăielnic și se întrebă dacă superiorul său nu se lovise cumva cu capul de chiuvetă, înainte să aterizeze pe piciorul drept.

— Ai putea, nu-i așa? L-ai putea aduce încoace, să mă viziteze, l-ai putea ține la o distanță considerabilă de leziunea mea chinuitoare și el ne-ar putea povesti totul despre crimă, corect? El ar putea face toată munca în locul nostru, nu-i așa?

Morse continuă să sporovăiască, cu gura plină de pește și cartofi prăjiți, iar sergentul, cuprins de o îngrijorare autentică, începu să se îndoiască de sănătatea lui mintală. Șocurile se puteau manifesta ciudat; el asistase de multe ori la asta în cursul accidentelor rutiere. Uneori, la două-trei zile după aceea, câțiva dintre cei implicați o luau complet razna. Își veneau în fire ulterior, bineînțeles… Sau poate că Morse băuse? Dar nu berea era de vină. Cutiile desfăcute erau încă neatinse. Brusc, o responsabilitate grea păru să pogoare pe umerii lui Lewis. Transpira ușor. În încăpere era foarte cald și soarele toamnei strălucea prin geamul de la dormitor.

— Vă pot aduce ceva, domnule?

— Da. O bucată de cârpă să mă șterg pe mâini, săpun și prosop. La naiba, nevastă-ta are dreptate! N-o să le mai mănânc niciodată de pe o farfurie.

Un sfert de oră mai târziu, sergentul ieșea perplex pe ușa apartamentului lui Morse. Era ușor neliniștit, iar sentimentul ar fi fost și mai intens dacă s-ar fi întors în dormitor și l-ar fi auzit pe inspector vorbind de unul singur și înclinând din cap la răstimpuri, de câte ori

aproba în mod deosebit ceea ce ieșea dintre propriile-i buze.

— Prima mea ipoteză, doamnelor și domnilor – iar după cum văd eu lucrurile, cea mai importantă dintre toate și o să fac multe, da, da, o să fac multe ipoteze –, este următoarea: criminalul locuiește în nordul Oxfordului. O să spuneți că-i o ipoteză îndrăzneață și, într-adevăr, este. De ce oare să nu locuiască ucigașul în Didcot, Sidcup, ba chiar Southampton? De ce ar trebui să locuiască el în nordul Oxfordului? De ce nu – hai să ne apropiem mai mult de casă –, de ce nu în Oxford, pur și simplu? Nu pot decât să vă repet că formulez o ipoteză, adică o supoziție, o presupunere, oricât de nebunească, asumată ca atare de dragul discuției, o teorie care trebuie demonstrată (sau combătută – da, trebuie facem concesii în privința asta), referindu-ne la fapte și doar prin intermediul faptelor, nu prin capricii iluzorii, mă voi aventura să-mi consolidez ipoteza. *Im Amfang war die Hypothese,* cum ar fi spus Goethe. Și să nu uităm că eu sunt Morse al Detectivilor, cum ar fi spus Dickens. Oh, da, un detectiv. Un detectiv are o sensibilitate în privința crimelor – le simte, trebuie să le simtă, înainte să le detecteze. Există indicii care trimit la nordul Oxfordului. Nu va trebui să le examinăm pe toate acum, dar *mediul* este adecvat în nordul Oxfordului. Și dacă greșesc, în regulă, investigația noastră nu va păți niciun rău. Așadar, propunem o ipoteză, cum s-ar zice, o supoziție, o presupunere, oricât ar fi ea de nebunească… Dar am mai zis o dată toate astea. Unde rămăsesem? Ah, da. Aș dori să acceptați, provizoriu, cu îndoială, fără speranță dacă va fi nevoie, prima mea ipoteză. Criminalul este un locuitor din nordul Oxfordului. Acum, am menționat ceva despre fapte și nu vă voi dezamăgi. Aristotel a clasificat animalele prin subdivizare, iar subdivizarea va fi și metoda noastră de lucru. Aristotel, omul acela măreț, diviza și subdiviza – specii, subspecii, genuri (Morse începea să se piardă) genuri, specii, subspecii și tot așa, până când ajungea la… la ce ajungea? *La specimenul individual al speciei.*

Asta suna mai bine.

— Și eu o să merg pe divizare. În nordul Oxfordului există, să zicem, un număr de *x* persoane. Să lansăm acum o nouă ipoteză: că ucigașul nostru este un bărbat. De ce putem fi atât de siguri în privința acestui fapt? Pentru că, doamnelor și domnilor, fata omorâtă a fost *violată.* Acesta este un *fapt,* iar în timpul procesului, noi vom prezenta dovezile descoperite de eminentul personal medical…

Morse începuse să obosească puțin. Se îmbărbătă cu încă o cutie cu bere.

— După cum spuneam, criminalul nostru este bărbat. Putem împărți numărul nostru *x* la… să zicem, ăăă, patru – eliminând din calcule femeile și copiii. Putem diviza din nou, o să întrebați dumneavoastră? Da, putem. Permiteți-mi să fac o presupunere despre

vârsta ucigașului nostru. O s-o plasez – cu modestie, iar dumneavoastră mă puteți acuza că formulez ipoteze secundare – între treizeci și cinci și cincizeci de ani. Există motive…

Însă Morse decise să sară peste ele. Poate că nu erau foarte convingătoare, dar el avea motive și-și dorea să-și susțină elanul ipotezei.

— În acest caz, putem împărți în continuare numărul *x* la 2. Asta pare rezonabil, corect? Hai să continuăm. Ce alte ipoteze rezonabile putem formula? Cred – din motive despre care îmi dau seama că, probabil, nu ar fi complet verosimile pentru dumneavoastră – că suspectul nostru este un bărbat căsătorit.

Inspectorul își tatona drumul cu o lipsă de încredere tot mai accentuată. Dar calea din fața sa se lumina deja; ceața se ridică și se disipa în soare, iar el reluă, cu sprinteneala sa anterioară:

— Acum, asta înseamnă încă o diminuare considerabilă a valorii lui *x*. Numărul nostru *x* devine o valoare gestionabilă, corect? Deocamdată însă focalizarea aparatului nostru de fotografiat *ipotetic* nu este fixată clar asupra vânatului nostru care nu bănuiește nimic. Dar, stații Omul nostru este un consumator permanent de alcool, nu-i așa? Este, cu siguranță, una dintre cele mai logice presupuneri ale noastre, care dă procedurii nu doar meritul plauzibilității ipotetice, ci și pe acela al probabilității foarte ridicate. Cazul nostru este centrat în jurul lui Black Prince, și nimeni nu vizitează Black Prince doar pentru a cere sfaturi inspectorului financiar.

Morse se pierdea din nou. Piciorul îi pulsa iarăși cu o durere ritmică, iar mintea i-o luă razna pentru câteva minute. Poate din cauza tabletelor de Disprin. Închise ochii și-și continuă monologul judiciar din interiorul creierului.

Trebuia, cu siguranță că trebuia, să ia în considerare faptul că tipul se număra printre cei mai dotați 5% din punct de vedere intelectual, nu? În mod evident, Jennifer nu s-ar fi îndrăgostit de un nătărău. Scrisoarea aceea… Un tip inteligent, școlit. *Dacă* o scrisese el. Dacă, dacă, dacă. Să continuăm. Cam ce valoare are acum *x* al nostru? Mai departe. El trebuie să fie atrăgător pentru femei. Totuși, cine poate spune ce le atrage pe creaturile astea irezistibile? Dar da. Să spunem că da. Subdivizează. Mașini! Dumnezeule, uitase de mașini. Acum, toți au mașini. Cam ce procentaj dintre oameni? Nu contează, fă împărțirea. Stai așa – mașină *roșie*. Morse simți că e pe cale să delireze. Doar o fracțiune de secundă în plus… Asta ar fi, într-adevăr, o subdiviziune semnificativă. *X* luneca lent tot mai departe și apoi dispăru. Durerea era mai puțin atroce. Confortabil… aproape… confortabil…

•

Îl trezi la ora 16 incapacitatea lui Lewis de a deschide ușa de la

intrare fără un zdrăngănit deranjant. Iar când sergentul băgă îngrijorat capul pe ușa dormitorului, îl văzu pe Morse scriind la fel de înverșunat, precum scrisese probabil și Coleridge când se trezise și descoperise că are în minte versiunea integrală a poemului său *Hanul Kubla.*

— Ia loc, Lewis. Sunt încântat să te revăd.

Continuă să scrie cu o viteză dezlănțuită timp de încă două-trei minute, apoi, în cele din urmă, ridică privirea.

— Lewis, o să-ți pun câteva întrebări. Gândește-te bine – nu te pripi! – și dă-mi niște răspunsuri inteligente. Va trebui să dai cu presupusul, știu, dar fă tot ce poți.

„La dracu'!", își spuse Lewis.

— Câți oameni locuiesc în nordul Oxfordului?

— La ce vă referiți prin „nordul Oxfordului", domnule?

— Eu sunt cel care pune întrebările, tu răspunzi la ele. Gândește-te, în linii mari, la ce consideri *tu* că este nordul Oxfordului. Să zicem, de la Summertown în sus. Acum, să te aud.

— Aș putea să aflu, domnule.

— Fă și tu o afurisită de presupunere, da?

Lewis se simți stânjenit. Putea, cel puțin, să remarce că erau doar trei cutii de bere golite. Decise să se arunce în joc.

— Zece mii, spuse cu siguranța și fermitatea de necontestat a unui om căruia i se ceruse să calculeze doi plus doi.

Morse luă altă foaie de hârtie și scrise numărul 10.000.

— Cât la sută dintre ei sunt bărbați?

Lewis se lăsă pe spate și studie tavanul cu încrederea în sine a unui consilier în statistică:

— În jur de un sfert.

Morse scrise al doilea număr, ordonat și cu atenție, sub primul: 2.500.

— Câți dintre acești bărbați au vârste cuprinse între treizeci și cinci și cincizeci de ani?

În nordul Oxfordului sunt o grămadă de pensionari, își spuse Lewis, și destul de mulți tineri în zonele rezidențiale.

— În jur de jumătate, nu mai mulți.

Un al treilea număr fu consemnat pe foaie: 1.250.

— Câți dintre ei sunt căsătoriți, după părerea ta?

Lewis rămase pe gânduri. Cei mai mulți dintre ei, probabil?

— Patru din cinci, domnule.

Morse desenă cu mare precizie cifrele ultimului său calcul: 1.000.

— Câți dintre ei ies în mod regulat la o băută – știi la ce mă refer – în baruri, cluburi, genul ăsta de localuri?

Lewis se gândi la propria lui stradă. Nu atât de mulți pe cât ar fi putut crede unii. Vecinii lui din stânga și din dreapta nu o făceau –

afurisiții! Se gândi la stradă, în ansamblu. Dificilă, această ultimă întrebare.

— În jur de jumătate.

Morse schimbă numărul și continuă cu următoarea întrebare.

— Mai ții minte scrisoarea pe care am găsit-o? Cea despre care Jennifer Coleby spunea că nu știe nimic.

Lewis aprobă din cap.

— Dacă am avut dreptate atunci când ne-am gândit la chestia asta așa cum am făcut-o, sau, mai exact, cum am făcut-o eu, am putea spune că avem de-a face cu un bărbat foarte inteligent, nu?

— Acela e un „dacă" foarte mare, nu-i așa, domnule?

— Ascultă aici, sergent. Scrisoarea a fost concepută de către omul nostru – bagă-ți chestia asta în cap și gata! A fost cea mai mare greșeală pe care a făcut-o el. Este cel mai bun indiciu pe care-l avem. Pentru ce dracu' ne plătesc oamenii ăștia? Trebuie să urmărim indiciile, nu?

Morse nu părea foarte convins, dar Lewis îl asigură că trebuie să urmeze indiciile.

— Ei, bine?

— Ei, bine… ce, domnule?

— Este vorba de un om inteligent?

— Extrem de inteligent, cred eu.

— Ți-ar fi trecut prin cap să scrii o astfel de scrisoare?

— Mie? Nu, domnule.

— Iar tu ești destul de sclipitor, nu-i așa, sergent?

Lewis își îndreptă umerii, inspiră adânc și decise să nu-și minimalizeze capacitatea intelectuală.

— Aș spune că sunt printre primii 15%, domnule.

— Bravo ție! Iar prietenul nostru necunoscut? Amintește-ți că el știe nu numai să scrie corect toate cuvintele dificile, ci și să le scrie greșit.

— E printre primii 5%, domnule.

Morse scrise și rezultatul noului calcul.

— Câți bărbați de vârstă mijlocie sunt atrăgători pentru femei?

O întrebare stupidă! Inspectorul remarcă disprețul de pe chipul lui Lewis.

— Știi la ce mă refer. Unii bărbați le stârnesc o repulsie evidentă femeilor!

Lewis nu păru prea convins.

— Știu totul despre acești Romeo de vârstă mijlocie. Toți suntem niște Romeo de vârstă mijlocie. Dar unii bărbați sunt mai atrăgători pentru femei decât alții, nu-i așa?

— Nu există prea multe femei care să se îndrăgostească de mine, domnule.

— Nu asta a fost întrebarea mea. Spune ceva, pentru numele lui Dumnezeu!

Lewis încercă din nou.

— Jumătate? Nu, mai mult de atât. Trei din cinci.

— Ești sigur?

Bineînțeles că nu era sigur.

— Da.

Încă un număr.

— Câți dintre bărbații din acest grup de vârstă au automobile?

— Doi din trei?

De ce dracu' conta asta? Morse mai făcu un calcul.

— O ultimă întrebare. Câți oameni au automobile roșii?

Lewis se îndreptă spre fereastră și urmări traficul în plină desfășurare. Începu să numere. Două mașini negre, una bej, una albastru-închis, două albe, una verde, una galbenă, încă una neagră.

— Una din zece, domnule.

În ultimele minute, Morse manifestase un entuziasm tot mai mare.

— Pfui! Cine ar fi crezut una ca asta? Lewis, ești un geniu!

Sergentul îi mulțumi pentru compliment și-l întrebă în ce consta geniul său.

— Cred că ne aflăm în căutarea unei persoane de sex masculin, care locuiește în nordul Oxfordului, căsătorit – probabil că are și familie, iese în mod regulat la băut, iar uneori merge și până la Woodstock. Este o persoană cu educație, poate chiar absolvent de universitate, are între treizeci și cinci și patruzeci și cinci de ani, după cum îl văd eu, și o anumită doză de farmec personal – cu siguranță, mă gândesc la un bărbat de care s-ar putea îndrăgosti multe domnișoare. Nu în ultimul rând, are o mașină – mai precis, o mașină roșie.

— Ar putea fi aproape oricine, presupun.

— Ei bine, chiar dacă am greșit puțin cu socoteala pe ici, pe colo, pun pariu pe ultimul meu bănuț că există o posibilitate foarte mare ca el să aparțină celor mai multe dintre aceste categorii. Și să știi că *nu cred că foarte mulți se încadrează în categoria aia.* Ia uită-te.

Morse îi înmânã coala de hârtie pe care se aflau numerele.

Nordul Oxfordului?	10 000
Bărbați?	2 500
35 – 50?	1 250
Căsătoriți?	1 000
Consumatori de alcool?	500
Top 5%?	25
Farmec?	15
Mașină?	10
Mașină roșie?	1

Lewis fu cuprins de un simț vinovat al responsabilității pentru rezultatul remarcabil al acelor calcule. Stătea în picioare, lângă fereastră, în lumina tot mai palidă a după-amiezii, și observă două mașini roșii, trecând una pe lângă cealaltă. Câți oameni locuiau *de fapt* în nordul Oxfordului? Iar el făcea oare cu adevărat parte dintre primii 15%? 25% ar fi fost o cifră mai justă.

— Sunt sigur, domnule, că am putea verifica multe dintre aceste numere, se simți sergentul obligat să-și exprime suspiciunile. Și oricum, nu cred că vă puteți juca pur și simplu cu cifrele, în felul acesta. Ar trebui să…

Își aminti ca prin ceață de nevoia ca anumite legi statistice să funcționeze asupra datelor; categoriile trebuiau ordonate și reduse în secvență logică; nu-și putea aduce aminte cu precizie. Dar ceea ce făcuseră ei nu fusese decât un joc elaborat care să amuze un creier chinuit de febră. Morse urma să se facă bine într-o zi sau două. Ar fi mai bine să aibă grijă de el și să-i facă plăcerea în măsura în care putea. Însă exista vreo urmă de logică în asta? Oare totul era *atât* de prostesc? Se uită iar la foaia de hârtie cu numere, apoi pe stradă trecu încă o mașină roșie. Existau nouă de „dacă". Privi posomorât pe fereastră și numără mecanic următoarele nouă mașini. Una singură roșie! Desigur, nordul Oxfordului era amănuntul cel mai hazardat. Dar omul trebuia să locuiască undeva, nu-i așa? Poate că inspectorul nu era atât de sărit de pe fix pe cât îl crezuse. Se mai uită o dată pe foaie… Cealaltă problemă mare o reprezenta scrisoarea. *Dacă* o scrisese ucigașul.

— Așadar, ce părere ai, Lewis?

— Ar putea merge o încercare.

— De câți oameni ai nevoie?

— N-ar fi mai bine să ne mai gândim puțin înainte?

— La ce te referi?

— Autoritățile locale ne-ar putea ajuta foarte mult, în primul rând, am avea nevoie de niște liste actualizate cu numele locuitorilor.

— Da. Ai dreptate. Trebuie să ne mai gândim o dată la toată

povestea, înainte să facem ceva.

— Iată la ce m-am gândit eu, domnule.

— Te ascult.

— Am putea să ne apucăm de asta mâine dimineață, dacă vă simțiți în formă, domnule.

— Sau am putea să ne apucăm de asta chiar acum, dacă tu te simți în formă?

— Presupun că am putea.

Lewis își sună nevasta cea mult răbdătoare, apoi discută cu Morse pe durata următoarelor două ore. După plecarea lui, inspectorul întinse mâna după telefonul de pe noptieră și avu noroc să-l găsească pe comandantul secției la birou. Și, după o jumătate de oră, Morse încă mai vorbea și se blestema în gând pentru că uitase să sune cu taxă inversă.

CAPITOLUL 13

Sâmbătă, 9 octombrie

În dimineața de sâmbătă, 9 octombrie, Bernard Crowther stătea la biroul său, aflat în camera de zi, și citea din Milton, dar fără plăcerea plină de entuziasm pe care o simțea de obicei. În acest semestru, ținea prelegeri despre *Paradisul pierdut* și, în pofida cunoștințelor sale aprofundate și meticuloase referitoare la această operă, simțea că ar mai trebui să se documenteze puțin. Margaret plecase cu autobuzul în Summertown după cumpărături, iar mașina lui era pregătită, în fața casei, să o ia la ora prânzului. Copiii erau plecați, Dumnezeu știa unde…

Fu surprins să audă soneria de la intrare, pentru că aveau puțini vizitatori. Poate că era măcelarul. Deschise ușa.

— Oho, Peter! Ce surpriză! Intră, intră.

Peter Newlove și Bernard erau prieteni apropiați de ani întregi. Sosiseră la colegiul Lonsdale în același semestru și de atunci se bucuraseră de o relație caldă și sinceră.

— Ce te aduce aici? Nu avem foarte des plăcerea să te vedem în nordul Oxfordului. Oricum credeam că joci golf în diminețile de sâmbătă.

— N-am reușit să fac față golfului în dimineața asta. E cam răcoare pe trasee, știi doar.

În ultimele două zile, vremea devenise mult mai rece și toamna îmbătrânise brusc. Ziua părea posomorâtă și acră. Peter se așeză.

— Lucrezi și sâmbetele, Bernard?

— Mă pregătesc pentru săptămâna viitoare.

Peter aruncă o privire peste birou.

— Ah, *Paradisul pierdut,* Cartea I. O țin minte. Am avut-o în bibliografia pentru licență.

— Ai mai citit-o de atunci, bineînțeles.

— „O zi de vară a căzut, din zori / Și până-n seară și din amurg până la răsărit / Odată cu amurgul, din zenit se prăbuși."[7] Ce zici de asta?

— Foarte frumos.

Bernard aruncă o privire pe fereastră și văzu că promoroaca albă încă nu se topise de pe peluza lui îngustă.

— Îți merge totul bine, Bernard?

Bărbatul din Gloucester vorbise cu o blândețe neașteptată.

— Bineînțeles că totul îmi merge bine. De ce m-ai întrebat asta?

Lui Peter îi era clar că nimic nu mergea bine.

— Ei bine, nu știu. Pur și simplu, mi-ai părut puțin irascibil miercuri seara. Imediat după cină, ai luat-o la sănătoasa ca un iepure speriat.

— Uitasem că Margaret o să întârzie și mi-am dat seama că puștii vor fi siliți să aștepte afară.

— Înțeleg.

— A fost atât de vizibil?

— Nu, nu foarte. Am stat cu ochii pe tine, atâta tot. Nu mi s-a părut că te comporți așa cum faci de obicei, atunci când bem împreună, și am presupus că nu prea ești în apele tale.

Bernard nu spuse nimic.

— Totul e-n regulă între tine și… ăăă… Margaret?

— O, da. Minunat. Dar trebuie să mă duc s-o iau, apropo, la douăsprezece. Cât e ceasul acum?

— Unsprezece și jumătate.

Peter sări în picioare.

— Nu, nu pleca. Mai avem timp pentru un păhărel rapid. Ce vrei să bei?

— Bei și tu unul?

— Bineînțeles. Whisky?

— În regulă.

Bernard se duse în bucătărie să aducă pahare, iar Peter se opri în fața ferestrei și aruncă o privire spre exterior, spre strada îngustă. O mașină alb și albastru-deschis, cu girofar (stins pentru moment) deasupra și cu inscripția POLIȚIE imprimată cu litere groase și negre pe tot flancul, era parcată peste drum, cu două-trei case mai la stânga. Nu fusese acolo la sosirea sa. În timp ce se uita, un polițist cu bordură în carouri albe și negre la chipiu ieși pe o poartă. Îl însoțea o femeie de vârstă mijlocie și cei doi vorbeau relaxați; femeia gesticula la

fiecare pas. Conversația continuă; indicațiile, de asemenea. Oare arăta încoace? Polițistul avea o listă în mână și verifica în mod evident niște nume. Femeia purta șorț și-și strângea mijlocul cu brațele să se încălzească, continuând să pălăvrăgească la nesfârșit.

Bernard intră, cu paharele zdrăngănind ușor pe tavă.

— Spune când să mă opresc!

— Văd că ai infractori printre vecini.

— Poftim?

Bernard ridică o privire pătrunzătoare.

— Poliția bântuie mereu pe aici, ca acum?

Peter nu mai apucă să adauge nimic. Soneria de la ușă răsună de două ori, stridentă și categorică. Bernard deschise ușa și se pomeni față în față cu tânărul polițist.

— Vă pot ajuta cu ceva, domnule polițist?

— Da, cred că da, domnule, dacă sunteți atât de amabil. Nu va dura mai mult de un minut. Aceasta este mașina dumneavoastră?

Arătă Austin-Morrisul roșu de afară.

— Da, e a mea.

— Nu făceam decât să verific. În ultima vreme, s-au înregistrat numeroase furturi de mașini. Nu făceam decât să verific. Consemnă ceva în carnețelul lui. Vă puteți aminti numărul de înmatriculare?

Bernard rosti mașinal numărul.

— Atunci, este a dumneavoastră, într-adevăr, domnule. Aveți la îndemână cartea de identitate a mașinii?

— Este necesară?

— Este destul de importantă, dacă nu vă supărați. Facem verificări aprofundate.

Peter auzi conversația prin ușa deschisă și, în mod straniu, se simți îngrijorat. Bernard intră și începu să bâjbâie la nimereală prin birou.

— Unde dracu' o fi Margaret… Fac verificări pentru a detecta mașini furate, Peter. Nu va dura mai mult de un minut. Devenise pământiu și nu izbutea să găsească nimic. Îmi cer scuze, domnule polițist, spuse el. Reveniți mai încolo, dacă doriți.

— Vă mulțumesc. Nu vă faceți griji dacă nu izbutiți să găsiți cartea de identitate a mașinii. Îmi puteți da chiar dumneavoastră informația, destul de ușor.

— Ce doriți să aflați?

— Numele și prenumele, domnule?

— Bernard Michael Crowther.

— Vârsta?

— Patruzeci și unu de ani.

— Căsătorit?

— Da.

— Copii?

— Doi.

— Ocupația?

— Conferențiar universitar.

— Cam asta ar fi totul.

Polițistul închise carnețelul.

— Ah, și ar mai fi ceva. V-ați lăsat mașina descuiată în ultima vreme? Știți ce vreau să spun… De exemplu, acum este încuiată?

— Nu, nu cred.

— Nu, nu este. Am testat toate portierele, înainte să vă fac această vizită. Este ca o invitație deschisă adresată hoților de mașini, să știți.

— Da, sunt sigur că aveți dreptate. O să mă străduiesc să-mi aduc aminte.

— Folosiți frecvent mașina?

— Nu de foarte multe ori. Mă mai învârt câte puțin cu ea prin Oxford. În prea mică măsură, sincer.

— N-o luați, de exemplu, când ieșiți să beți ceva, nu?

Lui Peter i se păru că vede luminița de la capătul tunelului. Prin urmare Bernard condusese beat?

— Nu, nu prea obișnuiesc, răspunse Bernard. De obicei, mă duc după colț, la Fletcher's. Nu-i departe și întotdeauna mă duc pe jos până acolo.

— Ați lua mașina dacă v-ați duce să beți undeva în afara Oxfordului, domnule?

— Mă tem că da, răspunse Bernard încet, pe un ton oarecum neajutorat.

— Bine, să nu beți prea mult, domnule, atunci când șofați, deși sunt sigur că știți deja totul despre subiectul ăsta.

Polițistul aruncă o privire prin încăpere, apoi se uită cu o figură inexpresivă la cele două pahare mari de whisky, totuși nu mai adăugă nimic, până când ajunse la ușă.

— Mai știți pe altcineva de pe strada aceasta care să aibă o mașină roșie? Trebuie să mai pun câteva întrebări.

Bernard începu să se gândească, dar mintea îi plutea. Nu se putea gândi la nimeni. Închise ochii și-și puse mâna stângă pe frunte. În fiecare zi din semestru, mersese pe jos până la capătul îndepărtat al străzii. Mașină roșie? Mașină roșie? A lui era singura, era destul de convins de asta.

— Nu-i nimic, nu vă faceți griji, domnule. O să mai discut cu unul sau doi oameni, ăăă… Oricum, vă mulțumesc pentru ajutor.

Plecă, însă, după cum observă Peter, nu mai puse nimănui alte întrebări, ci merse direct la mașina de poliție (lăsată descuiată) și demară în trombă.

Peste vreo zece minute, pe când șofa spre Woodstock, Peter Newlove se simți bucuros că nu se însurase niciodată. Aceeași femeie

timp de treizeci, patruzeci, cincizeci de ani! Nu era de el. Nu și-l putea imagina pe bunul și bătrânul Bernard sărind în pat în după-amiaza aceea pentru o tăvăleală gălăgioasă de o jumătate de oră cu Margaret. În timp ce… Îi veni în minte imaginea lui Gaye dezbrăcându-se și piciorul lui drept apăsă insistent pe accelerație.

•

Incredibil de emoționat, polițistul McPherson dădu năvală prin curtea închisă din fața sediului secției Văii Tamisei, unde, ceva mai devreme, de dimineață, îl văzuse pe bietul Morse bălăbănindu-se cuprins de durere, cu brațele în jurul umerilor a doi dintre confrații săi mai zdraveni. Uau! McPherson se simțea de parcă ar fi nimerit opt pronosticuri corecte într-un pariu cu șanse triple. În vreme ce parcursese cu mașina cei câțiva kilometri dintre nordul Oxfordului și Kidlington, încercase o stare de exaltare fără precedent. În ultimii patru ani, cariera lui de purtător de uniformă se caracterizase printr-o insignifiantă constantă; nu prinsese niciun ticălos care să aibă vreo importanță, nu fusese martor al niciunei descoperiri spectaculoase în cadrul vreunui caz, fie civil, fie penal. Dar azi, într-adevăr, fusese binecuvântat! Pe când se apropia de giratoriul de pe Banbury Road, pornise sirena răsunătoare și lumina albastră intermitentă și savurase prioritatea pe care i-o acordaseră câțiva șoferi. Se simțise extrem de important. Și de ce nu? Era *extrem* de important – cel puțin astăzi.

Ajuns înăuntrul secției, McPherson se frământă pentru o secundă sau două. Ar trebui, oare, să-i raporteze întâi lui Lewis? Ori ar trebui să-și prezinte descoperirea direct inspectorului? A doua variantă părea mai adecvată, așa că merse pe coridoare până la ușa lui Morse, bătu și abia auzi un „intră” înăbușit, venind de după ușă.

— Ce pot face pentru tine, McPherson?

Polițistul dădu raportul cu o acuratețe și o incisivitate impresionante, iar Morse îl felicită pentru efectuarea promptă și eficientă a datoriei. Deși extrem de încântat de complimente, McPherson fu puțin surprins că inspectorul nu păruse nerăbdător să mobilizeze forțele de ordine. Dar el își îndeplinise propria sarcină – și o îndeplinise bine.

— Iartă-mă dacă nu mă ridic – guta, știi probabil, însă… Morse scutură cu căldură mâna lui McPherson. Treaba asta nu va trece neobservată, crede-mă.

După plecarea lui McPherson, Morse rămase tăcut și îngândurat câteva minute. Dar exact așa fusese și atunci când intrase polițistul. Ar fi fost dezamăgitor pentru McPherson să afle una ca asta și, oricum, McPherson fusese motivul nemijlocit. Nu, n-ar fi avut niciodată inima să mărturisească faptul că domnul Bernard Crowther telefonase la secție la ora 11.45, cu intenția de a da o declarație, după cum spusese el.

Crowther insistase să se prezinte la secție, iar poliția să nu apară în niciun caz la el acasă; se aștepta ca unui martor care oferea voluntar informații ce puteau fi valoroase să-i fie acordată măcar amabilitatea de a nu-l ridica precum un infractor de rând. Morse fusese de acord și Bernard promisese să ajungă la secție la 14.30.

•

Morse se pomeni că-și cere scuze pentru imobilitate, iar prima impresie provocată de Crowther fu surprinzător de agreabilă. Bărbatul era tulburat – asta era lesne de observat pentru oricine –, dar avea un soi de farmec ciudat și de demnitate; era genul de profesor de vârstă mijlocie, de care s-ar putea îndrăgosti fetele.

— Domnule inspector – cred că sunteți inspector-șef –, până acum nu am fost niciodată într-o secție de poliție. Nu îmi sunt familiare obiceiurile și regulile obișnuite ale poliției. De aceea, mi-am permis precauția de a scrie, în mare grabă din păcate, declarația pe care doresc să o fac.

CAPITOLUL 14

Sâmbătă, 9 octombrie

„În seara de miercuri, 29 septembrie, am plecat de la domiciliul meu aflat pe Southdown Road la ora 18.45. M-am îndreptat cu mașina spre giratoriul din capătul nordic al lui Banbury Road, unde am cotit la stânga și am parcurs vreo 350 de metri pe Sutherland Avenue, până la giratoriul din capătul nordic al lui Woodstock Road. Acolo am ieșit de pe șoseaua A40 și am mers spre nord, spre Woodstock. Noaptea se lăsa treptat, iar eu mi-am aprins luminile laterale, așa cum făceau, din câte am sesizat, majoritatea șoferilor. Deși mai stăruia lumina aceea slabă, ciudată, care îngreunează condusul, nu era încă îndeajuns de întuneric pentru a-mi aprinde complet farurile și, cu siguranță, nu era îndeajuns de întuneric pentru ca să ratez două tinere, care stăteau la distanță mică după giratoriu, pe acostamentul cu iarbă din dreptul benzinăriei cu autoservire. Am văzut-o clar pe cea mai apropiată de stradă. Era o fată atrăgătoare, cu păr lung și blond, bluză albă, fustă scurtă și o haină pe braț. Cealaltă fată se dusese cu câțiva pași mai încolo și se întorsese cu spatele la mine; părea mulțumită să-și lase însoțitoarea să oprească o mașină la autostop. Dar avea părul mai închis la culoare, cred, și, dacă îmi amintesc corect, era cu câțiva centimetri mai înaltă decât prietena ei.

Trebuie să încerc să fiu perfect sincer cu dumneavoastră. Adeseori m-am făcut vinovat de reverii romantice, ba chiar de visuri oarecum

erotice în care agățam o femeie irezistibil de atrăgătoare și descopeream că este o combinație rară de inteligență și frumusețe. În timpul fanteziilor mele prostești, tatonarea preliminară, rezervată, ducea treptat, însă inevitabil, la cele mai desfrânate plăceri. Vă rog să vă amintiți că acestea nu au fost niciodată altceva decât visuri cu ochii deschiși, iar eu le menționez pur și simplu pentru a mă scuza pentru faptul că m-am oprit. N-ar trebui să mă simt vinovat și să-mi cer scuze pentru asta, totuși, cu toată sinceritatea, mă simt vinovat și m-am simțit mereu așa.

Este însă irelevant. M-am aplecat, am deschis portiera din stânga[8] și am spus că mă duc la Woodstock, dacă le ajută cu ceva. Fata blondă a spus ceva de genul «A, ce tare!», apoi s-a întors spre însoțitoarea ei și i-a spus (cred eu): «Ce ți-am zis?» și s-a urcat pe locul din față, lângă mine. Cealaltă fată a deschis portiera din spate și a suit și ea. Conversația care a urmat a fost sporadică și dezamăgitoare. Fata de lângă mine a repetat de câteva ori că «ăsta a fost chiar un pi' de noro'» (vorbea în stilul caracteristic celor din Oxford) pentru că pierduse autobuzul; cred că fata care stătea pe bancheta din spate a vorbit o singură dată, atunci când a întrebat cât este ceasul. În timp ce treceam de porțile palatului Blenheim, le-am anunțat că aici voiam eu să ajung și am înțeles că era în regulă pentru ele. Le-am lăsat să coboare de îndată ce am ajuns pe strada principală, dar n-am observat încotro au luat-o. Mi se părea firesc să cred – așa cum am și făcut-o – că se duceau la vreo întâlnire cu prietenii lor.

Nu mai am multe de adăugat. Cele scrise mai sus sunt o consemnare sinceră a evenimentelor care, după cum îmi dau seama acum, au dus mai târziu în decursul serii la uciderea uneia dintre fetele pe care le adusesem.

Am recitit chiar acum ce am scris și sunt conștient că se regăsesc poate prea puține lucruri care să vă poată ajuta în anchetă. De asemenea, sunt conștient că declarația mea va da naștere la două întrebări: prima – de ce mă duceam eu însumi la Woodstock, în seara de 29 septembrie și a doua – de ce nu am apărut mai devreme cu declarația mea? Cele două întrebări sunt de fapt una și aceeași, și o să simt cum mi se va lua o mare greutate de pe suflet, atunci când voi răspunde la ea. În același timp, sper că spusele mele pot fi tratate de poliție cu confidențialitate, dat fiind că și alte persoane, absolut nevinovate, ar putea fi enorm de afectate, dacă lucrurile s-ar da în vileag.

În ultimele aproximativ șase luni, am avut o relație extraconjugală. Am izbutit să ne întâlnim cu regularitate, o dată pe săptămână, aproape întotdeauna în serile de miercuri, când soția și copiii mei sunt plecați de acasă și este improbabil să apară întrebări indiscrete. Miercuri, pe 29 septembrie, urma să mă întâlnesc cu această femeie

lângă porțile laterale ale palatului Blenheim, la ora 19.15. Mi-am parcat mașina în fața hotelului Bear și am mers pe jos până acolo. Ea mă aștepta. Ne-am plimbat prin grădinile palatului, pe lângă lac, și apoi printre copaci – sunt niște locuri incredibil de frumoase. Era, desigur, primejdios pentru noi, dat fiind că foarte mulți oameni din Oxford vin să mănânce în Woodstock. Dar noi am fost întotdeauna precauți, iar factorul de risc a fost în sine o componentă a plăcerii.

Nu trebuie să spun mai multe. Am citit relatarea crimei și, ulterior, l-am urmărit pe inspectorul-șef Morse făcând un apel televizat. Vreau să știți că aproape v-am sunat, atunci și acolo; de fapt, am așteptat multe minute în fața unei cabine telefonice de pe Southdown Road, cu hotărârea fermă de a mărturisi pe loc ce știam. Dar asta înseamnă că îmi caut justificări, iar eu nu am niciunele. Înțeleg pe deplin, așa cum înțelegeți probabil și dumneavoastră, că nici măcar în această etapă târzie nu am venit să mărturisesc din proprie inițiativă. Când un polițist m-a vizitat acasă, azi-dimineață, mi-am dat seama că erați în căutarea mea și m-am gândit că e mai bine să vă ofer de îndată această declarație. I-am transmis soției povestea pe care mi-a spus-o polițistul despre mașinile furate și i-am spus că voi veni încoace. Aș face orice pe lume pentru a evita s-o rănesc (deși nu este improbabil, îmi dau seama, s-o fi rănit deja) și aș fi recunoscător dacă acea parte a declarației mele ce nu este relevantă în sensul strict al investigației pe care o conduceți ar rămâne secretă.

Regretele mele profunde pentru inconvenientele și munca suplimentară inutilă pe care le-am cauzat vor fi evidente, sper, din tot ce am declarat. Dacă nu, permiteți-mi să îmi exprim părerea de rău cea mai sinceră pentru acțiunile mele egoiste și lașe.

Cu stimă,

Bernard Michael Crowther.”

Morse citi fără grabă declarația. După ce termină, aruncă o privire peste masă, spre Crowther, apoi se uită din nou la declarație și o reciti încă și mai concentrat. După aceea, se lăsă pe spate, în scaunul de piele neagră, își ridică grijuliu piciorul drept, rănit, îl așeză peste genunchiul stâng și-l masă cu afecțiune.

— M-am accidentat la laba piciorului, domnule Crowther.

— Îmi pare rău să aud asta. Prietenii mei medici spun că labele picioarelor și mâinile sunt părțile corpului cele mai neplăcute la care să te lovești – din cauza numărului mare de terminații nervoase, sau așa ceva.

Avea o voce și un comportament agreabil. Morse îl privi adânc în ochi. Câteva secunde, niciunul dintre bărbați nu se clinti, iar lui Morse i se păru că detectează o onestitate înnăscută în omul din fața sa. Dar nu-și putea combate sentimentul epuizant de dezamăgire și de

prăbușire a moralului; ca și polițistul McPherson, se gândise la un câștig uriaș la pariuri și descoperise că realitatea era măruntă.

— Da, încuviință el, după care reveni la subiect: N-o să mă plimb în seara asta prin parcul Blenheim.

— Nici eu, răspunse Bernard.

— Cred că-i foarte romantic să ai o mică aventură extraconjugală ca asta.

— Faceți să sune aproape obscen.

— Și n-a fost așa?

— Poate că da.

— Vă mai întâlniți cu femeia aceea?

— Nu. Zilele mele de desfrânare s-au terminat definitiv, sper.

— V-ați mai întâlnit cu ea din seara aceea?

— Nu. Totul s-a terminat. Mi s-a părut că e mai bine așa.

— Știe că dumneavoastră le-ați luat în mașină pe cele două fete?

— Da.

— Și s-a supărat… că ați încheiat relația, vreau să spun?

— Presupun că da, în oarecare măsură.

— Iar dumneavoastră?

— Să fiu sincer, pentru mine e o mare ușurare. Nu sunt un Casanova foarte înzestrat și detestam toate minciunile acelea.

— Vă dați seama, bineînțeles, că ne-ar fi de mare ajutor dacă această domnișoară… apropo, este tânără?

Pentru prima oară, Bernard ezită.

— Da, e destul de tânără.

— Dacă această domnișoară, continuă Morse, v-ar confirma mărturia.

— Da, știu că așa ar fi.

— Dar nu doriți asta.

— Aș prefera să nu îmi credeți povestea, decât să o amestecăm și pe ea.

— N-o să-mi spuneți măcar cine este? Vă pot promite că mă voi ocupa personal.

Bernard clătină din cap.

— Îmi pare rău, nu pot face asta.

— Aș putea încerca s-o găsesc, să știți, spuse inspectorul.

— Nu vă pot împiedica.

— Nu, nu puteți.

Morse își mișcă precaut piciorul, așezându-l înapoi pe perna plasată strategic sub biroul său.

— Poate că îmi ascundeți dovezi esențiale, domnule Crowther.

Bernard nu răspunse.

— Este căsătorită? insistă Morse.

— Nu am de gând să vorbesc despre ea, spuse bărbatul pe un ton

scăzut și inspectorul îi văzu hotărârea fermă din ochi.

— Credeți că aș putea s-o găsesc?

Piciorul îi transmise un val de durere și îl ridică din nou. „La dracu'", își spuse, „dacă bucățica aia vrea ca el să-i gâdile sânii pe sub copaci, ce legătură are cu mine?" Bernard încă nu-i răspunsese și Morse schimbă tactica.

— Vă dați seama, cu siguranță, că a doua fată, cea care stătea pe bancheta din spate, ar putea să ne furnizeze câteva detalii?

Crowther înclină din cap.

— De ce credeți că nu am auzit nimic din partea ei?

— Nu știu.

— Vă puteți gândi la vreun motiv?

Era evident că Bernard putea, dar nu-și formulă gândurile în cuvinte.

— Puteți, nu-i așa, domnule Crowther? Pentru că ar putea fi exact același motiv care explica ezitarea dumneavoastră de a vă da în vileag.

Bernard încuviință iar din cap.

— Ea ar putea să ne spună, poate, cine era prietenul Sylviei Kaye, unde urma aceasta să se întâlnească cu el, ce aveau de gând să facă – ne-ar putea spune o mulțime de lucruri, nu credeți?

— Nu mi s-a părut că se cunosc foarte bine.

— De ce spuneți asta? ciuli Morse urechile.

— Păi, n-au pălăvrăgit prea mult una cu cealaltă. Știți cum fac tinerele: despre muzică pop, dans, prieteni – iar ele două n-au vorbit prea mult între ele. Atâta tot.

— Nu i-ați auzit numele?

— Nu.

— Ați încercat să vă amintiți dacă Sylvia i-a rostit numele?

— Am încercat să vă spun tot ce-mi aduc aminte. Nu pot face mai mult.

— Betty, Carole, Diana, Evelyn… nu?

Bernard rămase impasibil.

— Gaye, Heather, Iris, Jennifer…

Morse nu izbuti să detecteze nici măcar urma unei sclipiri de recunoaștere în ochii celuilalt.

— Are picioare frumoase?

— Nu atât de frumoase ca ale celeilalte, nu cred.

— Le-ați remarcat pe acelea?

— Ce părere aveți? Stătea lângă mine.

— Vreun vis erotic cu ochii deschiși?

— Da, spuse Crowther, cu un impuls de sinceritate bruscă.

— Noroc că asta nu-i o infracțiune, oftă Morse, altminteri am fi toți după gratii.

Observă un zâmbet ușor furișându-se pentru un moment pe chipul îngrijorat al lui Crowther. „Îmi pot imagina că-i atrăgător pentru unele femei”, își spuse Morse.

— La ce oră ați ajuns acasă în seara aceea?

— Pe la nouă fără un sfert.

— Era ora obișnuită… mă înțelegeți, din cauza… ăăă, soției dumneavoastră și așa mai departe?

— Da.

— O oră pe săptămână, despre asta era vorba?

— Doar atât.

— Și merita?

— Așa mi se părea atunci.

— Nu v-ați dus la Black Prince în seara aceea?

— N-am fost niciodată la Black Prince.

Afirmația părea foarte hotărâtă. Morse aruncă încă o privire spre declarație și observă scrisul frumos caligrafiat; era păcat să dactilografiez! un text ca ăsta. Îl mai interogă pe Crowther timp de o jumătate de oră și, la puțin timp după ora 16, renunță.

— Va trebui să vă păstrăm mașina aici pentru o vreme, îmi pare rău.

— Va trebui?

Crowther avea un ton dezamăgit.

— Da, am putea eventual să găsim ceva, mă înțelegeți: fire de păr, chestii de felul acesta. Tehnicienii noștri criminaliști sunt în stare să facă lucruri minunate în ziua de azi.

Se ridică în picioare și-l rugă pe Crowther să-i dea cârjele.

— Vă promit un singur lucru, spuse Morse. Nu o vom implica pe soția dumneavoastră în povestea asta. Sunt sigur că puteți inventa o explicație pentru ea. Până la urmă, sunteți obișnuit cu genul ăsta de lucruri, nu-i așa?

Ieși șchiopătând în urma lui Crowther și-i ordonă sergentului de la birou să procure un mijloc de transport.

— Lăsați-mi cheile mașinii dumneavoastră, vă rog, spuse Morse. O veți primi înapoi la începutul săptămânii viitoare.

Cei doi dădură mâna, apoi Crowther nu mai avu de așteptat decât câteva minute până să fie condus la o mașină de poliție. Urmărindu-l plecând, inspectorul fu încercat de sentimente diverse. Simțea că gestionase lucrurile satisfăcător. Acum, trebuia să gândească, nu să vorbească. Totuși, afirmația aceea despre picioarele celeilalte fete fusese ciudată; doamna Jarman spusese că ea purta pantaloni…

Chemă ajutoare și fu ajutat să se deplaseze până la mașina lui Crowther. Portierele erau deschise. Se sili să se așeze pe locul de lângă șofer și se lăsă pe spate, manevrând piciorul cu toată precauția de care era în stare și întinzându-l cât mai în față. Închise ochii și-și imagină

picioarele Sylviei Kaye, lungi, bronzate, frumos formate, urcând până la fusta ei minusculă. Se gândi că, poate, și ea se lăsase pe spate.

— Perversa! mormăi el în barbă.

— Ați spus ceva, domnule? întrebă sergentul care îl ajutase să urce în mașină.

•

Printr-o coincidență bizară (sau poate nu?), Studioul 2 de pe Walton Street prezenta un program dublu de filme erotice softcore, ale căror titluri erau concepute în așa fel încât să stârnească până și poftele cele mai istovite. Primul, între orele 14 și 15.05, era *Danish Blue* (o peliculă care nu se referea, judecând după munții de carne feminină care amenințau să evadeze din sutiene în imaginile de reclamă din exterior, la fabricarea brânzei daneze cu același nume), iar între 15.20 și 17, principala atracție a săptămânii: *Perversa.*

La ora 17, primii spectatori plecau și un grup mic de bărbați stătea în hol, așteptând să intre. Unul dintre ei s-ar fi alăturat în mod obișnuit grupului de mai devreme, pentru că era un obicei săptămânal de-al său, dar prezența îi fusese solicitată de domnii Chalkley și Fiii, pentru două ore suplimentare de lucru în atelierul de blaturi laminate. În săptămâna asta, nu avea cum să mai rămână și să urmărească programul de două ori; totuși filmele se ridicau arareori la așteptările lui disproporționate sau la promisiunea trailerelor de filme ce urmau să fie prezentate. În asemenea momente, el se uita rareori în jur; la fel și în după-amiaza aceasta târzie de sâmbătă, 9 octombrie, își feri ochii de tovarășii săi. La un metru și jumătate de el, verificând ostentativ ora de începere a următorului program, dar menținându-se cu grijă și discreție în afara atenției, se afla sergentul care-l secunda pe inspectorul-șef Morse în investigarea crimei Sylviei Kaye. Lewis se gândea că aceasta era una dintre sarcinile mai generoase oferite de Morse, deși bănuia că, dacă n-ar fi fost accidentul, șeful lui ar fi putut la fel de bine să și-o încredințeze sieși.

CAPITOLUL 15

Luni, 11 octombrie

Weekendul trecuse lin, iar frunzele continuară să cadă. Morse era mai bine dispus; putea acum să-și lase mai multă greutate pe picior, iar luni dimineața, hotărând să schimbe cârjele pe două bastoane, aranjă să fie însoțit de McPherson la Departamentul ambulatoriu (Secția Accidente) a spitalului Radcliffe.

În timpul drumului cu mașina, îi puse întrebări amănunțite lui

McPherson. Ce impresie îi lăsase Crowther? Care fusese reacția imediată a lui Crowther? Cum se comporta acesta acasă, după părerea lui McPherson? Ce făcea atunci când fusese vizitat de McPherson? Morse descoperi că tânărul polițist era surprinzător de inteligent și de atent la detalii, și îi spuse asta. Mai mult chiar, descoperi că multe dintre informațiile care îi fuseseră oferite îl interesau și-i stârneau curiozitatea.

— Ai reușit să observi ce citea?

— Nu, domnule. Dar cred că erau cărți de literatură. Știți, poezie.

Morse decise să ignore informația aceea.

— Avea un birou, așa spuneai?

— Da, domnule. Știți, unul acoperit de hârtii.

Morse luă hotărârea interioară de a nu număra „știți”-urile pe care le încasase până acum și pe cele pe care urma să le mai primească.

— Avea și vreo mașină de scris?

Pusese întrebarea pe un ton destul de indiferent.

— Da. Știți, una din acelea portabile.

Morse nu mai spuse nimic. După ce i se permise accesul prin curțile înguste ale spitalului, care păreau a fi rodul unei conspirații menite să împiedice prea mulți cetățeni accidentați să ajungă cu ușurință la Departamentul ambulatoriu, mașina de poliție își găsi loc de parcare, fără obiecții din partea portarilor, a sanitarilor sau a agenților de circulație, pe o fâșie de beton care purta inscripția „Rezervat pentru ambulanțe”. Parcarea unui polițist nu era întotdeauna ceva neplăcut. Morse presupusese că schimbarea cârjelor cu bastoane va fi o tranzacție simplă și lipsită de complicații, însă adevărul fu altul. Se părea că în lumea fraților accidentați exista un spirit nemărginit al egalității, astfel că Morse se văzu constrâns să-și ocupe locul adecvat și să-și aștepte rândul adecvat, în timp ce se derulau formalitățile adecvate. Se așeză pe aceeași bancă, frunzări același număr vechi din revista *Punch* și simți aceeași nerăbdare; îl auzi pe același doctor chinez, al cărui sânge rece era vizibil perturbat de incapacitatea unui băiețel de a sta liniștit locului:

— Vreitefacibine, mititel, fabine staicuminte.

Morse privi posomorât podeaua, apoi se pomeni că urmărește picioarele asistentelor care treceau pe lângă el. Nu era mare lucru care să-ți facă sângele să fiarbă, cu excepția unei singure perechi – splendide! Morse ar fi vrut să vadă și restul încântătoarei domnișoare, dar ea trecu în grabă. Niște picioare grase, unele așa și așa, unele subțiri, unele așa și așa… și apoi, aceleași picioare, din nou, iar acum se opriră, miraculos, chiar în fața lui.

— Sper că sunteți tratat corespunzător, domnule inspector Morse.

Inspectorul rămase stupefiat în mod vizibil. Ridică lent privirea și se uită țintă la chipul trist și plin de vino-ncoace al adorabilei Ochi-

căprui-închis, colega de apartament a distantei domnișoare Jennifer Coleby.

— Vă mai aduceți aminte de *mine*? zise Morse.

Cam ilogic, își spuse fata din fața lui.

— Dumneavoastră nu vă mai aduceți aminte de *mine*? întrebă ea.

— Cum aș putea să vă uit? spuse inspectorul, trecând până la urmă la o abordare lină și directă.

Cât de irezistibilă era!

— Aici lucrați?

— Dacă îmi permiteți s-o spun, domnule inspector, cu siguranță ați pus multe întrebări mai inteligente în momentele dumneavoastră bune.

Purta o uniformă bine croită, iar Morse considerase dintotdeauna că uniforma de asistentă avantaja o fată mai mult decât cele mai splendide penaje ale caselor de modă.

— Nu, n-a fost o întrebare foarte inteligentă, mărturisi el.

Ea surâse fermecător.

— Luați loc, spuse Morse. Mi-ar plăcea să conversez puțin cu dumneavoastră. N-am vorbit cine știe cât până acum, nu-i așa?

— Îmi pare rău, nu pot face asta. Sunt în timpul serviciului.

— Ah.

Îl cuprinse dezamăgirea.

— Da…

— Stați măcar un minut, spuse Morse. Știți, mi-ar plăcea foarte mult să vă mai întâlnesc și altă dată. Pot să vă văd când terminați?

— Sunt de serviciu până la ora șase.

— Ei bine, ne-am putea vedea…

— La șase mă voi duce acasă, să mănânc repede ceva, iar după aceea, la șapte…

— Aveți o întâlnire.

— Să zicem doar că sunt ocupată.

— Ce nemernic norocos, bombăni Morse. Mâine?

— Nu pot mâine.

— Miercuri?

Posomorât, Morse se întrebă dacă înșiruirea restului zilelor săptămânii era mai mult decât o formalitate găunoasă; dar fata îl luă prin surprindere.

— M-aș putea întâlni cu dumneavoastră miercuri seara, dacă doriți.

— Ați putea?

Vocea inspectorului suna ca a unui școlar zelos. Stabiliră să se vadă la Bird and Baby de pe St. Giles, la ora 19.30. Morse încercă să pară cât mai relaxat.

— Vă pot conduce acasă, bineînțeles, dar poate că ar fi mai bine să nu vin să vă iau. E în regulă să luați un autobuz?

— Nu sunt copil, domnule inspector.

— Perfect. Ne vedem atunci.

Ea se întoarse cu spatele.

— A, o clipă! o strigă Morse.

Fata se întoarse.

— Nu vă știu încă numele, domnișoară…

— Widdowson. Dar puteți să-mi spuneți Sue.

— E valabil doar pentru prieteni speciali?

— Nu, răspunse domnișoara Widdowson. Toată lumea îmi spune Sue.

•

În timpul primei săptămâni care trecuse după caz, Morse se simțise plin de încredere în propriile sale aptitudini, ca un școlar care are de rezolvat o problemă dificilă de matematică, dar care ține în secret cartea cu răspunsurile lângă el. Încă de la începutul anchetei, crezuse că sesizase Marele Model – că va trebui doar să mai jongleze puțin cu fragmentele de dovezi ce-i soseau, dar știa modelul puzzle-ului. Din acest motiv, își dădu seama acum, nu judecase probele ca pe niște dovezi de sine stătătoare, ci doar în relație cu propria lui reconstituire preconcepută a evenimentelor. Și, dat fiind că eșuase în a obține un răspuns la problema lui, un răspuns care să prezinte măcar cea mai vagă similitudine cu soluția acceptată din cartea cu răspunsuri, începea să se întrebe acum, cât se poate de serios, dacă nu cumva cartea cu răspunsuri era eronată. Câteodată, în ajunul câte unei curse hipice importante, se uita peste lista de cai și jochei, închidea ochii și încerca să vizualizeze titlurile principale ale paginii de sport în ziarul din dimineața următoare. Nici cu chestia asta nu avusese prea mult succes, totuși încă simțea că se afla pe calea cea bună. Se considera un bărbat perseverent, deși era absolut conștient de posibilitatea ca Lewis (care stătea acum de cealaltă parte a mesei) să aibă impresia că perseverența lui putea părea mai degrabă încăpățânare, iar din punctul de vedere al superiorilor săi, simplă îndărătnicie prostească.

De fapt, în acel moment, lui Lewis nu-i stătea deloc mintea la încăpățânarea șefului său; el cântărea cu mare neplăcere ordinele pe care tocmai le primise.

— Dar credeți că-i potrivit să procedăm astfel, domnule?

— Mă îndoiesc, spuse Morse.

— Și cu siguranță că nu este legal, nu?

— Probabil că nu.

— Dar dumneavoastră vreți să fac asta. Inspectorul ignoră falsa întrebare.

— Când?

— Mai întâi, trebuie să te asiguri că el nu este acasă.

— Și cum sugerați…

Morse îl întrerupse:

— Pentru numele lui Dumnezeu, omule, nu ești copil de țâță. Folosește-ți creierul!

Lewis clocotea de furie, în timp ce se îndrepta spre cantină să-și comande o cafea.

— Care-i problema, sergent?

Polițistul Dickson mânca din nou.

— Afurisitul ăla de Morse, asta-i problema, bombăni Lewis, trântindu-și ceașca pe masă cu atâta forță, încât jumătate din conținut se vărsă pe farfurioară.

— Din câte văd, îți place cafeaua combinată, remarcă Dickson. Jumătate în ceașcă și jumătate în farfurioară.

Părea extrem de amuzat. McPherson intră în încăpere și-și comandă cafea.

— Ați soluționat deja crima, domnule sergent?

— Nu, la dracu', n-am rezolvat-o! izbucni Lewis.

Sări în picioare și lăsă neatins lichidul cu aspect cenușiu: jumătate în ceașcă și jumătate în farfurioară.

— Oare ce-l macină? întrebă McPherson. Dumnezeule, habar n-are cât este de norocos! Inspectorul ăsta Morse e un tip al dracu' de priceput. Îți spun, dacă el nu duce la bun sfârșit afacerea asta de la Woodstock, nimeni n-o va face.

•

Era un compliment drăguț, iar lui Morse i-ar fi prins bine să-l audă. După plecarea lui Lewis, rămase multă vreme pe scaun, cu mâinile lipite una de alta, la câțiva centimetri distanță de față, cu vârfurile degetelor presate laolaltă, cu ochii închiși, de parcă ar fi adresat o rugăciune unei divinități binevoitoare, care să-i ofere lumină de-a lungul potecii tot mai întunecate. Dar Morse încetase demult, chiar dacă involuntar, să ia în calcul existența oricărui factor activ supranatural. Pescuia cu răbdare în apele tulburi ale propriei sale minți.

Fisa îi pică pe la ora 16.30 și merse șchiopătând până la dosarul crimei Woodstock. Da, ambele scrisori erau acolo. Le scoase și le reciti – pentru a nu știu câta oară, așa i se părea. Mai mult ca sigur, avea dreptate. Trebuia să aibă dreptate. Nu se putu totuși abține să nu se întrebe dacă într-adevăr era așa.

Primul lucru (dar era plevușcă, nu rechin) care îi atrăsese atenția fusese faptul că, atât în scrisoarea de la angajatorul (mai mult ca sigur) fals, cât și în mărturia depusă de Crowther, autorul folosise formula „I should". Morse, care nu era atât de familiar pe cât și-ar fi dorit cu câteva dintre subtilitățile gramaticii engleze, folosea de cele mai multe ori – aproape întotdeauna, acum, că se gândea la asta – forma „I would". Aproape că se auzi pe sine însuși dictând: „Dear Sir, I

would be very glad to… Ar fi trebuit să folosească „I should”? Întinse mâna după volumul *Modern English Usage* de Fowler și găsi: „Verbele *like, prefer, care, be glad, be inclined* sunt foarte frecvent întâlnite în afirmațiile condițional-optative la persoana I. (*I should like to know* etc.) În aceste circumstanțe, *should,* nu *would,* este versiunea corectă în limba engleză”. Ei bine, își spuse Morse, învățăm câte ceva nou în fiecare zi. Dar cineva știa de dinainte despre asta. Și chiar era cazul să știe, totuși; era profesor de limba engleză, nu? Dar acel domn A. – indescifrabil, care avea o legătură cu angajarea într-un departament de psihologie? (La dracu’, pe aceea nici măcar n-o verificase încă.) Dar și domnul A. era cadru universitar, nu-i așa? Întrebă încetișor o voce din străfundul minții lui Morse. O plevușcă foarte mică, totuși interesantă.

Reciti din nou documentele. Doar o clipă. Stai așa. Da! Asta nu mai era plevușcă. Sigur nu! „Și totuși, nu este improbabil…” Expresia apărea în ambele documente. O expresie a unui om educat. „Și totuși” la începutul frazei nu este cea mai frecventă construcție sintactică. Ce să mai spunem despre „nu este improbabil”, o figură de stil pe care Morse o învățase la școală. „Sfântul Pavel a fost cetățean al unei cetăți nu fără însemnătate.”[9] Consultă din nou cartea lui Fowler. Asta era. *Litote.* Expresii cu același sens începură să-i năvălească prin minte: „Și totuși, este probabil…”, „Dar este probabil, posibil…”, „Dar ar putea fi…”, „Poate…”, „Eu cred…”, „Dar eu cred…”. Ciudat. Foarte ciudat. O exprimare foarte simandicoasă.

Și mai exista încă o coincidență. Expresia „cu toată sinceritatea” apărea, de asemenea, în ambele scrisori. Ce ar fi scris el? „Sincer”, „vă spun cinstit”, „să fiu sincer”, „cu adevărat”? Dacă stătea să se gândească bine, asta nu însemnau mare lucru. Trei cuvinte insignifiante, de umplutură. Scrisoarea era, într-adevăr, ciudată. Oare prima lui apreciere referitoare la semnificația ei fusese exagerat de complexă, oare o făcuse prea mult pe deșteptul? Dar oamenii *făceau* așa. Pe timp de război, soții și soțiile își transmiteau unul altuia o grămadă de date propriu-zise, nebănuite de cenzorii militari. „Îmi pare rău să aud că micul Archie are angină diftерică. O să-ți scriu cât de curând” putea foarte bine să ascundă de contraspionajul armatei faptul că soldatul Smith urma să fie transferat de la Aidershot la Cairo sâmbăta viitoare. Prea fantezist? Nu! Morse credea că avusese dreptate.

Umbrele serii se lăsară asupra biroului său, iar el puse dosarul Woodstock la loc și încuie fișetul. Răspunsul venea treptat și se părea că este cel din cartea cu soluții.

CAPITOLUL 16

Marți, 12 octombrie

Marți dimineața la 11, la o jumătate de oră după ce Crowther luase autobuzul spre centrul orașului, o furgonetă mică, purtând logoul „Kimmons Typewriters" se opri în fața reședinței Crowther de pe Southdown Road. Un bărbat în haină ușoară, gri, cu numele „Kimmons" brodat pe buzunar, coborî din furgonetă și intră pe poarta albă, traversă peluza asimetrică, apoi bătu la ușă. Margaret Crowther își șterse mâinile de șorț și deschise.

— Da?

— Aici locuiește domnul Crowther, vă rog?

— Da.

— Este acasă?

— Nu, nu în acest moment.

— Aha. Dumneavoastră sunteți doamna Crowther?

— Da.

— Soțul dumneavoastră ne-a sunat să ne roage să aruncăm o privire peste mașina lui de scris. Ne-a spus că i se tot blochează carul.

— Ah, înțeleg. Vă rog, intrați în casă.

Reparatorul de mașini de scris scoase destul de ostentativ din buzunar o cutie mică, conținând, după cum își putea închipui oricine, uneltele indispensabile pentru breasla sa, păși șovăielnic în holul îngust și fu condus până în încăperea unde Bernard Crowther își petrecea atât timp cântărind valorile moștenirii culturale englezești. Zări imediat mașina de scris.

— Aveți nevoie de mine? întrebă doamna Crowther, părând nerăbdătoare să-și reia îndatoririle culinare.

— Nu, nu. Va dura numai câteva minute-cu excepția cazului în care e cu adevărat rablagită.

Vocea bărbatului suna încordată.

— Bine, chemați-mă după ce ați terminat. Mă găsiți în bucătărie.

El se uită precaut în jur, apăsă câteva taste ale mașinii de scris, îi împinse carul, cu un clinchet, de câteva ori înainte și înapoi, apoi ascultă cu atenție. Putea auzi zdrăngănitul farfuriilor și al farfurioarelor; se simțea destul de sigur și foarte agitat. Deschise rapid sertarul de deasupra, din partea dreaptă a micului birou: agrafe pentru hârtie, pixuri, radiere, benzi elastice – nimic care să trezească suspiciuni. Controlă meticulos și celelalte două sertare de dedesubt, apoi pe cele trei din dreapta, în linii mari, același conținut. Teancuri de notițe prinse laolaltă cu agrafe, agende voluminoase pentru ședințele colegiului, dosare cu foi, coli de hârtie, alte coli de hârtie, ba chiar și mai multe – hârtie dictando, hârtie velină, hârtie cu antet, hârtie concept, format in-folio, format in-cvarto.

Bărbatul repetă exercițiul infim și jalnic de pantomimă și auzi, într-

un contrapunct de întâmpinare, un zăngănit de răspuns al veselei din bucătărie. Luă câte o coală din fiecare teanc de hârtie, le împături cu delicatețe și le băgă în buzunarul interior. În cele din urmă, luă o coală format in-cvarto, o băgă în mașina de scris, învârti carul și dactilografie rapid două rânduri.

„După ce am evaluatt numerosele apliccații pe care le-am primit, trebuie să vă informăm cu regret că aplicația divs, a fost respinsă".

Doamna Crowther îl conduse până la ușă.

— Ei bine, acum ar trebui să meargă, doamnă. Se depusese praful în rulmenții carului, atâta tot.

Lewis spera ca explicația să sune satisfăcător.

— Trebuie să vă plătesc?

— Nu. Nu vă deranjați acum cu asta.

Plecă.

•

La ora 12, Lewis bătu la ușa lui Bernard Crowther, în curtea a doua a colegiului Lonsdale, și-l găsi chiar în momentul în care termina o lucrare de seminar cu o studentă cu păr lung și ochelari.

— Nu vă grăbiți, domnule, spuse Lewis. Nu mă deranjează să aștept până când terminați.

Dar Crowther terminase. Îl întâlnise pe Lewis sâmbăta precedentă și era nerăbdător să audă tot ce era de auzit. Tânăra fu expediată imediat, cu dispoziția necruțătoare ca până la următorul seminar să scrie un eseu despre „Simbolism în *Cymbeline"*, apoi Crowther închise ușa.

— Ei bine, domnule sergent?

Lewis îi relată exact tot ce se întâmplase în dimineața aceea; nu încercă să-l plimbe cu zăhărelul și mărturisi că nu-i plăcuse șiretlicul. Crowther păru prea puțin surprins și nu se neliniști decât în privința soției sale.

— Acuma, domnule, continuă Lewis, dacă-i spuneți că ați chemat un tip de la „Kimmons" să vină și să se uite la mașina dumneavoastră de scris, nu se va întâmpla nimic. Vreau să vă garantez asta.

— Dar nu puteați să mi-o cereți mie s-o fac?

— Ba da, domnule, am fi putut, dar eu știu că domnul inspector Morse își dorea cât mai puțin tărăboi cu putință.

— Da, sunt sigur.

Crowther rostise cuvintele acelea cu o notă de amărăciune în voce. Lewis se ridică să plece.

— Dar de ce? Ce v-ați așteptat să găsiți?

— Dorim să aflăm, domnule, pe ce mașină a fost dactilografiat un anume… ăăă, document.

— Și ați presupus că sunt implicat?

— Trebuie să facem cercetări complete.

— Ei, bine?

— Ei, bine… ce?

— Ați găsit ce ați căutat?

Lewis păru încurcat.

— Da, domnule.

— Și?

— Poate că ar trebui să spun că n-am descoperit absolut nimic… ăăă, nimic care să vă învinovățească. Cam asta este situația.

— Vreți să spuneți că ați crezut că am dactilografiat ceva la mașina aceea de scris, iar acum credeți că n-am făcut-o.

— Ăăă… va trebui să-l întrebați pe inspectorul Morse despre asta.

— Dar ați spus chiar acum că scrisoarea n-a fost dactilografiată pe…

— Eu n-am spus că este vorba despre o scrisoare, domnule.

— Dar oamenii dactilografiază scrisori la mașinile de scris, nu-i așa, domnule sergent?

— Da, desigur.

— Știți, ați început să mă faceți să mă simt vinovat.

— Îmi cer scuze. Nu am intenționat așa ceva, dar în profesia noastră trebuie să suspectăm practic pe toată lumea. V-am spus tot ce mi-a stat în putință, domnule. Oricare ar fi fost mașina de scris pe care o căutăm, nu este a dumneavoastră. Dar pe lume există multe mașini de scris, nu?

Crowther nu contestă adevărul acelei afirmații. O fereastră mare cu bovindou oferea o panoramă fabuloasă a ierbii mătăsoase din curtea a doua, moale și verde ca o masă de biliard. În fața ferestrei se afla un birou mare din lemn de mahon, acoperit cu o grămadă de referate, scrisori, eseuri și cărți. Iar în mijlocul acelei învălmășeli literare se afla o mașină de scris uriașă, veche și ponosită.

•

Întorcându-se la Kidlington, Lewis străbătu bulevardul St. Giles cu șerpuirile sale ample, mărginite de copaci, și apucă pe bifurcația din dreapta, pe Banbury Road în sus, prin nordul Oxfordului. Pe când trecea pe lângă fabrica mare din dreapta sa, văzu o femeie înaltă cu pantaloni negri și haină lungă și grea, care mergea pe trotuar, oprindu-se la fiecare câțiva pași pentru a face semn mașinilor cu o atitudine pesimistă și demoralizată. Avea părul lung și blond, natural, din câte se vedea, care îi ajungea până la jumătatea spatelui. Lewis se gândi la Sylvia Kaye. Biata copilă! Depăși blonda chiar în momentul în care aceasta întorcea capul și clipi repede, în ce lume trăim! Blonda splendidă avea o barbă splendidă și favoriți ce-i ajungeau până la bărbie. Interesant…

•

Morse fusese incapabil să-și reprime exasperarea atunci când Lewis îi dăduse raportul și după ce, cu certitudine ridicol de rapidă, se dovedise că scrisoarea de care își agățase speranțele nu fusese dactilografiată nici pe mașina de scris personală a lui Crowther, nici pe vreunul dintre tipurile de hârtie șterpelite cu atâta grijă din rezerva personală a conferențiarului. Singura lui îngrijorare rămăsese de a acoperi cu acte neregulile de procedură polițistă și de aceea îl trimisese imediat pe sergent să discute cu Crowther. Ascultă cu atenție, deși fără pic de entuziasm, raportul lui Lewis, când acesta ajunse înapoi, la ora 13.

— Așadar, n-a fost una dintre diminețile cele mai fericite, sergent.

— Aș prefera să nu mai fac niciodată așa ceva, domnule.

Morse îl compătimi.

— Totuși, nu cred că am făcut niciun rău, nu-i așa? Nu mă îngrijorez atât de mult în privința lui Crowther – el n-a prea jucat cu cărțile pe față, nu? Dar cu doamna Crowther… ar putea fi o situație complicată. Mulțumesc, oricum.

Vorbise cu o sensibilitate sinceră.

— Nu contează, domnule. Măcar am încercat.

Lewis se simți mult mai bine.

— Ce-ai zice de un păhărel? adăugă Morse.

Cei doi plecară mult mai bine dispuși.

•

Niciunuia dintre polițiști nu-i dăduse prin cap faptul că femeile cu inteligența și experiența doamnei Crowther ar înghiți automat și fără îndoieli, ofertele gratuite ale unui meseriaș oarecare. În afară de asta, doamna Crowther lucrase ca secretară personală înainte să se mărite cu Bernard; de fapt, mașina de scris îi aparținea ei și chiar în dimineața aceea, dactilografiase două scrisori la aceeași mașină, una adresată soțului ei și una destinată inspectorului Morse, la sediul secției de poliție a Văii Tamisei, Kidlington. Mașina de scris mergea impecabil, iar ea știa asta și-l văzuse pe bărbatul nervos de la „Kimmons Typewriters”, când deschisese sertarele biroului lui Bernard. Se întrebase ce căuta, dar nu-i păsase cu adevărat. Ba chiar zâmbise trist, extenuat, în timp ce închisese ușa în urma lui. Destul de curând, va fi pregătită să expedieze cele două scrisori, însă voia să se asigure.

•

Morse lucră în biroul său majoritatea după-amiezii. Raportul referitor la automobilul lui Crowther sosise, dar nu părea să aducă informații noi. Un fir lung de păr blond, intens impregnat de peroxid, fusese găsit pe podea, în spatele scaunului de lângă șofer, dar asta fusese tot. Nu existase niciun fel de urmă fizică lăsată de a doua fată.

Mai veniseră și alte rapoarte, însă, din nou, nimic care să genereze un progres al investigației. El își îndreptă atenția spre alte chestiuni. A doua zi de dimineață trebuia să se prezinte la Curtea Magistraților; avea de citit fel de fel de notițe și note informative. Mintea lui fu recunoscătoare să mai aibă de-a face și cu ceva date tangibile pe care să le asimileze, iar inspectorul parcurse materialele fără să simtă trecerea timpului. Când se uită la ceasul de la mână, la ora 17, fu surprins de viteza cu care trecuse după-amiaza. Încă o zi care se terminase… aproape. Mâine va fi o nouă zi. Dintr-un motiv nelămurit, se simți încântat și se întrebă dacă motivul avea vreo legătură cu ziua de miercuri și cu Sue Widdowson.

Îl sună pe Lewis, care se pregătea să plece acasă. Da, bineînțeles că putea să vină la el în birou. Doar să-i telefoneze în prealabil îndelung-răbdătoarei sale soții. Cu siguranță că pusese deja cartofii la prăjit.

— Ziceai că Crowther are o altă mașină de scris în biroul lui de la colegiu. Cred că ar trebui s-o verificăm. Ce zici?

— Cum doriți, domnule.

— Dar ți-ai dori să urmăm procedura de data asta, nu-i așa?

— Cred că ar fi cel mai bine, domnule.

— Cum dorești tu.

Morse îl cunoștea destul de bine pe directorul colegiului Lonsdale și-l sună chiar atunci. Lewis fu puțin surprins de solicitarea inspectorului. De data asta, o făcea într-adevăr că la carte. Ascultă monologul.

— Câte mașini de scris sunt în total pe acolo? Da. Da. Inclusiv acelea… Da. Atât de multe? Dar se poate face? Bineînțeles, ne-ar fi de un imens ajutor… Ați prefera să procedăm așa? Nu, din punctul meu de vedere nu contează… La sfârșitul săptămânii? În regulă. Vă sunt extrem de recunoscător. Acum, ascultați-mă cu atenție…

Morse îi dădu instrucțiunile, își repetă la nesfârșit mulțumirile și-i zâmbi radios sergentului, când așeză în sfârșit receptorul în furcă.

— Un individ foarte cooperant, comentă el.

— Nu prea are de ales, nu-i așa, domnule?

— Poate că nu, dar asta ne va economisi nouă o grămadă de timp și de bătaie de cap.

— Vreți să spuneți că-mi va economisi *mie* o grămadă de timp și de bătaie de cap.

— Lewis, prietene, tu și cu mine suntem o echipă, nu?

Lewis aprobă din cap, exprimându-și fără chef asentimentul.

— Până la sfârșitul săptămânii, vom avea dovezi de la toate mașinile de scris din colegiul Lonsdale. Ce zici de asta?

— Inclusiv de la mașina lui Crowther?”

— Bineînțeles.

— Nu ar fi fost ceva mai ușor…

— Să tragem direct la țintă? Ba da, ar fi fost, dar tu ai spus că dorești să procedăm în conformitate cu marile principii lipsite de prejudecăți ale legii engleze, nu-i așa? Nu avem nicio dovadă împotriva lui Crowther. Probabil că-i la fel de nevinovat ca mătușa mea Freda.

Dat fiind că Lewis nu o văzuse niciodată pe numita mătușă Freda și nu auzise nimic despre ea până atunci, se abținu de la comentarii directe.

— Credeți că Crowther este omul nostru, domnule? Morse își vârî degetul mare în colțul gurii.

— Nu știu, Lewis. Pur și simplu, nu știu.

— Azi mi-a venit o idee, domnule, spuse sergentul după o pauză. Am văzut pe cineva care mi s-a părut a fi o fată, iar după ce am ajuns mai aproape, și ea s-a întors, nu era o „ea", ci un „el".

— Dai explicații foarte succinte, sergent.

— Dar știți la ce mă refer.

— Da, știu. Când am fost noi băieți, încercam să arătăm ca niște băieți; dacă arătai ca o fată, erai considerat „fetiță". În ultima vreme, vezi tineri cu ochii machiați și cu poșete în mâini. Chestiile astea te fac să-ți pui întrebări.

Dar Morse nu-i înțelesese încă ideea și Lewis completă imaginea. Nu era un om al cuvintelor, își dădea seama de asta, și se simțea extrem de stânjenit să-și scoată gândurile la înaintare.

— Mă gândeam cam așa, domnule. Știm că doamna Jarman le-a văzut pe cele două fete (de aici, n-ar mai fi trebuit să continue, dar Morse își stăpâni reacția) în stația de autobuz. Cu siguranță că ea a avut dreptate. A vorbit cu una dintre ele, iar cealaltă era Sylvia Kaye. În regulă. Următorul lucru pe care-l știm este că șoferul camionului, Baker, a văzut că fetele sunt luate la autostop de cealaltă parte a giratoriului, de un tip într-o mașină roșie. Dar se întuneca. El a spus că erau două fete. *Dar este posibil să șefi înșelat*. În dimineața asta, eu aș fi putut jura că am văzut o fată… însă m-am înșelat. Toată lumea a fost fascinată de Sylvia Kaye, toți ochii au fost ațintiți către ea și nu era de mirare. Dar dacă șoferul camionului a văzut-o pe Sylvia și o altă persoană, iar persoana aceea arăta ca o fată, dar nu era? *Cealaltă persoană putea fi un bărbat.* Amintiți-vă, domnule: cealaltă fată pe care a văzut-o doamna Jarman purta pantaloni, iar descrierea pe care o aveam de la Baker se potrivea atât de bine, încât ne-am gândit că nu pot fi decât una și aceeași persoană. Dar dacă, până la urmă, cealaltă fată a decis să nu mai facă autostopul până la Woodstock? Dacă ea a ajuns-o pe Sylvia din urmă, i-a spus că nu mai are de gând să se deranjeze să se mai ducă la Woodstock, și dacă Sylvia s-a întâlnit cu un bărbat, probabil cineva pe care-l cunoștea de dinainte și care stătuse la autostop înainte ca ea să ajungă acolo, și atunci cei doi au

așteptat împreună să-i ia cineva cu mașina? Știu că probabil v-ați gândit deja la asta și dumneavoastră, oricum, domnule (Morse nici nu confirmă, nici nu neagă – de fapt, nu se gândise), dar mi-am spus că ar trebui s-o menționez. Ne-am tot străduit să-l găsim pe cel care a făcut asta, iar eu mă gândesc că s-ar fi putut ca el să fi fost în mașină cu Sylvia în tot acel timp.

— Avem mărturia lui Crowther, sergent, spuse Morse lent.

— Știu, domnule. Mi-ar plăcea s-o mai văd o dată, dacă e posibil. Din câte îmi amintesc, el n-a avut *multe* de spus despre a doua pasageră din mașina lui, nu?

— Așa este, recunoscu Morse. Iar eu nu mă pot abține să nu cred că știe oricum mai mult decât ceea ce ne-a spus nouă.

Se duse la fișetul cu dosare, scoase declarația lui Bernard Crowther, citi prima foaie, i-o întinse lui Lewis și o citi pe a doua. După ce ambii bărbați ajunseră la final, se priviră pe deasupra mesei.

— Ei bine, domnule?

Morse citi cu voce tare.

— „Am văzut-o clar pe cea mai apropiată de stradă. Era o fată atrăgătoare, cu păr lung și blond, bluză albă, fustă scurtă și o haină pe braț. Cealaltă fată se dusese cu câțiva pași mai încolo și se întorsese cu spatele la mine; părea mulțumită să-și lase însoțitoarea să oprească o mașină la autostop. Dar avea părul mai închis la culoare, cred, și, dacă îmi amintesc corect, era cu câțiva centimetri mai înaltă decât prietena ei…” Ce crezi?

— Nu este o descriere foarte amănunțită, nu-i așa, domnule?

Morse căută celălalt pasaj relevant.

— „Cred că fata care stătea pe bancheta din spate a vorbit o singură dată, atunci când a întrebat cât este ceasul…” S-ar putea să ai oarecare dreptate, să știi.

Lewis începu să-și dezvolte teoria.

— Am auzit adeseori, domnule, că atunci când un cuplu face autostopul, fata își arată picioarele, iar bărbatul stă mai retras, ca ea să pară singură. Apoi apare brusc după ce mașina a oprit și e prea târziu pentru șofer să refuze.

— Totuși de data asta nu s-a întâmplat așa.

— Nu, domnule, știu asta. Dar se potrivește oarecum, nu? „Părea mulțumită să-și lase însoțitoarea să oprească o mașină la autostop”.

Lewis simțise că trebuia să citeze și dovada aceea.

— Hm. Dar dacă ai dreptate, ce i s-a întâmplat celeilalte fete?

— Poate că s-a dus acasă, domnule. S-ar fi putut duce oriunde.

— Dar își dorea foarte mult să se ducă la Woodstock, nu-i așa? Conform doamnei Jarman.

— Poate că s-a dus până la stația de autobuz.

— Șoferul nu și-o amintește.

— Când l-am întrebat noi, ne interesau două fete, nu una.

— Hm. Poate că ar fi bine să mai verificăm o dată.

— Și încă ceva, domnule.

Fluxul venea spre mal, inexorabil, și atingea deja castelele de nisip ale Marelui Model al lui Morse.

— Da?

— Sper că nu vă supărați că menționez asta, domnule, dar Crowther spunea că a doua fată era cu câțiva centimetri mai înaltă decât Sylvia.

Morse mormăi și Lewis continuă, fără să regrete că declanșase fluxul:

— Dacă îmi aduc bine aminte, Sylvia Kaye era înaltă de 1,75 m. Iar dacă cealaltă fată a fost Jennifer Coleby, cu siguranță că a purtat picioroange, domnule. Ea are cam 1,65 m, nu-i așa?

— Dar nu pricepi, Lewis? Asta-i genul de lucruri despre care el *ar minți*. Încearcă să ne păcălească. Vrea să o protejeze pe această fată – a doua.

— Nu încerc decât să folosesc dovezile pe care le avem, domnule.

Morse încuviință din cap. Se gândi foarte serios că ar trebui să devină învățător – școala primară ar fi fost aproximativ nivelul lui, iar ortografia, domeniul lui cel mai sigur. De ce nu se gândise și el până acum la chestia cu înălțimea? Știa însă bine motivul. Conform Marelui Model, Crowther era vinovatul.

Iar acum valurile se apropiau primejdios de ultimul castel de nisip; umpluseră deja șanțul de apărare și spărgeau meterezele. Era ora 18 și a doua porție de cartofi prăjiți a lui Lewis se răcea.

•

Morse ieși șchiopătând din clădire, însoțit de Lewis, iar cei doi se opriră să mai discute câteva minute lângă mașina sergentului. Lewis se simțea oarecum ca un copil de la școala primară imaginară a lui Morse – un copil care-și prinsese învățătorul pe picior greșit în privința scrierii unui cuvânt simplu și ezitase să menționeze un lucru mărunt pe care-l avusese în minte de câteva zile. Să-l lase pentru mâine? Știa însă că Morse urma să aibă o zi plină la tribunal. Decise să apuce taurul de coarne.

— Știți scrisoarea adresată lui Jennifer Coleby, domnule?

Morse o știa pe dinafară.

— Ce-i cu ea?

— Oare nu există niște amprente pe versiunea originală?

Morse auzi întrebarea și rămase cu privirea în depărtare. Într-un târziu, clătină din cap întristat.

— E prea târziu acum.

Școala primară devenea o perspectivă tot mai certă, odată cu trecerea minutelor. Castelul de nisip se înclină, gata să se prăvălească.

Sosise momentul ca altcineva să preia comanda; avea să se ducă să stea de vorbă cu șeful departamentului.

•

O mașină de poliție se opri la câțiva metri în spatele lui.

— Aveți nevoie de ajutor, domnule?

— Sunt în regulă, mulțumesc. Morse își alungă proasta dispoziție. De săptămâna viitoare, mă voi prezenta din nou la antrenamente. Mă vei vedea în brigada primei echipe, la următorul meci pe teren propriu.

Polițistul râse.

— Este destul de neplăcut, sunt sigur. Mai ales că nu puteți șofa.

Morse aproape că uitase de mașina lui. Fusese încuiată de peste o săptămână.

— Domnule polițist, urcă în față, alături de mine, te rog. A sosit momentul să fac și eu o încercare.

Se așeză la volan, bălăbăni piciorul drept între frână și accelerație, apăsă ferm pe pedala frânei și decise că se putea descurca. Porni motorul, dădu un tur în jurul curții, verifică dacă putea face totul bine, opri mașina, coborî și radie de încântare, ca un orfan căruia îi fusese dăruit un ursuleț de pluș.

— N-a fost rău, nu?

Polițistul îl ajută să intre în clădire și, după aceea, până la el în birou.

— Veți putea să conduceți mașina mâine, nu-i așa, domnule?

— Așa cred, răspunse Morse.

Se gândi la ziua de mâine. Șeful departamentului. Poate că va fi cel mai bine după-amiaza. Formă numărul său, însă nu primi niciun răspuns. Și el se întâlnea cu altcineva seara. Abia aștepta s-o vadă pe Sue Widdowson – nu avea niciun rost să pretindă că nu era așa. Dar ce prost își jucase cărțile. De ce Dumnezeu n-o invitase la Elizabeth, sau la Sorbonne, sau la Sheridan? Și de ce nu se oferise s-o ia cu mașina de acasă, așa cum ar fi făcut orice bărbat civilizat? La naiba cu Jennifer Coleby! Nu era prea târziu totuși, nu-i așa? Ea ar fi trebuit să fie acasă la ora asta. Se uită la ceasul de la mână: 18.30. Pe biroul lui se afla *Oxford Mail* și inspectorul cercetă pagina de divertisment. *Perversa* și *Danish Blue* fuseseră păstrate în program pentru încă o săptămână, „la cererea publicului”. Ar fi putut s-o invite la film, bineînțeles. Deși poate nu chiar la Studio 2. La un restaurant? Nu prea avea de ales. Și atunci observă evenimentul. „Sheridan. Cină și dans – bilet dublu – 6 lire. 19.30 – 23.30. Bar. Ținută neprotocolară”. Telefonă la Sheridan. Da, mai erau câteva bilete duble disponibile, dar trebuia să le ia în seara asta. Putea să sune din nou peste vreun sfert de oră? Da. Îi vor rezerva un bilet dublu.

Numărul de telefon al lui Jennifer Coleby era în dosar și Morse îl

găsi repede. Se gândi cum să poarte dialogul. „Domnișoara Widdowson” – așa va fi cel mai bine. Spera să răspundă Sue.

Țârr. Țârr.

Se simțea emoționat. Era un prost!

— Alo?

Vocea unei tinere, dar a cui era oare? Linia pârâia.

— Sunteți Oxford 54385?

— Da. Cu ce vă putem ajuta?

Inima inspectorului se dezumflă. Era, în mod evident, vocea distantă și limpede a lui Jennifer Coleby. Încercă să vorbească de parcă nu ar fi fost Morse.

— Aș dori să vorbesc cu domnișoara Widdowson, dacă este acasă, vă rog.

— Da, este. Cine să spun că o caută?

— Ah, unul dintre vechii ei prieteni din școală, răspunse vocea schimbată a lui Morse.

— V-o chem imediat, domnule inspector.

— Suuue! Su-ue! o auzi strigând. Unul dintre vechii tăi prieteni din școală la telefon!

— Alo. Aici Sue Widdowson.

— Alo.

Morse nu știu cum să se mai recomande.

— Aici Morse. M-am întrebat dacă v-ar plăcea să mergem la Sheridan mâine seară, în loc să ieșim doar să bem ceva. Este un eveniment cu cină și dans, iar eu am bilete. Ce spuneți?

— Ar fi minunat.

Inspectorul se gândi că-i place vocea ei.

— Absolut minunat. Știu câțiva prieteni care vor veni, de asemenea. Va fi extrem de distractiv.

„O, nu!” își spuse Morse.

— Nu prea mulți, sper. Nu vreau să vă împart cu o grămadă de oameni, să știți, rosti el pe un ton nepăsător, dar cu inima grea.

— Vor fi destul de mulți, recunoscu Sue.

— Haideți să mergem altundeva, nu vreți? Știți un loc potrivit?

— Ah, dar nu putem face asta. Aveți biletele, oricum. O să ne simțim bine, veți vedea.

Morse se întrebă dacă va învăța vreodată să spună adevărul.

— În regulă. Atunci, aș putea să vin să vă iau, dacă v-ar face plăcere. E convenabil pentru dumneavoastră?

— Oh, da, vă rog. Stabilisem să mă aducă Jenny cu mașina, dar dacă dumneavoastră…

— În regulă. Vin să vă iau la șapte și un sfert.

— Perfect, la șapte și un sfert. Va fi cu rochii lungi?

Inspectorul nu știa.

— Nu are importanță – pot afla cu ușurință.

„De la unul dintre nenumărații tăi prieteni, bineînțeles”, își spuse Morse.

— Bine. Aștept cu nerăbdare.

— Și eu.

Ea puse receptorul în furcă, iar fermecătorul bun-rămas al lui Morse rămase nerostit. Oare el chiar aștepta cu nerăbdare întâlnirea? De obicei, chestiile astea erau oarecum dezamăgitoare. Totuși, îi va prinde bine. Sau va fi în folosul său. Nu-i păsa prea mult. Oricum, va beneficia de o cină decentă și va fi o plăcere să țină din nou în brațe o tânără, dansând ca un fulg… Ah, la dracu’! Uitase de asta. Începea să înnebunească, era un prostovan tâmpit și irațional. Nu putea s-o invite pe frumoasa domnișoară Widdowson să împartă cu el plăcerile unui vals oniric, așa cum nu putea să invite un rabin la un platou cu mezeluri din porc. Se împletici până la biroul de recepție.

— Cheamă-mi o mașină, sergent.

— În câteva minute, va sosi una, domnule. Trebuie să…

— Cheamă-mi o mașină acum, sergent. *Acum!*

Ultimul cuvânt răsună suficient de aspru prin încăperea deschisă, încât să determine câteva capete să se întoarcă. Sergentul de la recepție întinse mâna după telefon.

— O să aștept afară.

— Aveți nevoie de ajutor, domnule?

Sergentul era un om binevoitor și-l cunoștea pe inspector de mulți ani. Morse aștepta lângă recepție. Era furios pe sine și avea destule motive, dar nu putea să înțeleagă de ce crezuse că avea dreptul să-și descarce furia pe unul dintre vechii săi prieteni. Își blestemă propriul egoism și lipsa de curtoazie.

— Da, sergent, mi-ar prinde bine un pic de ajutor.

Nu fusese ziua cea mai bună a lui Morse.

CAPITOLUL 17

Miercuri, 13 octombrie, dimineața

În zorii zilei de miercuri, o furtună violentă se abătui asupra Oxfordului, dărâmând hornuri, răsturnând antene de televiziune și smulgând țigle de pe acoperișuri. Știrile de la ora 7 anunțară o serie de nenorociri în Kidlington, Oxon, unde o doamnă Winnifred Fisher abia izbuti să scape cu viață după ce acoperișul unui garaj fu luat de vânt și pătrunse printr-o fereastră de la etaj.

— Pur și simplu n-am cuvinte să descriu cele întâmplate, declara

ea. A fost groaznic.

Aparatul de radio portabil se afla pe noptieră, alături de telefon și de un ceas deșteptător care, la ora 6.50, îl trezise pe Morse dintr-un somn lung și netulburat.

După ce știrile luară sfârșit, bărbatul se ridică din pat și aruncă o privire printre perdele. Măcar garajul său părea intact. Straniu totuși că furtuna nu-l trezise. Treptat, amintirea evenimentelor de ieri îi reapăru în conștiință și se depuse ca un sediment greu în străfundul minții sale. Îngerii care îl păziseră în somn dispăruseră, iar el stătea pe marginea patului, își pipăia țepii aspri de pe bărbie și se întreba ce-i va aduce oare ziua aceasta. Pe măsură ce cazul progresa, graficul dispoziției sale semăna tot mai bine cu un lanț muntos neregulat, cu piscuri și văi, cu depresiuni și pante ascendente.

La opt fără un sfert, era deja bărbierit, spălat și îmbrăcat, simțindu-se proaspăt și încrezător în sine. Înghiți lacom rămășițele din cana de lapte praf din seara trecută, își clăti paharul de whisky – tot din seara trecută –, umplu ibricul cu apă și-și concentră atenția asupra unei probleme importante.

În ultimele zile, purtase în piciorul rănit un pantof de pânză albă imens, cu șireturile legate în așa fel încât să nu-l strângă, decupat la călcâi. Sosise momentul să revină la ceva normal. Îi era silă să apară la tribunal purtând o încălțăminte atât de excentrică și cu greu ar fi putut crede că domnișoara Widdowson ar fi fost încântată să aibă un partener de dans care să poarte un pantof de pânză decupat. Nu avea decât două perechi de pantofi și o rezervă periculos de modestă de ciorapi adecvați; și, cu posibilități de permutări atât de limitate, perspectiva de a fi încălțat prezentabil în ziua aceea era destul de îndepărtată. Își puse din nou credinciosul pantof de pânză decupat și decise să cumpere o pereche de pantofi cu număr mare de la M and S, magazinul lui preferat. Bău o cană de ceai și se uită pe geam. Capacul lăzii de gunoi se sprijinea de poarta de la intrare, iar mizeria se împrăștiase peste tot. Trebuia să nu uite să arunce un ochi și la țiglele de pe acoperiș…

Se gândi că nu avusese un simț al ansamblului față de evenimentele zilei de ieri; stătuse prea aproape de copaci, iar acum i se părea că vede aceeași pădure familiară și plină de labirinturi ca înainte… totuși, aceeași. Morse redevenise optimistul anterior – sau pe aproape –, însă trebuia să reconsidere lucrurile; avea în minte o problemă mult mai urgentă. Unde îi erau stiloul, pieptenele și portofelul? În mod uimitor, și cu o mare ușurare, le găsi pe toate trei în aceeași grămăjoară, pe polița șemineului din dormitor.

Credincioasa și bătrâna Lancia era încă la locul ei. Fusese o achiziție excelentă. Puternică și de încredere, mergea cinci sute de kilometri după ce-i făceai plinul. Se gândise deseori s-o schimbe, însă

nu avusese niciodată inima să treacă la fapte. Se strecură prin spațiul îngust dintre portiera șoferului și peretele văruit în alb al garajului. Fusese dintotdeauna o manevră complicată, iar el nu slăbea deloc, dar se simțea bine să stea la volan. Trase socul mai mult ca de obicei – la urma urmelor, stătuse nemișcată o săptămână – și răsuci cheia în contact. Pâr… pâr… pâr… pâr. Nu! Să-i dea ceva mai mult șoc? Nu voia să înece motorul. Din nou. Pâr… pâr… pâr… pâr. Ciudat. Până acum nu întâmpinase niciodată asemenea dificultăți. A treia oară va avea noroc, își spuse el. Pâr… pâr… pâr. Probabil că bateria începe să se descarce. Dumnezeule! Las-o un minut sau două. Las-o să-și recapete răsuflarea. Și atunci, de data asta! Pâr… pâr… La dracu'! Încă o dată. Pâr…

— Ghinionul meu de tot rahatul, murmură inspectorul în barbă. Cum dracu' să mă descurc fără…

Se opri și se înfioră involuntar. Zori cenușii începeau să răsară în mintea lui, iar misterele purpurii ale dimineții erau străpunse de razele soarelui ce răsărea. „Era o plăcere în zorii acelor zile să simți că trăiești". Wordsworth, nu? Găsise citatul în careul de cuvinte încrucișate din ediția de săptămâna trecută a ziarului *The Times*. În sfârșit, valurile se retrăgeau de pe plajă. Crestele albe ale talazurilor se năpusteau fără încetare, neobosite, către țărm, dar puterea lor pierise. Desluși Marele Model în fața ochilor, iar ultimul castel de nisip mititel supraviețuise oceanului atotputernic.

Managerul atelierului de reparații auto Barkers din Oxford fu atât de impresionat de apelul curtenitor al inspectorului Morse care-i solicita serviciile, încât o baterie nouă porni în zece minute spre locuința inspectorului și fu instalată în cincisprezece minute. Norii erau albi și înalți, iar soarele lumina sclipitor. Era o vreme deschisă, așa cum ar fi caracterizat-o Jane Austen. Morse recuperă capacul lăzii de gunoi și strânse cu meticulozitate toată mizeria din grădina lui.

•

În dimineața aceasta, orașul universitar Oxford era animat, pentru că era a treia zi completă a primului semestru. Studenți din anul întâi, cu fulare nou-nouțe în culorile colegiilor azvârlite peste umeri, explorau entuziaști librăriile de pe Broad Street, iar puțini înaintau stânjeniți pe High Street, până la Commarket, care colcăia de lume, apoi în Woolworths sau în Marks and Spencer, și, de acolo, conform preferințelor, în cele mai apropiate puburi și cafenele. La ora 13, Morse stătea pe un scaun, în raionul de încălțăminte pentru bărbați cu autoservire din subsolul lui M and S. De obicei, își cumpăra pantofi mărimea 43, dar, acum, experimenta cu răbdare și hotărâre. Numărul 44 nu părea să-l ajute și, după un du-te-vino considerabil între vitrina cu exponate și scaunul pe care îl alesese, optă fără ezitare pentru o pereche mărimea 45, din piele neagră, fără șireturi. Păreau imense și

fără îndoială așa erau, potențial inutilizabili pe termen lung, dar cui îi păsa? Putea să-și pună două perechi de ciorapi pe piciorul stâng. Ceea ce îi reaminti și de chestiunea cealaltă. Achită pantofii, își potrivi pantoful de pânză, spre stupoarea casierei voinice cu figură morocănoasă, care arăta de parcă și ea ar fi purtat numărul 45, apoi se îndreptă spre raionul de lenjerie, de unde cumpără șase perechi arătoase și ieftine de ciorapi ușori ca fulgul. Dacă ar fi fost în stare s-o facă, ar fi ieșit cu pas voios pe Commarket. Mașina funcționa, treaba de la tribunal se terminase, cazul înflorea.

Și alții, la rândul lor, își făceau cumpărăturile. Comerțul mergea de minune în această dimineață și nu doar în magazinele imense de pe străzile principale, din centrul Oxfordului. Cam în timp ce Morse, megapodul, își înghesuia achizițiile sub braț, o altă tranzacție rapidă și lipsită de complicații se efectua pe străduța lăturalnică, părăginită, din spatele lui Botley Road și cel puțin de această dată era discutabil dacă John Sanders făcuse sau nu o afacere mai bună.

CAPITOLUL 18

Miercuri, 13 octombrie, după-amiaza

În colegiul Lonsdale, ziua de miercuri, 13 octombrie, era prima seară a tuturor invitaților din cadrul primului semestru, iar Bernard Crowther plecă de acasă ceva mai devreme decât de obicei. La 18.15, bătu la ușa apartamentului lui Peter Newlove și pătrunse fără să aștepte un răspuns.

— Tu erai, Bernard?

— Da, eu.

— Toarnă-ți ceva de băut. Termin în mai puțin de un minut.

Intrând în clădire, Bernard trecuse pe la cabina portarului și ridicase trei scrisori din căsuța lui poștală. Pe două dintre ele le desfăcuse sfâșiind plicurile și le îndesase nepăsător în buzunarul hainei. A treia purta mențiunea „Confidențial” și conținea un bilet „De la director”:

„În cursul anchetării recentei omucideri de la Woodstock, poliția dorește să descopere proveniența unei scrisori dactilografiate care i-a intrat în posesie și despre care se crede că ar putea fi o dovadă materială în cadrul investigațiilor. Am fost solicitat să mă asigur că toate mașinile de scris din incinta colegiului vor fi verificate și îmi invit toți colegii să se conformeze acestei solicitări. Trezorierul a acceptat să-și asume această sarcină și părerea mea, precum și a directorului adjunct, este că trebuie să răspundem acestei cereri

întemeiate. Ca atare l-am înștiințat pe inspectorul-șef Morse, care conduce ancheta, că instituția noastră universitară dorește să coopereze în orice manieră posibilă. Trezorierul are un inventar al tuturor mașinilor de scris din colegiu, dar ar putea exista mașini de scris personale în birourile unor băieți și vă rog ca informațiile legate de ele să-i fie transmise de îndată Trezorierului. Vă mulțumesc pentru ajutor".

— Ce s-a întâmplat, Bernard? Bei ceva?

Peter apăruse din baie, iar acum stătea în picioare, aranjându-și părul tot mai rar cu un pieptene cu tot mai puțini dinți.

— Ai primit și tu așa ceva?

— Da, am primit un mesaj din partea onoratului și onorabilului nostru director, dacă la asta te refereai.

— Despre ce este vorba?

— Habar nu am, dragul meu. Misterios, nu?

— Și când va avea loc marea investigație?

— Când va avea loc? A avut loc deja. Cel puțin în cazul meu. În după-amiaza asta, A venit o fată mărunțică, împreună cu Trezorierul, bineînțeles. A dactilografiat un mesaj enigmatic, apoi a plecat. Păcat! Era o mititică adorabilă. Ar trebui să încerc să petrec ceva mai mult timp pe la Trezorerie.

— Mă tem că eu nu voi putea fi de prea mare folos. Blestemata mea de mașină a fost fabricată în Evul Mediu și nu i s-a mai schimbat panglica de șase luni. Cred că este ceea ce ei numesc „casată".

— Ei bine, asta înseamnă un suspect mai puțin. Zi acum, bei ceva cu mine sau nu?

— Nu crezi că o să bem suficient de mult în seara asta?

— Nu, dragul meu prieten, nu cred.

Peter se așeză și trase de sub pat o pereche scumpă de pantofi maronii, grei, cu model: erau numărul 45, dar nu fuseseră cumpărați de la raionul de încălțăminte cu autoservire de la Marks and Spencer.

•

— De-abia avem timp pentru un păhărel pe fugă, cred.

Era aproape 19.30.

— Ce ați dori?

— Un sherry sec pentru mine, vă rog. Mă scuzați pentru o clipă. Mă duc să-mi pudrez nasul.

Ea se duse la toaletă. În barul hotelului nu erau decât câțiva oameni, iar Morse, servit fără întârziere, luă băuturile și se îndreptă spre un colț al încăperii, unde se așeză.

Sheridan era cel mai elegant hotel din Oxford, iar majoritatea starurilor scenei, ecranului, sportului și televiziunii trăgeau în clădirea aceasta de piatră, imensă și luxoasă, situată în apropierea capătului bulevardului St. Giles'. O copertină vărgată se întindea deasupra

trotuarului, iar un valet se afla postat la datorie sub plăcuța strălucitoare ce afișa numele hotelului, pe treptele joase care coborau spre stradă de la ușile turnante. Morse bănuia că managementul păstra pe undeva un covor roșu făcut sul. Nu pentru că acesta ar fi fost întins în seara asta; ba chiar, inspectorul nu izbutise să găsească niciun loc de parcare în curtea îngustă a hotelului și fusese obligat să-și lase mașina pe St. Giles'. Poate că nu era cel mai bun început, iar ei schimbaseră prea puține vorbe deocamdată.

O privi în timp ce revenea la masă. Plecase îmbrăcată în haină și pășea spre el cu o eleganță demnă de invidiat, iar rochia lungă de catifea roșu-închis îi punea delicat în valoare contururile trupului grațios. Brusc și dulce, inima lui bătu mai intens, privirile li se întâlniră, iar fata zâmbi. Se așeză alături de el și Morse simți din nou, ca și atunci când ea se așezase în mașină, promisiunea stranie și subtilă a parfumului ei.

— Noroc, Sue.

— Noroc, domnule inspector.

Nu știa ce să facă în privința acestei probleme de adresare. Se simțea ca un bătrân director de școală care se întâlnea cu una dintre fostele eleve și se simțea stânjenit de adresarea „domnule" la fiecare două propoziții, totuși avea senzația că ar fi fost o ipocrizie să se întâmple altfel. Lăsă „domnule inspector" să treacă de la el. Situația se putea schimba, desigur. Morse îi oferi o țigară, dar ea refuză. Pe când Sue sorbea din sherry, bărbatul îi observă degetele lungi, cu manichiură delicată, fără inele și fără ojă. O întrebă cum fusese la muncă și ea îi povesti. Totul era ușor tensionat. Își terminară băuturile, ieșiră din bar și urcară scările spre Sala Evans. Sue își ridică ușor rochia pe trepte, iar Morse încercă să ignore strâmtoarea pantofului drept și în același timp încordă frenetic laba piciorului stâng, încercând să împiedice pantoful să-i cadă pur și simplu.

Sala era aranjată cu decorații discrete: în jurul unui ring de dans mic și bine lustruit, se aflau mese plasate la distanțe regulate, cu tacâmuri de argint ce sclipeau pe fețele de masă albe și cu câte o lumânare roșie aprinsă pe fiecare masă; flăcările albastre și galbene se înălțau cu o zveltețe aproape la fel de splendidă, își spuse Morse, ca însăși Sue Widdowson. Câteva cupluri se așezaseră deja și inspectorul înțelese întristător de repede că printre ele se aflau și câțiva dintre afurisiții ei de prieteni. O formație mică interpreta o melodie languroasă care-ți dăinuia în minte și pe când erau conduși spre masa lor, un cuplu de tineri intră pe ringul de dans; veseli și indiferenți la tot ce era în jur, aveau ochi numai unul pentru celălalt.

— Ați mai fost aici?

Sue înclină din cap și Morse urmări din priviri cuplul, apoi decise să nu-și dea frâu liber imaginației în prea mare măsură. Un chelner se

apropie de ei cu meniul, iar inspectorul întâmpină cu bucurie diversiunea.

— Vinul este inclus în bilet?

— Da, o sticlă pentru două persoane.

— Numai atât?

— Nu-i suficient?

— Păi, este o ocazie specială, nu?

Sue decise să nu comenteze.

— Ce ziceți de o sticlă de șampanie?

— Ar trebui să mă duceți acasă cu mașina, dacă ați uitat.

— Putem lua un taxi.

— Și mașina dumneavoastră?

— Poate că o va ridica poliția.

Sue râse, iar Morse îi văzu dinții albi și buzele senzuale.

— Ce părere aveți?

— Sunt în mâinile dumneavoastră, domnule inspector.

„Măcar dacă ai fi", își spuse el. Acum, dansau mai multe cupluri, iar Sue se uita la ele.

— Vă place să dansați?

Sue continuă să-i privească pe dansatori și încuviință din cap. Un Adonis tânăr făcu un semn cu mâna în direcția lor.

— Bună, Sue? Te distrezi?

Ea ridică o mână în semn de salut.

— Cine-i tipul? întrebă Morse agresiv.

— Doctorul Eyres, unul dintre rezidenții de la Radcliffe.

Părea aproape hipnotizată de ringul de dans, însă se întoarse spre Morse, îndată ce sosi șampania, iar după o bucată de vreme, conversația se mai destinse. Morse trăncănea cât putea de curtenitor și de interesant, iar Sue părea relaxată în mod plăcut. Comandară de mâncare și inspectorul mai turnă șampanie în pahare. Formația încetă să mai cânte; cuplurile de pe ringul de dans aplaudară fără chef câteva secunde, apoi se retraseră spre mesele lor. Doctorul Eyres și bruneta lui tânără, puternic fardată, veniră spre masa lui Morse, iar Sue păru încântată să-i vadă.

— Domnule doctor, vi-l prezint pe inspectorul Morse.

Cei doi bărbați își strânseră mâna.

— Iar ea este Sandra. Sandra, ți-l prezint pe inspectorul Morse.

Reieși că Sandra cea cu ochi negri era tot asistentă și colegă cu Sue la spitalul Radcliffe. Formația își reluă eforturile sonore.

— Vă deranjează dacă o invit pe Sue la acest dans, domnule inspector?

— Bineînțeles că nu, zâmbi Morse.

„Medic nenorocit și depravat!" Sandra se așeză la masă și-l studie pe Morse cu interes vizibil.

— Îmi pare rău că nu sunt în stare să vă invit la dans, spuse el, dar am avut un accident la picior. Acum sunt totuși ceva mai bine.

Sandra se vădi a fi compasiunea în persoană.

— Dumnezeule! Cum s-a întâmplat?

Pentru a cincizecea oară în ultimele șapte zile, Morse relată circumstanțele aventurii sale. Dar mintea nu-i era concentrată decât asupra lui Sue. În timp ce femeia îl însoțea pe rezident pe ringul de dans, el se gândi la Coleridge:

„Mireasa-mbujorată foarte.
Pășește-n casa mare”.

Îi privi dansând și remarcă brațele lui Sue încolăcite strâns în jurul gâtului partenerului, trupul ei apropiat de al lui; iar, după aceea, obrazul lui atinse părul femeii și capul ei se odihni fericit pe umărul lui. Morse se simți îngrețoșat de gelozie. Își luă ochii de la cuplurile care se giugiuleau.

— Presupun că aș putea totuși să mă descurc cu dansul ăsta, spuse el. Îmi permiteți?

O apucă de mână, o conduse pe ringul de dans și, așezându-și ferm brațul drept în jurul taliei femeii, o trase spre el. Destul de repede însă își dădu seama ce prostie făcuse. Piciorul rănit funcționa minunat, dar îi lipsea încrederea de a-l ridica pe celălalt de pe podeaua ringului mai sus de un centimetru și, în curând, se pomeni că lovește picioarele partenerei sale cu o regularitate monotonă și prost primită. Slavă Domnului, dansul se termină în curând și, mormăind scuze abundente legate de piciorul nerecuperat, Morse se târî înapoi la adăpostul mesei. Sue continua să converseze animat cu doctorul Eyres, iar după ce Sandra li se alătură, trioul izbucni în hohote de râs.

Cu zece minute mai devreme, Morse anticipase că până și cea mai suculentă friptură i se va părea la fel de uscată ca iasca în seara asta, dar își înghiți mâncarea cu entuziasm. Măcar putea să mănânce. Chiar dacă nu putea să danseze, chiar dacă uitase în ce hal se boșorogise, chiar dacă Sue tânjea după altcineva, încă putea să mănânce. Și asta era minunat. Vorbiră puțin, iar când spuseră totuși ceva, pe când își beau cafelele, cuvintele fură surprinzătoare.

— De ce m-ai invitat în oraș?

Morse se uită la Sue, la părul șaten-deschis, puțin tapat, la chipul plin de prospețime și senzualitate, la obrajii care, între timp, se îmbujoraseră ușor din cauza vinului și, mai presus de toate, la farmecul ochilor mari și melancolici. Oare o invitase cu un scop precis?

Nu era sigur. Puse coatele pe masă și-și sprijini bărbia pe mâinile încleștate.

— Pentru că mi se pare că ești foarte frumoasă și mi-am dorit să fiu cu tine.

Sue îl privi câteva secunde, cu ochi blânzi, fără să clipească.

— Vorbești serios? îl întrebă ea pe un ton scăzut.

— Nu știu dacă m-am gândit la asta când te-am invitat, dar acum vorbesc foarte serios și cred c-o știi.

Vorbi sobru și calm, și-i reținu privirea cu a lui, în vreme ce vorbea. Văzu două lacrimi magnifice apărându-i în ochi, apoi ea întinse mâna și o așeză pe brațul lui.

— Vino și dansează cu mine, îi șopti.

Ringul de dans era aglomerat și ei nu făcură decât să se legene ușor pe ritmul dulce și suav al formației. Sue își sprijini ușor capul de obrazul lui, iar Morse îi simți cu o plăcere încântătoare pentru el umezeala ochilor. Își dori ca lumea să se oprească, iar momentul ăsta dumnezeiesc să poată fi lansat peste oceanele eternității. Îi sărută urechea și-i șopti câteva cuvinte stângace, pline de tandrețe, iar Sue se ghemui tot mai mult în brațele lui, trăgându-l și mai aproape. Rămaseră astfel, împreună, până când muzica se sfârși, iar tânăra ridică privirea spre el:

— Putem pleca acum, te rog frumos? Undeva unde să fim singuri?

Morse își aminti prea puțin din următoarele minute. Așteptase într-o stare asemănătoare unui vis lângă ușile turnante, apoi, braț la braț, porniseră încet pe St. Giles, spre mașină.

— Vreau să vorbesc cu tine, spuse Sue după ce intrară în mașină.

— Te ascult.

— Știi, când ai spus că poate nu te-ai gândit la… poate nu te-ai gândit la ceea ce mi-ai mărturisit. Of, m-am împotmolit de tot. Vreau să zic… doreai să mă-ntrebi ceva, nu-i așa?

— Doream oare? întrebă Morse.

— Știi bine că doreai. Voiai să mă-ntrebi despre Jennifer. De-aia suntem noi aici, nu? Ai crezut că ea este implicată în crima de la Woodstock.

Morse încuviință din cap.

— Și voiai să mă-ntrebi despre prietenii ei și despre chestii de-astea.

Inspectorul rămase tăcut în întunericul mașinii sale.

— Nu vreau să te-ntreb așa ceva acum, Sue. Nu-ți face griji.

Își puse brațul în jurul ei, o trase spre el și sărută cu tandrețe cele mai catifelate și mai dumnezeiești buze pe care le crease vreodată Atotputernicul.

— Când ne mai putem întâlni?

De îndată ce rosti cuvintele acelea, își dădu seama că ceva nu era în regulă. Simți că ea se încordează; fata se îndepărtă de el, bâjbâi după batistă și-și șterse nasul. Era pe cale să izbucnească în plâns.

— Nu, spuse ea, nu putem.

Morse simți o suferință de care nu mai avusese parte până atunci, iar vocea lui sună chinuit, neîncrezător.

— Dar de ce? De ce? Eu cred că ne mai putem întâlni, Sue.

— Nu putem. Pentru o clipă, vocea ei păru foarte pragmatică și hotărâtă. Nu ne mai putem întâlni, inspectare, pentru că… pentru că eu sunt logodită.

Abia izbuti să se descotorosească de ultimele cuvinte, că își îngropă capul pe umărul bărbatului și izbucni în lacrimi pline de durere. Morse își ținu brațele în jurul ei și-i ascultă cu o tristețe de nepătruns suspinele convulsive. Parbrizul se aburise de la respirația lor și inspectorul șterse neatent umezeala cu dosul mâinii drepte. Privi pe geam și zări zidul exterior masiv al colegiului St. John. Era abia zece seara, iar un grup de studenți râdeau voioși în fața cabinei portarului. Morse o cunoștea foarte bine. El însuși fusese student aici, dar asta se întâmplase cu douăzeci de ani în urmă, iar de atunci, viața îl ocolise cumva.

Merseră în tăcere cu mașina spre nordul Oxfordului, iar Morse opri Lancia chiar în fața ușii lui Sue. Tocmai atunci ușa se deschise și Jennifer Coleby ieși cu cheile mașinii ei în mână.

— Bună, Sue, rosti ea. Ai ajuns cam devreme acasă, nu?

Sue deschise geamul mașinii.

— N-am vrut să fim reținuți pentru șofat în stare de ebrietate.

— Vreți să intrați și să beți o cafea? întrebă Jennifer, întrebarea fusese direcțională spre Morse.

— Nu, cred că ar fi mai bine să merg acasă.

— Atunci, ne vedem într-un minut, îi spuse Jennifer lui Sue. Mă duc doar să bag mașina în garaj.

Sui într-un Fiat mic și elegant și demară lin spre garajul închiriat de pe strada vecină.

— Fiaturile sunt niște mașini mici și bune, spuse Morse.

— Dar nu sunt mai bune decât mașinile englezești, nu-i așa? întrebă Sue, străduindu-se să nu se pună din nou într-o ipostază ridicolă.

— Mi s-a spus că sunt demne de toată încrederea și, chiar dacă ceva merge prost, mereu se găsește vreun atelier bun prin apropiere, nu?

Morse spera că tonul îi era suficient de degajat, dar de fapt nu-i păsa.

— Da, chiar în pragul ușii, așa-i.

— În ceea ce mă privește, eu am considerat mereu că Barkers sunt îndeajuns de buni.

— Și ea crede la fel, spuse Sue.

— Ei bine, ar fi cazul să plec.

— Ești sigur că nu vrei să intri să mai bei o cafea?
— Da, sunt foarte sigur.
Tânăra îi luă mâna și o ținu ușor.
— Știi că o să plâng până o să adorm, nu-i așa?
— Nu spune asta.
El nu voia să se mai simtă lezat.
— Mi-aș fi dorit să vii să dormi cu mine, șopti Sue.
— Mi-aș fi dorit să vii să dormi cu mine pentru totdeauna.
Nu-și mai spuseră nimic. Sue coborî din mașină, făcu un semn din mână în timp ce Lancia se îndepărta încet, apoi se întoarse spre ușa de la intrare, cu fața orbită de lacrimi.

•

Morse se îndreptă spre Kidlington cu inima grea. Își aminti prima dată când o văzuse pe domnișoara Ochi-căprui-închis și apoi își aminti ultima dată. Măcar dacă lucrurile ar fi stat altfel! Se gândi la cel mai trist vers din câte citise vreodată:

„N-am nici măcar un rând scris de ea și niciun fir din părul ei”.

Iar gândul acela nu-l făcu deloc să se simtă mai bine. Nu-și dorea să se ducă acasă; până acum nu-și dăduse niciodată seama cât de singuratic devenise. Se opri la White Horse, comandă un whisky dublu și se așeză într-un colț. Ea nici măcar nu-l întrebase care-i era prenumele… Se gândi la doctorul Eyres și la Sandra lui, cea cu ochi întunecați, și presupuse, fără urmă de invidie, că mai mult ca sigur se băgau deja în pat. Se gândi la Bernard Crowther și se îndoi că aventura sa extraconjugală în parcul Blenheim avea măcar jumătate din tristețea pe care o resimțea el acum. Se gândi la Sue și la logodnicul ei, și speră că acesta era un băiat bun. Își mai comandă un whisky dublu și, cherchelit și plângăreț, plecă la scurt timp după ce proprietarul anunță ora închiderii.

Băgă mașina în garaj cu o precauție exagerată și auzi telefonul sunând, înainte să poată deschide ușa. Inima începu să-i bată nebunește. Dădu năvală în hol chiar în clipa când telefonul amuți. Oare fusese ea? Sue? Putea s-o sune înapoi fără ezitare. Care era numărul ei de telefon? Nu-l știa. Era în dosarele lui din secția de poliție. Ar fi putut suna acolo. Ridică receptorul… și-l puse la loc. Nu putea fi Sue. Dacă ar fi fost, ar fi putut să-l mai sune. Sau poate că sunase în tot timpul cât el fusese în White Horse. La dracu’! Mai dă un telefon, Sue. Doar ca să te aud vorbind. Mai sună o dată, Sue. Dar telefonul nu mai sună în noaptea aceea.

CAPITOLUL 19

Joi, 14 octombrie

Joi dimineață, Bernard Crowther era mahmur. La ora unsprezece trebuia să țină un curs și-și studia notițele despre „Influențe asupra stilului poetic al lui Milton”, cu o neliniște tot mai accentuată. La nouă fără un sfert, Margaret îi adusese o ceașcă de cafea fierbinte și neagră; ea îi ghicea întotdeauna mahmurelile și-și spunea mereu punctul de vedere legat de asta. Era trează de la ora șase și jumătate, le preparase micul dejun copiilor, spălase câteva cămăși și bluze, făcuse paturile, dăduse cu aspiratorul prin dormitoare, iar acum era în hol, îmbrăcându-se cu pardesiul. Băgă capul pe ușă.

— Ești bine?

Cât de mult ura Bernard să i se reamintească!

— Magnific.

— Vrei ceva din oraș – tablete pentru aciditate?

Ei doi păreau să fie într-o stare continuă de beligeranță gata să erupă, privindu-se încruntați pe deasupra unei granițe îndelung disputate. Margaret! Margaret! Bărbatul și-ar fi dorit să poată discuta cu ea.

— Nu, nu, mulțumesc. Trebuie să plec și eu în curând. Mă poți aștepta câteva minute?

— Nu. Trebuie să plec. Vii acasă la prânz?

Ce rost avea?

— Nu. O să-mi iau ceva de mâncare la școală.

Bernard auzi ușa de la intrare trântindu-se și o privi pe Margaret în timp ce se îndrepta rapid spre capătul străzii, apoi coti și dispăru. Se duse la bucătărie, umplu un pahar cu apă rece și aruncă în el două tablete de Disprin efervescent.

•

În dimineața aceea, Morse și Lewis stătură de vorbă între orele nouă și zece. Existau câteva direcții neexplorate până la capăt și câteva piste interesante de urmat. Cel puțin, așa îi explică Morse sergentului. După ce acesta îl părăsi, preluă un apel telefonic de la un tânăr reporter la *Oxford Mail,* iar în urma discuției, se născu un scurt paragraf ce urma să apară în ediția de seară a ziarului. Răspunsuri de rutină. Nu putea spune prea multe nimănui, dar încercă să pară cât mai sigur de sine. Îi prindea bine pentru moral.

Luă dosarul Kaye și petrecu următoarea oră recitind documentele cazului. La ora 11, puse dosarul deoparte, întinse mâna după cartea de telefoane a Oxfordului și a districtului aferent, se uită la litera C după numărul pe care-l căuta, apoi îl sună pe directorul firmei Chalkley și Fiii de pe Botley Road. Nu avu noroc. John Sanders nu venise la muncă în dimineața aceea; mama lui sunase și anunțase că avea o răceală gravă sau așa ceva.

— Care-i părerea dumneavoastră despre el? se interesă Morse.

— Este un tip în regulă. Liniștit, poate puțin cam nesociabil, dar cei mai mulți sunt așa în ultima vreme. Muncește destul de bine, cred.

— Bine, îmi cer scuze că v-am deranjat. Doream doar să schimb câteva cuvinte cu el, atâta tot.

— Despre crima aceea de la Woodstock?

— Da. El a găsit-o pe fată.

— Am citit despre asta și, bineînțeles, toată lumea a încercat să-l întrebe cum au fost lucrurile.

— Și ce-a spus?

— Nu prea multe. Părea că nu-și dorește să vorbească. Presupun că-i de înțeles.

— Așa este. Bine, vă mulțumesc încă o dată.

— Cu multă plăcere. Doriți adresa lui de acasă?

— Nu, mulțumesc. O am deja.

•

Lewis avu ceva mai mult noroc. Doamna Jarman era acasă și ștergea praful.

— Dar nu înțeleg, domnule sergent. Sunt *sigură* că amândouă erau fete.

Lewis aprobă din cap.

— Nu fac decât să verific câteva lucruri.

— După cum știți, eu am vorbit cu una dintre ele, iar cealaltă fată, săraca de ea – știți doar… Și mi s-a părut că aveau aproximativ aceeași înălțime; dar mi-e atât de greu să-mi amintesc, știți…

Da, Lewis știa. O lăsă să șteargă praful.

Îl găsi pe șoferul autobuzului, bând cafea în cantina din Gloucester Green.

— *O singură* fată care să fi suit în autobuz? Dar prima oară ați spus *două*.

— Da, știu. Dar acum avem un indiciu conform căruia, poate, doar una dintre ele ar fi urcat în autobuz.

— Îmi pare rău, dar nu pot să-mi aduc aminte. Sincer… s-a întâmplat cu mult timp în urmă.

— Da. Nu vă faceți probleme. După cum am spus – era doar o idee. Dacă se întâmplă să vă treacă ceva prin minte, orice…

— Bineînțeles.

George Baker săpa în grădină.

— Bună, prietene. Te-am mai văzut pe undeva.

— Sunt sergentul Lewis, de la Poliția Văii Tamisei.

— Aha. Sigur. Pot să te-ajut cu ceva?

Lewis își explică motivul vizitei, dar răspunsul lui George fu numai pe alocuri mai puțin descurajator decât ale celorlalți".

— Păăăi, cred că s-ar fi *putut* să fi fost un bărbat, da' poți să mă și

bați, aș fi putut jura că amândouă era femei.

Amintirile se ștergeau și cazul începea să se răsufle. Lewis se duse acasă să mănânce de prânz.

La ora 14, fu condus în biroul șefului atelierului de reparații auto Barkers Garage de pe Banbury Road, unde petrecu mai bine de o oră examinând cu meticulozitate sute de copii la indigo ale fișelor de lucru, ale facturilor pentru clienți, ale registrelor contabile și ale altor documente de tot soiul, care vizau reparațiile de mașini din săptămânile care începeau pe 20, respectiv pe 27 septembrie. Nu găsi nimic. Mai petrecu o oră întorcându-se până la începutul lunii septembrie, tot mai conștient că munca îi era inutilă. Deși avea cont la Barkers, domnișoara Jennifer Coleby nu-și mai adusese din iulie mașina pentru servicii sau reparații. De la ei își cumpărase mașina, nou-nouță, cu peste trei ani în urmă și aproape că terminase de plătit ratele; nu avusese întârzieri cu ele și nici nu apăruseră defecțiuni mecanice serioase. Revizia generală fusese pe 14 iulie, cu câteva mici probleme reparate. 13,55 lire – factură plătită pe 30 iulie.

Lewis fu dezamăgit, chiar dacă nu surprins. Morse părea să aibă o idee fixă în legătură cu Coleby. Poate că informațiile astea aveau să-l convingă să-i abandoneze pista? Puțin probabil, totuși. Sergentul traversă strada, îndreptându-se spre chioșcul de ziare, și cumpără ziarul de seară. Un paragraf din dreapta-jos a primei pagini îi atrase privirea:

CRIMA DE LA WOODSTOCK

Deznodământul se apropie

După investigații intense, poliția este sigură că ucigașul Sylviei Kaye, găsită violată și asasinată în curtea lui Black Prince, în Woodstock, în seara de 29 septembrie, va fi găsit în curând. Inspectorul-șef Morse de la Poliția Văii Tamisei, care conduce ancheta, a declarat astăzi că mai mulți martori-cheie și-au făcut deja apariția și el crede că este doar o chestiune de timp până când vinovatul va fi adus în fața justiției.

Lewis se gândi că era o farsă.

•

Dacă ar fi fost întrebat ce nu va lua niciodată cu el pe o insulă pustie, conducătorul atât de sigur pe sine al anchetei crimei ar fi răspuns „Ședințele". Ședința convocată joi după-amiaza pentru evaluarea pensiilor, a promoțiilor și a numirilor în funcții se întinse la nesfârșit, ca un deșert arid. Singura lui contribuție pe tot parcursul ei fu o recomandare pentru polițistul McPherson. Păru o scuză pertinentă care să-i contrapuncteze mutenia obișnuită și caustică. În sfârșit, ședința se termină la 17.05 minute, iar el căscă pe tot drumul înapoi

până la birou, unde-l găsi pe Lewis citind despre perspectivele meciului dintre Oxford United și Blackpool din sâmbăta următoare.

— Ați văzut-o pe asta, domnule?

Lewis îi întinse ziarul și arătă paragraful care prevestea ziua judecății pentru ucigașul de la Woodstock.

Morse citi articolul cu chip inexpresiv, doar obosit.

— Reporterii ăștia chiar au obiceiul să deformeze declarațiile, nu-i așa?

•

Și ziua lui Sue Widdowson trecu lent și îngrozitor. Își dorise cu disperare să mai vorbească odată cu Morse în seara trecută. Cine știe ce i-ar fi mărturisit? Oare telefonul lui era defect? Dar în lumina rece a dimineții, își dăduse seama cât de prostesc ar fi fost gestul. Sâmbăta asta, David venea să-și petreacă weekendul cu ea, iar Sue urma să-l aștepte în stație, la ora obișnuită de sosire. Scumpul de David! Primise încă o scrisoare de la el chiar în dimineața aceea. Era extrem de amabil și îi era tare drag. Dar… Nu! Pur și simplu, *trebuia* să înceteze să se mai gândească la Morse. Iar asta fusese aproape imposibil. Sandra îi pusese o grămadă de întrebări, iar doctorul Eyres o bătuse pe fund într-un mod mult prea intim și ea se simțise înfiorător de nefericită.

•

Doamna Amy Sanders era îngrijorată în privința fiului ei, care părea apatic și fără vlagă de vreo săptămână. În trecut, își mai luase câte o zi liberă sau două de la muncă, iar ea trebuise să-l acopere, descriindu-le domnilor Chalkley simptomele unei maladii fictive care îl afecta temporar pe dragul ei copil. Însă azi era cu adevărat îngrijorată. Lui John îi fusese rău de două ori în timpul nopții, iar când se dusese să-l vadă la ora 7, îl găsise zăcând în pat, tremurând și transpirat. Nu mâncase nimic toată ziua și, în pofida dorințelor lui, ea sunase la cabinetul medical la ora 17. Nu, spusese doamna Sanders, nu credea că era vorba de o urgență, dar ar fi fost extrem de recunoscătoare dacă un doctor putea să facă o vizită cât mai curând.

Soneria se auzi la 19.30 și doamna Sanders deschise ușa, pomenindu-se față în față cu un bărbat pe care nu-l văzuse niciodată până atunci. Medicii se schimbau năucitor de frecvent zilele astea.

— Aici locuiește domnul John Sanders?

— Da. Intrați, domnule doctor, mă bucur că ați putut să-mi faceți o vizită.

— Mă tem că nu sunt doctor. Sunt inspector de poliție.

•

La ora 20.30, proprietarul hotelului Bell de pe Chipping Norton preluă sarcina de a face rezervări. Consultă registrul și ridică din nou receptorul.

— Pentru noaptea de mâine și cea de sâmbătă, ați spus?

— Da.

— Cred că putem rezolva fără probleme, domnule. Cameră dublă. Doriți și baie privată?

— Ar fi excelent. Și un pat dublu, dacă aveți posibilitatea. Se pare că nu ne descurcăm prea bine cu paturi separate.

— Da, putem să vă oferim așa ceva.

— Mă tem că nu voi avea timp să vă confirm în scris.

— Nu vă faceți griji în privința asta, domnule. Am nevoie doar de numele și de adresa dumneavoastră.

— Domnul și doamna John Brown, Hill Top, Eaglesfield, Bristol.

— Am reținu t.

— Perfect. Soția mea și cu mine așteptăm cu nerăbdare să vă cunoaștem. Vom ajunge acolo pe la ora cinci.

— Sperăm să vă simțiți bine la noi, domnule.

Proprietarul puse receptorul în furcă și-și notă numele domnului și doamnei Brown în registrul de rezervări. Odată, soția lui numărase toți John Brown care se cazaseră la Bell; pe perioada unei singure luni, fuseseră șapte. Nu era însă treaba lui să-și bage nasul în treburile astea. Oricum, bărbatul de la telefon păruse politicos și educat. Avea și o voce plăcută, cu accent de West Country, asemănător cu al lui. Și, cu siguranță, pe undeva există și unul sau doi John Brown adevărați.

CAPITOLUL 20

Vineri, 15 octombrie, dimineața

În dimineața de vineri, Morse se trezi târziu. *The Times* îl aștepta deja pe podeaua holului, iar o scrisoare răsărea din cutia poștală. Era o factură de la Barkers – 9,25 lire. O îndesă, alături de câteva documente similare, după ceasul de pe polița șemineului.

Mașina începu să toarcă de la prima cheie. Avea bastoanele pe bancheta din spate și decise să dea o fugă până la spitalul Radcliffe, înainte să se ducă la birou. În timp ce pătrundea în șirul interminabil de mașini de pe Woodstock Road, care se târa cu răbdare, se gândi cum să acționeze. Bineînțeles, putea s-o întâlnească absolut întâmplător – așa cum se întâmplase și data trecută – sau putea s-o convoace. Dar, oare, ea și-ar fi dorit asta? Inspectorul nu voia decât s-o *vadă* din nou și – la dracu'! – ea avea să fie acolo. Ce putea fi mai firesc? O visase pe Sue în noaptea precedentă, dar într-un mod vag, indefinit, care o lăsase în antecamera minții lui. Oare *ea* fusese cea care telefonase miercuri seara?

Ieși din trafic și intră în curtea spitalului Radcliffe, parcă pe o linie dublă galbenă, îl abordă pe sanitarul cel mai apropiat, îi înmână bastoanele și bonul ce-i fusese eliberat când le primise și-i spuse să se ocupe de restituirea lor. Poliția!

Drumul fu liber după ce ieși din Oxford, iar Morse se blestemă sălbatic, din două în două minute. Ar fi trebuit să intre în clădire – fusese un prost bătut în cap!

În străfundul sufletului știa că nu era un prost bătut în cap, dar asta nu-l ajuta prea mult.

Lewis îl aștepta.

— Ce avem în program, domnule?

— M-am gândit să facem o plimbare cu autobuzul ceva mai târziu.

Aha! Nu era treaba lui să se intereseze asupra motivului.

— Da, m-am gândit să mergem împreună la Woodstock cu autobuzul. Ce zici de asta?

— S-a stricat din nou mașina?

— Nu, merge ca un vis, așa cum și trebuie. Azi dimineață mi-a venit factura pentru afurisita aia de baterie. Ia ghici cât!

— Șase-șapte lire.

— Nouă lire și douăzeci și cinci!

Lewis strâmbă din nas.

— Ar fi fost mai ieftin, dacă v-ați fi dus la tipii ăia care vând cauciucuri și baterii în Hardington. Ei nu iau nimic pe manoperă și mi s-au părut întotdeauna foarte buni.

— Vorbești de parcă ai avea probleme permanent cu mașina.

— Nu chiar, însă am avut câteva pene în ultima vreme.

— Iar tu nu poți schimba o roată de unul singur.

— Ba da, bineînțeles că pot. Nu sunt vreo bătrână, totuși trebuie să am o roată de rezervă.

Morse nu-l mai asculta. Simți fiorul familiar al sângelui care-i îngheța în brațe.

— Sergent, ești un geniu. Dă-mi și mie cartea de telefoane. Paginile galbene… Ia te uită – doar două numere. Pe care să-l încercăm mai întâi?

— Ce ziceți de primul, domnule?

Câteva secunde mai târziu, Morse vorbea cu Cowley – Servicii de anvelope și baterii.

— Bună ziua, suntem de la poliție. Vrem să discutăm cu patronul. Urgent. Îi făcu cu ochiul lui Lewis. Bună ziua. Sunt inspectorul-șef Morse de la secția Valea Tamisei… Nu, nu, nimic de felul ăsta… Vreau să vă uitați în registre pentru săptămâna care a început pe 27 septembrie… Da. Vreau să știu dacă ați furnizat o baterie sau ați vulcanizat un cauciuc unei domnișoare Jennifer Coleby. C-O-L-E-B-Y. Da. S-ar fi putut întâmpla în orice zi – poate miercuri sau joi. Mă

sunați înapoi? Vă rog s-o faceți cât mai repede. E foarte urgent. Bine. Aveți numărul meu de telefon? Excelent. Sănătate!

Apelă al doilea număr și repetă povestea. Lewis răsfoi dosarul Sylviei Kaye, care stătea deschis pe birou. Studie fotografiile mari, lucioase, alb-negru și cu contururi uimitor de clare. Se uită din nou la imaginile Sylviei Kaye, care zăcuse în seara aceea în curtea lui Black Prince. Fusese cu adevărat frumoasă, își spuse sergentul. Bluza albă fusese sfâșiată brutal în stânga și numai ultimii patru nasturi de jos rămăseseră încheiați. Sânul stâng era dezvăluit complet, amintind de una dintre fotografiile provocatoare ale modelelor din revistele cu fete dezbrăcate. Aproape că putea fi o experiență erotică – să te uiți la fotografiile acestea –, dar Lewis își aminti de ceafa capului blond și de craniul sfărâmat cu cruzime. Se gândi la propria-i fiică mult-iubită – avea treisprezece ani acum și începea să capete forme… Dumnezeule, în ce lume să dai naștere copiilor tăi! Speră și se rugă ca ea să aibă o soartă bună și simți nevoia profundă și arzătoare să-l găsească pe cel care o ucisese pe Sylvia Kaye.

Morse terminase.

— Mă puteți pune și pe mine în temă cu noutățile, domnule?

Inspectorul se lăsă în spate pe scaun și se gândi câteva minute.

— Presupun că ar fi trebuit să-ți spun de mai devreme, dar nu puteam fi sigur de fapt, nu pot fi sigur nici acum – despre unul sau două lucruri. Destul de evident, de la bun început mi s-a părut că am o idee limpede asupra imaginii generale. Am presupus că fusese în felul următor. Două fete au dorit să facă autostopul spre Woodstock, iar noi aveam dovezi destul de substanțiale că ele au fost luate de o mașină – *ambele*.

Lewis aprobă din cap.

— Nici șoferul și nici cealaltă fată nu și-au dezvăluit până acum identitatea. Întrebarea pe care mi-am pus-o este „de ce?”. De ce au dorit ambii să păstreze tăcerea? Pentru *unul* dintre ei existau motive destul de clare să-și țină gura, dar de ce amândoi? Mi se părea neverosimil ca acei doi oameni să fie complici în crimă. Și atunci? Ce ne rămâne? Posibilitatea foarte clară, cum mi se pare mie, ca acei doi oameni să se cunoască între ei. Dar, cumva, asta nu mi se părea îndeajuns de concludent. Majoritatea oamenilor nu ascund dovezi și, în mod sigur, nu înșiră minciuni sofisticate, doar pentru că se cunosc unul pe celălalt. Dar dacă între aceștia doi există vreun motiv vinovat, care îi determină să-și dorească să păstreze într-adevăr tăcerea? Și dacă acel motiv vinovat constă în faptul că se cunosc unul pe celălalt *prea* bine? Și dacă ei – ca să evităm orice urmă de subtilitate în această privință – au o relație unul cu celălalt? Situația nu-i atât de comodă din punctul lor de vedere, nu-i așa? Cu o crimă pe fundal, nu-i deloc comodă.

Lewis își dori ca inspectorul să poată ajunge la subiect.

— Dar hai să ne întoarcem puțin. Aparent, dovezile noastre sugerau, literal, că întâlnirea dintre cele două fete și șoferul mașinii fusese pur întâmplătoare: mărturia doamnei Jarman era destul de limpede în această privință. După nenumărate complicații inutile, am descoperit cine a fost șoferul mașinii roșii: Crowther. În declarația sa, el recunoaște că are o relație cu altă femeie și că destinația acelor excursii extraconjugale era parcul palatului Blenheim. Mai departe, bazându-ne în continuare pe mărturia lui, urma să-și întâlnească aleasa inimii în seara de miercuri, 29 septembrie. În punctul ăsta, o să emit o ipoteză: dacă iubita lui era una dintre fetele pe care le-a luat la autostop?

— Dar… începu Lewis.

— Nu mă întrerupe! A fost oare Sylvia Kaye iubita lui? Nu cred. Știm că domnul John Sanders avea o întâlnire, oricât de nesigură, cu Sylvia în seara de 29. Asta nu demonstrează nimic, dar Sylvia este, oricum, opțiunea mai puțin verosimilă dintre cele două. Așadar… am rămas cu cealaltă călătoare a noastră – domnișoara sau doamna X. Din mărturia doamnei Jarman este evident că domnișoara X. părea nerăbdătoare și emoționată, iar eu cred că nimeni nu are de ce să fie nerăbdător și emoționat în privința unui drum la Woodstock, decât dacă are o întâlnire, mai exact, o întâlnire foarte importantă, fără prea mult timp de pierdut. Crowther ne-a spus că avea la dispoziție cel mult o oră sau așa ceva, ții minte?

— Dar…

Lewis se răzgândi.

— Tot din spusele doamnei Jarman am aflat că Sylvia o cunoștea pe cealaltă fată. A fost povestea aceea cu chicoteala de dimineață. Prin urmare, verificăm locul unde lucrează Sylvia și găsim o scrisoare incredibilă, destul de inexplicabilă, adresată lui Jennifer Coleby, care a devenit preferata mea la pariuri pentru postul de domnișoara X. Recunosc că această unică dovadă – scrisoarea – nu e concludentă, dar merită să ținem cont de ea. Jennifer a noastră este o fată deșteaptă. Are două bețe pe care ni le poate băga în roate. Primul: se pare că n-a fost în parcul Blenheim, ci într-un pub din partea asta a Woodstockului; al doilea – care m-a îngrijorat cu adevărat și încă mă îngrijorează – de ce a trebuit ea să ia autobuzul spre Woodstock sau să facă autostopul, dacă are mașină? Pentru că, așa cum știm, are. Mi se pare un contraargument fatal. Dar oare este? Mașina mea a refuzat să pornească miercuri dimineață pentru că bateria era descărcată. *Tu* însuți mi-ai spus că ai avut recent câteva pene și ai adăugat că ai putut să le repari. Ai zis că nu ești vreo bătrână. Nici Jennifer Coleby nu este vreo bătrână… totuși este *femeie*. Ce ar face ea, dacă mașina nu-i pornește? Ar suna la service. Asta era destul de evident și de aceea ai

fost și tu la Barkers, unde n-ai obținut niciun rezultat. Azi dimineață, mi s-a părut totuși că întrevăd lumina de la capătul tunelului. Eu aveam o factură pentru bateria de la mașină, iar tu i-ai menționat pe băieții ăștia de la anvelope și baterii. Adevărata întrebare este *când* a descoperit Jennifer că mașina nu-i funcționa? Sigur nu înainte de a ajunge acasă de la muncă, pe la 17.30. Puține service-uri mai fac mare lucru la o oră ca aceea, deoarece personalul a plecat deja acasă, dar băieții tăi de la anvelope și baterii nu cred că țin cont de programul aprobat de sindicate, iar ei sunt demni de verificat. Trebuie să presupun că Jennifer n-a putut convinge pe nimeni să-i repare mașina în seara aceea – nu pentru că n-ar fi putut s-o facă, ci pentru că *n-ar fi putut s-o facă* la timp. Poate că ea n-a descoperit problema până la 18.15 sau 18.30. Dar cred că a încercat să determine pe cineva să i-o repare și n-a reușit. Ei bine, ce era să facă? Evident, putea să ia autobuzul. Până atunci, n-a fost niciodată silită să ia autobuzul, dar a văzut destul de des autobuzele care mergeau spre Woodstock și de aceea cred că Jennifer a fost fata care a fost văzută la Linia 5 în seara când a fost omorâtă Sylvia. Ea s-a întâlnit cu o parteneră de drum nerăbdătoare, Sylvia, și cele două au decis să facă autostopul. Au trecut pe lângă giratoriu, iar o mașină s-a oprit: Crowther. Nu-i cine știe ce coincidență, de acord? Și el trebuie să ajungă la Woodstock, și el trebuie să fie acolo aproximativ la aceeași oră ca Jennifer. Nu știu dacă și-a dat seama că este ea; se făcuse destul de întuneric. Presupun că da.

Morse se opri.

— Și ce credeți că s-a întâmplat după aceea, domnule?

— Crowther ne-a povestit ce s-a întâmplat pe parcursul drumului.

— Îl credeți?

Inspectorul tăcu îngândurat și nu răspunse imediat. Telefonul sună.

— Nu, spuse Morse. Nu-l cred.

Lewis îl urmări cu privirea. Nu putea auzi vorbele rostite la capătul celălalt al firului. Morse asculta impasibil.

— Mulțumesc foarte mult, spuse el în cele din urmă. La ce oră ar fi fost posibil să ajungeți? În regulă. Mulțumesc.

Puse receptorul în furcă, iar Lewis îl privi nerăbdător.

— Ei bine, domnule?

— Ți-am spus. Ești un geniu.

— Mașina ei a fost *defectă*?

Morse încuviință din cap.

— Domnișoara Jennifer a sunat la Cowley la 18.15, miercuri 29 septembrie. A spus că avea o urgență – o roată din față complet dezumflată. Ei n-aveau cum să ajungă acolo până la șapte, iar ea a spus că era prea târziu.

— Facem progrese, domnule.

— Într-adevăr. Ce zici acum de mica noastră călătorie cu autobuzul?

•

Cei doi se urcară în autobuzul 4A spre Woodstock, de la ora 11.35. Era pe jumătate gol, iar ei se așezară pe locurile din față la etaj. Morse era tăcut și Lewis medita asupra noutăților stupefiante din cadrul anchetei. Autobuzul prinse o viteză acceptabilă și opri doar de patru ori înainte să ajungă la Woodstock. La a treia oprire, Morse îi trase sergentului un ghiont în coaste, iar Lewis aruncă o privire pe geam afară. Autobuzul oprise într-o stație chiar înainte de Begbroke, în dreptul unei case mari, cu acoperiș de stuf, cu grădina împânzită cu mese și scaune așezate sub umbrele cu dungi viu colorate; sergentul lăsă mult capul în jos până la marginea inferioară a ferestrei laterale, ca să vadă numele hanului, și citi cele două cuvinte: Golden Rose.

— Interesant? spuse Morse.

— Foarte, ripostă Lewis.

Se gândise că era cazul să spună și el ceva.

Coborâră la Woodstock și Morse o luă înainte.

— Ești pregătit de o halbă, sergent?

Intrară în barul de cocktailuri din Black Prince.

— Bună dimineața, doamnă McFee. Nu vă mai aduceți aminte de mine, presupun.

— Ba îmi aduc aminte foarte bine de dumneavoastră, domnule inspector.

— Ce memorie, spuse Morse.

— Cu ce vă pot servi, domnilor?

În mod evident, nu era amuzată.

— Două halbe din cea mai bună ale, vă rugăm.

— Ați venit cu treburi oficiale?

Antipatia ei față de comportamentul lui Morse nu era atât de puternică încât să-i estompeze curiozitatea înnăscută.

— Nu, nu. Doar o vizită prietenească, să mă mai uit o dată la dumneavoastră.

Era într-o dispoziție bună în dimineața asta, își spuse Lewis.

— Am văzut din ziar că sperați să… bâjbâi ea după cuvinte.

— Facem progrese, nu-i așa, sergent?

— O, da, spuse Lewis.

Până la urmă și el era la fel de implicat în investigațiile acelea intense.

— Oamenii ăștia nu vă dau niciodată câteva ore libere? întrebă Morse.

— Ah, sunt foarte buni, sincer.

Femeia începea să se îmblânzească puțin în privința lui; era întotdeauna drăguț să i se readucă aminte cât de mult muncește.

— De fapt, sunt liberă în seara asta, plus sâmbătă și duminică.
— Unde ne ducem? întrebă Morse.
Doamna McFee zâmbi cu o atitudine profesionistă.
— Unde propuneți, domnule inspector?
„Bravo ție, fata mea!" gândi Lewis.
Morse solicită meniul și-l studie destul de amănunțit.
— Cum e mâncarea aici? întrebă el.
— De ce n-o încercați?
Morse păru să mediteze asupra acestei posibilități, dar apoi întrebă dacă prin apropiere exista vreun chioșc bun de pește cu cartofi prăjiți. Nu exista. Mai mulți clienți intrară în bar, iar polițiștii plecară prin ieșirea laterală și se îndreptară spre curte. În dreapta lor, o mașină nu avea cele două roți din față. Sub ea, cu salopetă protectoare împotriva lubrifiantului și uleiului, proprietarul lui Black Prince mânuia o cheie de piulițe impresionantă, iar alături se afla trusa demontabilă cu unelte care găzduise atât de recent un levier lung și greu.

•

Neobservat de Morse și Lewis care plecau din clădire, un bărbat tânăr intră în bar și comandă o apă tonică. Din câte se părea, domnul John Sanders izbutise să-și revină îndeajuns după accesele de frisoane și se alăturase din nou vieții sociale din Woodstock, chiar dacă nu-și reluase încă serviciul la domnii Chalkley și Fiii.

•

Pe drumul de întoarcere, Morse se afundă în orarul autobuzelor din Midland Counties și o hartă a nordului Oxfordului. Din când în când, se uita la ceasul de la mână și făcea însemnări scurte în carnețel. Lui Lewis i se făcuse foame. Regreta absența chioșcului de pește și cartofi prăjiți.

CAPITOLUL 21

Vineri, 15 octombrie, după-amiaza

La ora 15.30, pe biroul lui Morse sosi „din partea directorului" un plic voluminos, cu eticheta „confidențial". În mod clar, directorul făcuse o treabă minuțioasă și aprofundată. În colegiul Lonsdale existau nouăzeci și trei de mașini de scris. Majoritatea aparțineau colegiului și ajunseseră, prin diverse moduri, în camerele angajaților; iar douăzeci și ceva erau obiecte personale ale personalului colegiului. Nouăzeci și trei de foi de hârtie, numerotate, erau aranjate impecabil sub un clips metalic. Alte două foi, capsate laolaltă, ofereau explicații pentru mostrele dactilografiate și, destul de previzibil, mașina de scris a

directorului fusese desemnată cu numărul 1. Morse frunzări foile. Urma să fie o muncă mai consistentă decât crezuse și-i sună pe băieții de la laborator. Află că va dura vreo oră.

Lewis își petrecuse marea parte a după-amiezii dactilografiindu-și rapoartele și nu reveni în biroul lui Morse mai devreme de ora 16.15.

— Sperai să ai weekendul liber, sergent?

— Nu dacă aveți nevoie de mine pentru ceva anume, domnule.

— Mă tem că avem destul de multă muncă. Cred că a sosit timpul unei confruntări, ce zici?

— Confruntare?

— Da. O confruntare mică și blândă între o anumită domnișoară Coleby și un anumit domn Crowther. Ce părere ai?

— Ar putea limpezi cât de cât apele.

— Exact. Crezi că șandramaua ar putea produce patru cești de cafea, mâine dimineață?

— Vreți să vă însoțesc?

— Suntem o echipă, Lewis, fiule, ți-am mai spus asta.

Morse sună la Town and Gown și-l ceru la telefon pe domnul Palmer.

— Cine-l caută?

Era micuța și ceremonioasa Judith.

— Domnul Cod, răspunse Morse.

— Stați pe fir, vă rog, domnule Cod… vă fac legătura.

— Nu cred că v-am înțeles foarte bine numele, domnule. Aici Palmer.

— Morse. Inspectorul Morse.

Ce fată proastă!

— Aș dori să schimb câteva cuvinte cu domnișoara Coleby. Confidențial. Mă întreb dacă…

Palmer îl întrerupse:

— Îmi pare teribil de rău, domnule inspector, dar nu-i aici în după-amiaza asta. A vrut să-și petreacă un weekend lung la Londra și… ei bine, oferim din când în când un pic de ăăă… flexibilitate, mă înțelegeți. Uneori ajută la funcționarea ăăă… lină a…

— Londra ați spus?

— Da. Mi-a zis că se duce să-și petreacă weekendul cu câțiva prieteni. A luat trenul de la amiază.

— A lăsat cumva o adresă?

— Îmi pare rău. Nu cred că a făcut asta. Aș putea încerca să… ăăă…

— Nu, nu vă deranjați.

— Vreți să-i transmit un mesaj?

— Nu. O să iau legătura cu ea când se întoarce. (Poate că o va vedea din nou pe Sue.) Apropo, când se întoarce?

— Nu știu exact. Duminică seara, presupun.

— În regulă. Vă mulțumesc.

— Îmi pare rău că n-am putut fi…

— Nu este vina dumneavoastră.

Morse închise telefonul cu mai puțină curtoazie decât ar fi fost normal.

— Una dintre păsările noastre a zburat, Lewis.

Își îndreptă apoi atenția spre Bernard Crowther și decise să încerce întâi la colegiu.

— Cabina portarului.

— Puteți să-mi faceți legătura cu biroul domnului Crowther, vă rog?

— O clipă, domnule.

Morse bătu darabana pe masă cu degetele mâinii stângi. Haide!

— Mai sunteți la telefon, domnule?

— Da, sunt aici.

— Mă tem că nu răspunde, domnule.

— E oare în colegiu în după-amiaza asta?

— L-am văzut de dimineață, domnule. Numai un minut.

Trei minute mai târziu, Morse începu să se întrebe dacă nenorocitul ăla de portar pornise într-o plimbare agale în jurul curții.

— Mai sunteți la telefon, domnule?

— Da, deocamdată.

— E plecat pe durata weekendului, domnule, la un știu ce conferință.

— Și nu știți când urmează să se întoarcă?

— Îmi pare rău, domnule. Doriți să vă transfer la secretariatul colegiului?

— Nu, nu vă deranjați. O să revin mai târziu.

— Mulțumesc, domnule.

Morse ținu receptorul în mână câteva secunde, apoi îl așeză la loc cu multă grijă.

— Mă întreb… Mă întreb.

Părea pierdut în gânduri.

— Se pare că *ambele* noastre păsări și-au luat zborul, domnule.

— Mă întreb dacă conferința aceea are loc la Londra.

— Doar nu credeți că…?

— Nu știu ce să mai cred, spuse Morse.

Nu știu ce să mai creadă nici când, o jumătate de oră mai târziu, primi un telefon de la laborator. Lewis urmări reacțiile bizare ale inspectorului.

— Sunteți siguri…? Sunteți absolut siguri…? Da. Bine, multe mulțumiri. Le puteți aduce aici? Bine. Vă mulțumesc.

După ce închise, îl privi pe sergent și spuse:

— Lewis, vei avea parte de o surpriză.

— În legătură cu biletul?

— Da. În legătură cu biletul pe care cineva l-a scris domnișoarei care-și vizitează acum „câțiva prieteni” în Londra. Mi-au zis că au aflat a cui este mașina de scris.

— Și a cui este?

— Asta mă nedumerește. N-am auzit niciodată de el până acum! Este un anume domn Peter Newlove.

— Și cine-i domnul Peter Newlove?

— A sosit momentul să aflăm.

Sună la colegiul Lonsdale pentru a doua oară în acea după-amiază și-l găsi pe același portar lent, care prezida în cabina sa.

— Domnul Newlove, domnule? Nu, mă tem că nici el nu mai e în colegiu. Stați să verific în registru… Nu, domnule. E liber până luni. Vreți să-i transmit un mesaj? Nu? În regulă. O zi bună, domnule.

— Ei bine, cam asta ar fi, spuse Morse. *Toate* păsările noastre și-au luat zborul. Iar eu nu văd de ce am mai pierde timpul aici. Ce părere ai, sergent?

Lewis era de aceeași părere.

— Dă-mi voie doar să fac puțină ordine prin mizeria asta, spuse Morse.

Lewis adună într-un teanc hârtiile din jumătatea sa de masă – fotografiile Sylviei Kaye și desenele atent realizate ale curții lui Black Prince, completate cu însemnări făcute cu un scris mărunt, cu detalii despre tot ce se găsea în interior. Se uită din nou la prim-planurile fetei omorâte care zăcea pe jos, și simți un impuls patern, protector, să acopere goliciunea brutală a trupului ei frumos.

— Mi-ar plăcea să-l prind pe nemernicul care a făcut asta, murmură el.

— Ce-i acolo?

Inspectorul îi luă fotografiile din mână.

— Trebuie să fie un maniac sexual, nu vi se pare, domnule? Să-i smulgă hainele în halul ăsta și s-o lase așa, în văzul oricui și al tuturor. Dumnezeule, cât mi-aș dori să știu cine este!

— Ah, nu cred că-i foarte dificil să răspunzi la asta, spuse Morse.

Lewis se uită la el, nevenindu-i să creadă.

— Vreți să spuneți că dumneavoastră *știți?*

Morse încuviință încet din cap și încuie înapoi în fișet dosarul Sylviei Kaye.

PARTEA A III-A

În căutarea unui criminal

CAPITOLUL 22

Duminică, 17 octombrie

Duminică seara, Sue îl conduse pe David la trenul de Birmingham de la ora 19.13. Îi mărturisi cât de încântător fusese weekendul – și, într-adevăr, așa fusese. Sâmbăta, se duseseră la cinema, savuraseră o cină chinezească delicioasă și, în general, se bucuraseră de fiecare clipă petrecută împreună. Cea mai mare parte a zilei de duminică fuseseră la Headington, acasă la părinții lui David, niște oameni agreabili și cu inima caldă, îndeajuns de inteligenți încât să-i lase singuri pe cei doi îndrăgostiți în majoritatea zilei. Sperau să se căsătorească în cursul toamnei următoare, după ce David termina anul de cercetare postuniversitară în metalurgie de la Universitatea Warwick. El spera (pentru că fusese admis printre primii) să obțină un post de conferențiar, iar Sue îl încuraja; ar fi preferat să fie măritată cu un cadru universitar decât cu un chimist industrial sau orice altceva puteau deveni metalurgiștii. Se gândi că acesta era singurul amănunt legat de David pe care nu-l putea aproba din toată inima: opțiunea lui pentru metalurgie. Asta se datora probabil anilor ei de școală și dezgustului pe care îl simțise întotdeauna printre mirosurile și șpanul argintiu din atelierul de strungărie. Și mai era și problema cu *mâinile* oamenilor care lucrau cu metale – indiferent de insistența cu care erau frecate, ele căpătau un fel de murdărie infiltrată.

Trenul staționa câteva minute în stația din Oxford, iar Sue îl sărută pe David din tot sufletul, fără rețineri, în timp ce el se apleca pe fereastra compartimentului gol.

— A fost o plăcere să te reîntâlnesc, iubita mea, spuse tânărul.

— Da, a fost grozav.

— Te-ai simțit bine, nu-i așa?

— Bineînțeles. Sue râse cu voioșie. De ce Dumnezeu m-ai întrebat chestia asta?

David zâmbi.

— E plăcut să știu, atâta tot.

Se mai sărutară o dată, apoi Sue merse pe lângă vagon câțiva metri,

când trenul porni.

— Ne vedem peste două săptămâni. Nu uita să-mi scrii.

— N-o să uit, spuse Sue. La revedere.

Îi făcu semn cu mâna până când trenul se îndepărtă de peron și-l urmări șerpuind pe șine spre nord. Lumina roșie de pe ultimul vagon se legăna și-i făcea cu ochiul în întunericul tot mai profund.

Tânăra se întoarse agale, pe peron, trecu prin pasajul subteran și după aceea prin turnichetele din partea opusă. Își predă biletul de însoțitor al pasagerului și se întoarse spre Carfax. Aici trebui să aștepte o jumătate de oră până veni autobuzul 2, și se făcu ora 20 înainte să coboare în nordul Oxfordului. Traversă strada, apoi, cu capul plecat, merse pe Charlton Road și se gândi la evenimentele din ultimele două zile. N-avea cum să-i fi spus lui David despre seara de miercuri. Nu era nimic de spus până la urmă, nu-i așa? Fusese doar un păcat neînsemnat. Presupunea că toți oamenii din lumea asta își aveau momentele lor prostești – chiar și cei logodiți – și existau unele lucruri care, pur și simplu, nu puteau fi spuse. Nu pentru că David ar fi fost gelos; nu era absolut deloc genul ăla – David cel blând, cumpănit, echilibrat. Poate că n-ar fi deranjat-o ca el să fie puțin gelos. Dar știa, sau i se părea că știe, că nu era; Sue avea capacitatea de a detecta gelozia de la un kilometru. Se gândi la Morse. Fusese, într-adevăr, foarte îndrăzneață cu doctorul Eyres la hotelul Sheridan, iar Morse fusese gelos – o gelozie crâncenă, violentă. Adorase în secret să-i stârnească gelozia, până când… Ei bine, nu se va mai gândi la el… Dar nu plânsese niciodată din cauza lui David… Se întrebă dacă Morse o crezuse atunci când ea spusese că va plânge în noaptea aceea de miercuri, până va adormi. Spera că o crezuse, pentru că fusese adevărat. Iar făcea chestia asta: începea un gând cu David și ajungea la *el.* Probabil că Morse nu se mai gândise nicio clipă la ea… David! Acesta era bărbatul ei. Căsătorită cu David, va putea fi fericită, în sfârșit. Căsătoria. Un pas mare, așa spunea toată lumea. Acum ea avea douăzeci și trei de ani… Spera că Morse îi mai *devotase* măcar un singur gând… Uită-l!

Dar nu i se îngădui să-l uite. Când ajunse acasă, văzu Lancia în fața ușii. Inima începu să-i bată cu putere și un val de bucurie involuntară i se revărsă în sânge. Intră în casă și merse direct în living. El se afla acolo; era așezat și discuta cu Mary. Se ridică în picioare la intrarea lui Sue.

— Bună.

— Bună, spuse ea slab.

— De fapt, venisem să discut cu domnișoara Coleby, dar înțeleg că ea nu se va mai întoarce o vreme. Și atunci am purtat o conversație încântătoare cu Mary.

Mary, într-adevăr! Devoratoarea aia mică de bărbați, bondoacă și

pistruiată! De ce nu pleci, Mary? Mary, de ce nu ne lași singuri, măcar câteva minute? Te rog! Se simți înfricoșător de geloasă. Dar Mary părea foarte captivată de fermecătorul inspector și nu vădea niciun semn al vreunei predări iminente. Sue, care continua să-și poarte haina de vară, se așeză pe brațul unui fotoliu, încercând să controleze valul de disperare ce amenința s-o înghită. Se auzi spunând:

— Cred c-o să ia trenul de 20.15, care vine de la Paddington. Probabil că o să ajungă aici pe la zece.

Asta însemna două ore. Două ore lungi și late. Măcar dacă Mary ar pleca! El ar putea s-o invite în oraș, să bea ceva, și ar putea discuta. Dar valul o trecu din cap până-n picioare, iar ea ieși din cameră și o rupse la fugă în sus pe scări. Morse se ridică în timp ce Sue pleca și-i mulțumi lui Mary pentru ospitalitate. Apoi, pe când deschidea ușa de la intrare, se întoarse din nou spre ea. Poate s-o roage pe Sue să coboare pentru o secundă? Ar dori să discute puțin cu ea. Mary dispăru apoi la etaj și, slavă Domnului, eliberă terenul. Morse ieși pe aleea betonată, iar Sue apăru în cadrul ușii. Se opri acolo.

— Doreai să-mi spui ceva, inspectare?

— Care-i camera în care dormi?

Tânăra ieși și se opri alături lângă el. Brațul i se atinse de al lui în vreme ce îi indică fereastra aflată chiar deasupra ușii din față și Morse simți o durere spasmodică între tâmple. El nu era un bărbat înalt, iar Sue aproape că avea aceeași înălțime în pantofii cu tocuri foarte groase, de tip platformă, pe care-i purta. Ea își coborî brațul, iar mâinile li se atinseră într-un mod întâmplător, magnific. Lasă-ți mâna acolo, Sue. Las-o acolo, dragostea mea. Inspectorul simți tresărirea electrică a contactului și-și plimbă vârfurile degetelor de-a lungul încheieturii ei, blând și delicat.

— De ce vrei să știi asta?

Vocea ei era răgușită și întretăiată.

— Nu știu. Dacă o să trec pe stradă și o să văd lumină la fereastra ta, o să știu că tu ești acolo.

Sue nu mai putu să suporte. Își îndepărtă mâna și se întoarse.

— Ai venit s-o vezi pe Jennifer, de fapt?

— Da.

— Îi voi transmite, desigur – când apare.

Morse încuviință din cap.

— Crezi că are vreo legătură cu povestea din Woodstock, nu-i așa?

— Se poate.

Mai stătură așa, în tăcere, un minut. Sue purta o rochie fără mâneci și încerca să nu tremure.

— Ar fi mai bine să plec.

— Atunci, noapte bună.

— Noapte bună.

El se întoarse spre poartă și aproape că ajunse acolo, când se întoarse iar.

— Sue?

Ea stătea în pragul ușii.

— Da.

Morse porni înapoi.

— Ți-ar plăcea să mergem puțin la plimbare?

— Ah…

Nu reuși să spună mai mult. Își încolăci brațele în jurul lui, plânse de bucurie pe umărul lui și niciunul dintre ei nu auzi poarta de la intrare deschizându-se:

— Îmi permiteți, vă rog? spuse o voce clară, cu o pronunție impecabilă, și Jennifer Coleby trecu pe lângă ei și intră în casă.

•

Și ceilalți rătăcitori se întorceau. Bernard Crowther revenise de la Londra cu același tren ca Jennifer Coleby; dar călătoriseră în vagoane separate și nimeni dintre cei care i-ar fi văzut coborând pe peronul 2 nu ar fi putut nutri nici măcar cea mai vagă bănuială că cei doi erau conștienți unul de existența celuilalt.

•

Cam la aceeași oră, Peter Newlove își lua rămas-bun de la o fată radioasă, cu părul roșu, pe Church Street din Woodstock. Se mai sărutară odată cu entuziasm și cu un nesaț evident.

— Ținem legătura, Gaye.

— Așa să faci, și-ți mulțumesc încă o dată.

Fusese un weekend scump; de fapt, foarte scump. Dar, după părerea lui Peter Newlove, meritase aproape toți banii.

CAPITOLUL 23

Luni, 18 octombrie

Luni dimineață, Morse decise că, oricât de stânjenitor urma să fie, el avea o datorie. Și totuși o detesta! Sosise marele moment, deznodământul cazului (era perfect încrezător în privința asta), dar se simțea de parcă el însuși ar fi fost vinovatul. Lewis o aduse pe Jennifer Coleby cu propria lui mașină; Morse considera că putea s-o scutească de procedurile oficiale. Bernard Crowther spusese că va sosi singur cu automobilul său, dacă era în regulă. Da, era în regulă. Morse încercă să se gândească la abordările cele mai potrivite, dar concentrarea începuse să-i decadă întristător. Hotărî să lase lucrurile să decurgă de la sine.

Crowther sosi la 10.25, cu cinci minute mai devreme, iar Morse îi turnă cafea și-i puse câteva întrebări neprotocolare despre „conferință”.

— Ah. Chestiile obișnuite, știți cum e. O plictiseală infinită, spuse Crowther.

— Despre ce a fost vorba exact?

— Despre admiterile în universități. Dezbateri privind complicațiile legate de cerințele aferente. Să știți că nu suntem foarte populari în Consiliul Școlilor. Ei consideră că Oxfordul este ultimul bastion al elitismului academic, totuși presupun că aceasta este, într-adevăr…

Nu mai avu ocazia să detalieze. Lewis intră, însoțit de Jennifer Coleby, iar Crowther se ridică în picioare.

— Dumneavoastră vă cunoașteți unul pe celălalt? întrebă Morse.

În vocea lui nu exista nici urmă de cinism. În mod ciudat, sau cel puțin așa i se păru lui Morse, Jennifer și Crowther își strânseră mâna. Schimbară câte un „Bună dimineața!”, iar inspectorul, puțin încurcat, turnă încă două cafele.

— Așadar, *chiar* vă cunoașteți?

Tonul lui părea mai degrabă nesigur.

— Locuim destul de aproape unul de celălalt, nu-i așa, domnule Crowther?

— Da, așa e. Și v-am întâlnit adeseori în autobuz. Domnișoara Coleby, nu? Ați trecut pe la mine în calitate de susținător al SPCC[10].

Jennifer aprobă din cap.

Morse se ridică și oferi zaharnița celor din jur. Simțea că nu poate sta liniștit pe scaun.

În următoarele câteva minute, Lewis se simți obligat să se întrebe dacă inspectorul își pierduse complet controlul. Morse scoase o serie de „îîîmmm” și de „ăăă”, după care zise:

— Să fiu sincer cu dumneavoastră…

Apoi:

— Avem anumite motive să presupunem…

În cele din urmă izbuti să sugereze perechii de principali suspecți, pe un ton de parcă se pregătea să le ceară scuze, că era posibil ca ei doi să aibă o relație.

Jennifer aproape că izbucni în hohote de râs, iar Bernard zâmbi timid. El vorbi primul.

— Cu siguranță sunt foarte flatat, domnule inspector, și poate că-mi doresc foarte mult să *am* o relație secretă cu domnișoara Coleby. Dar mă tem că răspunsul este „nu”. Ce altceva mai doriți să știți?

— Domnișoara Coleby?

— Cred că am discutat cu domnul Crowther de două ori până acum – să-i cer câte o donație pentru SPCC. Uneori, îl întâlnesc în autobuzul care merge spre oraș – urcăm și coborâm la aceleași stații. Dar cred că

el merge frecvent la etaj, iar eu n-o fac niciodată. Urăsc mirosul de tutun.

Morse, care fuma a treia țigară, simți din nou că se pusese în cea mai proastă lumină în ochii ei. Se întoarse spre Crowther.

— Domnule, trebuie să vă pun o întrebare și vă rog să vă gândiți cu mare atenție înainte să răspundeți. De asemenea, să vă amintiți că vă aflați aici în legătură cu o crimă – asasinarea unei fete care a călătorit în mașina dumneavoastră.

Inspectorul remarcă expresia surprinsă de pe chipul lui Jennifer.

— În seara aceea, domnișoara Coleby a fost cealaltă pasageră pe care ați luat-o în mașină?

Bernard ripostă cu o promptitudine și o convingere care-l izbi dureros pe Morse.

— Nu, domnule inspector, nu a fost. Puteți fi absolut sigur în privința asta.

— Iar dumneavoastră, domnișoară Coleby, infirmați că ați fost cealaltă pasageră din mașina domnului Crowther?

— Da, infirm. Cu fermitate.

Morse își goli ceașca de cafea.

— Doriți să semnăm ceva, domnule inspector?

Pe chipul lui Jennifer apăruse un cinism profund. Morse clătină din cap.

— Nu, sergentul Lewis v-a consemnat spusele. Mai am o întrebare, totuși, domnișoară Coleby, dacă nu vă supărați. Îmi puteți da adresa prietenilor cu care v-ați petrecut timpul la Londra în acest weekend?

Jennifer scoase din poșetă un plic alb și scrise pe el o adresă din Lancaster Gardens. După ce se mai gândi puțin, adăugă și numărul de telefon și-i înmână plicul lui Morse.

— Mint amândoi! spuse inspectorul după plecarea lor.

Crowther trebuia să ajungă în centrul orașului și de aceea se oferise curtenitor s-o ducă până acolo cu mașina pe cealaltă suspectă. Morse se întrebă ce aveau să discute. Sergentul nu spusese nimic.

— M-ai auzit?

Morse era furios.

— Da, domnule.

— Am spus că sunt o pereche de mincinoși de mâna a-ntâia. MINCINOȘI.

Lewis rămase tăcut. Își zise în gând că inspectorul greșea; greșea teribil. Nici el nu era străin de interogatorii cu mincinoși, dar avea convingerea fermă că atât Crowther, cât și Coleby spuneau adevărul, pur și simplu.

Morse îl privi cu asprime.

— Haide! Dă-i drumul!

— La ce vă referiți, domnule?

— La ce mă refer? Știi la ce mă refer. Crezi că sunt al dracu' de dus cu pluta, nu-i așa? Crezi că-mi lipsește o doagă. Ești dispus să crezi tot ce spune restul lumii, dar nu mă crezi pe mine. Haide. Spune-mi! Vreau să știu.

Lewis era tulburat. Nu știa ce să spună, iar inspectorul își pierdea ultimele rămășițe ale autocontrolului, ochii îi străluceau și vocea îi devenea tot mai încrâncenată, letală.

— Haide. Spune-mi. Ai auzit ce ți-am zis: vreau să știu!

Sergentul îl privi și-i văzu înfrângerea amară din ochi. Își dori să fi putut îndrepta lucrurile, dar nu avea cum. Acestea fuseseră calitățile sale care îl determinaseră pe Morse să-l îndrăgească de la bun început: sinceritatea înnăscută și integritatea.

— Cred că greșiți, domnule.

Îi luase mult s-o spună, dar o spusese, și ar fi meritat o reacție mai bună decât riposta crudă a lui Morse:

— Crezi că greșesc? Ei bine, vreau să-ți spun ceva, Lewis. Dacă cineva greșește aici, nu eu sunt acela – ci *tu.* Poți să-nțelegi asta? TU, nu eu. Dacă nu dispui de atâta minte, încât să vezi că astea două broaște râioase *mint,* mint să-și salveze pielea, n-ar trebui să lucrezi la cazul ăsta. M-ai auzit? *N-ar trebui să lucrezi la cazul ăsta.*

Lewis se simți profund rănit; dar nu pentru sine însuși.

— Poate că ar trebui să aveți pe altcineva cu dumneavoastră, domnule. În acest caz, vreau să spun.

— Poate că ai dreptate.

Morse începuse să se calmeze, iar Lewis o simțea.

— Mai e și bărbatul acela Newlove, domnule. N-ar trebui să…

— Newlove? Cine dracu-i ăsta?

Lewis spusese un lucru nepotrivit, iar furia și frustrarea latentă a lui Morse izbucniră din nou, și nu se mai calmară.

— Newlove? N-am auzit de afurisitul ăsta până acum, în regulă – are o mașină de scris. Ăsta nu-i un păcat, nu-i așa? Nu el a scris scrisoarea aia, ci CROWTHER A FĂCUT-O. Iar dacă nu sesizezi asta, probabil că ești orb ca o cârtiță!

— Dar nu credeți…

— Hai, cară-te, Lewis. Mă plictisești.

— Asta înseamnă că nu mai particip la anchetarea cazului, domnule?

— Nu știu. Nu-mi pasă. Pur și simplu, cară-te și lasă-mă-n pace.

Lewis plecă și-l lăsă singur.

Telefonul sună câteva minute mai târziu. Morse ridică receptorul și-și goli mintea de orice altceva.

— Nu sunt aici, pufni el, am plecat acasă.

Trânti receptorul și se așeză, frământându-se teribil în interior. O uitase până și pe Sue. Ultimul castel se prăbușise în cele din urmă.

Deși rezistase atât de mult potopului, acum nu mai era decât o grămăjoară turtită, informă, de nisip. Dar, exact în clipa în care acesta cădea, o explicație stranie îi răsări în minte. Se ridică de pe scaunul de piele, se duse la fișet și scoase dosarul Sylviei Kaye. Îl deschise de la început și citi până după-amiază, târziu, când umbrele se întinseră peste toată încăperea, iar lui îi fu greu să mai descifreze cuvintele. O idee nouă și înfiorătoare se năștea în adâncurile minții lui chinuite.

•

Știrea dramatică sosi la ora 19.15. Margaret Crowther se sinucisese.

CAPITOLUL 24

Luni, 18 octombrie

După ce o lăsă pe Jennifer Coleby pe High Street, Bernard Crowther fu îndeajuns de norocos încât să găsească un spațiu de parcare pe Bear Lane. Nici măcar profesorilor nu li se mai permitea acum să parcheze în fața colegiului. Luă prânzul în Sala Seniorilor și-și petrecu după-amiaza și primele ore ale serii lucrând. Ambii copii erau plecați pentru o săptămână într-o tabără școlară, în Whitham Woods, aflat în apropiere. Cu astfel de ocazii, tradiția era ca părinții să-și viziteze copiii într-o seară din timpul săptămânii, dar frații Crowther le spuseseră părinților lor să nu se deranjeze; și asta fusese tot. Cel puțin, urma să fie o șansă pentru Bernard și Margaret să aibă parte de câteva mese decente, în locul inevitabililor cartofi prăjiți și al sosului de roșii cu orice.

Bernard plecă de la colegiu la ora 18.20. Străzile începeau să se elibereze din nou, iar el putu circula liber până acasă. Deschise ușa cu cheia și-și agăță haina în cuier. Un miros ciudat. Gaz?

— Margaret?

Își lăsă servieta în camera de zi.

— Margaret?

Se duse până la bucătărie și găsi ușa încuiată.

— Margaret!

Încercă să forțeze clanța ușii de la bucătărie, dar aceasta fusese zăvorâtă din partea opusă. Bătu cu pumnii în ușă.

— Margaret! Margaret! Ești înăuntru?

Acum simțea mai clar mirosul de gaz. Gura i se usca complet și în voce se auzi o panică teribilă:

— MARGARET!

Ieși în goană prin ușa din față, apoi prin poarta laterală și încercă ușa din spate. Era încuiată. Începu să scâncească, precum un copil.

Aruncă o privire în bucătărie, prin fereastra mare de deasupra chiuvetei. Lumina era aprinsă și, pentru o fracțiune de secundă, ultimul licăr de speranță se aprinse, sclipi, apoi se stinse. Imaginea suprarealistă care i se înfățișă era atât de ireală și neverosimilă, încât i se imprimă pe retină ca un tablou fără sens – un peisaj lipsit de importanță –, un model făurit din ceară, cu ochi strălucitori și culori sclipitoare, cu un zâmbet fix și încremenit. Oare ce făcea, întinsă așa pe podea? Curăța cuptorul?

Bernard ridică o cărămidă de pe jos, sparse un ochi al ferestrei și-și tăie adânc degetele când băgă mâna prin spărtură, căutând cârligul, pentru a deschide fereastra din interior. Mirosul dezgustător de gaz îl izbi cu un impact aproape fizic și trecură câteva secunde înainte ca, ținându-și batista la nas, să se cațăre stângaci pe pervaz, să intre și să oprească gazul. Capul lui Margaret se afla în interiorul cuptorului, sprijinit de o pernă moale și roșie. Într-un mod năuc, irațional, bărbatul își spuse că ar trebui să pună perna înapoi la locul ei obișnuit: era de pe canapeaua din camera de zi. Își privi cu ochi șocați tăieturile neregulate de pe mâini și le tamponă mecanic cu batista. Văzu banda adezivă maronie care acoperea spațiile de la marginile ușii și de la glafurile ferestrelor; observă că Margaret tăiase capetele la fel de drept, cum o făcea întotdeauna când împacheta cadourile, la aniversările copiilor. Copiii! Slavă Domnului, erau plecați! Văzu foarfecă pe raftul laminat de deasupra mașinii de spălat și, ca un automat, o luă și o puse în sertar. Mirosul era în continuare cumplit de respingător, iar el simți cum voma îi urcă în gât. Oroarea întregii scene i se infiltra acum treptat în minte, ca o baltă de cerneală într-o sugativă. Își dădu seama că ea murise.

Descuie ușa bucătăriei, ridică receptorul telefonului din hol și, cu o voce stupefiată, de om care nu înțelegea nimic, ceru legătura cu poliția. O scrisoare adresată lui se afla lângă cartea de telefoane. O ridică, o băgă în buzunarul de la piept și reveni în bucătărie.

Zece minute mai târziu, poliția îl găsi acolo, așezat pe podea lângă soția sa, cu mâna pe părul ei, cu ochii pustii și fără expresie. Nu reacționase la țârâitul strident al soneriei de la ușa principală.

•

Morse sosi cu câteva minute după echipajul de poliție și ambulanță. Fusese chemat de inspectorul Bell de la poliția din Oxford; Crowther insistase în privința aceea. Cei doi inspectori se întâlniseră de câteva ori în trecut, iar acum, rămaseră în hol, discutând cu glasuri scăzute. Bernard fusese îndepărtat din bucătărie, fără să opună rezistență, de un medic legist, și stătea în camera de zi, cu capul în palme. Nu părea conștient de ceea ce se întâmpla sau se vorbea în jurul său, însă păru să reînvie la viață, când Morse intră în încăpere.

— Bună ziua, domnule inspector.

Morse își puse mâna pe umărul lui, dar nu-i trecu prin minte nimic care putea fi de folos. Nimic nu l-ar fi putut ajuta pe conferențiar.

— A lăsat asta, domnule inspector.

Bernard băgă mâna în buzunarul de la piept și scoase scrisoarea nedesfăcută.

— E pentru dumneavoastră, domnule, vi se adresează. Nu e pentru mine, spuse Morse cu blândețe.

— Știu. Dar citiți-o. Eu nu pot.

Își lăsă din nou capul în palme și suspină încetișor.

Inspectorul aruncă o privire întrebătoare spre colegul său. Bell încuviință din cap și Morse deschise cu grijă scrisoarea.

„Dragă Bernard,

Când o să citești aceste rânduri, eu voi fi moartă. Știu ce va însemna asta pentru tine și pentru copii, iar ăsta-i singurul lucru care m-a împiedicat să n-o fac mai devreme… dar nu mai pot suporta această viață. Mi se pare foarte greu să-mi găsesc cuvintele, dar vreau să știi că nu-i vina ta. N-am fost pentru tine tot ce ar fi trebuit să fie o soție pentru soțul ei și am fost un eșec lamentabil în calitate de mamă; totul s-a acumulat și acum tânjesc după odihnă și pace, într-un loc cât mai departe. Pur și simplu, nu mai rezist. Îmi dau seama cât sunt de egoistă și știu că nu fac decât să fug de toate, dar o să înnebunesc dacă nu scap. Trebuie să evadez, nu am curajul să mai înfrunt totul.

Pe biroul tău, o să găsești socotelile casei. Toate facturile sunt achitate, mai puțin a domnului Anderson pentru curățarea merilor de uscături. Îi datorăm cinci lire, dar nu i-am putut găsi adresa.

Mă gândesc la vremurile de altă dată, când am fost atât de fericiți. Nimeni nu ni le poate lua. Ai grijă de copii. E vina mea, nu a lor. Mă rog cerului să nu ai o părere prea proastă despre mine și să mă poți ierta.

Margaret”.

Nu avea să fie o mare consolare, dar Crowther trebuia să se confrunte cu ea într-o bună zi.

— Vă rog s-o citiți, domnule.

Bernard o citi, dar nu-și dezvălui nicio emoție. Disperarea lui nu putea găsi prăpăstii mai adânci.

— Ce va fi cu copiii? întrebă el într-un târziu.

— Nu vă faceți probleme în privința lor. Vom avea noi grijă de tot.

Medicul legist vorbea pe un ton energic. Situațiile de felul acesta nu-i erau străine și cunoștea procedura de la acest punct încolo. El personal nu putea să facă mare lucru – dar era totuși ceva.

— Domnule, aș dori să luați…

— Ce va fi cu copiii?

Era un om zdruncinat, distrus, și Morse îl lăsă în grija medicului. Se

retrase împreună cu Bell în încăperea cea mare și observă lista conturilor, asigurărilor, plăților ipotecare și acțiunilor la bursă pe care Margaret le așezase ordonat pe birou, sub un prespapier. Dar nu le atinse. Erau chestiuni care trebuiau să rămână între un soț și soția lui, o soție care fusese vie cu câteva ore mai devreme, atunci când el îl interogase pe Crowther.

— Îl cunoașteți, așadar? întrebă Bell.

— L-am întâlnit în dimineața asta, spuse Morse. L-am chestionat în legătură cu crima din Woodstock.

— Serios?

Bell părea surprins.

— El le-a luat cu autostopul pe fetele acelea.

— Credeți că a fost implicat?

— Habar n-am, spuse Morse.

— Povestea asta are vreo legătură cu crima?

— Habar n-am.

Ambulanța continua să aștepte afară și ochi curioși pândeau de după toate perdelele dinspre drum. În bucătărie, Morse privi în jos spre Margaret Crowther. N-o văzuse niciodată până atunci și fu surprins să constate cât de atrăgătoare trebuie să fi fost. În jur de patruzeci de ani? Părul îi încărunțise pe alocuri, dar avea siluetă frumoasă, tonus ferm și față cu trăsături delicate, acum contorsionată și vânătă.

— Nu are rost s-o ținem aici, spuse Bell.

Morse clătină din cap.

— Absolut niciun rost.

— Acționează foarte lent, să știți, gazul ăsta din Marea Nordului.

Cei doi bărbați continuară să discute sporadic câteva minute, apoi Morse se pregăti să plece. În timp ce ieșea spre mașină fu chemat înapoi de către medicul legist.

— Vă mai puteți întoarce o clipă, domnule inspector?

Morse intră din nou în casă.

— Spune că trebuie să discute cu dumneavoastră.

Crowther stătea cu capul sprijinit de spătarul scaunului. Respira întretăiat și transpirația îi năpădise fruntea. Era în stare de șoc profund și deja fusese sedat.

— Domnule inspector, spuse el, deschizând ochii extenuat, trebuie să discut cu dumneavoastră.

Îi fusese teribil de greu să ajungă până aici cu spusele, iar Morse îl privi pe medicul legist, care clătină încet din cap.

— Mâine, spuse Morse. Vă voi vizita mâine.

— Domnule inspector, trebuie să discut cu dumneavoastră.

— Da, știu, dar nu acum. O să vorbim mâine. Va fi în regulă atunci.

Își așeză mâna pe fruntea lui Crowther și-i simți umezeala rece și

lipicioasă.

— Domnule inspector!

Însă colțurile de sus ale pereților, asupra cărora încerca să se concentreze Crowther, începură să se descompună încet în fața ochilor lui; unghiurile se topiră, se desfăcură în spirale și se estompară.

Morse porni încet cu mașina, ieși de pe Southdown Road și abia acum își dădu seama cât de aproape locuia Crowther de Jennifer Coleby. Era o seară întunecată, iar luna se ascundea sub norii tot mai joși. Dreptunghiuri de lumină, umbrite de perdele, se arătau dinspre cele câteva ferestre ale fațadelor, iar în multe dintre ele, Morse putea distinge strălucirea albastru-deschis, fosforescentă, a ecranelor de televizoare. Se uită în mod special la una dintre case, ridicând privirea spre o anume fereastră, cea aflată chiar deasupra ușii. Dar aceasta era întunecată și el își continuă drumul.

CAPITOLUL 25

Marți, 19 octombrie, dimineața

Morse dormise foarte prost și se trezi cu capul pulsând de durere. Ura sinuciderile. De ce procedase femeia în felul acela? Oare sinuciderea era evadarea lașului dintr-o disperare întunecată? Sau, în felul său, era un act de curaj care dezvăluia un soi de valoare pervertită? Totuși, nu era asta. Atâtea vieți se întrețeseau cu a ei, iar poverile nu fuseseră lepădate, ci fuseseră, pur și simplu, transferate de pe umerii cuiva pe umerii altcuiva. Mintea lui Morse nu se putea deconecta, ci se învârtea la nesfârșit într-o cursă interminabilă pe carusel.

Ora nouă trecu înainte ca el să se poată așeza în scaunul de piele, iar dispoziția funestă îi învălui umerii gârboviți. Îl chemă pe Lewis, care bătu temător la ușă înainte să intre, însă Morse părea să fi uitat micul episod neplăcut al zilei precedente. El îi relată sergentului detaliile sinuciderii lui Margaret Crowther.

— Credeți că el are ceva important să ne spună?

Înainte ca Lewis să poată afla răspunsul la întrebarea lui, se auzi o bătaie la ușă și o fată aduse corespondența, spuse „Bună dimineața!” voios și plecă. Morse frunzări cele zece – douăsprezece scrisori și ochiul îi căzu pe una nedesfăcută, etichetată „Strict privat”, care îi era adresată. Plicul era întru totul identic cu cel pe care-l văzuse în seara precedentă.

— Nu știu dacă Crowther are sau nu să ne spună ceva, dar se pare că răposata lui soție a avut.

Deschise cu grijă plicul, cu un cuțit pentru hârtie, și citi cu voce tare conținutul dactilografiat al acestuia.

„Stimate domnule inspector,

Nu v-am cunoscut niciodată, dar am văzut din ziare că conduceți ancheta morții Sylviei Kaye. Ar fi trebuit să vă fac această mărturisire cu mult timp în urmă, dar sper că nu-i prea târziu nici acum. Domnule inspector, eu am omorât-o pe Sylvia Kaye".

(Cuvintele erau subliniate de două ori.)

„Trebuie să încerc să vă explic. Vă rog să mă iertați dacă voi fi confuză pe alocuri, dar totul mi se pare că s-a întâmplat cu mult timp în urmă.

De aproximativ șase luni – mai exact, în mod sigur de minimum șase luni, dar poate că am știut mai de mult –, mi-am dat seama că soțul meu are o relație cu altă femeie. Nu aveam nicio dovadă și nu am nici acum, dar e greu pentru un bărbat să ascundă așa ceva de soția lui. Suntem căsătoriți de cincisprezece ani și-l cunosc foarte bine. Era evident din tot ce spunea, din tot ce făcea și din felul cum arăta – cred că era probabil extrem de nefericit.

Miercuri, pe 22 septembrie, am plecat de acasă la ora 18.30 spre cursul meu seral de la Headington, dar nu m-am dus imediat acolo, ci am așteptat în mașină, chiar lângă Banbury Road. Mi s-a părut că aștept de foarte multă vreme și nu știam prea bine ce aveam de gând să fac. Apoi, pe la șapte fără un sfert, Bernard – soțul meu – a plecat cu mașina până la intersecția cu Charlton Road și a cotit la dreapta, către giratoriul din nord. L-am urmărit cât am putut de bine – spun asta pentru că nu sunt o șoferiță grozavă și, oricum, se făcea tot mai întuneric. Traficul era destul de rarefiat și îl puteam vedea clar, la două-trei mașini în fața mea. La giratoriul spre Woodstock Road, a intrat pe A34. Conducea totuși prea repede pentru mine și rămâneam tot mai mult în urmă. Mi s-a părut că-l pierdusem, însă în fața noastră erau porțiuni de șosea în reparație și circulația se derula pe o singură bandă pentru vreun kilometru și jumătate. În fața șirului de automobile mergea un camion lent, greu, iar eu l-am ajuns în curând din urmă – Bernard era cu doar șase-șapte mașini în fața mea. La următorul giratoriu, camionul a părăsit șoseaua spre Bladon și am izbutit să-l păstrez pe Bernard în câmpul meu vizual, astfel că l-am văzut cotind pe prima la stânga, chiar spre Woodstock. M-am panicat puțin și n-am știut ce să fac – am intrat următoarea străduță, am parcat mașina și am luat-o înapoi pe jos. Era inutil. M-am întors cu mașina la Headington și am întârziat numai douăzeci de minute la curs.

Miercurea următoare, pe 29 septembrie, am pornit din nou cu mașina spre Woodstock. Am plecat de acasă cu vreo zece minute mai

devreme decât de obicei, am parcat mașina mai departe, în sat, și m-am întors pe jos spre strada pe care cotise Bernard cu o săptămână mai devreme. Nu știam unde să aștept, mă simțeam penibilă și ostentativă, dar am găsit un locșor destul de sigur pe stânga șoselei – eram îngrozită că Bernard m-ar putea vedea, dacă venea, bineînțeles – și am așteptat, urmărind cu privirea fiecare mașină care apărea de după colț. Vedeam perfect mașinile care se iveau și pe șoferii lor. El a apărut pe la șapte și un sfert, iar eu am început să tremur din toate încheieturile. Nu era singur, ci pe scaunul din stânga lui stătea o tânără cu păr lung și blond, cu o bluză albă. Am presupus că mă văzuseră, pentru că mașina s-a întors – la doar cinci-șase metri în fața mea – și a intrat în parcarea lui Black Prince. Picioarele îmi tremurau și sângele îmi pulsa în urechi, dar ceva m-a determinat să merg până la capăt. Am pășit precaută până la marginea curții și am aruncat o privire pe furiș înăuntru. Câteva mașini erau deja parcate acolo și pentru câteva minute n-am putut s-o disting pe a lui Bernard. M-am strecurat prin spatele unei mașini – cea mai din stânga curții – și atunci i-am văzut. Mașina era pe aceeași latură, în capătul îndepărtat, cu spatele la zid – probabil că intrase în marșarier. Erau așezați pe locurile din față și vorbeau de ceva vreme. Am simțit mânia rece înăuntrul meu. Bernard și o blondă șleampătă, care părea să aibă vreo șaptesprezece ani! I-am văzut sărutându-se, apoi au coborât din față și au trecut pe bancheta din spate a mașinii. N-am mai putut vedea nimic – măcar am fost cruțată de asta.

Nu pot să explic ceea ce am simțit. În timp ce scriu acum, totul îmi pare plat și cumva lipsit de importanță. Am simțit mai multă supărare decât gelozie – știu asta. O furie arzătoare că Bernard mă umilise în halul ăsta. După vreo cinci minute, au coborât din mașină. Au vorbit ceva, însă nu puteam auzi ce anume. Am văzut pe jos în curte un levier – un levier lung pentru roți – și l-am ridicat. Nu știu de ce. Mă simțeam îngrozită și mânioasă. Brusc, motorul mașinii a pornit și apoi s-au aprins farurile, luminând toată curtea. Mașina a demarat și a ieșit din curte, iar după dispariția ei, bezna a părut și mai neagră decât înainte. Fata rămăsese acolo unde o lăsase Bernard, iar eu m-am strecurat pe după cele trei-patru mașini care se aflau între noi și am ajuns în spatele ei. N-am spus nimic și sunt sigură că nu m-a auzit. Am lovit-o în ceafă cu putere. Totul părea ca un vis. N-am simțit nimic – nici regrete, nici frică, nimic. Am lăsat-o acolo unde căzuse, lângă perete. Era tot foarte întuneric. N-am știut când sau cum urma să fie găsită și nici nu mi-a păsat.

Bernard și-a dat seama de la bun început că eu o ucisesem pe Sylvia Kaye – pentru că a trecut pe lângă mine în timp ce mă întorceam spre Oxford. Cu siguranță că m-a observat, pentru că și eu l-am văzut. A mers chiar în spatele meu o bucată de drum și a zărit în mod cert

numărul de înmatriculare. I-am văzut clar mașina, când m-a depășit.

Știu ce bănuieli ați avut în privința lui Bernard. Dar ați greșit. Nu știu ce v-a povestit, însă știu că ați discutat cu el. Dacă v-a spus minciuni, a făcut-o doar pentru a mă proteja. Nu mai am însă nevoie de protecția nimănui. Aveți grijă de Bernard și nu-l lăsați să sufere din cauza mea. El a făcut doar ceea ce fac sute de bărbați, iar pentru asta mă învinovățesc numai pe mine și pe nimeni altcineva. Nu i-am fost o soție bună, așa cum n-am fost o mamă bună pentru copiii lui. Mă simt, pur și simplu, foarte obosită – disperat de obosită de toate, îmi pare înfiorător de rău pentru ceea ce am făcut, dar îmi dau seama că asta nu-i o scuză. Ce altceva mai pot să spun? Ce mai e de spus?

Margaret Crowther."

Vocea lui Morse se stinse treptat, iar camera rămase învăluită în liniște adâncă. Lewis se simți foarte mișcat, ascultând scrisoarea citită cu voce tare, aproape de parcă Margaret Crowther ar fi fost acolo. Dar ea nu mai avea să vorbească niciodată. Se gândi la vizita pe care i-o făcuse și bănui cât de mult trebuie să fi suferit ea în ultimele luni.

— V-ați gândit că o să fie vorba de ceva de felul ăsta, nu-i așa, domnule?

— Nu, spuse Morse.

— Vine oarecum ca un șoc, nu-i așa? Cumva, pe nepusă masă.

— Nu am o părere foarte bună despre stilul ei de a scrie în engleză, spuse Morse. Îi întinse scrisoarea sergentului. Folosește mult prea multe propoziții intercalate pentru gustul meu.

Comentariul păru lipsit de inimă și irelevant. Lewis reciti scrisoarea.

— Oricum, este o dactilografă bună, impecabilă, domnule.

— Un pic ciudat, nu crezi, că și-a dactilografiat numele la sfârșit în loc să se semneze?

Ajungea să-i dai lui Morse o scrisoare și imaginația lui se avânta până pe tărâmurile serafimilor cu ochi strălucitori. Lewis gemu în sinea sa.

— Credeți că a scris-o ea, nu-i așa, domnule?

Morse se stăpâni fără chef.

— Da. Ea a scris-o.

Lewis își spuse că înțelege sentimentele inspectorului. Cu siguranță că mai erau niște lucruri de pus la punct, dar, în linii mari, cazul se încheiase. Se bucurase în cea mai mare parte a timpului de munca alături de inspectorul irascibil și nestatornic, dar acum… Telefonul sună, iar Morse răspunse. Spuse „înțeleg" de vreo douăsprezece ori, apoi așeză receptorul în furcă.

— Crowther a ajuns la Spitalul Radcliffe – a avut un preinfarct. Nu are voie să fie vizitat de nimeni pentru cel puțin două zile.

— Poate că nu putea să ne spună mai multe, sugeră Lewis.

— O, da, putea, răspunse Morse.

Se lăsă pe spate, își puse mâinile pe cap ca un școlar neastâmpărat și fixă un punct îndepărtat al peretelui cu chipul golit de expresie. Lewis se gândi că era mai bine să păstreze tăcerea, dar, pe măsură ce minutele treceau, se simți cuprins de o neliniște tot mai incomodă.

— Doriți o cafea, domnule?

Morse nu păru să-l audă.

— Cafea? Doriți o cafea?

Inspectorul îi amintea de o persoană foarte surdă, cu aparatul auditiv oprit. Mai trecură câteva minute înainte ca ochii lui cenușii să revină asupra lumii din jur.

— Ei bine, asta a lămurit un singur lucru, Lewis. O putem șterge pe doamna Crowther de pe lista noastră de suspecți, nu-i așa?

CAPITOLUL 26

Marți, 19 octombrie, după-amiaza

Pe la ora prânzului, Peter Newlove era așezat la biroul său. Nu aștepta pe nimeni. În mod normal, Bernard i-ar fi făcut o vizită până acum, pentru un păhărel de gin, dar veștile se răspândiseră prin colegiu în dimineața aceea: Margaret se sinucisese și Bernard suferise un infarct. Iar știrea asta dublă îl izbise cel mai tare pe Peter. O cunoscuse bine pe Margaret și o simpatizase, iar Bernard era prietenul lui cel mai bun, în genul acela de prietenie academică și superficială care înflorește în majoritatea universităților. El sunase la spital, dar nu exista nicio șansă să-l viziteze pe Bernard până joi, cel mai curând. Îi trimisese flori – lui Bernard îi plăceau florile și acum nu mai avea soție, să i le trimită ea. Se interesase și despre starea copiilor. Se duseseră să stea la o mătușă din Hendon, deși Peter nu-și putea imagina cum i-ar fi putut ajuta un astfel de aranjament.

La ușă se auzi o bătaie.

— E deschis!

Nu-l mai întâlnise până atunci pe inspectorul Morse și fu plăcut surprins că propunerea lui a de bea un păhărel fu acceptată. Morse îi explică în termeni direcți, lipsiți de echivoc, motivul vizitei.

— Și a fost scris pe *aceasta*?

Newlove se încruntă spre mașina de scris portabilă de pe masă.

— Nu există nicio îndoială în privința asta.

Universitarul păru ușor stupefiat, dar nu spuse nimic.

— Cunoașteți o domnișoară pe nume Jennifer Coleby?

— Mă tem că nu.

Expresia încruntată a lui Newlove se accentuă.

— Lucrează pe High Street, nu departe de aici. La compania de asigurări Town and Gown.

Newlove clătină din cap.

— E posibil s-o fi văzut, desigur, dar n-o cunosc. Nu i-am auzit niciodată numele.

— Și nu i-ați scris niciodată cuiva cu acest nume?

— Nu. Cum aș fi putut? După cum v-am spus, n-am auzit niciodată de femeia aceasta.

Morse țuguie buzele și continuă:

— Cine altcineva ar mai fi putut să vă folosească mașina de scris, domnule?

— Ei bine, chiar nu știu. Presupun că aproape toată lumea, într-un fel. Nu prea încui aici, exceptând zilele în care am înăuntru lucrări scrise de la examene.

— Adică vă lăsați ușile descuiate și îngăduiți oricui să intre pur și simplu, să se servească din băutura și cărțile dumneavoastră, ba chiar să vă folosească mașina de scris?

— Nu, nu-i chiar așa, însă destui colegi mai trec pe aici, așa e.

— Ar fi cineva în mod special?

— Păi, de exemplu, Melhuish, un profesor tânăr care a venit în semestrul acesta. A trecut de destule ori pe aici în ultima vreme.

— Și?

— Și alți zece – doisprezece.

Vocea lui suna oarecum tulburată.

— I-ați văzut vreodată pe vreunul dintre acești… ăăă… prieteni folosindu-vă mașina de scris?

— Ei bine, nu. Nu cred că i-am văzut.

— Le-ar folosi pe ale lor, nu-i așa?

— Da, presupun că așa ar face.

— Nu prea este loc de „presupuneri” în povestea asta, nu-i așa, domnule? întrebă Morse.

— Nu.

— Așadar nu aveți nicio altă idee?

— Nu prea vă sunt de mare ajutor, știu, dar n-am absolut nicio idee.

Morse schimbă brusc tema întrebărilor.

— Ați cunoscut-o pe doamna Crowther?

— Da.

— Ați auzit despre ea?

— Da, spuse Newlove în șoaptă.

— Și despre Bernard Crowther?

Celălalt aprobă din cap.

— Din câte înțeleg, este unul dintre prietenii dumneavoastră cei mai buni?

Newlove încuviință iarăși în tăcere.

— Am fost în biroul lui în această dimineață, domnule. Dacă ar fi s-o spun pe șleau, mi-am băgat nasul pe ici, pe colo. Vedeți dumneavoastră, sunt silit adeseori să-mi bag nasul unde nu-mi fierbe oala. Nu-mi face nicio plăcere în mod deosebit.

— Înțeleg, spuse Newlove.

— Mă întreb dacă într-adevăr înțelegeți, domnule. Acum, în tonul lui se auzi o tentă reținută de nerăbdare. Trece adeseori să vă viziteze, nu?

— Destul de des.

— Și credeți că ar veni la dumneavoastră, dacă ar avea nevoie de ceva?

— Adică dacă ar prefera să mă abordeze pe mine, decât pe altcineva?

— Da.

— Da, ar veni la mine.

— Știați că mașina lui de scris nu poate să bată măcar o virgulă?

— Nu, n-am știut, minți Newlove.

•

După ce-l duse pe Morse cu mașina la colegiul Lonsdale, Lewis avea propria sa misiune de îndeplinit. Nu-i putea înțelege pentru nimic în lume rostul, dar Morse îi spusese că era de o importanță esențială. Ceva îi insuflase inspectorului o nouă viață, dar nu mai era Morse cel vesel și zgomotos din primele zile ale cazului, îl învăluise un aer sinistru și Lewis începuse să-l considere la răstimpuri ușor înfricoșător. Nu putea decât să spere că nu vor primi și alte scrisori care să-i ofere ocazia de a-și exersa inventivitatea prost direcționată.

Parcă mașina de poliție în curtea mică a Centrului de sănătate Summertown, situat la intersecția dintre Banbury Road și Marston Ferry Road. Era o clădire din piatră roșie, mare și frumos construită, cu scări ce duceau la veranda albă din fața intrării principale – una dintre multele case mari și frumoase construite de oamenii cu dare de mână pe Banbury Road în a doua jumătate a secolului al XIX-lea. Lewis era așteptat și nu trebui să stea decât vreun minut înainte de a fi condus în cabinetul de consultații al medicului-șef.

— Asta ar fi totul, domnule sergent.

Doctorul Green îi întinse dosarul lui Lewis.

— Sunteți sigur că aici este totul, domnule? Inspectorul Morse a insistat foarte mult să iau tot.

Doctorul Green tăcu o clipă.

— Singurul lucru care… ăăă… nu se găsește acolo este… ăăă… orice fel de consemnare pe care am avut-o… ăăă… sau pe care aș fi

putut-o avea cu domnișoara Kaye despre ăăă… viața ei sexuală privată. Înțelegeți, îmi dau seama, domnule sergent, că este vorba despre… ăăă… despre latura etică a… ăăă… naturii confidențiale a… ăăă… relației unui medic cu… ăăă… pacientul său.

— Vreți să spuneți că lua anticoncepționale, domnule doctor, intră Lewis îndrăzneț cu bocancii lui de polițist acolo unde angelicul Green se străduia cu atâta finețe și teamă să se strecoare.

— Ăăă… eu… ăăă… n-am zis asta, nu-i așa, domnule sergent? Eu… ăăă… am spus că noi… ăăă… este… ăăă… nepotrivit, da, nepotrivit… ăăă… să… ăăă… trădezi… să trădezi mărturisirile pe care noi… ăăă… noi… ăăă… le auzim la consultație.

— Dar ne-ați spune dacă ea *nu lua* anticoncepționale? întrebă Lewis inocent.

— Acum, asta este… ăăă… o întrebare… ăăă… foarte dificilă. Dumneavoastră… ăăă… noi… ăăă… dumneavoastră… ăăă… dumneavoastră îmi puneți… ăăă… în gură… ăăă… cuvinte, oarecum, nu-i așa, domnule sergent. Ceea ce încercam eu să spun este… ăăă…

Lewis se întrebă ce i-ar fi spus medicul-șef unui pacient care ar fi avut tumoare malignă. Ar fi fost, era sigur de asta, un discurs cât se poate de prelungit cu „ăăă”-uri. Îi mulțumi bunului doctor și o luă din loc cât putu de repede, deși ajunsese deja la jumătatea scării verandei când reuși în sfârșit să se descotorosească de persistența „ăăă”-urilor. Trebuia neapărat să-i povestească soției sale despre, ăăă, doctorul Green.

•

După cum stabiliseră, Lewis îl luă pe Morse din fața colegiului Lonsdale la ora 13. Îi povesti inspectorului despre conștiința tulburată a doctorului Green vizavi de confidențialitatea profesională, dar Morse refuză în mod cinic să se lase impresionat.

— Știm doar că lua pastile anticoncepționale, nu ții minte?

Lewis ar fi trebuit să-și amintească. Citise rapoartele; de fapt, Morse îi ceruse în mod special să-și însușească perfect informațiile din ele. Dar nu i se păruse atât de relevant la momentul respectiv. Oare Morse îi sesizase relevanța chiar atunci? Se îndoia totuși și, precum se vedea, îndoielile lui erau bine întemeiate.

Când ieșiră din oraș, inspectorul îi ceru să se oprească la motelul de la sensul giratoriu spre Woodstock.

— Să bem o halbă și să luăm un sandviș, de acord?

Se opriră în Morris Bar, iar Morse se adânci în citirea dosarului medical al Sylviei Kaye. Fișele dinăuntru documentau, la intervale neregulate, viața ei întristător de scurtă, de la forma ușoară de hepatită de la vârsta de doi ani, până la un braț rupt în august, cu o lună înaintea decesului. Pojar, negi pe degete, o infecție a urechii, clismenoree, dureri de cap (miopie?). Un istoric medical relativ lipsit

de evenimente. Cele mai multe consemnări erau rezonabil de citețe și, în mod neașteptat, arhanghelul nehotărârii, conștiinciosul doctor Green, avea o caligrafie frumos rotunjită și foarte clară. Singurele lui contacte directe cu Sylvia fuseseră cu ocazia ultimelor două probleme de sănătate: durerile de cap și brațul rupt. Morse îi înmână dosarul lui Lewis și se duse să reumple halbele. Unele dintre amănuntele acelea apăruseră oricum în raportul de autopsie, dar memoria nu era calitatea cea mai valoroasă a lui Lewis.

— Ți-ai rupt vreodată brațul? întrebă Morse.

— Nu.

— Se spune că-i foarte dureros din cauza terminațiilor nervoase sau așa ceva. Cam ca atunci când te rănești la laba piciorului. Foarte, foarte dureros.

— Dumneavoastră sigur știți cum e, domnule.

— Da, dar dacă ai o constituție fundamental rezistentă, ca a mea, te refaci repede.

Lewis ignoră comentariul.

— Ai observat, continuă Morse, că Green a consultat-o în ziua dinaintea decesului ei?

Lewis deschise din nou dosarul. Citise consemnarea, dar nu observase data. Se mai uită o dată și sesiză că Morse avea dreptate. Sylvia fusese la Centrul de sănătate Summertown marți, pe 28 septembrie, cu o scrisoare de la chirurgul ortoped de la spitalul Radcliffe. Acesta scrisese: „Braț încă rigid și foarte dureros. Necesită continuarea îngrijirilor. Se recomandă continuarea fizioterapiei ca până acum: marți și joi dimineață”.

Lewis își putu imagina consultația. Și, brusc, un gând îi străfulgeră prin minte. Tovărășia lui Morse i-l provocase. Suspiciunile lui fanteziste deveneau la fel de nebunești ca ale inspectorului.

— Nu credeți, nu-i așa, că… ăăă…

Devenise la fel de ridicol ca și Green.

— Ce anume? întrebă Morse, cu o față neașteptat de serioasă.

— Că Green avea o relație cu Sylvia?

Morse zâmbi slab și-și goli halba.

— Am putea să aflăm, presupun.

— Dar ați spus că toate chestiile astea medicale sunt foarte importante.

— Puțin spus.

— Ați găsit ceea ce căutați, domnule?

— Da, s-ar putea spune că da. Voiam doar o confirmare. Am discutat ieri cu Green la telefon.

— Iar el… ăăă… el… ăăă… ăăă, îl imită Lewis.

Fu un moment izolat de amuzament în ultimele zile posomorâte ale anchetei.

•

Sue avea după-amiaza de marți liberă și de aceea era bucuroasă. Munca în Secția Accidente era extenuantă, mai ales pentru picioare. Celelalte fete lipseau de acasă, iar ea făcu pâine prăjită și stătu în bucătărioară, fixând plăcile albe de gresie ale podelei cu ochii ei frumoși și melancolici. Îi promisese lui David că-i va scrie și trebuia, într-adevăr, să se țină de cuvânt în după-amiaza asta. Se întrebă ce să-i spună. Îi putea scrie despre serviciu și despre cât de minunat fusese să-l vadă weekendul trecut, și cât de mult aștepta să se întâlnească din nou cu el. Părea totuși lipsită de încântare reală. Se învinovăți amarnic pentru egocentrism, dar, chiar în clipa când o făcu, își dădu seama că era mai preocupată de propriile-i dorințe și de propriile-i pasiuni decât de ale oricui altcuiva. Decât de ale lui David – mai ales decât de ale lui David. Era inutil, era aproape imposibil, era extrem de prostesc, ba chiar periculos să se gândească la el – să se gândească la Morse, mai exact, însă ea îl dorea cu pasiune. Tânjea după telefonul lui, tânjea, pur și simplu, să-l vadă. Orice… Și în timp ce stătea acolo, în bucătărioară, continuând să fixeze cu privirea plăcile albe, fu cuprinsă de o senzație copleșitoare de autoînvinuire, singurătate și nefericire.

•

În după-amiaza de marți, Jennifer era ocupată până peste cap. Palmer îi trimisese ciorna unei scrisori și dorea ca ea s-o verifice. Practic toate prețurile serviciilor urmau să se majoreze cu 10% după Crăciun și toți clienții companiei trebuiau informați. Dragul de el, își spuse Jennifer, chiar nu-i prea inteligent. Primul paragraf al scrisorii lui îi amintea de exercițiile întortocheate pe care le făcuse la cursurile de proză latină. „Care” urma un alt „care”, urmat la rândul său de un alt „care”. Un car de „care”, își spuse ea și zâmbi față de comparația neașteptată. Corectă paragraful cu o siguranță plină de îndrăzneală: un punct aici, un paragraf nou acolo, un cuvânt mai potrivit aici – mult mai clar. Palmer știa că ea era de departe cea mai inteligentă fată din birou și o consulta întotdeauna în privința ciornelor importante. Nu avea totuși de gând să mai rămână mult aici. Săptămâna trecută, își depusese CV-ul în două locuri. Dar nici prin minte nu-i trecea să-i spună cuiva despre asta, nici măcar domnului Palmer. Nu pentru că actualul ei loc de muncă ar fi fost neplăcut – departe de asta. Și câștiga aproape cât Mary și Sue laolaltă… Sue! se gândi la seara de duminică, când se întorsese de la Londra. Cât de încântată fusese să-i găsească așa! Revăzu din nou scena în minte și un zâmbet crud îi răsări pe buze.

Duse ciornele modificate la biroul domnului Palmer, unde Judith se chinuia să țină ritmul cu viteza moderată cu care șeful îi dicta o scrisoare. Îi întinse ciorna.

— Am făcut câteva sugestii.

— Mulțumesc foarte mult. Pur și simplu, am scris-o în mare grabă, știi doar. Am așternut primele chestii care mi-au trecut prin minte. Mi-am dat seama că era, mă-nțelegi, puțin cam… ăăă, puțin cam necizelată. Mulțumesc foarte mult. Ai făcut o treabă excelentă.

Jennifer nu mai adăugă nimic. Plecă și, în timp ce păși pe coridor, îndreptându-se spre încăperea dactilografelor, același zâmbet afurisit îi reapăru pe buzele frumoase.

•

A treia membră a trioului, neînfricata, îndesată, pistruiata și micuța Mary lucra pentru Radio Oxon. În BBC, i s-ar fi acordat, poate, titlul distins de „fată de bază”, dar ea se afla într-un post lipsit de viitor la o stație de radio locală. Ca și Jennifer, se tot gândise la o schimbare, deși, spre deosebire de Jennifer, avea puține diplome pe care să se sprijine. Jennifer avea în plus certificate de stenografă și de dactilografă; cu siguranță că fusese bună și la școală, își spuse Mary. Era distantă și cumva mereu *cunoscătoare*… Modul în care ele trei coabitau funcționa destul de bine, își spuse ea, totuși n-ar fi deranjat-o să se mute în altă parte. Sue era în regulă, ba chiar îi plăcea destul de mult, sincer, deși fusese capricioasă și îngândurată în ultima vreme. Probleme cu bărbații. Oare se îndrăgostise de tipul ăla, inspectorul? O putea înțelege. Măcar era o ființă umană față de Jennifer, în privința căreia nu era atât de sigură.

După prânzul de marți, unul dintre asistenți intră în birou să discute cu ea. Avea barbă, o permanentă bună-dispoziție, cinci copii mici și-i plăcea să se uite după femei. Mary nu se strădui prea tare să-i descurajeze avansurile.

CAPITOLUL 27

Joi, vineri, 21 – 22 octombrie

Conform spuselor asistentei de gardă, Bernard Crowther era „într-o stare satisfăcătoare”, iar joi după-amiaza, se ridica deja în capul oaselor în pat, ca să-și primească cel dintâi vizitator. În mod straniu, Morse nu păruse nerăbdător să-și revendice pretențiile și-și cedase dreptul de a fi în fruntea cozii.

Peter Newlove era încântat să vadă că vechiul său prieten arăta atât de vioi. Discutară natural, pe ton scăzut, timp de câteva minute. Unele lucruri trebuiau mărturisite, pur și simplu, dar după ce Peter le rosti, trecu la alte subiecte și știu că Bernard va înțelege. Aproape că sosise timpul de plecare, însă Bernard își puse mâna pe brațul prietenului

său, iar Peter se așeză din nou lângă pat. Un tub de oxigen atârna pe cadrul de metal ce forma căpătâiul și un aparat cu mai multe cadrane îl supraveghea de cealaltă parte a patului.

— Peter, vreau să-ți spun ceva.

Peter se aplecă puțin în față, să-l audă. Bernard vorbea ceva mai greu acum și inspira adânc înainte de fiecare câteva cuvinte.

— Putem discuta din nou mâine. Nu te agita acum.

— Te rog, rămâi. Vocea lui Bernard devenise încordată și autoritară. Trebuie să vorbesc cu tine. Știi totul despre crima aceea din Woodstock?

Peter încuviință din cap.

— Eu le-am luat în mașină pe cele două fete. Inspiră din nou cu greu și un zâmbet ușor îi apăru pe buze. A fost amuzant, sincer să fiu. Trebuia să mă întâlnesc oricum cu una dintre ele, dar au pierdut autobuzul, iar eu le-am luat de la autostop. Asta a distrus totul, bineînțeles. Se cunoșteau una pe cealaltă și… ei bine, asta m-a speriat.

Se odihni un pic, iar Peter se uită pătrunzător la vechiul său prieten, încercând să-și îndepărteze expresia de stupefacție de pe chip.

— Să scurtez povestea, am ajuns să mă combin cu cealaltă. Gândește-te la asta! Am rămas până la urmă cu cealaltă fată! Era o bunăciune, Dumnezeu mi-e martor. Peter, m-auzi?

Se lăsă pe spate, clătină întristat din cap și inspiră adânc, din nou.

— Am făcut sex cu ea pe bancheta din spate a mașinii. M-a făcut să mă simt la fel de desfrânat ca un țap bătrân. Și apoi… și apoi, am părăsit-o. Asta-i partea amuzantă a poveștii. Am părăsit-o. M-am întors acasă cu mașina. Asta-i tot.

— Ai părăsit-o, vrei să spui, la Black Prince?

Bernard aprobă din cap.

— Da. Acolo unde au găsit-o. Sunt bucuros că ți-am spus.

— Și ai de gând să le spui asta și polițiștilor?

— Asta vreau să te rog pe tine să faci. Vezi tu, eu… Se opri. Nu știu dacă ar trebui să-ți spun asta și trebuie să-mi promiți că nu vei sufla niciodată vreo vorbă nimănui – îl privi tulburat pe Peter, dar păru sigur de încrederea pe care i-o acorda –, însă sunt foarte sigur că am mai văzut pe cineva în curte, în seara aceea. Nu mi-am dat seama cine era, desigur.

Devenea tot mai epuizat de câte ori vorbea și Peter se ridică în picioare, îngrijorat.

— Nu pleca. Urcușul Golgotei aproape se terminase. Nu mi-am dat seama, pentru că era foarte întuneric. M-a îngrijorat, totuși. Am băut un whisky dublu la un pub din apropiere, apoi am pornit spre casă. Acum, cuvintele veneau mai încet. Am trecut pe lângă ea. Ce prost idiot am fost! Ea m-a văzut.

— La cine te referi? Pe lângă cine ai trecut, Bernard? Ochii celuilalt

erau închiși și păru că nu aude.

— Am verificat. Nu s-a dus la cursul ei seral.

Deschise pleoapele grele; era fericit că mărturisise cuiva și se bucura că acel cineva era Peter. Dar Peter părea stupefiat și încurcat. Se ridică, se aplecă și vorbi cât putu de încet, dar inteligibil, la urechea lui Bernard:

— Vrei să spui că tu crezi că *Margaret* a… a omorât-o?

Bernard încuviință din cap.

— Și de aceea s-a…

Bernard mai încuviință o dată din cap.

— Te mai vizitez și mâine. Încearcă să te odihnești.

Peter se pregăti să plece și era deja pe cale să iasă când își auzi numele rostit.

Ochii lui Bernard erau deschiși și bărbatul ridicase mâna dreaptă cu o autoritate fragilă. Peter parcurse din nou drumul până la pat.

— Nu acum. Dormi și odihnește-te.

— Vreau să-mi cer scuze.

— Să-ți ceri scuze?

— Au descoperit cui aparținea mașina de scris, nu-i așa?

— Da. Era a mea.

— Eu am folosit-o, Peter. Ar fi trebuit să te previn.

— Las-o baltă. Ce mai contează?

Dar conta. Bernard știa asta, însă era prea obosit și nu mai putea să gândească. Margaret era moartă. Aceea era realitatea copleșitoare. Deabia acum începea el să priceapă dezastrul absolut provocat de adevărul acela teribil: Margaret *era moartă.*

Se întinse pe spate, moțăi și visă agitat. Scena era pregătită și o revăzu pe toată, dar într-un mod detașat, impersonal, de parcă ar fi fost în exteriorul propriei sale persoane.

Când le văzuse pe fete, își dăduse seama imediat că era ea, însă nu fusese în stare să înțeleagă de ce făcea autostopul. Nu schimbaseră niciun cuvânt, iar ea se așezase în spate. Cu siguranță că simțise, ca și el, cât de primejdioasă devenise, brusc, toată povestea; în mod evident, ea o cunoștea pe cealaltă fată. Aproape că fusese o ușurare pentru Bernard când îi spusese că va coborî la Begbroke. Își găsise și el o scuză – că se duce să-și cumpere țigări – și schimbaseră câteva șoapte tensionate. Era mai bine să anuleze întâlnirea pentru seara aceea. El era îngrijorat. Nu-și putea asuma riscul. Dar, bineînțeles, putea să treacă s-o ia mai târziu, nu? Ea pusese întrebarea cu o mânie crescândă. Pe tot parcursul drumului, Bernard intuise gelozia pe care trebuie s-o fi simțit ea, când fata de pe scaunul din stânga lui începuse să pălăvrăgească cu el. Nu de parcă el ar fi încurajat-o cu ceva. Nu atunci, cel puțin. Dar Bernard fusese cu adevărat îngrijorat și-i spusese și ei asta. Se puteau întâlni din nou săptămâna viitoare: el îi va scrie

așa cum făcea de obicei. Fusese doar o jumătate de minut de șușoteală agitată – nu mai mult; se întâmplase chiar în spatele ușii hotelului Golden Rose. În ochii ei apăruse exasperarea și un licăr de furie oarbă, dar el îi înțelesese sentimentele. Și o dorise din nou, cu aceeași pasiune ca întotdeauna.

Bernard urcase înapoi în mașină și-și continuase drumul spre Woodstock. Acum, că rămăsese singură, fata blondă păruse chiar mai liberă de orice inhibiții. Se lăsase pe spate cu senzualitate relaxată și deschisă. Nasturele de sus al bluzei subțiri și albe era deschis, iar bluza însăși părea o păstaie de mătase gata să se desfacă, în timp ce sânii i se umflau ca două boabe rumenite de soare, prin deschizătura ei.

— Cu ce te ocupi?

— Predau la universitate.

— Conferențiar?

— Da.

Ochii lor se întâlniseră. Așa continuaseră tot drumul, până ajunseseră la Woodstock.

— Ia zi, unde vrei să te las?

— Ah, oriunde, nu contează.

— Te duci să te întâlnești cu prietenul tău?

— De-abia peste o jumătate de oră sau așa ceva. Mai am destul timp.

— Unde te întâlnești cu el?

— La Black Prince. Știi locul?

— Ce-ai zice dacă am bea ceva împreună până atunci?

Bernard era foarte emoționat și tulburat.

— De ce nu?

Zăriseră un loc de parcare în curte și el băgase în marșarier până aproape de peretele din stânga.

— Poate că nu-i o idee atât de bună să bem ceva aici, spusese ea.

— Nu, probabil că nu.

Fata se lăsase din nou pe spate, pe scaun, și fusta i se ridicase în jurul coapselor. Picioarele îi erau întinse, lungi, primitoare, ușor desfăcute.

— Ești căsătorit? întrebase ea.

El încuviințase din cap. Mâna ei dreaptă se juca leneș, din când în când, cu schimbătorul de viteze, iar degetele mângâiau măciulia. Geamurile deveneau tot mai încețoșate de respirația lor, iar el se aplecă spre torpedou. Brațul lui o atinse când făcu asta și simți o apăsare ușoară din partea trupului ei. Găsi pielea de căprioară și șterse fără entuziasm geamul din partea fetei. Simți cum mâna ei dreaptă se atinge de piciorul lui, pe când se apleca ușor peste el, dar ea nu făcu nicio încercare s-o îndepărteze. Bernard își așeză brațul stâng în

spatele scaunului ei, iar fata se întoarse spre el. Avea buze senzuale și desfăcute și își plimbă ispititor limba de-a lungul lor. Nu putu să-i mai reziste și o sărută cu abandon brusc, pasional. Limba ei șerpui în gura lui, iar trupul i se întoarse spre el; sânii se lipiră de pieptul lui. Bernard îi mângâie picioarele cu mâna dreaptă, savurând o plăcere intens animalică în vreme ce ea se legăna ușor și le desfăcea ca pe o invitație. Fata întrerupse sărutările lungi și pasionale, îi linse lobul urechii și șopti:

— Desfă-mi nasturii bluzei. Nu port sutien.

— Hai în spate, spuse el răgușit.

Avea o erecție enormă. Totul se termină mult prea repede și Bernard se simți vinovat de propriile lui reacții. Își dorea să se descotorosească de ea. Acum, i se părea complet diferită – metamorfozată într-un singur minut.

— Ar fi mai bine să plec.

— Atât de curând?

Ea își încheia lent nasturii bluzei, dar vraja se risipise.

— Mă tem că da.

— Ți-a plăcut, nu-i așa?

— Bineînțeles. Știi că da.

— Ți-ar plăcea s-o mai facem uneori?

— Știi că mi-ar plăcea.

Devenea tot mai disperat să scape. I se păruse că vede pe cineva pe afară. O fi fost un voyeur?

— Nu mi-ai spus cum te cheamă.

— Nici tu.

— Sylvia. Sylvia Kaye.

— Ascultă, Sylvia. Bernard încercase să pară cât mai afectuos. Nu crezi c-ar fi mai bine dacă ne-am gândi la chestia asta doar ca la un lucru minunat care ni s-a întâmplat? Doar așa, o singură dată? Acum, în seara asta.

Atunci, ea devenise răutăcioasă și acidă.

— Nu vrei să mă mai vezi niciodată, nu? Ești exac' ca toți ceilalți. Un pi' de sex, o muie și ai dispăru'.

Și modul în care vorbea era diferit acum. Părea o târfă oarecare, o curvișteină ieftină și dură agățată de pe o stradă lăturalnică din Soho. Dar avea dreptate, bineînțeles. Avea întru totul dreptate. El obținuse ceea ce dorise. Dar ea nu făcuse la fel? Oare era o prostituată? Își amintise de stagiul militar și de bărbații care se aleseseră cu sifilis. Trebuie să scape de aici. Să scape din mașina asta generatoare de claustrofobie și de curtea asta întunecoasă și nenorocită. Băgă mâna în buzunar și găsi o bancnotă de o liră. Cu excepția câtorva monede rătăcite, nu mai avea alți bani la el.

— O liră și atâ'! O afurisită de bancnotă de o liră și atâ'!

Dumnezeule, probabi' că ai impresia că-s o ieftinăciune. Data viitoare, să ai ceva bani la tine, prietene – sau, dacă nu, ține-ți mâinile alea acasă!

Fu cuprins de o profundă rușine și umilință. Sylvia coborî din mașină, iar Bernard o urmă.

— O să aflu eu cine dracu' ești tu, domnule. O s-o fac, o să vezi!

Nu-și mai aducea aminte ce se întâmplase atunci. El spusese ceva și ținea minte, vag, că ea ripostase. Farurile lui brăzdaseră curtea, apoi știa că așteptase să intre în trafic după ce ajunsese la șoseaua principală. Își amintea că se oprise să-și comande un whisky dublu și-i reveni în minte cât de repede mersese pe șoseaua cu două benzi. Iar după aceea, ajunsese din urmă o mașină, o depășise și gonise prin noapte, cu mintea învârtindu-se. Iar joi după-amiaza, citise în *Oxford Mail* despre asasinarea Sylviei Kaye.

Fusese o prostie din partea lui să scrie scrisoarea aceea, bineînțeles, dar, cel puțin, Peter avea să scape acum de necazuri. Să așterni ceva pe hârtie, orice, era ca și cum ai fi căutat complicațiile cu tot dinadinsul, însă fusese un aranjament perfect funcțional până atunci. Oricum, se întâmplase la propunerea ei și păruse ceva necesar. Poșta din nordul Oxfordului era cu adevărat înfiorătoare – sosea la ora 10 dimineața sau chiar mai târziu în ultima vreme –, iar pe de altă parte nimănui nu părea să-i pese că fetele de la birou primeau scrisori. Iar de prea multe ori el nu putea fi sigur de întâlnire decât în ultimul moment. Uneori lucrurile se încâlceau destul de aiurea, totuși aranjamentul funcționase foarte bine de cele mai multe ori. Își creaseră un sistem de comunicare impecabil. Destul de inteligent, realmente. Oricum nimeni nu se uita la dată. Uneori, Bernard încorpora și câte un scurt mesaj, de asemenea – ca atunci, ultima oară. Atunci, ultima oară… Morse era un tip inteligent, fără îndoială, dar nu fusese suficient de inteligent încât să vadă imaginea completă… Nu avusese cum să-i spună inspectorului întregul adevăr, bineînțeles, totuși nu intenționase să-l inducă în eroare în mod deliberat. Poate doar puțin, în mod sigur… Ca de exemplu, în chestiunea aceea cu înălțimea… Și-ar fi dorit să-l întâlnească pe Morse. Poate că în alte împrejurări ar fi apucat să se cunoască unul pe celălalt, ar fi devenit prieteni…

Adormi de tot și când se trezi, se întunecase. Luminile erau scăzute. Silueta tăcută și albă a unei asistente stătea la o măsuță în capătul îndepărtat al salonului și Bernard observă că majoritatea celorlalți pacienți dormeau. Lumea reală năvăli din nou peste el, iar Margaret era moartă. De ce? De ce? Era oare cum spusese ea în scrisoare? Se întrebă cum va mai putea să înfrunte viața și se gândi la copii. Ce li se spusese lor?

Spasme chinuitoare de durere agonizantă îi năpădiră pieptul și știu

brusc, cu certitudine, că va muri. Asistenta se apropie de el, apoi și medicul. Era scăldat în transpirație. Margaret! Oare ea o ucisese pe Sylvia sau el? Ce mai conta? Durerile începeau să se stingă și Bernard simți o seninătate ciudată.

— Domnule doctor, șopti el.

— Încet, domnule Crowther. Vă veți simți mai bine acum.

Dar Bernard suferise o tromboză coronariană masivă iar balanța șanselor de supraviețuire se înclinase împotriva lui.

— Domnule doctor, vreți să scrieți ceva pentru mine?

— Da. Bineînțeles.

— Este pentru domnul inspector Morse.

Medicul își scoase carnețelul și scrise mesajul scurt, îl privi apoi cu ochi îngrijorați: pulsul bărbatului scădea rapid. Bernard simți masca de oxigen pe față și văzu într-un mod straniu de lucid cele mai infime detalii ale tuturor lucrurilor din jur. Moartea urma să fie mult mai ușoară decât sperase el vreodată. Mai ușoară decât viața. Cu o energie surprinzătoare, își îndepărtă masca și-și rosti ultimele cuvinte.

— Domnule doctor, spuneți-le copiilor mei că i-am iubit.

Ochii i se închiseră și el păru să se cufunde într-un somn adânc. Era ora 2.35 noaptea. Muri la 6.30 dimineața, înainte ca soarele să răsară pe cerul cenușiu și învolburat dinspre est și înainte ca sanitarii să înceapă să împingă gălăgios pe coridoare măsuțele lor cu rotile.

•

Morse îl privi. Era 8.30 dimineața, iar rămășițele pământești ale lui Bernard Crowther fuseseră duse discret la morga spitalului cu aproape două ore în urmă. Inspectorul îl simpatizase pe Crowther. Un chip inteligent, un bărbat care arăta bine, într-adevăr. Se gândi că, probabil, Margaret îl iubise odinioară din toată inima și probabil că pe undeva, în străfundul inimii, îl iubise până în ultima clipă a vieții. Și nu doar Margaret. Mai existase și altcineva, nu-i așa, Bernard? Morse aruncă o privire spre foaia de carnețel din mâna lui și o reciti:

„Domnului inspector Morse,

Îmi pare foarte rău. V-am spus o mulțime de minciuni. Vă rog, lăsați-o pe *ea* în pace. N-are nimic de-a face cu asta. Cum ar fi putut? Eu am omorât-o pe Sylvia Kaye”.

Pronumele erau derutante sau, cel puțin, așa i se păruseră doctorului care scrisese mesajul. Dar Morse le înțelese și-și dădu seama că Bernard Crowther ghicise adevărul înainte să moară. Se uită din nou la omul mort; picioarele lui erau reci ca gheața și, cu siguranță, cu siguranță nu va mai ține niciodată prelegeri despre poeții romantici.

Morse se întoarse încet pe călcâie și plecă.

CAPITOLUL 28

Vineri, 22 octombrie, dimineața

Câteva ore mai târziu, în aceeași zi de vineri, Morse stătea în biroul său și-l punea pe Lewis în temă cu noutățile de dimineață.

— Înțelegi, în tot acest timp, problema cu cazul n-a fost atât faptul că ne-au mințit de la obraz, ci că ne-au spus un amestec complicat de minciuni și adevăr. Dar acum am ajuns aproape de capătul drumului, slavă cerului!

— Încă n-am terminat, domnule?

— Tu ce părere ai? Lucrurile n-ar fi chiar în ordine, nu? E întotdeauna minunat să beneficiezi de o confesiune, știu, dar ce te faci dacă ai *două?*

— Poate că nu vom afla niciodată, domnule. Cred, pur și simplu, că încercau doar să se acopere unul pe celălalt, să preia asupra lor responsabilitatea pentru ceea ce făcuse celălalt.

— Și tu cine crezi că a făcut-o, sergent?

Lewis avea opțiunea pregătită:

— Cred că ea, domnule.

— Pfui!

Ei bine, fusese o probabilitate de cincizeci la sută, iar el alesese greșit. Sau, cel puțin, Morse credea că el greșise. Dar nici *inspectorul* nu fusese într-o formă prea grozavă în ultima vreme, nu?

— Haide, spuse Morse. Explică-mi. Ce te face s-o învinovățești pe sărmana doamnă Crowther?

— Ei bine, cred că ea a aflat că Crowther se întâlnea cu cealaltă femeie și cred ce a spus despre faptul că l-a urmărit și l-a văzut la Woodstock. N-ar fi putut afla câteva dintre lucrurile pe care le-a menționat, dacă nu s-ar fi dus până acolo, nu-i așa?

— Continuă.

— De exemplu, locul unde era parcată mașina în curte. Faptul că cei doi s-au strecurat pe bancheta din spate a mașinii – *noi* n-am știut asta, dar pare să se potrivească cu firul de păr al Sylviei care a fost găsit pe bancheta din spate. Pur și simplu, cred că nu avea cum să inventeze așa ceva. N-ar fi avut cum să culeagă detaliile astea din ziare, pentru că nu au fost publicate niciodată.

Morse își exprimă acordul dând din cap.

— Și o să-ți mai spun ceva, Lewis. Doamna Crowther nu s-a dus la cursul de la Headington în seara aceea de miercuri. Cel puțin, prezența ei nu este bifată în registru. Am verificat.

Lewis fu recunoscător pentru dovada care-i susținea spusele.

— Dar dumneavoastră nu credeți c-a fost ea, domnule?

— Știu că n-a fost, spuse Morse cu simplitate. Vezi tu, Lewis, eu cred că dacă Margaret Crowther ar fi fost în toane criminale în seara aceea, am fi găsit craniul lui Bernard Crowther la capătul celălalt al levierului, nu pe acela al unei persoane neînsemnate ca Sylvia.

Sergentul nu păru deloc convins.

— Cred că greșiți, domnule. Știu ce vreți să spuneți, dar femeile sunt diferite. Nu puteți spune, pur și simplu, că o femeie ar face asta și n-ar face cealaltă. Unele femei ar face orice. Probabil că s-a simțit teribil de geloasă pe cealaltă fată, care îi luase soțul în felul acela.

— Dar n-a spus că a fost geloasă, ci că a simțit „o furie arzătoare", mai ții minte?

Lewis nu mai ținea minte, însă profită de ocazie.

— Dar de ce sunteți, brusc, atât de nerăbdător să-i credeți spusele, domnule? Parcă ați zis că *nu* ați crezut-o.

Morse dădu din cap, în semn de aprobare.

— Exact ce ziceam. Totul este un amestec de adevăr și minciună. Sarcina noastră este să cernem grâul de pleavă.

— Și cum facem asta?

— În primul rând vom avea nevoie de un pic de înțelegere psihologică. Iar eu cred că doamna Crowther spunea adevărul când susținea că era mânioasă. Din punctul meu de vedere, sună credibil. Sunt mai mult ca sigur că dacă ar fi inventat povestea asta, ar fi spus că era geloasă, nu mânioasă. Iar dacă era mânioasă, cred că obiectul mâniei era soțul ei, nicidecum Sylvia Kaye.

Din punctul de vedere al lui Lewis, totul părea neconvingător.

— Nu m-a interesat niciodată psihologia, domnule.

— Nu ești convins?

— Nu în privința asta, domnule. Nu.

— Nu te învinuiesc, spuse Morse. Nici eu nu sunt foarte convins, la rândul meu, dar vei fi încântat să afli că nu depindem de aptitudinile mele de psiholog. Gândește-te o clipă. Doamna Crowther a spus că a intrat în curte, ținându-se pe aproape – adică, în stânga ei – și s-a furișat printre mașini. L-a văzut pe Crowther în capătul îndepărtat al curții, tot în stânga. De acord?

— Da.

— Dar levierul, dacă e să dăm crezare dovezilor, și nu văd niciun motiv verosimil pentru care să *n-o facem,* era fie în cutia cu unelte, fie lângă ea, iar cutia se afla în colțul cel mai îndepărtat, pe latura dreaptă, a curții. Arma cu care doamna Crowther pretinde că a omorât-o pe Sylvia Kaye era la minim optsprezece metri distanță de locul unde se afla ea. Ea spune în scrisoare că nu era doar mânioasă, ci și îngrozită. Iar eu pot foarte bine s-o cred. Cine n-ar fi fost îngrozită? Îngrozită de ceea ce se întâmpla, îngrozită de întuneric, poate, dar, mai presus de toate, îngrozită de *posibilitatea de a fi văzută.* Și totuși,

tu îmi ceri să cred că ea a traversat curtea și a ridicat un levier care se găsea, mai mult ca sigur, la cel mult patru-cinci metri de locul unde erau Bernard și blonda lui pusă pe șotii? E o tâmpenie! Ea a citit despre levier în ziare.

— Dar poate că cineva l-a mutat de acolo, domnule.

— Da. Cineva a făcut-o, cu siguranță. Cine crezi că a fost?

Lewis simți că disputele lui cu Morse, atunci când acesta era într-o asemenea dispoziție, erau aproape la fel de blasfemiatoare ca și disputa lui Moise cu Domnul, pe Muntele Sinai. Oricum, trebuia să-și fi dat seama de povestea aceea cu levierul de la bun început. Fusese o greșeală mare, într-adevăr, totuși altceva îl deranjase în confesiunea lui Margaret. Din capul locului păruse evident că aceasta era crima unui bărbat, nu a unei femei. Sergentul se uitase la Sylvia în seara aceea și văzuse imediat, fără raportul vreunui medic legist, că fusese violată. Hainele îi erau sfâșiate și era evident că cineva nu se putuse abține să nu-și plimbe mâinile pe trupul ei. Nu-l surprinsese, așa cum nu-l surprinsese nici pe Morse, desigur, faptul că raportul menționase sperma de pe interiorul coapselor și contuziile din jurul sânilor. Însă toate astea nu se potriveau cu mărturia lui Margaret Crowther. Ea spusese că-i văzuse pe bancheta din spate a mașinii, dar avusese oare dreptate? Firul de păr fusese găsit pe bancheta din spate, totuși asta nu dovedea foarte multe, nu? Ar fi putut ajunge acolo printr-o mie de modalități diferite. Nu. Lucrurile nu se potriveau nici așa. Povestea îl depășea. Își formulă gândurile în cuvinte și Morse îl ascultă cu atenție.

— Ai dreptate. E o problemă care mi-a provocat și mie multă bătaie de cap.

— Dar nu mai e o problemă acum, domnule?

— Ah, nu. Dacă asta ar fi singura noastră problemă, am avea un drum destul de lin de parcurs.

— Și nu credeți că-i așa?

— Mă tem că ne așteaptă obstacole complicate. Chipul lui Morse era tras și cenușiu, iar vocea îi era tensionată, atunci când continuă: Ar fi trebuit să-ți mai spun ceva, Lewis. După ce am plecat de la Radcliffe azi-dimineață, m-am dus la Newlove. Fusese ieri după-amiază la Bernard și era dispus să vorbească despre el.

— A apărut vreo noutate, domnule?

— Da, presupun că poți spune că a apărut, într-un fel. Newlove nu dorea să vorbească despre latura personală a lucrurilor, dar mi-a spus că Crowther i-a povestit despre seara crimei. În mare parte i-a zis ceea ce noi știam deja, sau ceea ce am reconstituit, pas cu pas. Cu o excepție. Crowther a spus că i s-a părut că în seara aceea *mai era și altcineva în curte.*

— Ei bine, noi știam asta, nu, domnule?

— Stai un pic. Hai să vizualizăm scena, dacă suntem în stare.

Crowther coboară de la volan și urcă pe bancheta din spate, corect? Sylvia Kaye face la fel. Locul unde parcase mașina era strâmt și nu era tocmai momentul pentru politețuri de modă veche, iar eu presupun că fata a coborât pe portiera din față aflată în dreptul ei și a suit pe portiera aferentă din spate, iar Crowther a procedat la fel pe latura lui. Cu alte cuvinte, pe bancheta din spate a mașinii au stat pe aceleași locuri cum stătuseră în față: el în dreapta și ea în stânga. Acum, oricât de întortocheată o fi fost poziția în care a ajuns Crowther, eu cred că în majoritatea timpului a stat cu spatele spre soția sa – sau, să mă exprim altfel, ea a fost aproape mereu chiar în spatele lui. Dar Bernard n-are ochi în spate, iar Margaret, după cum am stabilit, era de-a dreptul înlemnită de groază că ar putea fi văzută. Iar asta tinde să ne conducă la o singură concluzie, așa cum o văd eu: Crowther nu și-a văzut soția în seara aceea. Sunt sigur că ea a fost acolo, dar nu cred că el a văzut-o. În același timp însă a văzut pe altcineva. Cu alte cuvinte, *în seara aceea mai exista o persoană în curte,* o persoană care era mai aproape de el decât a ajuns Margaret, cineva care s-a aflat foarte aproape de trusa de unelte, o persoană pe care Crowther a zărit-o pentru o clipă în umbră, pe când ce se afla pe bancheta din spate a mașinii sale. Și cred că e posibil ca persoana aceea să o fi ucis pe Sylvia Kaye.

— Atunci nu credeți nici în vinovăția lui Bernard?

Pentru prima oară, Morse păru să aibă o ezitare bizară.

— El ar fi putut s-o facă, într-adevăr.

— Dar, pur și simplu, nu vedeți niciun motiv, nu-i așa, domnule?

— Nu, spuse Morse sec. Nu-l văd.

Se uită în jur prin încăpere, demoralizat.

— Ați mai primit vreo informație de la Peter Newlove, domnule?

— Da. Crowther i-a spus că el i-a folosit mașina de scris.

— Mașina de scris a lui Newlove, vreți să spuneți?

— Pari surprins.

— Vreți să spuneți că, până la urmă, Crowther a scris *într-adevăr* scrisoarea aceea?

Inspectorul îi aruncă o privire de dezamăgire dureroasă.

— Doar nu te-ai îndoit vreodată de chestia asta, nu-i așa?

Deschise un sertar al biroului său și scoase un plic alb, sigilat, pe care i-l întinse sergentului. Plicul îi era adresat lui Jennifer Coleby.

— Lewis, vreau să-i înmânezi plicul ăsta și să stai lângă ea atunci când îl deschide. Înăuntru se află o singură foaie de hârtie și un plic de răspuns, adresat mie. Spune-i să răspundă la întrebarea pe care am pus-o și apoi să sigileze mesajul în plicul de răspuns. E clar?

— Nu ar fi mai simplu s-o sunați, domnule?

Ochii lui Morse sclipiră brusc de mânie, deși, atunci când vorbi, cuvintele veniră pe un ton liniștit și controlat:

— După cum spuneam, Lewis, vei sta lângă ea, iar după ce și-a scris răspunsul, te vei asigura că plicul este sigilat. Nu vreau să vezi întrebarea pe care i-am adresat-o și nici răspunsul pe care mi-l va da ea.

Vocea era acum rece ca gheața și Lewis încuviință iute din cap. Nu-și dăduse seama niciodată cât de înspăimântător putea să fie inspectorul și fu fericit să plece.

CAPITOLUL 29

Vineri, 22 octombrie, după-amiaza

După plecarea sergentului, Morse se așeză și se gândi la Sue. De luni, se întâmplaseră multe, dar tânăra rămăsese mai presus de toate în gândurile lui, aproape fără încetare. Trebuia s-o întâlnească din nou. Își consultă ceasul. Era ora prânzului. Se întrebă ce făcea ea și, brusc, acționă.

— Alo, spitalul Radcliffe?

— Da.

— Secția Accidente, vă rog.

— Vă fac imediat legătura, domnule.

— Alo. Secția Accidente, se auzi un glas care nu era al lui Sue.

— Aș dori să discut cu domnișoara Widdowson, vă rog.

— Vă referiți la asistenta medicală debutantă Widdowson?

Inspectorul nu știa ce grad de specializare avea Sue.

— Cred că prenumele ei este Susan.

— Îmi pare rău, domnule, dar nu avem voie să preluăm apeluri telefonice din exterior, cu excepția…

— Ar putea fi o urgență, o întrerupse Morse, plin de speranță.

— Este vorba despre o urgență, domnule?

— Nu, nu chiar.

— Îmi pare rău, domnule.

— Sunt de la poliție.

— Îmi pare rău, domnule.

Fără îndoială, mai auzise replica aceea până acum. Treptat, Morse începea să se enerveze din nou.

— Asistenta-șefă e acolo?

— Doriți să vă fac legătura cu asistenta-șefă?

— Da, asta doresc.

Avu de așteptat două minute bune.

— Alo. Sunt asistenta-șefă.

— Doamnă, vă sun de la secția de poliție a Văii Tamisei. Sunt

inspectorul-șef Morse. Aș dori să stau de vorbă cu asistenta medicală debutantă Widdowson. Înțeleg că aveți reguli în această privință și bineînțeles că nu intenționez, în circumstanțe normale, să le încalc…

— Este urgent?

Vox auctoritatis.

— Hai să spunem că este important.

Pe durata următoarelor câtorva minute, asistenta-șefă îi explică, distant și obiectiv, regulile care guvernau livrarea de corespondență personală și transferul apelurilor telefonice din exterior spre membrii echipei „sale" de asistente. Ea clarifică răspicat regulile și motivele lor, iar Morse se foi la biroul său, în timp ce degetele mâinii lui stângi băteau darabana pe tăblie în maniera lui caracteristică.

— Dumneavoastră nu știți nimic despre volumul de scrisori și apeluri telefonice oficiale pe care le primește zilnic secția mea. Iar dacă am adăuga complicațiile suplimentare generate de toate scrisorile și apelurile personale, unde am ajunge? Am încercat și cred că am izbutit…

Morse o ascultă până la capăt. Pe când ea perora, o idee teribil de neverosimilă îi apăruse în minte. Aproape că-și dorea s-o audă repetând lista plictisitoare de interdicții.

— Vă sunt cât se poate de recunoscător, doamnă asistentă-șefă. Vreau să-mi cer scuze…

— Nu aveți de ce. Mi-a făcut plăcere să vorbesc cu dumneavoastră. Acum, dați-mi voie să vă ajut în orice mod îmi stă cu putință.

Femeia ar fi fost dispusă să facă orice pentru el, știa asta, însă situația se schimbase. Acum apăruse o șansă absolut întâmplătoare, minusculă, acolo unde înainte nu existase nimic. Puse capăt apelului cât putu de repede, deși asistenta-șefă aproape că-l implora să-i ofere ocazia de a-l ajuta în vreun fel. Dar Morse nu avea nevoie de nimic: cursul acțiunilor lui era deja limpede.

•

Sue lua prânzul, în timp ce inspectorul își încheia convorbirea îndelungată cu șefa ei. Și ea se gândea la Morse. Măcar dacă l-ar fi cunoscut mai devreme! Știa cu o siguranță plină de pasiune că el i-ar fi schimbat viața. Oare acum era prea târziu? Doctorul Eyres stătea alături de ea, profitând de orice oportunitate decentă pentru contacte fizice intime cu splendida asistentă medicală debutantă, dar Sue îi detesta apropierea și insinuările și, refuzând desertul, plecă de la masă cât putu de repede. „Of, Morse! De ce nu te-am cunoscut mai repede?" Se întoarse în sala de așteptare a pacienților ambulatorii de la Secția Accidente și se așeză pe una dintre băncile tari. Absentă, luă un exemplar vechi al revistei *Punch* și-i frunzări mecanic paginile decolorate… Ce trebuia să facă? El nu mai apăruse absolut deloc din seara aceea nenorocită, când Jennifer se întorsese acasă. Jennifer! Iar

ea fusese suficient de proastă, încât să i se destăinuie lui Jennifer. David? Va trebui să-i scrie lui David. El va fi întristat, totuși cum să locuiești cu cineva, cum să dormi cu cineva timp de patruzeci, sau chiar cincizeci de ani… cu cineva pe care nu-l iubești sincer și din toată inima?

Apoi, îl văzu. El stătea acolo cu o privire neliniștită, vulnerabilă, în ochii lui cenușii. Lacrimile începură să curgă pe obrajii lui Sue, care simți o bucurie incredibilă. Inspectorul se așeză lângă ea. Nici măcar nu încercă să o ia de mână – nu era nevoie. Stătură de vorbă, iar tânăra nici măcar nu știu despre ce. Nici nu conta.

— Va trebui să plec, spuse ea. Încearcă să mă vizitezi cât de curând, da?

Era ora unu și jumătate după-amiază.

Morse își simțea inima sfâșiată. O privi pe Sue lung și intens și-și dădu seama cât de mult o iubește.

— Sue?

— Da?

— Ai o fotografie cu tine?

Ea cotrobăi în poșetă și găsi ceva.

— Nu-i foarte bună, nu-i așa?

Morse privi fotografia. Avea dreptate. Într-adevăr, n-o avantaja prea mult, dar era Sue a lui. O puse cu grijă în portofel și se ridică să plece. Pacienți așteptau deja: pacienți cu ghipsuri voluminoase pe brațe și picioare, cu bandaje în jurul capetelor și încheieturilor mâinilor, victima unui accident auto, cu sânge în jurul gurii și fața albă ca varul. Sosise momentul să plece. Atinse blând mâna femeii și degetele li se împleticiră într-un bun-rămas tandru și dulce. Sue îl urmări prin ușile din celuloid întredeschise, în timp ce inspectorul se îndepărta, șchiopătând ușor.

•

Era aproape ora două fără un sfert când Morse ieși din spitalul Radcliffe și porni spre întinsul bulevard St. Giles, mărginit de copaci. Se gândi să-și amâne următoarea vizită, dar trebuia să fie îndeplinită la un moment dat, iar el se afla chiar acum prin zonă.

Rămânând pe trotuarul drept al bulevardului, merse în direcția generală a Monumentului Comemorativ al Martirilor, se opri în primul snack-bar întâlnit, Wimpy Grill, și intră. După ce își arătă legitimația, italianul bondoc și măsliniu care întorcea hamburgerii de vită pe plită, „signor, eu nu vorbește bine engleza”, își chemă chelnerița șleampătă și tânără, să-l ajute. Morse plecă în timp ce amândoi clătinau vehement din capete și gesticulau agitați; nu avea să fie ușor. Câțiva metri mai departe, se opri și intră în barul Bird and Baby, unde își comandă o halbă de ale și se angajă câteva minute într-o conversație discretă cu proprietarul, care servea întotdeauna la bar la ora

prânzului. Din păcate, nu. Oh, da, ar fi observat, dar nu, îmi pare rău. Urma, așadar, să fie o acțiune lungă și deprimantă, însă numai Morse personal o putea face.

El își continuă traseul, meticulos, prin cele zece-douăsprezece localuri similare de pe Commarket, mai jos de ABC Cinema, traversă strada la Carfax și o luă pe trotuarul opus. Abia la o patiserie mică („servim gustări") de lângă uriașa clădire Marks and Spencer, găsi persoana pe care o căutase. Era o femeie cărunță, bucălată, cu chip binevoitor și comportament prietenos. Morse conversă cu ea câteva minute, iar femeia încuviință, de asemenea, mult din cap și arătă cu brațele. Totuși indicațiile nu erau vagi, spre alei sau spre străzi lăturalnice, ci de data asta vizau o săliță din patiserie, unde se serveau gustările. Mai exact, indicațiile se refereau la o măsuță mică, aflată în colțul cel mai ferit al încăperii, cu câte un scaun de fiecare parte, ambele goale acum, cu o olivieră, o scrumieră murdară și un flacon cu sos de roșii așezate pe fața de masă cu dungi roșii și albe.

Era ora 15.45. Morse se îndreptă spre masă și se așeză. Știa că acum cazul era aproape încheiat, dar nu putea simți nicio urmă de entuziasm. Picioarele îl dureau, mai ales dreptul, și avea teribil de multă nevoie de ceva care să-l înveselească. Scoase din nou poza lui Sue din portofel și se uită la chipul fetei pe care o iubea atât de mult și fără speranță. Chelnerița cu părul cărunt se apropie de el.

— Pot să vă servesc cu ceva, domnule? Îmi cer scuze că nu mi-am dat seama că ați putea…

— Aș dori o cană de ceai, drăguțo, spuse Morse.

Era mai bine așa, decât nimic.

•

Nu se întoarse la birou până la 16.45. Un bilet de la Lewis îl aștepta pe masă. Sergentul spera că va fi totul în regulă dacă va pleca puțin mai devreme. Îl ruga să-l sune, dacă prezența lui era necesară. Soția lui avea „un pui de gripă" și copiii erau greu de strunit.

Morse mototoli biletul și-l aruncă la coș. Sub bilet se afla scrisoarea pe care Lewis o adusese din partea lui Jennifer Coleby. Asigurându-se că plicul fusese lipit, inspectorul îl așeză, nedesfăcut, în sertarul cel mai de jos din stânga al biroului, pe care îl încuie cu cheia.

Căută un număr în cartea de telefoane și auzi țârâitul prelung și răsunător. Se uită la ceasul de la mână: era aproape ora 17. N-ar mai fi contat, desigur, dacă ar fi plecat, însă voia să rezolve toate chestiunile chiar acum. *Țâr, țâr, țâr, țâr.* Era pe cale să renunțe, când, în sfârșit, cineva răspunse la telefon.

— Alo?

Era Palmer.

— Mă bucur că v-am găsit, domnule, sunt Morse.

— Aha. Micuțul director nu părea deloc încântat. Aveți noroc.

Tocmai încuiam biroul, dar mi-am zis că ar fi mai bine să mă întorc și să răspund la telefon. În meseria asta, nu se știe niciodată. Ar putea fi important.

— Este important.

— Ah…

Palmer locuia pe eleganta Observatory Street, la capătul lui Woodstock Road. Da, se putea întâlni cu Morse – bineînțeles –, dacă era important. Stabiliră o întâlnire la Bull and Stirrup de pe Walton Street, din apropiere, la ora 20.30.

Era un pub cu aspect neplăcut, prost iluminat și cu talaș pe jos; un local dezamăgitor, unde pariurile pe cai, darts și fotbal reprezentau principalele ocupații ale clienților cu haine ponosite. Morse își dorea să termine cu povestea asta și să iasă de acolo cât mai repede. Discuția începu greu, cu Palmer rezervat și șovăielnic, totuși Morse știa prea multe ca să i se poată opune. Fără chef, dar cu o sinceritate vizibilă, directorul își relată povestea jalnică.

— Credeți probabil că ar fi trebuit să vă spun asta mai devreme?

— Habar n-am. Eu nu sunt însurat.

Morse părea perfect indiferent. Era 9 seara și el își luă rămas-bun.

Porni pe Woodstock Road, cu o viteză ceva mai mare de 50 de kilometri pe oră, dar, după ce zări un echipaj de poliție, încetini la viteza regulamentară. Ajunse la giratoriul spre Woodstock, locul de unde începuse toată porcăria aceea, și se îndreptă spre Woodstock. Când ajunse în dreptul satului Yamton, viră și opri Lancia în fața casei doamnei Mabel Jarman, unde nu zăbovi mai mult de două minute.

În drum spre casă, se abătu pe la secția de poliție. Coridoarele erau întunecate, dar nu se deranjă să mai aprindă luminile. Ajuns în biroul său, descuie sertarul cel mai de jos din stânga al biroului și scoase plicul. Mâna îi tremură ușor când o întinse spre cuțitul pentru scrisori și deschise plicul. Se simțea ca un jucător de crichet care ratase toate loviturile și care verifica foaia de scor, pentru a vedea dacă nu cumva un punct marcat de celălalt jucător fusese contabilizat din greșeală pe numele lui. Dar Morse nu credea în minuni și știa ce va conține bilețelul înainte să-l deschidă. Văzu hârtia; nu o citi. O văzu sinoptic, nu ca pe o sumă a cuvintelor și a literelor sale individuale. Nu există minuni.

Stinse lumina, încuie ușa biroului și porni înapoi pe coridorul întunecat. Ultima piesă a puzzle-ului fusese așezată la locul ei. Acum, imaginea era completă.

CAPITOLUL 30

Sâmbătă, 23 octombrie

Încă de la micul dejun, Sue încercase să-i scrie lui David. O dată sau de două ori, izbutise să acopere câte o jumătate de pagină înainte s-o mototolească și să înceapă pe o foaie curată; dar, de cele mai multe ori, exprimarea evazivă o lăsa baltă după ce storcea cu greu o propoziție chinuitor de scurtă. Încercă din nou.

„Dragul meu David,

Ai fost atât de bun și de iubitor cu mine, încât îmi dau seama că această scrisoare va reprezenta un șoc teribil pentru tine. Dar simt că trebuie să-ți spun – nu este cinstit să-ți ascund nimic. Adevărul este că m-am îndrăgostit de altcineva și eu…”

Ce altceva putea să mai scrie? Nu avea cum s-o lase așa, pur și simplu… Mototoli și ultima ciornă, adăugând-o la colecția tot mai mare de ghemotoace de hârtie de pe masă.

•

În aceeași dimineață Morse stătea așezat cu înfățișare posomorâtă pe scaunul său de piele neagră. Fusese încă o noapte neliniștită și chinuitoare. Trebuie să-și ia niște zile de concediu.

— Păreți obosit, domnule.

Morse înclină din cap.

— Da, însă acum am ajuns la capătul călătoriei.

— Am ajuns, domnule?

Inspectorul păru că se înviorează. Inspiră adânc.

— După cum știi prea bine, zise el, am făcut una sau două cotituri greșite, dar, din pur noroc, m-am îndreptat mereu în direcția cea bună – chiar și în seara crimei. Mai ții minte cum am stat în curtea aceea? Îmi amintesc că am ridicat privirea spre stele și mi-am spus câte secrete trebuie să știe ele, pentru că se uită în jos, spre secretele tuturor. Îmi amintesc că am încercat chiar și atunci să văd modelul integral, nu doar bucățelele care-l alcătuiesc. Scena aceea avea un aspect foarte ciudat. Într-adevăr, părea să fi fost o crimă pasională, dar lucrurile nu sunt întotdeauna ceea ce par, nu-i așa?

Părea că vorbește pe un ton confuz, oarecum legănat, de parcă ar fi fost drogat.

— Sigur că da, poți *acționa* în așa fel încât lucrurile să pară ciudate, totuși eu n-am întâlnit încă un ucigaș atât de inteligent. Sau lucrurile *se întâmplă* așa, pur și simplu, nu? Ar fi fost ciudat dacă Sylvia ar fi fost violată acolo unde a fost găsită, nu crezi? Știu că în seara aceea curtea era întunecată, dar mașini cu farurile aprinse intrau și ieșeau fără încetare. Ar fi cu totul improbabil să crezi că un bărbat poate fi atât de nesăbuit încât să violeze o fată în lumina farurilor

automobilelor.

Sergentul avu impresia că Morse se relaxează puțin, iar ochii săi își pierd expresia mohorâtă. Acum, șeful lui părea mai aproape de comportamentul său natural.

— Bănuiesc că aveți dreptate, domnule.

— Totuși scena era ciudată. O blondă cu picioare lungi fusese omorâtă și violată, sau violată și omorâtă. Oricare ar fi fost ordinea acțiunilor, ele indicau același lucru: trebuia să găsim un ucigaș obsedat de sex. Însă eu nu am fost sigur. Din câte mi s-a spus, violul nu este ușor, dacă domnișoara nu este dispusă să coopereze și, cum spuneam, am eliminat posibilitatea ca Sylvia să fi fost violată în curte. Ea ar fi țipat… dacă nu cumva, desigur, era deja moartă. Am însă unele rețineri față de asemenea indivizi și am presupus că șansele de a întâlni un necrofil de calibrul lui Christie erau destul de reduse. Cu ce ipoteză rămâneam atunci?

Lewis speră că fusese o întrebare retorică și avu dreptate.

— Hai să ne concentrăm atenția asupra acestor două componente: violul și omuciderea. Să presupunem că sunt două acțiuni distincte-nu una singură. Să pornim de la ipoteza că fata a avut contact sexual cu un bărbat; la urma urmelor, nu există nicio îndoială în privința contactului sexual. Să mai presupunem că acel contact a avut loc cu consimțământul ei deplin. Exista o fărâmă de dovadă care să susțină asta. Sylvia nu era membră a mișcării feministe, dar nu purta sutien și mie mi s-a părut că, deși nu era ceva neobișnuit, era totuși oarecum sugestiv. Noi am descoperit că ea avea multe bluze albe, dar nu și sutiene albe. De ce oare? Nicio persoană atât de conștientă de silueta și de aspectul ei ca Sylvia Kaye n-ar fi purtat un sutien negru sub o bluză subțire și albă, nu-i așa? Nu am putut trage decât o singură concluzie: că Sylvia ieșea destul de des din casă fără sutien; iar dacă totuși purta sutien, acesta era negru, pentru că toate fetele cred că lenjeria neagră este foarte sexy. Toate astea îmi sugerau că era o domnișoară cu moravuri destul de ușoare și cred că asta-i evident.

— Nu purta nici chiloți, domnule.

— Nu, dar raportul medicului legist sugerează că i-a purtat – judecând după urmele de elastic din jurul taliei. Da, sunt destul de sigur că a purtat chiloți, iar aceștia au nimerit în buzunarul cuiva, iar ulterior au fost aruncați sau arși. Oricum, nu este important. Să revenim la componentele separate ale crimei. Mai întâi, un bărbat are contact sexual cu Sylvia și e destul de evident că ea nu se opune prea mult. Apoi, cineva o omoară. Ar fi putut să fie același bărbat, dar motivul este greu de înțeles. Dovezile pe care le-am obținut chiar de la început păreau să sugereze că el a fost un individ perfect necunoscut, pe care l-a întâlnit întâmplător în drum spre Woodstock. În regulă! Dar, fiindcă am stabilit că Bernard Crowther a fost cel care oprise la

giratoriul spre Woodstock, unele aspecte ale cazului păreau să devină mai derutante. Puteam să-mi imaginez că Crowther era genul de bărbat care își mai înșela soția la răstimpuri, mai ales că, din câte știm acum, relația cu ea pare să se fi degradat în ultimii câțiva ani de la o fericire idilică la ciondăneli prostești. Dar dacă eram în căutarea unui maniac obsedat de sex, eram destul de sigur că nu Crowther era cel pe care-l căutam. Mi se părea a fi un bărbat în esență civilizat. Mai ții minte când te uitai la fotografiile Sylviei? Mai ții minte că mi-ai spus că ți-ai dori să pui mâna pe nemernicul care o făcuse? Cred însă că pe atunci aveai în minte o imagine suprapusă: asociai violul cu asasinatul și *cu încă ceva – interacțiunea evidentă cu vestimentația sumară a Sylviei.* Eu nu-l puteam integra pe Crowther în tabloul acela, iar dacă mărturia soției lui a avut vreun sâmbure de adevăr, atunci acela a fost descrierea celor văzute în mașină. Ai remarcat și tu asta, Lewis. Așadar, ce știam noi? Mai întâi, Crowther a făcut dragoste cu fata pe bancheta din spate a mașinii. După aceea, poate că s-a certat cu ea, dintr-un motiv necunoscut. Să zicem că ea ar fi fost o curvișină mercantilă, care fusese de acord să facă amor cu el în baza înțelegerii pe care ar fi solicitat-o o prostituată obișnuită. Să presupunem că el n-a putut sau n-a fost dispus să o plătească. Să zicem că au început să se certe, iar el a ucis-o. Este o posibilitate, dar pur și simplu nu puteam să cred că dacă succesiunea evenimentelor ar fi fost aceea, am mai fi găsit-o pe Sylvia cu bluza sfâșiată și smulsă de pe ea. Sau, cel puțin, nu dacă ne-am fi gândit la Crowther ca fiind vinovatul.

Lewis îl întrerupse pe un ton scăzut:

— Spuneați că v-ați dat seama cine a făcut asta.

— Cred că și tu ți-ai dat seama, zise Morse. Pe măsură ce cazul progresa, părea să existe o singură persoană care să aibă mintea suficient de deformată și de pervertită, încât să-și facă mendrele cu corpul unei fete omorâte. Un bărbat care, oricum, așteptase să se întâlnească cu ea, un bărbat despre care știm că se frământa și se tortura în permanență cu gânduri legate de sex, un bărbat care trăia cu o dietă de filme erotice și pornografice. Știi totul despre el, Lewis. Iar eu m-am dus să-l vizitez cu o săptămână în urmă. Dormitorul lui este înțesat cu ilustrate deocheate, reviste din Danemarca, filme porno hardcore și așa mai departe. E bolnav, Lewis. Și el știe că e bolnav, și mama lui știe asta, totuși el nu este un răufăcător. De fapt, în pofida imoralității sale, nu este un ins dezagreabil. Mi-a spus că visează frecvent că dezbracă trupul unei fete moarte.

— Sfinte Dumnezeule! spuse Lewis.

— N-ar trebui să fii chiar stupefiat de chestia asta, să știi. Mi s-a spus că Freud menționează genul acesta de vis ca fiind o formă obișnuită de fantezie sexuală printre voyeurii frustrați.

Lewis își amintea filmul. *Într-adevăr,* îl găsise și el destul de erotic,

dar nu dorea s-o recunoască nici măcar în sinea lui.

— Până atunci se întâlnise de câteva ori cu Sylvia. De obicei, se întâlneau în barul hotelului Black Prince, beau ceva, apoi se duceau acasă la el – în dormitorul lui. O plătea pentru asta, mi-a spus-o chiar el.

— Avea o grămadă de cheltuieli, într-un fel sau altul, domnule.

— Da, într-adevăr. Oricum, în seara când Sylvia a fost ucisă, el așteptase de pe la opt fără un sfert. Băuse tot mai mult și se simțise tot mai disperat pe măsură ce timpul trecea, iar Sylvia nu apărea. A ieșit de câteva ori să se uite după ea, dar n-a văzut nimic. Când a găsit-o, în sfârșit, era cuprins de o stare de rău fizic și psihic: îi era rău de la frustrarea sexuală pe care o acumulase și îi era rău de la prea multă băutură. A găsit-o cu totul întâmplător – așa a spus –, iar eu îl cred.

— Și atunci… vreți să spuneți că el… și-a făcut mendrele cu ea?

Morse aprobă din cap.

— Da. Asta a făcut.

— Are nevoie de tratament, domnule.

— Mi-a promis că se va duce la un consult psihiatric, dar nu sunt foarte optimist în privința asta. Nu am cunoscut decât un singur psihiatru, un tip ciudat. Dacă a existat cineva care să aibă nevoie de tratament psihiatric, acela era chiar el.

Inspectorul zâmbi compătimitor și Lewis simți că șeful său își revine la starea lui de spirit normală.

— Așadar, am clarificat problema asta, domnule.

— Da. Dar nu ne-a ajutat foarte mult, nu-i așa? Eram perfect sigur că Sylvia Kaye n-a fost omorâtă de către domnul John Sanders. Potrivit raportului medicului legist, ea a fost asasinată, între orele 19 și 20… sau așa ceva. Sigur că da, toți știm chestia aia cu criminalul care revine la locul crimei, dar pur și simplu nu puteam să cred că Sanders ar fi stat două-trei ore și ar fi băut whisky la nici cincizeci de metri de locul unde zăcea moartă victima lui. Ar fi luat-o la sănătoasa, asta-i sigur. Ciudat mi se părea faptul că ea nu fusese găsită mai devreme. Dar tu ai lămurit povestea asta.

Lewis fu încântat să afle că și el fusese de folos pe undeva. Știa la ce se referea Morse, pentru că sergentul îi intervievase pe toți șoferii autovehiculelor parcate în curte în seara aceea. Șoferul mașinii lângă care fusese găsită Sylvia parcase mai devreme într-un loc neconvenabil, imediat în exteriorul curții lui Black Prince, dar fusese îngrijorat că putea bloca alte mașini și, imediat ce văzuse un vehicul plecând din curte, profitase de ocazie să intre în marșarier în locul rămas liber. Desigur, farurile lui n-o putuseră lumina pe Sylvia Kaye, iar când a coborât de la volan, cadavrul era sprijinit de perete, de cealaltă parte a mașinii.

— Până în momentul acela, continuă Morse, reușiserăm să ajungem

la Crowther. Sau, mai exact, la soții Crowther. Poate că nu vom afla niciodată cu exactitate rolul jucat de fiecare dintre ei în seara aceea, dar cred că putem afirma cu siguranță că în urma celor întâmplate, *Margaret a crezut că Bernard o omorâse pe Sylvia.* Nu știu dacă ea s-a sinucis doar din cauza a ceea ce suspecta, deși, cu siguranță, asta s-a numărat printre factorii care au îndemnat-o să facă pasul acela. Însă asta este doar jumătate din chestiune. Cred, de asemenea, că *Bernard bănuia că Margaret o omorâse pe Sylvia.* Dacă am dreptate în privința asta, mi se pare că se explică mai multe lucruri. Bernard avea două motive copleșitoare să păstreze tăcerea. În primul rând, relația lui extraconjugală ar fi ieșit imediat la lumină, cu toate consecințele pe care le-ar fi generat. În al doilea rând, și poate chiar mai important, dovezile furnizate de el ne-ar fi putut într-adevăr ajuta să găsim criminalul care, așa cum vedea Bernard lucrurile, era probabil propria lui soție, Margaret. Dumnezeule, Lewis, ce bine ar fi fost dacă ei doi ar fi discutat despre subiectul acela! Nu bănuiești pe altcineva că a comis o crimă, dacă ai fost chiar tu autorul. Și cred că amândoi au fost perfect sinceri în suspiciunile care-l vizau pe celălalt. Astfel că, putem susține cu toată siguranța că *niciunul dintre ei n-a făcut-o.* Iar dacă Bernard ar fi vădit câtuși de puțină inteligență, și-ar fi dat seama cât era de improbabil ca Margaret să fie implicată cu adevărat în crima aceea. Trecuse pe lângă soția lui, când revenise în Oxford! Din mărturia lui Margaret știm că ea șofa încet și, probabil, cele mai multe mașini o depășeau oricum. Dar dacă Bernard a plecat spre Oxford *înaintea* ei, ar fi fost o imposibilitate fizică pentru el să o depășească. Suntem de acord?

— Dar poate că s-a oprit pentru un păhărel sau așa ceva, domnule.

— Nu m-am gândit la asta, spuse Morse lent, dar nu-i un amănunt vital. Să mergem mai departe. De la bun început, persoana-cheie a acestui caz a fost domnișoara X – acea domnișoară X care s-a aflat alături de Sylvia în mașina lui Bernard Crowther. Ce am aflat noi despre ea? Cel mai important lucru a fost ceva auzit de doamna Jarman, care este *ferm* convinsă că nu s-a înșelat – aseară am trecut din nou pe la ea. Ea a auzit-o pe Sylvia spunând: „Mâine dimineață, o să ne hlizim de chestia asta". În felul acela, terenul de acțiune s-a restrâns considerabil, nu? Am investigat la compania de asigurări Town and Gown, unde am descoperit câteva lucruri foarte interesante, dintre care cel mai interesant a fost că cineva i-a spus lui Jennifer Coleby să-și țină gura.

Lewis o deschise pe a lui, dar nu apucă să spună nimic.

— Știu că tu crezi că am avut de la bun început ceva împotriva acelei tinere, dar acum sunt convins – mai convins decât oricând – că scrisoarea pe care am găsit-o, adresată lui Jennifer Coleby, a fost scrisă de Bernard Crowther. Dacă vrei amănuntele exacte, asta s-a

întâmplat în după-amiaza de vineri, 1 octombrie, în biroul domnului Peter Newlove din colegiul Lonsdale, la mașina de scris a aceluiași domn Newlove. Aceasta, Lewis, este o *certitudine*.

Din nou, sergentul făcu o încercare de protest și, d în nou, Morse îi respinse protestul cu un gest din mână.

— Ascultă-mă până la capăt. Jennifer Coleby ne-a mințit de la bun început. De fapt, dintre toate persoanele implicate în acest caz, Jennifer Coleby a fost cea care a deținut monopolul minciunilor. Minciuni, minciuni și iar minciuni. Dar *de ce* trebuia ea să mintă? De ce să fi fost atât de determinată să ne inducă în eroare? Încă de foarte devreme am fost sigur că motivul era de fapt relativ simplu. Domnișoara care a stat pe bancheta din spate a mașinii lui Bernard era amanta lui și tot ce am aflat de la Margaret a confirmat autenticitatea propriei lui mărturisiri, în care recunoștea că avea *într-adevăr* o amantă. Nu e nevoie să trec în revistă toate minciunile pe care le-am încasat de la Jennifer, dar în mijlocul acelei rețele încâlcite de minciuni a existat o fărâmă de sinceritate. Și unul dintre lucrurile pe care ni le-a spus, și care părea cea mai gogonată minciună dintre toate, s-a vădit de fapt a fi singurul adevărat. *A spus că ea are mașină.*

Lewis nu se mai putu abține.

— Dar a avut pană, domnule. Știm totul despre asta.

— Ah, nu mă îndoiesc că a avut pană. I-a sunat pe tipii ăia de la anvelope și baterii, dar dacă ei n-au putut face reparația, a făcut-o altcineva, nu? Dacă mai ții minte, Jennifer nu i-a spus celui de la anvelope să vină în altă zi și nu și-a făcut reparația la Barkers. Totuși cineva i-a depanat roata. Poate că a făcut-o chiar ea, fiindcă nu-i deloc proastă, nu? Poate că la rugat pe vecinul de alături? Nu știu. Dar poți repara o pană de cauciuc în cinci minute fără multă bătaie de cap, iar *Jennifer Coleby este o fată practică și avea nevoie de mașină în seara aceea.*

— Nu înțeleg nimic, spuse Lewis, complet derutat.

— O să-nțelegi, nu te teme. Morse își privi ceasul de la mână. Vreau să te duci și s-o aduci aici, sergent.

— Vă referiți la domnișoara Coleby?

— La cine dracu' altcineva?

Morse îl urmă pe Lewis afară din birou, bătu la ușa comandantului secției Strange și intră.

După o jumătate de oră, ușa se deschise și Strange se opri în prag împreună cu Morse. Ambii bărbați aveau fețele grave, iar Strange încuviință din cap cu fermitate în timp ce inspectorul-șef rostea ultimele cuvinte.

— Pari obosit, să știi, zise și el după aceea. Cred că ar trebui să-ți iei un concediu de două săptămâni, acum că povestea asta s-a terminat.

— Încă nu s-a terminat de tot, domnule.

Morse se întoarse încet în propriul birou.

Când Jennifer Coleby sosi, inspectorul o invită să ia loc, apoi se îndreptă spre Lewis.

— Aș dori ca discuția asta să fie confidențială. Cred că-nțelegi.

Sergentul nu înțelegea și se simți rănit. Dar plecă, lăsându-i singuri, și porni spre cantină.

— După vizita de ieri a sergentului dumneavoastră, credeam ați terminat, domnule inspector…

Morse o întrerupse ferm.

— *Eu* v-am convocat la secție și *eu o* să vorbesc. Dumneavoastră veți tăcea din gură pentru câteva minute.

În vocea lui se auzea o amenințare subtil voalată și Jennifer Coleby, destul de alarmată, se conformă.

— Dați-mi voie să vă spun ceea ce am bănuit de mult timp în acest caz, domnișoară Coleby. Mă puteți întrerupe dacă greșesc, dar nu mai vreau o porție din minciunile dumneavoastră mizerabile.

Ea privi cu ură în ochii lui pătrunzători, dar nu spuse nimic.

— Dați-mi voie să vă spun ce cred. Cred că într-o seară două fete au fost luate la autostop de un bărbat, iar una dintre fetele acelea era chiar amanta bărbatului. Cred că această amantă obișnuia să meargă cu mașina la *întâlnirile* cu iubitul ei, dar în seara respectivă, n-a putut ajunge acolo cu mașina și, de aceea, trebuia fie să ia autobuzul, fie să facă autostopul. Printr-un ghinion, și din pură întâmplare, a fost luată *exact de către bărbatul cu care urma să se întâlnească.* Tot printr-un ghinion, erau două fete și el a trebuit să le ia pe ambele, iar *fetele acelea se cunoșteau între ele.* Brusc, totul a părut prea periculos – asta este părerea mea, domnișoară Coleby – și, cumva, cei doi au hotărât să renunțe la întâlnirea lor și să aștepte apariția altei oportunități. Cred că fata, amanta, a cerut să fie lăsată undeva pe drum. Probabil că a inventat o scuză perfect naturală – era o mincinoasă foarte bună – și i-a cerut s-o lase să coboare. Dar ea știa încotro se îndreaptă cealaltă fată – fără îndoială că aceea îi spusese – și simțea o gelozie necontrolată. Poate că simțise ceva în timp ce călătoriseră toți trei. Fata care stătea în față era foarte atrăgătoare pentru bărbați. Și cine putea ști? Bărbatul pe care ea îl cunoștea atât de bine îi fusese necredincios soției sale. Comisese adulter chiar cu ea! De ce să n-o facă și cu alte fete? Așadar, iată ce cred eu că s-a întâmplat. Amanta a coborât din mașină, dar nu s-a întors acasă. Nu. A așteptat un autobuz, care a venit aproape imediat. Cât de mult trebuie să-și fi blestemat norocul! Măcar dacă n-ar fi ieșit la autostop! Oricum, a luat autobuzul și s-a îndreptat spre locul unde știa că ar putea să-i găsească pe cei doi care plecaseră mai departe cu mașina. Și i-a găsit. Acolo era întuneric și n-a putut vedea mare lucru, dar a văzut destul. Și a simțit cum

crește prin ea o gelozie criminală, nu atât împotriva iubitului ei, cât împotriva târfei aceleia ieftine, o fată pe care apucase s-o cunoască, dar pe care n-o simpatizase niciodată, o fată pe care acum o ura cu o furie de nedescris. Probabil că după plecarea bărbatului au discutat între ele, dar nu pot decât să ghicesc și s-ar putea să mă-nșel. Cred că fata care tocmai coborâse din mașină a sesizat furia ucigașă de pe chipul celeilalte și mai cred că a încercat să fugă. Însă o lovitură înverșunată i-a crăpat țeasta și a căzut moartă în curtea cu caldarâm. Ucigașa a târât corpul, trăgându-l de brațe, până în colțul cel mai întunecat al curții, apoi a plecat și a luat un autobuz care a dus-o acasă.

Morse se opri și în încăpere se lăsă o tăcere adâncă.

— Credeți că așa s-au întâmplat lucrurile, domnișoară Coleby?

Ea încuviință din cap.

— Știm amândoi cine a omorât-o pe Sylvia, nu-i așa? Morse vorbi cu atâta blândețe, încât cuvintele abia i se auzeau. Din nou, ea încuviință din cap. Inspectorul îl sună pe Lewis și-i spuse să intre.

— Te rog să consemnezi ce va urma, sergent. Domnișoară Coleby, o să vă rog să răspundeți la câteva întrebări suplimentare. Cine v-a reparat pana?

— Un vecin de peste drum. Domnul Thorogood.

— Cât timp i-a luat?

— Cinci-zece minute. Nu mult. L-am ajutat și eu.

— De cât timp sunteți amanta angajatorului dumneavoastră, domnul Palmer?

Lewis ridică privirea, stupefiat.

— De aproape un an.

— Nu vi s-a părut periculos să povestiți și altcuiva despre asta?

— Presupun că a fost periculos, da, totuși asta însemna că puteam beneficia de o cameră, o dată pe săptămână.

— Palmer v-a spus azi-dimineață că am aflat?

— Da. Ea răspunsese pe un ton destul blând până atunci, dar vechea flacără îi străluci din nou în ochi. Cum ați aflat?

— Am ghicit, dar trebuia să existe un motiv. A fost o întâmplare, de fapt. Am verificat registrul școlii serale, pe data de miercuri, 29 septembrie, să văd dacă doamna Crowther fusese prezentă. Nu fusese. Dar am observat un *alt* nume pe listă: doamna Josephine Palmer. Ei, bine…

— Aveți o minte bănuitoare, domnule inspector.

— Când a început povestea asta cu scrisorile?

— Astă vară. A fost o prostie, *într-adevăr*. Dar a funcționat de minune – așa spuneau ei.

— Domnișoară Coleby, îmi puteți da cuvântul de onoare, că nu veți vorbi cu nimeni despre discuția noastră?

— Da, domnule inspector. Cred că vă datorez măcar atât.

Morse se ridică în picioare.

— Lewis, roagă pe cineva s-o ducă la serviciu. Am abuzat îndeajuns de timpul domnișoarei Coleby.

Sergentul căscă gura spre ei ca un pește aruncat pe uscat, iar Jennifer se întoarse și-i răspunse cu un zâmbet palid și trist.

•

— Nu sunteți foarte corect față de mine, nu-i așa, domnule?

Lewis părea deprimat și nemulțumit.

— Ce vrei să spui? întrebă Morse.

— Spuneați că povestea e aproape soluționată.

— E soluționată, zise Morse.

— Știți cine a omorât-o?

— O persoană care a fost deja arestată și acuzată de uciderea Sylviei Kaye.

— Când s-a întâmplat asta?

— Azi dimineață. Poftim!

Morse scoase scrisoarea pe care chiar Lewis i-o adusese de la Jennifer Coleby și i-o întinse. Sergentul citi cu o neîncredere oarbă, năucă, neînțelegătoare, răspunsul de un singur rând pe care domnișoara Coleby îl dăduse la întrebarea lui Morse.

— Da, spuse blând inspectorul. E adevărat.

Lewis avea o grămadă de întrebări de pus, dar nu primi răspunsuri.

— Uite ce-i, sergent, aș vrea să rămân singur. Tu du-te acasă și ai grijă de soția ta. O să stăm de vorbă luni.

Cei doi ieșiră din birou. Lewis își îmbrăcă haina și plecă repede, însă Morse merse agale spre celulele din capătul îndepărtat al aripii nordice.

— Doriți să intrați, domnule? întrebă sergentul de gardă.

Morse aprobă din cap.

— Să ne lași singuri, ai înțeles?

— Cum doriți, domnule. Celula unu.

Inspectorul luă cheile, descuie ușa principală care ducea spre celule și se îndreptă spre celula 1. Își puse mâinile pe gratii și rămase nemișcat, privind cu tristețe înăuntru.

— Bună, Sue, spuse el.

CAPITOLUL 31

Luni, 25 octombrie

În zorii zilei, vremea fusese strălucitoare și limpede, dar pe la

jumătatea dimineții, o armie melancolică de nori grei și cenușii năpădiseră cerul, iar rafale de ploaie stropeau deja ochiurile ferestrei de la biroul lui Morse în timp ce, pentru ultima oară în cazul Sylviei Kaye, cei doi detectivi stăteau față în față, pe laturi opuse ale biroului.

— Ce știam noi despre domnișoara X? întrebă Morse, apoi răspunse tot el la întrebare. Știam vag cum arăta, știam în linii mari cu ce era îmbrăcată și îi știam vârsta aproximativă. Era un punct de plecare, dar nu ne-ar fi dus prea departe. Dar știam, de asemenea, și faptul că cele două fete care așteptau în stația de autobuz nu doar că se cunoșteau între ele, ci, mai mult, *urmau să se reîntâlnească în dimineața următoare.* Fără îndoială că asta era, de departe, dovada cea mai relevantă de care beneficiasem până atunci și am acționat de îndată pe baza ei. Evident, am presupus că puteam îngusta câmpul investigațiilor și, în mod firesc, ne-am concentrat atenția asupra colegelor de birou ale Sylviei Kaye. Desigur, putea să fi fost o prietenă a Sylviei, una cu care ea să se întâlnească la ora prânzului, poate, sau cineva împreună cu care să ia autobuzul. Existau o sută și una de variante. Dar noi nu credeam așa. Și nu credeam, pentru că bănuielile ne fuseseră deșteptate destul de repede, pe deplin justificat, de comportamentul ciudat al uneia dintre colegele Sylviei – domnișoara Jennifer Coleby. Și, deși noi nu știam asta la momentul acela, mai exista cineva cu care Sylvia urma să se întâlnească a doua zi de dimineață, iar dacă am fi fost doar puțin mai deștepți mai devreme, poate că ajungeam mai din timp la capătul acestui caz. Sylvia făcea fizioterapie la spitalul Radcliffe pentru brațul ei rupt și se ducea regulat la tratament în diminețile de marți și de joi. Adică trebuia să se prezinte la fizioterapie la asistenta medicală debutantă care se ocupa de pacienții ambulatorii din Secția Accidente *în dimineața de joi, 30 septembrie.* Cu alte cuvinte, trebuia să se prezinte la asistenta medicală debutantă Widdowson.

Lewis se ridică să închidă ferestrele pe geamurile cărora ploaia bătea mai violent acum.

— Desigur, continuă Morse, asta nu însemna cine știe ce în sine, dar noi am aflat că Sylvia nu avea foarte multe prietene apropiate, nu? Interesant. Da, era cel puțin interesant.

Atenția inspectorului fu distrasă pentru moment. După ce Lewis își termină treaba de la ferestre, se uită fix spre curtea betonată de afară, care strălucea acum sub cerul acoperit de nori tot mai joși.

— Să revenim însă la Jennifer Coleby. Crowther i-a scris, iar asta este clar acum dincolo de orice îndoială. Totuși Crowther nu scrisese biletul *pentru* Jennifer, ci ea fusese doar mesagerul. Ea a recunoscut asta… nu prea avea alternativă. Când i-am scris, nu i-am cerut să acuze pe nimeni de crimă, ci am întrebat-o dacă scrisoarea era destinată lui Sue Widdowson, iar ea mi-a confirmat N-o să afli

niciodată, Lewis, câtă groază mi-a fost de adevărul acela…

Ploaia răpăia pe toată întinderea curții și odaia era posomorâtă și întunecată. Lumini electrice se aprinseră în câteva încăperi învecinate, dar nu în biroul lui Morse.

— Gândește-te o clipă. *Jennifer avea mașină.* Acesta este un amănunt central al cazului. Și în pofida problemei temporare pe care a avut-o cu o pană, *ea și-a folosit mașina în seara de 29.* A spus că a făcut-o, îți minte? Și a făcut-o. La momentul respectiv, n-am crezut-o, dar am greșit. Ea s-a întâlnit cu cineva în seara aceea, cineva care a văzut mașina și a văzut-o pe Jennifer Coleby în interiorul ei. Cineva care nu avea absolut nicio legătură cu uciderea Sylviei Kaye. Este vorba despre o persoană cu care Jennifer avea o relație sentimentală: angajatorul ei, domnul Palmer. Așadar, deși dovezile indicaseră în aproape fiecare etapă a anchetei spre Jennifer Coleby, ea a căpătat pe neașteptate un alibi absolut incontestabil. Până atunci, fusesem absolut convins că cealaltă fată din cazul acesta era Jennifer, dar acum a trebuit să înfrunt realitatea imposibil de zdruncinat că indiferent cine a fost femeia care a stat în spatele Sylviei Kaye în seara aceea, în mașina lui Bernard Crowther, nu fusese deloc, absolut *deloc,* Jennifer Coleby. Dar cine fusese atunci? Deși a trebuit să renunț la Jennifer ca prim suspect – mai exact, am fost silit s-o scot complet de pe lista suspecților –, m-am cramponat cu încăpățânare de ideea mea originală că, oricine ar fi fost fata respectivă, ea era amanta lui Crowther și, de fapt, mesajul lui Crowther i se adresa ei. Hai să privim nițel situația din unghiul lui Crowther. Cred că, fără doar și poate, era un om foarte speriat. Pune-te în situația lui, Lewis. A părăsit-o pe Sylvia Kaye vie și nevătămată – știa asta – miercuri seara, pentru ca în ziua următoare să citească în ziare că fata aceea fusese găsită omorâtă. Și nu omorâtă *oriunde,* ci exact în locul unde o văzuse el ultima oară – în curtea lui Black Prince. Cine *știa* că el fusese acolo? Doar el și Sylvia, iar ea nu va mai putea să divulge asta nimănui, niciodată. Dar Sue Widdowson putea *să fi ghicit,* pentru că, desigur, Sylvia îi spusese unde se duce. În mod cert Crowther a fost extrem de îngrijorat și faptele sale nu par să dovedească rațiunea unui om inteligent, așa cum era el. Probabil că s-a *întrebat* întruna dacă Sue își dădea seama cât de periculos era să-i spună cuiva măcar un singur cuvânt? Probabil că și-a spus că ea va înțelege asta și singură, totuși îndoielile i-au măcinat mintea cu siguranță. Ea era singura persoană care ar fi putut da totul peste cap – nu doar punându-l pe el pe lista suspecților pentru uciderea Sylviei, ci și azvârlindu-i întreaga viață de familie într-un haos căruia simțea că nu-i poate rezista. Trebuia să se asigure sau, cel puțin, să acționeze *cumva.* N-a îndrăznit s-o întâlnească, așa că i-a scris.

Sergentul arătă semnele deja bine-cunoscute de disconfort și Morse

aprobă din cap, înțelegător.

— Știu, Lewis. „De ce i-a scris el lui *Jennifer*”?

— De fapt – de ce i-a scris, pur și simplu, domnule? De ce nu i-a telefonat?

— Da, ajung și acolo. Înainte de toate, hai să fim absolut siguri în privința unui *fapt* – că Bernard i-a scris, *într-adevăr,* lui Jennifer Coleby. Pentru că dacă recunoaștem importanța sa, putem începe să răspundem la întrebarea perfect valabilă pe care ai formulat-o. De ce nu i-a telefonat? Răspunsul este cât se poate de evident, cred. Pe *cine* să sune și *unde?* Să presupunem pentru o clipă că ar fi vrut să-i telefoneze lui Jennifer – mesagerul credincios. La serviciu? Nu. Era prea periculos. Toate fetele de la birou știau părerea lui Palmer despre utilizarea telefoanelor companiei sale și i-o respectau, pentru că el închidea ochii la corespondența lor personală sosită din exterior. Dar nu era doar atât. Era, de asemenea, foarte periculos, pentru că toate apelurile telefonice din exterior – exceptând telefonul personal din biroul lui Palmer, la care răspundea secretara lui – treceau prin centrala telefonică. Și după cum bine știi, oricine din centrală poate asculta tot ce se vorbește. Nu, era exclus. Totuși de ce n-a sunat-o chiar pe Sue Widdowson? De ce nu i-a dat telefon amantei sale fie la ea acasă, fie la spital? Din nou, nu-i greu să înțelegi de ce n-a făcut-o. Dacă o suna pe Sue acasă, nu putea fi deloc sigur că celelalte două fete nu erau prin preajmă, nu? Putea să riște cu Jennifer, dar nu și cu Mary. Probabil că era convins – și cred că avea dreptate – că trasul cu urechea, chiar și în cazul unui apel telefonic unilateral, era ceva ademenitor de ușor de făcut și de interesant.

După ce bătu politicos la ușa lui Morse, tânăra care aducea corespondența intră bine dispusă și așeză poșta de dimineață a inspectorului în tava cu intrări.

— Nu-i o zi prea frumoasă, domnule.

— Nu, spuse Morse.

— Probabil că se va însenina mai târziu.

Ea îi dărui un zâmbet cald și plăcut în timp ce pleca și Morse înclină din cap, plin de bunăvoință. Era o consolare vagă să știe că viața se derula în continuare în jurul lui. Privi absent pe fereastră și văzu că ploaia se diminuase. Poate că fata avusese dreptate. Poate că se va însenina mai târziu.

— Dar de ce nu putea s-o sune la serviciu, domnule?

— Ah, da, îmi cer scuze, Lewis. De ce să n-o sune la muncă, mă întrebi? Am aflat răspunsul la întrebarea asta chiar vinerea trecută. Teoretic, este imposibil pentru orice persoană din exterior, chiar și pentru poliție, să intre în contact direct cu oricare dintre asistentele medicale din Radcliffe. Am încercat asta eu însumi și-ți spun că ai putea la fel de bine să ceri de la Informații un număr de telefon fără să

știi adresa. Acolo există o scorpie de asistentă-șefă…

— Crowther n-ar fi putut totuși să-i scrie? Cu siguranță…

— Ar fi putut, da, și nu știu de ce n-a făcut-o, deși… Vezi tu, Lewis, el intrase într-o rutină cu Sue Widdowson. Dă-mi voie să încerc să explic cum cred că a început totul. După cum știi, poșta este tot mai jalnică în toată țara, dar se pare că în nordul Oxfordului e din cale-afară de proastă. Rareori sosește înainte de zece dimineața – mult prea târziu pentru ca să poți primi o scrisoare înainte de a pleca la serviciu. Și chiar dacă scrisoarea ar fi sosit devreme, să zicem la ora opt, tot n-ar fi venit în timp util. Atunci, de ce să nu-i scrie la spital? Răspunsul este că draga noastră asistentă-șefă își bagă nasul și acolo. Interzice cu fermitate primirea oricărei corespondențe private la spital.

— Dar dacă Crowther ar fi pus la poștă o scrisoare pe adresa ei de acasă, Sue ar fi primit-o când s-ar fi întors de la muncă, nu-i așa?

— Da, ai dreptate. Dar ai pus degetul exact pe problema centrală și din acest motiv, cred eu, a trebuit să apară Jennifer în povestea asta. Ca majoritatea profesorilor universitari, Bernard Crowther nu avea un program fix la colegiul Lonsdale. Oricând putea să apară ceva la ore neașteptate – probleme de disciplină, vizitatori neanunțați, întâlniri neplanificate – și nu-și putea plănui niciodată escapadele extraconjugale decât cu anticiparea plină de speranță că va izbuti să fie realmente liber la un moment dat în zilele următoare. Mult mai important însă, el trebuia să supravegheze cu mare grijă plecările și sosirile propriei lui familii. Poate că Margaret aranja ceva, poate copiii căpătau o jumătate de zi liberă de la școală, sau se îmbolnăveau, sau… ei bine, și aici erau o grămadă de lucruri care puteau să încurce complet planurile cel mai inteligent elaborate. De aceea, mi se pare că Crowther nu știa sigur – de cele mai multe ori, până în ziua respectivă, ba chiar doar cu câteva ore înaintea momentului – dacă, unde și când va putea fi liber să-și întâlnească amanta. Dar *colegiul Lonsdale nu-i decât la o sută de metri* de clădirea de pe High Street a companiei de asigurări Town and Gown.

— Vreți să spuneți că Crowther nu trebuia decât să meargă pe jos și să arunce biletul în cutia poștală?

— Exact asta a și făcut.

— Însă Jennifer n-ar fi avut cum să intre în contact cu Sue în timpul zilei, nu-i așa? Ați zis chiar acum…

— Știu ce ai de gând să spui. Crowther ar fi putut la fel de bine să scrie și pe adresa de acasă a lui Sue, care n-ar fi primit scrisoarea mai devreme, pentru că ar fi așteptat-o pe preșul de la ușă, atunci când intra în casă. Dar asta înseamnă să presupunem că Crowther putea să fixeze întâlnirea cu *o zi mai devreme* și, cum ziceam, bănuiesc că de cele mai multe ori el nu putea s-o facă. Există însă ceva mult mai important. Tu spui că Jennifer n-o putea contacta pe Sue în timpul

zilei. *Ba putea, și o făcea în mod frecvent.* Ele două se întâlneau destul de regulat să mănânce la prânz, într-o cafenea mică de lângă M and S. Știu asta, pentru că am fost acolo.

Morse intonă ultimele cuvinte pe un ton mașinal, melancolic, și Lewis îl privi curios. Mai exista ceva ce inspectorul spusese cu câteva secunde în urmă. Era ca și cum…

— În acest caz, Jennifer Coleby trebuie să fi știut totul despre povestea asta, domnule.

— Nu sunt sigur dacă știa chiar *totul.* Oricum, știa îndeajuns de mult. Prea mult. Presupun…

Se scufundă în tăcere câteva minute, dar, după ce-și reluă povestea, în vocea lui apăru mai multă energie și spirit.

— Nu știu cum a început, însă, de la un anumit punct, probabil că și-au povestit totul despre viețile lor. Am auzit că femeile, ca și bărbații, dacă tot am ajuns aici, adoră să vorbească altora despre cuceririle lor, iar o remarcă întâmplătoare le-a făcut să se alieze, cu siguranță, pe cele două și, în scurt timp, s-a stabilit o legătură de conspiratoare. Nu cred că pot exista îndoieli în privința asta. Bănuiesc că Crowther a fost cel care, după câteva neînțelegeri și eșecuri în întâlnirile sale cu Sue, a sugerat ideea de a lăsa câte un bilet cu aspect nevinovat, adresat lui Jennifer Coleby, în căsuța poștală de la Town and Gown. Sunt destul de convins că avea genul de minte care adora ideea mesajelor enigmatice, iar obiceiul a luat amploare, devenind, treptat, principalul lor mijloc de comunicare. El trecea pe acolo și lăsa o scrisoare sau o carte poștală. Era simplu – nici măcar nu trebuia să facă vreun ocol special. Probabil că la început asta se întâmpla numai când apărea câte o oportunitate neașteptată, dar, treptat, a devenit procedura normală – atât de normală, încât Crowther a urmat-o și în ultimul mesaj, cel decisiv. Dincolo de faptul că era un instrument impecabil și foarte util, poate că lui i s-ar fi părut un dar de la Dumnezeu să nu mai trebuiască, practic, să-i scrie astfel de scrisori lui Sue. Ca majoritatea oamenilor implicați în aventuri extraconjugale, cu siguranță că-l tortura groaza că o astfel de scrisoare s-ar fi putut rătăci, ar fi putut fi deschisă de cine nu trebuie sau ar fi putut fi găsită undeva. În felul ăsta însă nimeni nu putea afla prea multe, chiar dacă scrisorile erau găsite.

— Și când v-a trecut prin minte prima oară că era vorba de domnișoara Widdowson, domnule?

Lewis puse întrebarea cu o blândețe neobișnuită pentru că, în sfârșit, începu să înțeleagă.

Morse privi obosit și trist biroul din fața lui, iar degetele mâinii stângi începură să bată darabana agitate pe tăblia sa.

— Presupun că au existat unele indicii subliminale… Nu știu, dar în tot cazul n-am fost sigur până vinerea trecută. Poate că am început

suspectez adevărul când am verificat registrul școlii serale, căutând prezențele lui Margaret Crowther. Absolut accidental, s-a întâmplat să observ că soția lui Palmer participa la același curs, ceea ce m-a făcut să-mi pun foarte multe întrebări. Mi s-a părut greu de crezut ca Jennifer Coleby să fie genul de persoană care să ofere favoruri fără să primească ceva în schimb și am meditat asupra legăturii care exista, mai mult ca sigur, între ea și cealaltă fată. Foarte pe ocolite, am luat în considerare posibilitatea ca ambele fete să se afle în circumstanțe asemănătoare, în același gen de relație cu alți bărbați. Și astfel am mers foarte mult pe ghicite și m-am gândit că Crowther are pe cineva, iar Jennifer pe altcineva, iar Palmer, poate, se integra în schema asta. Apoi… Ei bine, apoi m-am gândit la Sue Widdowson și brusc, piesele puzzle-ului au început să se potrivească. Oare era posibil ca Jennifer să aibă o relație cu Palmer? Foarte frecvent, în acest gen de situații, este o persoană pe care o întâlnești la lucru și cine altcineva mai era la Town and Gown, în afara lui Palmer? El era singurul bărbat din clădire. M-am tot întrebat ce anume câștiga Jennifer din toată afacerea aceea. Și, brusc, mi-a picat fisa că exista un singur lucru pe care ea și l-ar fi dorit, mai presus de toate. Știi care este acela, Lewis?

— Mă tem că nu am experiență în genul ăsta de lucruri, domnule.

— Nici eu, spuse Morse.

— Ei bine, presupun că și-ar fi putut dori un loc unde să fie singură cu… Aha, înțeleg. Vreți să spuneți…

— Da, cineva putea să-i ofere o cameră lui Jennifer, unde să poată rămâne singură cu Palmer. Mary nu ieșea în oraș chiar atât de des, dar de câte ori o făcea, terenul era liber, pentru că cealaltă membră a triadei putea aranja, la rândul ei, să lipsească în mod convenabil în același timp. Și exact asta făcea.

— Stați o clipă, domnule.

Ceva sâcâia străfundul minții lui Lewis. Își aminti seara de miercuri, 29 septembrie… Apoi, îi pică fisa.

— Dar casa ar fi trebuit să fie liberă, nu-i așa, în seara aceea de miercuri? Mi s-a părut că ați spus că Mary se dusese la film sau așa ceva.

— O să scoatem un detectiv din tine, Lewis, până la urmă.

Morse se ridică din scaunul său de piele, îl bătu pe umăr pe sergent și se opri să urmărească norii amenințători ce se îndreptau lent spre vest. Ploaia încetase acum și bălțile puțin adânci din curte se întindeau netulburate.

— Mă tem că aceea a fost alta dintre minciunile lui Jennifer. Mary a fost acasă în seara respectivă – mi-a spus-o chiar ea –, dar chiar dacă ar fi fost plecată, nu cred că ar fi avut vreo importanță. Sunt destul de convins că treaba lui Jennifer era de a o duce pe Sue cu mașina la întâlnirea cu Crowther. Ăsta era rolul ei. Iar miercuri, pe 29

septembrie, amândouă au avut câte o întâlnire, după cum știm.

— Dar de ce nu…

Lewis păru să șovăie înainte de a pune întrebarea, iar Morse o formulă pentru el.

— De ce nu profitau toți patru de oportunitatea de a folosi casa de câte ori era plecată Mary? Asta vrei să spui?

— Da.

— Ei bine, ar fi fost un aranjament destul de sigur pentru Palmer, bineînțeles, care locuiește destul de departe și puțini l-ar fi putut recunoaște în nordul Oxfordului. Oricum, era un risc rezonabil și, de fapt, știu că a fost acolo. Am pus casa sub supraveghere toată săptămâna trecută, iar miercuri seara, mașina lui Palmer era parcată pe strada vecină. A găsit-o McPherson – îl trimisesem în misiune specială.

O expresie ușor îndurerată trecu peste chipul lui Lewis, dar inspectorul o ignoră.

— McPherson nu l-a văzut pe Palmer intrând propriu-zis, dar l-a văzut ieșind, iar eu l-am văzut pe Palmer cu ochii mei miercuri seara, când am lămurit totul cu el.

— Dar pentru Crowther era prea riscant?

— Tu ce crezi? Locuia doar la o aruncătură de băț de casa fetelor. Ar fi fost cea mai mare tâmpenie imaginabilă să facă așa ceva. Locuia acolo de mulți ani și îl cunoștea practic toată lumea, iar el trecea pe aceeași stradă aproape în fiecare seară, când se ducea la Fletcher's Arms. Oamenii ar fi început să clevetească imediat. Nu, nu. Varianta asta ar fi fost exclusă din start.

— Așadar, când amândouă aveau întâlnire…

— Era treaba lui Jennifer s-o ducă pe Sue cu mașina, da.

— Prin urmare, dacă Jennifer n-ar fi avut pană de cauciuc în seara aceea, poate că Sylvia n-ar fi fost omorâtă niciodată.

— Nu, n-ar fi fost.

Morse traversă încăperea și se așeză din nou pe scaunul lui. Aproape că terminase.

— În seara crimei, Sue Widdowson era nerăbdătoare și, probabil, puțin supărată pe Jennifer. Nu știu. Oricum, simțea că nu poate să mai aștepte în timp ce Jennifer dădea telefoane să repare pana – și, în cele din urmă, a găsit un vecin cumsecade –, pentru că astea puteau dura la nesfârșit. N-a vrut să întârzie și a decis să ia autobuzul. A ieșit pe Woodstock Road, s-a oprit în stația Liniei 5 și… de acolo, știi continuarea. A mai găsit pe cineva care aștepta. A găsit-o pe Sylvia Kaye.

— Măcar dacă ar fi așteptat…

Morse încuviință din cap.

— Măcar dacă ar fi așteptat, da. Jennifer a reușit să termine cu

depanarea în cinci-zece minute, așa susține. Stabilise să se întâlnească cu Palmer la Golden Rose în seara aceea. După cum ai văzut, o ducea întotdeauna pe Sue la Woodstock și era convenabil pentru ea și Palmer să se vadă la un bar din apropiere – în Begbroke, Bladon sau chiar în Woodstock. Iar ei s-au întâlnit în seara aceea, știm asta. De fapt, în pofida tuturor ghinioanelor ei, Jennifer a ajuns acolo înaintea lui Palmer. Și-a cumpărat o lager cu lime și s-a instalat în grădină, să-l vadă când sosește.

— Ce ciudat, domnule. Dacă Sue Widdowson…

— Ești plin de „dacă”, Lewis.

— Viața *este* plină de „dacă”, domnule.

— Da, într-adevăr.

— Dar încă mergeați pe ghicite, nu-i așa? Vreau să spun că nu aveați nicio dovadă solidă, pe care să vă bazați.

— Poate că nu, atunci, dar totul se potrivea. Sue și Jennifer aveau aproximativ aceeași înălțime, aproximativ aceeași culoare a părului și a ochilor, mai puțin…

— Mai puțin ce, domnule?

— N-are importanță. Uită chestia asta. Vestimentația? Am văzut haina pe care a descris-o doamna Jarman; am văzut același gen de pantaloni, iar Sue Widdowson îi purta. Vineri seara, i-am arătat doamnei Jarman o fotografie a lui Sue și a recunoscut-o imediat. Nici nu-i de mirare că sărmana femeie n-a putut alege pe nimeni la testul de verificare a identității. Fata pe care o văzuse în stația de autobuz nu se afla acolo, pur și simplu.

— Oamenii mai fac greșeli, domnule.

— Măcar dacă le-ar face, Lewis. Măcar dacă le-ar face!

— Asta nu *dovedește* însă nimic.

— Presupun că nu. Dar când am vizitat spitalul Radcliffe, să mă uit la corpul lui Crowther, am primit cheile lui de la asistenta de gardă – fuseseră în buzunarul pantalonilor săi. Am întrebat-o dacă venise să-l vadă cineva dintre asistente și mi-a spus că nu venise nimeni. Dar, a adăugat după aceea, asistenta medicală debutantă Widdowson o întrebase cum se mai simte el, se oprise în mijlocul salonului și se uitase îndelung la patul unde zăcea Crowther.

Vocea lui Morse devenea tot mai agitată, dar se controlă prompt. Încă o dată, se îndreptă spre fereastră și văzu cum soarele începe să se infiltreze printre norii care se subțiau.

— M-am dus la colegiul Lonsdale și m-am uitat prin biroul lui Crowther. Am găsit un singur sertar încuiat în toată încăperea, unul dintre sertarele mesei lui – ultimul din stânga-jos, dacă vrei să știi. Se întoarse și-l fixă din priviri pe Lewis, iar vocea îi răsună aspru și sălbatic. Am deschis sertarul și am găsit… am găsit o fotografie a lui Sue. Vocea îi deveni brusc foarte scăzută. Se întoarse să se uite din

nou pe fereastră. Aceeași fotografie, pe care mi-o dăduse și mie.

Dar rostise atât de încet acele ultime cuvinte, încât sergentul fu incapabil să le audă.

Epilog

Se terminase.

Lewis se duse acasă cu mașina să prânzească, sperând că soția lui se simțea mai bine. Trecu pe lângă un stand de ziare, cu titluri groase, imense: „CRIMA DIN WOODSTOCK – O FEMEIE AJUTĂ POLIȚIA”. Nu se opri să cumpere un exemplar.

•

Morse se mai duse încă o dată în aripa cu celule și petrecu câteva minute cu Sue.

— Ai nevoie de ceva?

Fetei îi apărură lacrimi în ochi și clătină din cap, iar el se opri lângă ea în celulă, stângaci și pierdut.

— Domnule inspector?

— Da.

— Poți să nu mă crezi și oricum nu mai contează, dar… te-am iubit.

Morse nu spuse nimic. Își simți ochii usturându-l, își trecu mâna stângă peste ei și se rugă ca ea să nu observe nimic. Pentru un timp, nu avu suficientă încredere în sine pentru a vorbi, iar când și-o regăsi, aruncă o privire în jos spre femeia pe care o iubea și spuse:

— La revedere, Sue.

Ieși și încuie ușa celulei după el. Nu mai era în stare să spună nimic. Se smulse de acolo și-și continuă drumul pe coridor. Apoi îi auzi vocea pentru ultima oară.

— Domnule inspector?

Se întoarse. Ea stătea lipită de barele celulei, cu chipul brăzdat de lacrimi de durere și disperare.

— Nu mi-ai spus niciodată prenumele tău.

•

Când Morse plecă în sfârșit de la birou, se lăsa deja întunericul. Urcă în Lancia, ieși din curte, unde băltoacele aproape că se uscaseră, și coti spre stânga, intrând în fluxul principal al traficului care mergea spre oraș. Când trecu de giratoriul șoselei de centură, văzu două persoane care stăteau pe acostamentul ierbos, cu degetul mare ridicat, făcând autostopul. Una era o fată, o fată frumoasă, după cum arăta. Poate că și cealaltă era o fată. Era greu de deslușit. Își continuă drumul până acasă, în Oxford.

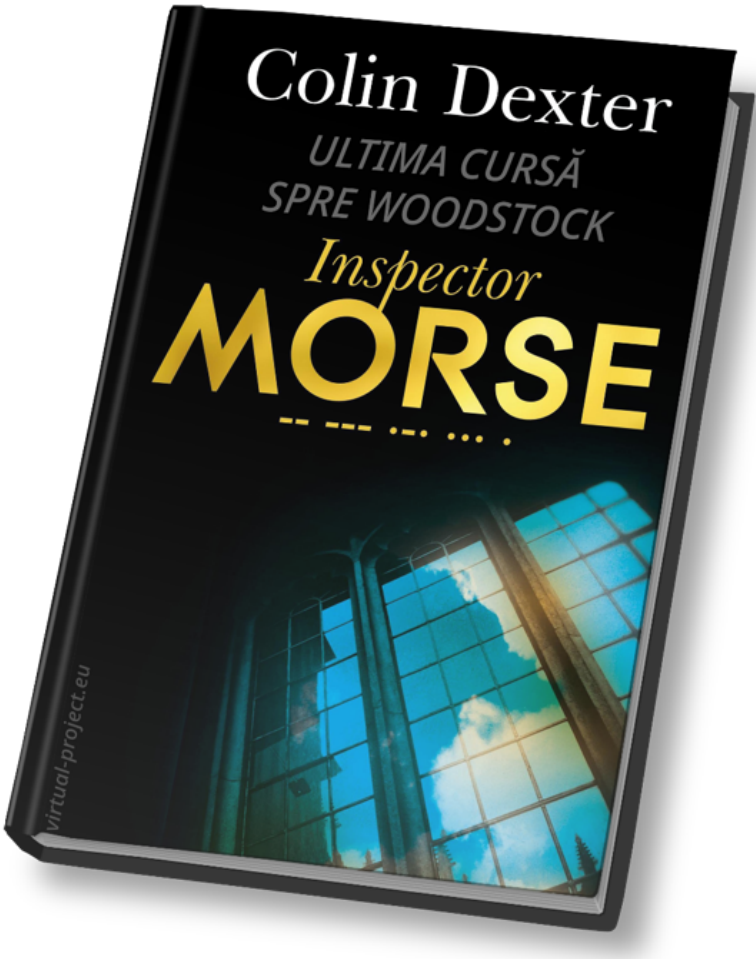

virtual-project.eu

violin

Notes

[←1]

Joc de cuvinte în limba engleză: *Bachelor* înseamnă „burlac", dar și diplomă de licență, prescurtată BA, iar *bra* înseamnă „sutien" (n.red.).

[←2]

Potrivit Bisericii Anglicane (n.red.).

[←3]

Each way (engl.): Pariu constând din două opțiuni - o parte din sumă se pariază pe câștigător, o parte pe includerea calului respectiv în clasamentul primelor locuri (n.red.).

[←4]

Derrick Somerset Macnutt (1902-1971), autor britanic de cuvinte încrucișate care a publicat în ziarul *The Observer* sub pseudonimul Ximenes (n.red.).

[←5]

John Christie (1899-1953), criminal în serie britanic (n.red.).

[←6]

Workers' Educationall Association, una dintre cele mai mari organizații caritabile din Marea Britanie, specializată în cursuri pentru adulți (n. red.).

[←7]

Ed. Aldo Press, 2007 (n. red.).

[←8]

Echivalentă locului de lângă șofer, deoarece acțiunea se petrece în Marea Britanic, unde volanul este pe dreapta (n.red.).

[←9]

Parafrază biblică: *Faptele Apostolilor* 21.39 – „Eu sunt Iudeu”, a spus Pavel, „din Tarsul din Cilicia, cetățean al unei cetăți nu fără însemnătate” (n. red.).

[←10]

Național Society for the Prevention of Cruelty to Children (Societatea pentru prevenirea cruzimii față de copii) (n. red.).